

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ TUTANAK DERGİSİ

98'inci Birleşim 3 Temmuz 2024 Çarşamba

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde yer alan ve kâtip üyeler tarafından okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve turnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İÇİNDEKİLER

	<u>Sayfa</u>
I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ	537
II.- GELEN KÂĞITLAR	543
III.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI	544
1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Bekir Bozdağ'ın, dün gece Avrupa Futbol Şampiyonası maçında Avusturya'yı 2-1 yenen A Millî Futbol Takımı'nı, golleri atan Merih Demiral ile son dakika yaptığı kurtarışla efsaneleşen Mert Günok'u, teknik heyeti Divan ve Meclis adına canıgönülden tebrik ettiklerine ilişkin konuşması	544
IV.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR	544,547
1.- Kırıkkale Milletvekili Halil Öztürk'ün, kültürel açıdan Kırıkkale'nin önemine ilişkin gündem dışı konuşması	544:545
2.- Giresun Milletvekili Elvan Işık Gezmiş'in, Giresun'un sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması	545:546
	531

3.- Erzincan Milletvekili Süleyman Karaman'ın, 5 Temmuz 1993'te gerçekleşen Başbağlar katliamına ilişkin gündem dışı konuşması 547:548

V.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI 546

A) ÇEŞİTLİ İŞLER 546

1.- Başkanlıkça, Genel Kurulu ziyaret eden Tokat Öğretmen Okulu mezunlarına “Hoş geldiniz.” denilmesi 546

VI.- AÇIKLAMALAR 548,569,598,617,622,623,

1.- Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin, Erzincan Milletvekili Süleyman Karaman'ın yaptığı gündem dışı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 670 548:549

2.- Hatay Milletvekili Mehmet Güzelmansur'un, Hataylıların bayrağına ve milletine saygısızlığı sineye çekmeyeceklerine ilişkin açıklaması 549

3.- Bolu Milletvekili İsmail Akgül'ün, çiftçilerin emeğinin ve ürettiğinin karşılığını alması için yapılması gerekenlere, esnaf ve sanatkarların prim gün sayısının 7200'e düşürülmesi beklentisine ilişkin açıklaması 549

4.- Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, Aydınli çiftçilerin yaşanan kuraklıktan dolayı zor durumda olduğuna ve tarımsal girdiler arttığı hâlde 2022'den beri pamuk, mısır, buğday fiyatlarının yerinde saydığına ilişkin açıklaması 549

5.- Sakarya Milletvekili Ayça Taşkent'in, Hendek'teki havai fişek fabrikasında yaşanan patlamanın 4'üncü yıl dönümüne ilişkin açıklaması 550

6.- Kocaeli Milletvekili Sami Çakır'ın, 5 Temmuz 1980'de şehit edilen Sedat Yenigün'e ilişkin açıklaması 550

7.- Düzce Milletvekili Talih Özcan'ın, YÖK tarafından üniversitelerdeki idari personelleri kapsayan bir tayin yönetmeliği oluşturulması talebine ilişkin açıklaması 550

8.- Antalya Milletvekili Hilmi Durgun'un, 663'üncü Tarihî Kırkpınar Yağlı Güreşleri'ne ve Avrupa Futbol Şampiyonası'nda çeyrek finale yükselen Milli Futbol Takımı'na ilişkin açıklaması 550:551

9.- Uşak Milletvekili Ali Karaoba'nın, dün görevi sona eren Sağlık Bakanı Fahrettin Koca'nın altı yıllık dönemine ve yeni Sağlık Bakanı Kemal Memişoğlu'na ilişkin açıklaması 551

10.- Kayseri Milletvekili Dursun Atas'ın, 1 Temmuz itibarıyla elektriğe yapılan yüzde 38 oranındaki zamma ilişkin açıklaması 551

11.- Balıkesir Milletvekili Serkan Sarı'nın, TÜİK'in işçinin, memurun, emeklinin cebinden çalmak için yine enflasyonu düşük açıkladığına ilişkin açıklaması 551:552

12.- Antalya Milletvekili Aykut Kaya'nın, yeni Manavgat Devlet Hastanesi inşaatına ilişkin açıklaması 552

- 13.- Erzincan Milletvekili Mustafa Sarıgül'ün, 2 Temmuzda Sivas'ta, 5 Temmuzda Başbağlar'da masum insanların katledildiğine ve Millî Takım'ın dün akşam büyük bir başarı yakaladığına ilişkin açıklaması 552
- 14.- Mersin Milletvekili Gülcan Kış'ın, Mersin'deki Aydınçık Yat Limanı Projesi'ne ilişkin açıklaması 552
- 15.- Antalya Milletvekili Sururi Çorabatır'ın, kamuda tasarrufun memurun servisi, memurun yemeği ile memurun konaklaması arasına sıkışıp kaldığına ilişkin açıklaması 553
- 16.- Kahramanmaraş Milletvekili İrfan Karatutlu'nun, helallik isteyen eski Çevre ve Şehircilik Bakanı Mehmet Özhaseki'ye ilişkin açıklaması 553
- 17.- Hatay Milletvekili Nermin Yıldırım Kara'nın, TÜİK'in bugün açıkladığı altı aylık enflasyon verilerine ilişkin açıklaması 553
- 18.- Tekirdağ Milletvekili İlhami Özcan Aygun'un, yaz sezonuyla beraber Tekirdağ'dan İstanbul'a kadar olan trafik ışıklarında sorunların başladığına ve bütün kavşaklarda, Karayollarının uhdesinde olan yerlerde her yerin ot içerisinde olduğuna ilişkin açıklaması 554
- 19.- Kocaeli Milletvekili Mühip Kanko'nun, Madımak katliamına ilişkin açıklaması 554
- 20.- İzmir Milletvekili Şebnem Bursalı'nın, millîlerin Türkiye'nin gücünü tüm dünyaya bir kez daha gösterdiğine ve dün gece gelen başarının tesadüf olmadığına ilişkin açıklaması 554
- 21.- Van Milletvekili Gülcan Kaçmaz Sayyigit'in, kadın cinayetlerinin, şüpheli kadın ölümlerinin ve kadına yönelik şiddetin hız kesmediğine ilişkin açıklaması 555
- 22.- İstanbul Milletvekili İsa Mesih Şahin'in, ülkeyi sevince boğan Millî Takım'a, TÜİK'in açıkladığı enflasyon oranlarına, emeklilerin, asgari ücretli çalışanların yaşam koşullarının iyileştirilmesinin büyük önem arz ettiğine, Komisyonunda görüşülen Öğretmenlik Mesleği Kanunu Teklifi'ne ve bütün siyasi partilerin, bütün paydaşların görüşlerinin alınarak bu tür önemli konularda kararların alınmasını iktidardan beklediklerine ilişkin açıklaması 555:556
- 23.- Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez'in, dün gece "Bizim Çocuklar"ın tüm Türkiye'ye muhteşem bir heyecan, gurur ve mutluluk yaşattığına ve Türk Hava Yollarının Almanya uçak bileti fiyatlarındaki artışa, Dışişleri Bakanlığının bugün yaptığı açıklamaya; AK PARTİ iktidarının Suriye politikasına ve ülkenin çok ciddi bir güvenlik tehdidi altına girdiğine, milyarlarca dolarını kaybettiğine; AK PARTİ Kadın Kolları Başkanı Ayşe Keşir'in Türkiye'deki doğurganlık hızının çok düşük olduğu ve bununla ilgili bir seferberlik başlatacağı ifadelerine ilişkin açıklaması 556:558

24.- Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin, TÜİK'in açıkladığı enflasyon oranlarına ve ekonomide bir kumpas olduğuna, Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın "Dört yıl boyunca seçim yok." açıklamasına, bu sabah gazetecilerin yargılandığı davada 8 gazeteciye altı yıl üç ay ceza verildiğine ve faşizme, kayyum atanan Hakkâri'de Belediye Meclisi üyelerinin çalışmalarına devam etmek istediklerine ancak Belediyeye alınmadıklarına, Hakkâri'ye doğru İradeye Saygı Yürüyüşlerinin devam ettiğine, dün Antalya Serik'te 17 yaşındaki Ahmet Handan El Naif'in bıçaklanarak öldürüldüğüne, toplumsal barışın bir arada yaşamayı sağlamakla ve ancak ve ancak hukuk devletinde mümkün olacağına ilişkin açıklaması

558:560

25.- Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın, şu anda Millî Eğitim Komisyonunda görüşülen Öğretmenlik Mesleği Kanunu Teklifi'ne ve Millî Eğitim Bakanının bu görüşmelere gelmediğine, TÜİK'in açıkladığı haziran ayı enflasyon verilerine, emekliye ve işçiye zam yapılmamasına, bugün Meclisin kapısına gelen 3 vatandaşın ifadelerine, Mehmet Şimşek'in gri listeye ilgili "Başardık." ifadesine ve Cumhurbaşkanının "Dört yıl seçim yok." Açıklamasına ilişkin açıklaması

561:563

26.- İstanbul Milletvekili Özlem Zengin'in, Millî Takım'a emek veren herkese teşekkür ettiklerine, Alman İçişleri Bakanının Millî Futbolcu Merih Demiral'la alakalı yaptığı açıklamaya, Muş Milletvekili Sezai Temelli ile Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez'in yaptıkları açıklamalarındaki bazı ifadelerine, TÜİK'in bugün açıkladığı ekonomik verilerle alakalı itirazlara ve Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

563:564

27.- Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın, İstanbul Milletvekili Özlem Zengin'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

564:565

28.- İstanbul Milletvekili Özlem Zengin'in, Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

565

29.- Nevşehir Milletvekili Filiz Kılıç'ın, Avusturya'yı 2-1 mağlup eden A Millî Futbol Takımı'na, Millî Futbolcu Merih Demiral'ın gol sevincini bozkurt işaretiyle paylaşması üzerine UEFA'nın başlattığı soruşturmaya, İzmir Torbalı'da meydana gelen patlamaya, bugün Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonunda görüşmeleri devam eden Öğretmenlik Mesleği Kanunu Teklifi'ne ilişkin açıklaması

565:566

30.- Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin, Açık Radyonun lisansının iptal edilmesine yönelik habere ilişkin açıklaması

569

31.- İstanbul Milletvekili Özlem Zengin'in, Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

598:599

32.- Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin, İstanbul Milletvekili Yahya Çelik'in yerinden sarf ettiği bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	617:618
33.- İstanbul Milletvekili Yahya Çelik'in, Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin yaptığı açıklamasındaki bazı ifadeleri ile Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın yerinden sarf ettiği bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	618:619
34.- Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın, İstanbul Milletvekili Yahya Çelik'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadeleri ile İzmir Milletvekili Yaşar Kırkpınar'ın yerinden sarf ettiği bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	622:623
35.- İstanbul Milletvekili Özlem Zengin'in, Muş Milletvekili Sezai Temelli ile Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın yaptıkları açıklamalarındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	623:624
36.- Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın, İstanbul Milletvekili Özlem Zengin'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	624
37.- Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez'in, Balıkesir Milletvekili Serkan Sarı'nın 141 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 8'inci maddesinde verilen önerge hakkında yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	670

VII.- ÖNERİLER**567,569,600***A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ**567:569,569:592,600*

1.- Saadet Partisi Grubunun, Grup Başkan Vekili İstanbul Milletvekili İsa Mesih Şahin tarafından, yargı organının mevcut sorunlarının ortaya çıkardığı zararların tespiti ve alınması gereken tedbirlerin araştırılması amacıyla 3/7/2024 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin Genel Kurulun 3 Temmuz 2024 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi	567:569,569:574
2.- İYİ Parti Grubunun, Gaziantep Milletvekili Mehmet Mustafa Gürban ve 21 milletvekili tarafından, yoğun kitlesel göç sebebiyle Gaziantep'te oluşan demografik, sosyal, ekonomik ve asayiş problemlerinin çözüme kavuşturulması amacıyla 19/6/2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin Genel Kurulun 3 Temmuz 2024 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi	574:579
3.- DEM PARTİ Grubunun, Grup Başkan Vekili Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit ve Grup Başkan Vekili Muş Milletvekili Sezai Temelli tarafından, kadına yönelik şiddetin nedenleri ve çözüm önerilerinin belirlenmesi amacıyla 3/7/2024 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin Genel Kurulun 3 Temmuz 2024 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi	579:585

4.- CHP Grubunun, İstanbul Milletvekili Yunus Emre ve arkadaşları tarafından, AKP iktidarlarının yanlış Suriye ve sığınmacı politikalarının ülkemizde neden olduğu toplumsal sorunların araştırılması ve alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla 2/7/2024 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin Genel Kurulun 3 Temmuz 2024 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

585:592,600

VIII.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR

592

1.- İstanbul Milletvekili Yunus Emre'nin, Antalya Milletvekili Atay Uslu'nun CHP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında Cumhuriyet Halk Partisine ve şahsına sataşmasına ilişkin konuşması

592:593

2.- Kayseri Milletvekili Murat Cahid Cıngı'nın, Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun CHP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında Adalet ve Kalkınma Partisine sataşmasına ilişkin konuşması

593:595

3.- Antalya Milletvekili Atay Uslu'nun, İstanbul Milletvekili Yunus Emre'nin sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Adalet ve Kalkınma Partisine ve şahsına sataşmasına ilişkin konuşması

595:596

4.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kayseri Milletvekili Murat Cahid Cıngı'nın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşmasına ilişkin konuşması

596:598

IX.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

600,620,623,625,670

A) KANUN TEKLİFLERİ

600:617,620:622,623,

625:670,670:674

1.- Bilecik Milletvekili Halil Eldemir ve Bursa Milletvekili Mustafa Yavuz ile 98 Milletvekilinin Türk Sivil Havacılık Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2194) ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 141)

600:617,620:622,623,

625:670,670:674

X.- YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI

675

1.- Şırnak Milletvekili Mehmet Zeki İrmez'in, Suriye'de görev yapan bazı askerlerin insan kaçakçılığı yaptığı iddiasına ilişkin sorusu ve Milli Savunma Bakanı Yaşar Güler'in cevabı (7/12892)

675:676

2.- Diyarbakır Milletvekili Serhat Eren'in, Suriye'de görev yapan bazı askerlerin insan kaçakçılığı yaptığı iddiasına ilişkin sorusu ve Milli Savunma Bakanı Yaşar Güler'in cevabı (7/12893)

677:679

3.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Artvin'in Arhavi ilçesinde yapılan dere ıslahı çalışmalarına ilişkin sorusu ve Tarım ve Orman Bakanı İbrahim Yumaklı'nın cevabı (7/12906)

680:682

I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

TBMM Genel Kurulu saat 15.03'te açılarak dört oturum yaptı.

Antalya Milletvekili Serap Yazıcı Özbudun, Hatay halkının konut ihtiyacının en kısa zamanda giderilmesine,

Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan, Artvin'deki maden çalışmalarının hukuki boyutuna,

Erzurum Milletvekili Mehmet Emin Öz, Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün Erzurum'a gelişine,

İlişkin gündem dışı birer konuşma yaptılar.

Kayseri Milletvekili Sayın Bayar Özsoy, Kayseri'de çıkan olaylara ve provokatörlerin bu ülkede kardeş kavgası çıkaramayacaklarına,

Diyarbakır Milletvekili Mehmet Sait Yaz, Âl-i İmrân suresinin 28'inci ayetikerimesine,

İstanbul Milletvekili Mehmet Önder Aksakal, orman yangınlarıyla ilgili Meclisin vaziyet alması gerektiğine ve Mardin-Diyarbakır arasında yaşanan yangına,

Aydın Milletvekili Evrim Karakoz, Çukurova'nın ve Söke'nin beyaz altını olan pamuğa sahip çıkılması gerektiğine,

Konya Milletvekili Mustafa Hakan Özer, toplumun huzurunu hedef alan ve vatandaşları kışkırtmayı amaçlayan bir provokasyonla karşı karşıya olunduğuna,

Kars Milletvekili İnan Akgün Alp, Muğla ili Seydikemer ilçesinde Mardinli işçilere dönük saldırıya,

Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül, Türkiye'de barınma krizinin bir numaralı sorunlardan biri olmaya devam ettiğine,

Samsun Milletvekili Murat Çan,

Tekirdağ Milletvekili Cem Avşar;

2 Temmuz 1993 Sivas katliamının yıl dönümüne,

İstanbul Milletvekili Tuğba Işık Ercan, 30 Haziran Koruyucu Aile Günü'ne,

Kocaeli Milletvekili Sami Çakır, Kocaeli'nin stratejik ulaşım ağında önemli bir yer tutacak şekilde planlanan metro hattına,

Şanlıurfa Milletvekili Cevahir Asuman Yazmacı, yabancı düşmanlığı ve sığınmacı nefreti yayarak bir yere varılmasının mümkün olmadığına,

Kayseri Milletvekili Dursun Ataş, Suriyelileri ve diğer sığınmacıları gönderecek çalışma ve düzenlemelerin bir an önce hayata geçirilmesinin elzem olduğuna,

Antalya Milletvekili Sururi Çorabatır, Antalya Havalimanı pist, kule ve terminal binaları için başlatılan genişletme projesine,

Gaziantep Milletvekili Sevda Karaca Demir, Kayseri'nin ardından dün Gaziantep'te de Suriyeli göçmenlere saldırılar olduğuna,

Tekirdağ Milletvekili Mestan Özcan, Kayseri'de ve Suriye'nin El Bab bölgesinde yaşanan olaylara,

Mersin Milletvekili Mehmet Emin Ekmen, orman yangınlarıyla mücadele amacıyla yapılması gereken ihalelerin tasarruf tedbirleri nedeniyle iptal edilmesine,

Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer, Niğde'de sulama suyuyla ilgili çözümlerin bir an önce yaşama geçirilmesi gerektiğine,

Tekirdağ Milletvekili Nurten Yontar, Fahrettin Koca'nın yerine Sağlık Bakanlığı koltuğuna oturan Kemal Memişoğlu'ndan beklentilerine,

Adana Milletvekili Müzeyyen Şevkin, 2 Temmuz Madımak katliamına ve çiftçilerin Adana başta olmak üzere Çukurova illerinin afet bölgesi olarak ilan edilmesini beklediklerine,

İstanbul Milletvekili İsa Mesih Şahin, Kayseri'de yaşanan olaylara, Suriyeli sığınmacılar sorununa ve kuzey Suriye'de yaşananlara; Sinan Ateş davasının ilk duruşmasına, Türkiye'nin gri listeden çıkarılmasına, öğretmenlik mülakatının dün başladığına ve Özgür Taşçı'nın mektubuna; Madımak ve Başbağlar katliamlarının yıl dönümlerine, İzmir Torbalı'da bir restoranda yaşanan patlamaya ve Millî Takım'ın bu akşamki maçına,

Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez, otuz bir yıl önce bugün Madımak Otel'i'nin ateşe verilmesiyle başlayan olaylara, Sinan Ateş davasının ilk duruşmasına, Türkiye'nin orman yangınlarıyla mücadeleyi daha güçlü bir şekilde yapmasının şart olduğuna, Maliye Bakanı Şimşek'in sosyal medya hesabında yayınladığı "Başardık." mesajına, Kayseri'de başlayan öfkenin bütün Türkiye'ye yayıldığına, sığınmacı krizine ve Suriye'nin kuzeyinde yaşananlara,

Nevşehir Milletvekili Filiz Kılıç, bayram haftası Nevşehir'in Avanos ilçesinde çiftçilerin sorunlarını ve isteklerini dinlediğine, Milliyetçi Hareket Partisi ve Cumhuriyet Halk Partisi olarak çiftçilerin sorunlarını çözeceklerine, çiftçilerin sorunlarına ve tarım sektörünün önemine, 1 Temmuz Denizcilik ve Kabotaj Bayramı'na, Kayseri'nin Melikgazi ilçesinde meydana gelen vahim olaya ve bu olay sonrası sosyal medya platformu X üzerinden yapılan paylaşımlara, Suriye'de Fırat Kalkanı Harekâtı bölgesindeki El Bab ve Azez'de terör yandaşlarının hain saldırılarına, 5 Temmuz 2009 tarihinde Urumçi katliamında şehit edilen Doğu Türkistanlı soydaşlara, 5 Temmuz 1993 günü Erzincan'ın Başbağlar köyünde teröristlerce şehit edilen 33 vatandaşa, görevden ayrılan bakanlara ve yeni atanan bakanlara, 2024 Avrupa Futbol Şampiyonası'nda bu akşam oynayacak olan Millî Takım'a ve 141 sıra sayılı Kanun Teklifi'ne,

Muş Milletvekili Sezai Temelli, Erzurum Milletvekili Mehmet Emin Öz'ün yaptığı gündem dışı konuşmasındaki bazı ifadelerine, Mehmet Şimşek'in istifasını beklerken farklı 2 bakanın istifasının söz konusu olduğuna, 2 Temmuz 1993'te 33 kişinin yanarak can verdiği Madımak katliamına, mültecilerin bugünkü sorunlarının nedeninin iktidarın Suriye politikası olduğuna, Sinan Ateş davasına ve cinayetin azmettiricisi Doğukan Çep'in ifadesine, hayatını kaybeden hasta tutsak Şefik Esen'e ve hasta tutsaklar sorununa,

Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır, Sivas'ta yaşanan katliamın 31'inci yılına, 10 Ekim davasına, Sinan Ateş dosyasının ilk duruşmasına, Mehmet Şimşek'in "Asgari ücret düşük değildir." açıklamasına, yapılan bakan değişikliklerine ve Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığına getirilen Murat Kurum'a, Kayseri'de yaşanan olaylara ve Kayseri Valisinin "Tacizi yapan ve çocuk aynı uyruktandır." açıklamasına, Kayseri'deki ve Konya'daki olaylardan sonra Suriye'nin kuzeyinde yaşananlara ve bu durumun tek sorumlusunun Cumhurbaşkanı ve bu iktidar olduğuna,

İstanbul Milletvekili Özlem Zengin, 2 Temmuz 1993 yılında Sivas'ta yaşanan elim hadisenin yıl dönümüne, sığınmacı meselesine, Kayseri'de yaşanan olay sonrasında olan olayların ve eş zamanlı olarak El Bab'da yaşananların sadece Türkiye'yle değil dünyayla alakası olduğuna, silahlı saldırı sonucu hayatını kaybeden Rize'nin Ardeşen ilçesi Tunca beldesinin eski Belediye Başkanı Ahmet Naci Aytemiz'e, bu akşam Avusturya'yla maçı olan Millî Takım'a, görevden ayrılan bakanlara ve yeni atanan bakanlara,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

Başkanlıkça, Genel Kurulu ziyaret eden Amerika Birleşik Devletleri'nde yapılan Roket Yarışması'nda 1'inci olan Vefa Havacılık Takımı'na "Hoş geldiniz." denildi ve bundan sonraki çalışmalarında başarılar dendi.

Cumhurbaşkanlığının, görevden affını isteyen ve görevden af talebi kabul edilen, Fahrettin Koca'dan boşalan Sağlık Bakanlığına Kemal Memişoğlu'nun; Mehmet Özhasseki'den boşalan Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığına Murat Kurum'un atandığına ilişkin tezkeresi Genel Kurulun bilgisine sunuldu.

Başkanlıkça, Bakan olarak atanmış bulunan İstanbul Milletvekili Murat Kurum'un Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeliğinin 2 Temmuz 2024 Salı tarihi itibarıyla sona erdiği Genel Kurulun bilgisine sunuldu.

Anayasa'nın 106'ncı maddesine göre atanmış bulunan;

Sağlık Bakanı Kemal Memişoğlu,

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Murat Kurum,

Ant içtiller.

Başkanlıkça, Manisa Milletvekili Şenol Sunat'ın, Erzincan'ın İliç İlçesindeki Bir Altın Madeninde Meydana Gelen Kazanın Tüm Yönleriyle Araştırılması ve Benzer Kazaların Önlenmesine Yönelik Tedbirlerin Belirlenmesi Amacıyla Kurulan Meclis Araştırması Komisyonu üyeliğinden geri çekildiğine ilişkin yazısının 28/6/2024 tarihinde; İstanbul Milletvekili Nimet Özdemir'in, Avrupa Birliği Uyum Komisyonu üyeliğinden; Gaziantep Milletvekili Mehmet Mustafa Gürban'ın, İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu ile Plan ve Bütçe Komisyonu üyeliklerinden; Tekirdağ Milletvekili Selcan Hamşioğlu'nun, Dijital Mecralar Komisyonu üyeliğinden geri çekildiklerine ilişkin yazılarının 2/7/2024 tarihinde Başkanlığa ulaştırıldığına ilişkin bir duyuruda bulunuldu.

Saadet Partisi Grubunun, 2/7/2024 tarihinde Grup Başkan Vekili İstanbul Milletvekili İsa Mesih Şahin tarafından, Şehir Üniversitesinin kapatılmasıyla meydana gelen mağduriyetlerin ve diğer vakıf üniversitelerinin maruz kalabileceği uygulamaların araştırılması amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak,

İYİ Parti Grubunun, 2/7/2024 tarihinde Grup Başkan Vekili Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez tarafından, çocuk koruma sistemindeki eksiklikleri ortaya koymak, bu eksikliklerin giderilmesi için öneriler geliştirmek ve çocukların fiziksel ve psikolojik sağlıklarını koruyacak önleyici tedbirlerin hayata geçirilmesini sağlamak amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak,

DEM PARTİ Grubunun, 2/7/2024 tarihinde Grup Başkan Vekili Kars Milletvekili Gülistan Kılıç Koçyiğit ve Grup Başkan Vekili Muş Milletvekili Sezai Temelli tarafından, 2 Temmuz Sivas katliamının tüm boyutlarıyla araştırılması amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak,

CHP Grubunun, 2/7/2024 tarihinde Grup Başkan Vekilleri Ankara Milletvekili Murat Emir, İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın ile Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır tarafından, faili meçhul siyasi cinayet davalarının zaman aşımına uğramalarının nedenleri ve gerekli yasal düzenlemelerin belirlenmesi amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak,

Görüşmelerinin Genel Kurulun 2 Temmuz 2024 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerileri yapılan görüşmelerden sonra kabul edilmedi.

İstanbul Milletvekili İsa Mesih Şahin, İstanbul Şehir Üniversitesinin kapatılmasıyla ilgili grup önerilerinin iktidar partisi milletvekilleri reddedilmesine,

Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez, İstanbul Milletvekili Seda Gören Bölük'ün İYİ Parti grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

Muğla Milletvekili Selçuk Özdağ, Diyarbakır Milletvekili Adalet Kaya'nın İYİ Parti grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

Muş Milletvekili Sezai Temelli, Muğla Milletvekili Selçuk Özdağ'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır, İYİ Parti grup önerisinin önemine,

İstanbul Milletvekili Özlem Zengin, Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez ile Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın yaptıkları açıklamalarındaki bazı ifadelerine,

Muğla Milletvekili Selçuk Özdağ, Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Muş Milletvekili Sezai Temelli, Muğla Milletvekili Selçuk Özdağ'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

İstanbul Milletvekili Özlem Zengin, Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıku'nun DEM PARTİ'nin grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır, İstanbul Milletvekili Özlem Zengin'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

İstanbul Milletvekili Özlem Zengin, Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıku'nun sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadeleri ile Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Muş Milletvekili Sezai Temelli, Afyonkarahisar Milletvekili Ali Özkaya'nın CHP'nin grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

Afyonkarahisar Milletvekili Ali Özkaya, Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıku, İstanbul Milletvekili Özlem Zengin'in yaptığı açıklaması sırasında şahsına,

Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır, Afyonkarahisar Milletvekili Ali Özkaya'nın CHP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında Cumhuriyet Halk Partisine,

Afyonkarahisar Milletvekili Ali Özkaya, Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına,

Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır, Afyonkarahisar Milletvekili Ali Özkaya'nın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Cumhuriyet Halk Partisine,

Sataşması nedeniyle birer konuşma yaptılar.

İstanbul Milletvekili Burak Akburak'ın, (2/1373) esas numaralı Gazi Giresunlu Topal Osman Ağa'nın Hukuken İtibarının İade Edilmesine İlişkin Kanun Teklifi'nin doğrudan gündeme alınmasına ilişkin önergesi yapılan görüşmelerden sonra kabul edilmedi.

Danışma Kurulunun, 141 sıra sayılı Kanun Teklif’nin tümü üzerinde siyasi parti grupları adına yapılacak konuşmaların süresinin en fazla 2 konuşmacı tarafından kullanılmasına ilişkin önerisi kabul edildi.

İstanbul Milletvekili Özlem Zengin;

Bursa Milletvekili Yüksel Selçuk Türkoğlu’nun CHP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

Bursa Milletvekili Yüksel Selçuk Türkoğlu’nun satışa nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

İlişkin birer açıklamada bulundu.

Bursa Milletvekili Yüksel Selçuk Türkoğlu, İstanbul Milletvekili Özlem Zengin’in yaptığı açıklaması sırasında şahsına satışması nedeniyle bir konuşma yaptı.

AK PARTİ Grubuna ait olup boş bulunan Erzincan’ın İliç İlçesindeki Bir Altın Madeninde Meydana Gelen Kazanın Tüm Yönleriyle Araştırılması ve Benzer Kazaların Önlenmesine Yönelik Tedbirlerin Belirlenmesi Amacıyla Kurulan Meclis Araştırması Komisyonu üyeliğine Elâzığ Milletvekili Ejder Açıkkapı seçildi.

İYİ Parti Grubuna ait olup boş bulunan:

Erzincan’ın İliç İlçesindeki Bir Altın Madeninde Meydana Gelen Kazanın Tüm Yönleriyle Araştırılması ve Benzer Kazaların Önlenmesine Yönelik Tedbirlerin Belirlenmesi Amacıyla Kurulan Meclis Araştırması Komisyonu üyeliğine Çanakkale Milletvekili Rıdvan Uz,

Çevre Komisyonu üyeliğine İstanbul Milletvekili Nimet Özdemir,

Dışişleri Komisyonu üyeliğine Muğla Milletvekili Metin Ergun,

Dijital Mecralar Komisyonu üyeliğine Gaziantep Milletvekili Mehmet Mustafa Gürban,

Kamu İktisadi Teşebbüsleri Komisyonu üyeliğine Edirne Milletvekili Mehmet Akalın,

Plan ve Bütçe Komisyonu üyeliğine Samsun Milletvekili Erhan Usta,

Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu üyeliğine Tekirdağ Milletvekili Selcan Hamşioğlu,

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu üyeliğine İzmir Milletvekili Ümit Özlale,

Seçildiler.

Gündemin “Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmının:

1’inci sırasında yer alan, İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş’un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Katar Devleti Hükümeti Arasında Gümrük Konularında İş Birliği ve Karşılıklı Yardım Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/34) ve Dışişleri Komisyonu Raporu’nun (S. Sayısı: 63),

2’nci sırasında yer alan, İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş’un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ruanda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İş Birliği Anlaşmasının Notalarla Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1610) ve Dışişleri Komisyonu Raporu’nun (S. Sayısı: 64),

3’üncü sırasında yer alan, İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş’un Avrupa Konseyi İmtiyaz ve Muafiyetleri Umumi Anlaşmasına Ek Üçüncü Protokolün Onaylanmasına Dair 29/8/1961 Tarihli ve 358 Sayılı Kanuna Ek Kanunda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/1733) ve Dışişleri Komisyonu Raporu’nun (S. Sayısı: 120),

4'üncü sırasında yer alan, İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş'un Avrupa İmar ve Kalkınma Bankasının Kuruluş Anlaşmasında Değişiklik Yapılmasına İlişkin 259 ve 260 Sayılı Guvernörler Kurulu Kararlarının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2018) ve Dışişleri Komisyonu Raporu'nun (S. Sayısı: 121),

5'inci sırasında yer alan, İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ukrayna Hükümeti Arasında Serbest Ticaret Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna ve Anlaşmanın Eklerine İlişkin Değişikliklerin Cumhurbaşkanınca Doğrudan Onaylanmasına Dair Yetki Verilmesine İlişkin Kanun Teklifi (2/2160) ve Dışişleri Komisyonu Raporu'nun (S. Sayısı: 122),

Görüşmeleri Komisyon yetkilileri Genel Kurulda hazır bulunmadığından ertelendi.

6'ncı sırasında yer alan ve İç Tüzük'ün 91'inci maddesine göre temel kanun olarak görüşülmesi kabul edilen, Bilecik Milletvekili Halil Eldemir ve Bursa Milletvekili Mustafa Yavuz ile 98 Milletvekilinin Türk Sivil Havacılık Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2194) ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu Raporu'nun (S. Sayısı: 141) görüşmelerine başlandı, verilen aradan sonra Komisyon yetkilileri Genel Kurulda hazır bulunmadığından ertelendi.

Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Bekir Bozdağ, Divan olarak, milletvekilleri adına, birazdan oynanacak Türkiye-Avusturya arası futbol karşılaşmasında Türk Millî Takımı'na başarılar dilediklerine ve millîlerin bu maçı kazanarak çeyrek finale yükseleceklerine inandıklarına ilişkin bir açıklamada bulundu.

Alınan karar gereğince, 3 Temmuz 2024 Çarşamba günü saat 14.00'te toplanmak üzere 21.35'te birleşime son verildi.

Bekir BOZDAĞ

Başkan Vekili

Mustafa BİLİCİ

İzmir

Kâtip Üye

Mahmut Atilla KAYA

İzmir

Kâtip Üye

II.- GELEN KÂĞITLAR

No: 161

3 Temmuz 2024 Çarşamba

Milletvekili Teklifleri

1.- Denizli Milletvekili Cahit Özkan ve 133 Milletvekilinin; Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2258) (Plan ve Bütçe; Kadın Erkek Fırsat Eşitliği ile Adalet Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi:3.07.2024)

2.- Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün; Sivas İl Merkezindeki Sivas Bilim ve Kültür Merkezi'nin "Madımak Utanç Müzesi" Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2259) (İnsan Haklarını İnceleme ile Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi:7.07.2020)

3.- Kayseri Milletvekili İsmail Özdemir'İN; İcra ve İflas Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2260) (Tarım, Orman ve Köyişleri ile Adalet Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi:3.07.2024)

4.- Kocaeli Milletvekili Saffet Sancaklı'nın; 5774 Sayılı Başarılı Sporculara Aylık Bağlanması ile Devlet Sporcusu Unvanı Verilmesi Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2261) (Plan ve Bütçe; Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ile Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi:3.07.2024)

**Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi
(Milletlerarası Andlaşma)**

1.- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Türk Yatırım Fonu Arasında Ev Sahibi Ülke Anlaşmasına Dair Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi (Başkanlığa geliş tarihi: 3.07.2024) (Gelen evrak numarası: 1453091)

3 Temmuz 2024 Çarşamba

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 14.02

BAŞKAN: Başkan Vekili Bekir BOZDAĞ

KÂTİP ÜYELER: Asu KAYA (Osmaniye), Mahmut Atilla KAYA (İzmir)

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 98’inci Birleşimini açıyorum. Toplantı yeter sayısı vardır, görüşmelere başlıyoruz.

III.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Bekir Bozdağ’ın, dün gece Avrupa Futbol Şampiyonası maçında Avusturya’yı 2-1 yenen A Millî Futbol Takımı’nı, golleri atan Merih Demiral ile son dakika yaptığı kurtarıyla efsaneleşen Mert Günok’u, teknik heyeti Divan ve Meclis adına canıgönülden tebrik ettiklerine ilişkin konuşması

BAŞKAN – Görüşmelere başlamadan önce, dün gece Türkiye ile Avusturya arasında oynanan Avrupa Futbol Şampiyonası maçında destan yazarak Avusturya’yı 2-1 yenen A Millî Futbol Takımı’mızı ve Teknik Heyetimizi biz de Divan ve Meclisimiz adına canıgönülden tebrik ediyoruz.

Millî Takım futbolcularımız doksan dakika boyunca olağanüstü bir mücadele göstererek aziz milletimizi gururlandıran büyük bir galibiyete imza attılar. Gollerimizi atan Merih Demiral ve son dakika yaptığı kurtarıyla efsaneleşen Mert Günok başta olmak üzere tüm futbolcularımızı, teknik heyetimizi yürekten kutluyorum. Millî Takım’ımızı çeyrek finalde, yarı finalde, inşallah finalde görmek dileğiyle, şampiyonluğu kaldırmaları temennisiyle buradan dualarımızla desteklediğimizi bir kez daha ifade etmek istiyorum; Allah yâr, yardımcıları olsun, yolları şampiyonluğa giden yol olsun diyorum.

Gündeme geçmeden önce 3 sayın milletvekiline gündem dışı söz vereceğim.

Gündem dışı ilk söz, kültürel açıdan Kırıkkale’nin önemi hakkında söz isteyen Kırıkkale Milletvekili Halil Öztürk’e aittir.

Sayın Öztürk, buyurun. (MHP sıralarından alkışlar)

IV.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR

1.- Kırıkkale Milletvekili Halil Öztürk’ün, kültürel açıdan Kırıkkale’nin önemine ilişkin gündem dışı konuşması

HALİL ÖZTÜRK (Kırıkkale) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; dün akşam Avrupa Futbol Şampiyonası’nda Avusturya’yı mağlup ederek çeyrek finale yükselen Türk Millî Futbol Takımı’mızı gönülden tebrik ediyorum.

Attığı gol sonrası, Türklüğün asırlardan beri sembolü olan bozkurt işaretiyle sevincini paylaşan Merih Demiral kardeşimiz için soruşturma başlatan UEFA’yı da kınıyorum. Uluslararası alandaki Türk ve Türkiye düşmanlarına payandalık yapmaya kalkışan UEFA aklını başına almalı; kimse Türkiye’yi karşısına almaya çalışmamalıdır. UEFA’yı buradan yine, tekraren kınıyorum, “Türk’e durmak yaraşmaz.” diyorum, Merih Demiral kardeşimizin de yalnız olmadığını bu Meclis kürsüsünden ifade etmek istiyorum.

Değerli milletvekilleri, millî kimliğimizi oluşturan en önemli unsur, hiç şüphesiz, tarihin derinliklerinden gelen kültürel birikimimizdir. Kültürel değerlerinin ve birikiminin yeteri kadar tanıtılmadığını düşündüğümüz Kırıkkale’miz, bu anlamda daha fazla ilgiyi hak etmekte ve beklemektedir. Ne var ki emekli ve genç nüfusun yoğun olduğu Kırıkkale’miz, kendi kültürel iklimi içerisinde, örf, âdet ve geleneklerini kuşaktan kuşağa aktararak millî kültürümüzü de beslemektedir. Türk vatanının her daim sadık bekçisi olan Kırıkkaleliler, yediden yetmişe Türklüğün ve İslam’ın vücut bulmuş hâlidir; Türk ve

Türkiye Yüzyılı'nı inşa edecek gençlerimiz, taşlarını döşeyen çalışan ve emeklilerimizle birlikte Türk kültürünü de gururla temsil edecek olan değerli hemşehrilerimdir.

Saygıdeğer milletvekilleri, özellikle savunma sanayisi alanında ön plana çıkan Kırıkkale aynı zamanda bir kültürel miras alanıdır. Köprüköy'de bulunan ve Selçuklulardan Osmanlılara, Türkiye Cumhuriyeti'ne değin şahitlik eden Çeşnigir Köprüsü bizzat yaşayan tarih ve hazinedir. Çerikli'de bulunan tarihî Eski Cami ve Çerikli Saat Kulesi bölgenin en eski yapılarından olup daha önce içerisinden çıkarılan tarihî levhayla birlikte tarihine yakışır bir şekilde restore edilip turizme kazandırılacağı günleri heyecanla beklemektedir.

En önemlisi de “abdal geleneği” olarak adlandırılan ve uluslararası sanat camiasına mal olmuş isimleri yetiştiren, özlü, sözlü kültürümüzün UNESCO tarafından koruma altına alınması için gerekli girişimlerin başlatılması da bizlerin temennisi arasında yer almaktadır. Bu minvalde, Kültür ve Turizm Bakanlığımızın öncülüğünde şehrimizde bozlak kültür müzesi ve bozlak araştırma merkezi kurulmasını bir gereklilik olarak görmekteyiz. Bozlak kültür müzesinde bozlak üstatlarının fotoğrafları, hayatları, enstrümanları ve geçmişten bugüne müzik aletleri ve abdalların günlük yaşamına ilişkin materyallerin yanı sıra çeşitli envanterler sergilenerek bölge kültürünün gelecek nesillere öğretildiği ve aktarıldığı bir mekân oluşturulmuş olacaktır. Bozlak araştırma merkezi ise bu alana ilişkin çalışma yapan lisans ve lisansüstü öğrencilere, hocalara, aynı zamanda yurt içi ve yurt dışından diğer meraklılara kaynak olacak şekilde çalışmacıların ve kaynak materyallerin bulunduğu bir merkez olarak tasarlanabilir. Bu merkezin de çeşitli alt merkez ve masalar oluşturularak bozlak üstatlarının yorum, ses ve söyleyiş farklılıkları gibi bozlakların her yönüyle araştırıldığı ve kültürümüze kazandırıldığı alanında tek nokta olması düşünülmektedir.

Sayın milletvekilleri, Kırıkkale'm; kültürün, tarihin, huzurun, kardeşliğin, samimiyetin membasıdır. Kırıkkale'm, Türk-İslam medeniyetine kalelik yapmış kadim kent. Biliyoruz ki kültür yaşanır ve yaşatılırsa gerçek manada korunmuş olur. Kültür, korunduğu kadar gelecek nesillere aktarıldığı ve nesiller boyu süregeldiği sürece de var olan bir yapıdır.

“Bir yanında Ballı Şeyh
Bir yanında Şeyh Şamii
Bir yanında Hacı Taşan
Bir yanında Çekiç Ali

Bir yanında Karakeçili
Bir yanında Abdallar
Bir yanında Çelebi

Bir yanında Çerikli” güzellemesiyle sözlerime son verirken Genel Kurulu ve ekranları başında bizleri izleyen değerli izleyicileri saygıyla selamlıyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Öztürk, teşekkür ediyorum.

Gündem dışı ikinci söz, Giresun'un sorunları hakkında söz isteyen Giresun Milletvekili Elvan Işık Gezmiş'e aittir.

Sayın Işık Gezmiş, buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

2.- *Giresun Milletvekili Elvan Işık Gezmiş'in, Giresun'un sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması*

ELVAN IŞIK GEZMİŞ (Giresun) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, bizleri ekranları başında izleyen kıymetli yurttaşlarımız; sizleri Ulu Önderimiz Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün, Ata'mın Meclisinden sevgi ve saygıyla selamlıyorum.

Doğu Karadeniz'in incisi, fındığın başkenti, kirazın anavatanı, Millî Mücadele'nin kahramanları 42'nci ve 47'nci Gönüllü Alaylarının torunlarının yaşadığı, temsil ettiğim il olan Giresun'umuzun sorunlarını dile getirmek üzere söz almış bulunuyorum.

Değerli milletvekilleri, geride kalan bir yıllık yasama sürecinde seçim bölgem Giresun'un çözüm bekleyen sorunlarını defalarca dile getirdim. Maalesef, hiçbir konuda somut adım atılmamış, memleketim kendi kaderine terk edilmiştir. Cenneti andıran doğasıyla benzersiz olan memleketim ne yazık ki en fazla göç veren iller arasındadır. Giresun'un kayıtlı nüfusu 2 milyonken Giresun'da yaşayan nüfus 500 bin civarındadır. Giresun'daki genç nüfus hızla büyük kentlere göç etmekte, işsizlik ve istihdam çok büyük bir sorun olarak karşımıza çıkmaktadır. Ne yazık ki AKP Hükûmeti yirmi iki senedir Giresun'da hiçbir iş kolu oluşturmadığı gibi memleketin fabrikalarını da satmıştır. Bizim SEKA Fabrikamız, Adel'imiz, Sunta Fabrikamız vardı. Ormanların içindeki memleketimde kâğıt fabrikaları, kalem fabrikaları neden kapatıldı? Kapatıldı da yerine hangi iş alanları açıldı? Bakın, 1950'lerde 8 olan milletvekili sayımız bugün maalesef 4; bu da yetmiş yılda nüfusumuzun nasıl hızla eridiğinin en çarpıcı ispatı.

Gelelim, bitmeyen ulaşım sorunumuza. Bütün Karadeniz illerine yapılan çevre yolu Giresun'a gelince radara takıldı, kaldı. Karayolları tabelalarında bile ismi geçmez oldu memleketimin. Yaylalarımız başlı başına bir turizm cenneti olabileceksen sene oldu 2024, biz hâlâ köylerimizin, yaylalarımızın yolu derdindeyiz, elektriğinin peşindeyiz. Güzel şehrim bu şartlarda bu denli görmezden gelinirken nasıl geride kalmasın ki.

Bunlar yetmezmiş gibi bir de doğal yaşam alanlarımızı tehdit eden projeler maalesef gündeme geldi. Gün geçmiyor ki Hükûmet yeni bir maden ruhsatıyla karşımıza çıksın. Bölgemizde yapımı planlanan maden ocağı işletmeciliğiyle Gelevera Vadisi ve Harşit Vadisi'ne sızma ihtimali olan ağır metaller canlı yaşamını hedef almaktadır. Sırf bir grup yandaş nemalansın diye zengin endemik bitkileri ve su kaynaklarını barındıran, orman gülü balının üretildiği Olucak Yaylası'ndaki, Çanakçı'daki, Doğankent'teki, Şebinkarahisar'daki talana göz yumuyorsunuz. Açık söylüyorum: Giresun'un yüzde 85'inin maden sahası olarak ilan edilmesi memleketime ihanettir. Giresun'daki vahşi madencilige "Hayır." diyoruz.

Değerli milletvekilleri, ben Karadeniz kıyıyım, kuzeyin kıyıyım, yok birbirimizden farkımız. Karadeniz insanı, hepimiz fındıkla yatar kalkarız. Memleketimin ana geçim kaynağı fındık sezonunun başlamasına bir ay kaldı. Üreticimizin gözü kulağı Hükûmette. Bizler yaz gelir gurbetçilerimizle birlikte köylerimize gideriz, fındık hasadında buluşuruz, şenlik zamanıdır bizlere fındık zamanı. Düğünümüzü de derneğimizi de fındık parasıyla yaparız. Her konuşmamda söylüyorum, fındık fiyatı üretici birlikleriyle istişare edilerek, maliyetler hesaplanarak belirlenmelidir. Vatandaşımız TMO kuyruklarında mağdur edilmemelidir, ilçelerde TMO alım noktaları oluşturulmalıdır, her geçen gün artan giderler karşısında üreticimiz mağdur edilmemelidir. Fındıkta olası bir hak gasbında çayda ve buğdayda olduğu gibi bizler meydanlara ineceğiz ve Sayın Genel Başkanımız Özgür Özer liderliğinde haksızlığa ve emek sömürüsüne karşı ses yükselteceğiz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Işık Gezmiş, lütfen tamamlayın.

ELVAN IŞIK GEZMİŞ (Devamla) – Tabii ki Sayın Başkanım.

Vakit az, sorun çok. Giresun'umuzun sorunlarını Meclis kürsüsü başta olmak üzere her platformda dile getirmeye devam edeceğimin bilinmesini istiyor, güzel Giresun'uma Meclis kürsüsünden sevgi ve saygılarımı sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Işık Gezmiş, teşekkür ediyorum.

V.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

A) ÇEŞİTLİ İŞLER

1.- Başkanlıkça, Genel Kurulu ziyaret eden Tokat Öğretmen Okulu mezunlarına "Hoş geldiniz." denilmesi

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, Tokat Öğretmen Okulu mezunlarından bir grup Genel Kurulumuzu teşrif etmişlerdir, kendilerine hoş geldiniz diyorum. (AK PARTİ, CHP, MHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

IV.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR (Devam)

3.- Erzincan Milletvekili Süleyman Karaman'ın, 5 Temmuz 1993'te gerçekleşen Başbağlar katliamına ilişkin gündem dışı konuşması

BAŞKAN – Gündem dışı üçüncü söz, 5 Temmuz 1993'te gerçekleşen Başbağlar katliamı hakkında söz isteyen Erzincan Milletvekili Süleyman Karaman'a aittir.

Sayın Karaman, buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

SÜLEYMAN KARAMAN (Erzincan) – Sayın Başkan, Gazi Meclisimizin değerli milletvekilleri, sevgili can Erzincanlı hemşehrilerim, ekranları başında bizi izleyen değerli vatandaşlarım; hepinizi en içten duygularla selamlıyorum.

Öncelikle Avrupa Futbol Şampiyonası'nda Avusturya'yı yenerek çeyrek finale yükselen A Millî Futbol Takımı'mızı yürekten kutluyor, tebrik ediyorum. Bizim Çocuklar'a şampiyonluk yolunda başarılar diliyorum.

Sayın milletvekilleri, 5 Temmuz 1993 yılında meydana gelen hain terör eylemi sonrasında hayatını kaybeden 33 şehidimizi anmak için cuma günü Kemaliye Başbağlar köyünde halkımızla bir araya geleceğiz. Bu acılı günümüzde bizlerle beraber olmak isteyen başta siz değerli milletvekillerimiz olmak üzere herkesi davet ediyoruz. Yüreklerle ateşin düştüğü, dillerin tutulduğu, gözyaşlarının sel olduğu, kelimelerin boğazımızda düğümlendiğı masum bir yerdir Başbağlar. Milletimizin ortak acısı, ortak yasının adıdır Başbağlar. Yüreğimizi acıtan, dinmeyen sızımız Başbağlar katliamının 31'inci yıl dönümünde Başbağlar şehitlerimize ve tüm şehitlerimize Cenab-ı Allah'tan rahmet, kıymetli ailelerine sabır diliyor ve en derin sevgi ve saygılarımı sunuyorum.

Değerli milletvekilleri, 2 Temmuz 1993 tarihinde ülkemizi derinden sarsan, insanlık dışı Sivas Madımak katliamı yapılmış ve hemen ardından, üç gün sonra da acısı hiç dinmeyen Erzincan Başbağlar katliamı yaşanmıştır. Bu çirkin katliamlar açıkça ülkemizin birlik ve beraberliğini, huzurunu bozmak için yapılmış birer provokasyondur. Başbağlar katliamından ölü numarası yaparak yaralı olarak kurtulan ve yıllarca köyün muhtarlığı görevine devam eden Sayın Gazi Ali Akarpınar o günkü korku anını öfke ve hüznle titrek sesiyle şöyle anlatıyor: “5 Temmuz 1993 günü akşam üzeri alaca karanlıkta 100'e yakın PKK mensubu -olduğunu bildiren- köyümüzü bastılar. Akşam ezanının okunduğı sırada camiye giren örgüt mensupları cemaati zorla dışarı çıkardı. Bir saat örgüt propagandası yaptıktan sonra caniler tüm erkekleri acımasızca kurşuna dizdi ve 28 kişiyi öldürdüler. Ardından köyü tamamen yaktılar.” Burada 214 ev, okul, cami, halkevi yakıldı; 1'i kadın 5 kişi yanarak can verdi. Böylece 33 sivil vatandaşımızı katlettiler. Terör Başbağlar'da acımasız yüzünü göstermiş; insanlığını unutmuş, şeytanı bile kışkırtan zalimler, bugün İsrail'in Filistin'e yaptığı katliam gibi neden olduğunu bile anlamayan masumlara kurşun yağdıran, evlerini başlarına yıkarak, yakarak cehenneme çeviren caniler suçsuz masumlara ölüm kusmuştur. Evleriyle birlikte içindeki kadınları, yaşlıları, çocukları da yaktılar. Bu zulmü yapanlar asla emellerine ulaşamayacak, kirli dünyalarında yok olup gidecekler.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; herkes bilmelidir ki AK PARTİ her türlü canlı katliamına karşıdır. Ölümüne, hayatı ve yaşamayı savunmaya devam edeceğiz. Eski Türkiye klasiğı olan bu zulüm ve katliamlara yer kalmamış, inşallah kalmayacaktır. İsrail tarafından yapılan benzer olayların, katliamların yaşandığı Gazze'deki soykırımı da soykırımcı İsrail'i de iş birlikçi ülkeleri de lanetliyorum.

Bu yıl 5 Temmuz Cuma günü Başbağlar şehitlerini anma törenlerimiz aynı gün içerisinde hem Erzincan Başbağlar'da hem de İstanbul Fatih'te düzenlenecek. Bu vesileyle emeğı geçen Sayın Valimiz Hamza Aydoğdu'ya, İlçe Kaymakamımıza ve Belediye Başkanımıza da teşekkür ediyorum.

Allah'a şükrediyorum ki devletimiz bu katliamları yapanların inlerine girmiş, bu bölücülere yurt içi ve yurt dışında tarihin en ağır darbesini vurmuştur. Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın liderliğinde ordumuzun gücü, güvenlik güçlerimiz sayesinde, milletimizin duasıyla bugün terör örgütlerinin beli kırılmıştır. Sayın Cumhurbaşkanımıza teşekkürlerimizi arz ediyoruz. Erzincan'ımızda terörist kalmamış ve huzur sağlanmıştır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Evet, lütfen tamamlayalım Sayın Kahraman.

SÜLEYMAN KARAMAN (Devamla) - Bütün bunlara rağmen anma törenlerini yapmaya devam edeceğiz ve Başbağlar katliamını unutmayacağız, unutturmayacağız.

Bildiğiniz gibi, Kemaliye ilçemize 150 kilometre uzaklıkta olan Başbağlar'ın o dönemde yolları stabilizedydi. Katliamdan sonra bu bölgeye yapılan hizmetler dolayısıyla Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'a şükranlarımı arz ediyorum. Ayrıca, son Başbakanımız Sayın Binali Yıldırım olmak üzere o günden bugüne görev alan tüm devlet büyüklerimize Erzincan halkı adına teşekkürlerimi sunuyorum. Katliam gerçekleştiği günden bugüne güzel Başbağlar'ımızda mazlumların acısını paylaştılar; köyün ve bölgenin yenilenmesi, yaralarının sarılması için büyük gayret gösterdiler. Geriye kalan hüzünlü ailelere, yetim kalan yüzlerce çocuğa sahip çıktılar. Bu anlayışla bu köyde başlatılan güvenlik yolu tamamlandı, inşallah duble yolumuz da tamamlanacaktır.

Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum Sayın Karaman.

Sayın Temelli, buyurun.

VI.- AÇIKLAMALAR

1.- Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin, Erzincan Milletvekili Süleyman Karaman'ın yaptığı gündem dışı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

SEZAI TEMELLİ (Muş) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; kayıtlara geçsin diye bir kez daha söyleyeceğim, dün de dile getirdik. İnsanlığa karşı işlenmiş suçlarda zaman aşımı olmaz. Başbağlar meselesinin zaman aşımı 2013 tarihindedir yani AKP iktidarı dönemindedir. Yine, 2023 yılında da bildiğiniz gibi Madımak zaman aşımına uğramıştır.

Gelin, araştırma komisyonları kuralım. Gelin, bu konularda zaman aşımı olmayacağına dair bir kararlaşılmaya gidelim, bu konular araştırılsın. Evet, Başbağlar konusunu her sene burada gündeme getirip bir siyasi malzeme yapmak yerine Madımak'ı da Başbağlar'ı da gelin araştıralım. Bakın, Muhtar Ali Akarpınar'ın sözlerini aktardı, benim de önümde sözleri var, sözler tam öyle değil.

Yine, Başbağlar Köyü Güzelleştirme ve Kalkındırma Derneği Başkanı Mehmet Ali Dikkaya'nın açıklamaları var. Devlet Denetleme Kurulunun raporunun bir türlü çıkmaması var. Yargıtay, soruşturması, kovuşturması tamamlanmamış bir dosyayı kalkıyor onaylıyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Temelli, lütfen tamamlayın.

SEZAI TEMELLİ (Muş) – Kayıtlara geçsin diye Başkan.

558 tane kovan var, bir tane balistik inceleme yok. İnsan bir tane kovana alır da balistik incelemesini yapar. Ayhan Çarkın'ın açıklamaları var. Yani öyle bir olay ki bu, hani tam da siyasete malzeme olsun ve üstü örtülsün diye gerçekleşmiş bir vakadır. Bunun üzerine gitmek zorundayız hem Başbağlar'ın hem Madımak'ın. Biz bu konuda araştırma önergesi vermişiz, reddetmişsiniz. Gelin, hep beraber verelim, araştıralım, bunu malzeme olmaktan da bu şekilde çıkartalım.

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, şimdi, sisteme giren ilk 20 milletvekiline yerlerinden birer dakika süreyle söz vereceğim.

İlk söz, Hatay Milletvekili Mehmet Güzelmansur’a aittir.

Sayın Güzelmansur, buyurun.

2.- Hatay Milletvekili Mehmet Güzelmansur’un, Hataylıların bayrağına ve milletine saygısızlığı sineye çekmeyeceklerine ilişkin açıklaması

MEHMET GÜZELMANSUR (Hatay) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Gazi Meclisin çatısı altında altı yıldır Hatay’ın vekili olarak yanlış Suriye politikasının Hatay’a ve ülkemize zararlarını anlatıyorum. Dün bu yanlış politikanın çok tehlikeli sonuçlarını yaşadık, vatandaşlarımızı itidalli olmaya davet ediyorum. Biz Hatay olarak on üç yıldır bu yanlış politikayla ticaretimizin, demografimizin, ekonomimizin aldığı yaraya rağmen her şeyi sineye çekerek yaşadık. On üç yıldır Suriyelilere bakan iktidarın bir buçuk yıldır depremzede Hataylılara bakmamasını da sineye çektik çünkü Hatay Türk yurdudur; Hataylılar vatanına, milletine, bayrağına âşıktır ve Hataylılar bayrağına ve milletine saygısızlığı sineye çekmez. Bin selam olsun on üç yıldır savaşın gölgesinde Hatay’a sahip çıkan depremzede Hataylılara, yazıklar olsun onu kaderine terk eden, yalnız ve mazlum bırakanlara.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Bolu Milletvekili İsmail Akgül...

3.- Bolu Milletvekili İsmail Akgül’ün, çiftçilerin emeğinin ve ürettiğinin karşılığını alması için yapılması gerekenlere, esnaf ve sanatkârların prim gün sayısının 7200’e düşürülmesi beklentisine ilişkin açıklaması

İSMAİL AKGÜL (Bolu) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Ülkemizin üreten ve ürettiğinin karşılığını yine bu topraklara yatırım yaparak ülke ekonomisine katkı sağlayan kıymetli çiftçilerimiz bir hasat dönemine daha girmektedir. Çiftçilerimizin emeğinin ve ürettiğinin karşılığını alması için arpa ve buğday taban fiyatlarında arpada 10, buğdayda ise 12 TL olması, tarımda kullanılan mazotta ÖTV ve KDV’nin kaldırılması tarımsal üretimin devamı açısından hayati önem arz etmektedir.

Ayrıca, BAĞ-KUR’lu vatandaşlarımızın prim gün sayısının 7200’e düşürülmesi, esnaf ve sanatkârlarımızın beklentileri arasındadır. Ülkemizin her yöresinde binbir emekle hayat mücadelesi veren, ekmeğinin peşinde olan kıymetli esnaf ve çiftçilerimizi Gazi Meclisimizden saygı sevgi ve muhabbetle selamlıyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül...

4.- Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül’ün, Aydın’lı çiftçilerin yaşanan kuraklıktan dolayı zor durumda olduğuna ve tarımsal girdiler arttığı hâlde 2022’den beri pamuk, mısır, buğday fiyatlarının yerinde saydığına ilişkin açıklaması

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Aydın’lı çiftçilerimiz yaşanan kuraklıklardan dolayı zor durumdadır. Tarımsal üretim neredeyse durma noktasına gelmiştir. Çiftçiler kan ağlıyor, mahsullerini sulayamıyor. Buharkent Ovası’ndan Söke Ovası’na kadar olan yere derhâl kapalı basınçlı sulama sistemi kurulmalıdır, hem DSİ hem de Tarım Bakanlığı bu duruma acil müdahale etmelidir. Geçen sene kuraklıktan dolayı verilen sulama desteği bu sene de fazlasıyla verilmelidir. Sökeli çiftçilerimiz “Pamuklarımız yanıyor, sulama birliği su vermiyor. 50 metreküp su istiyoruz, 5-6 metreküp su açılıyor.” diye DSİ’ye isyan ediyor.

Tarımsal girdiler arttığı hâlde 2022’den beri pamuk, mısır, buğday fiyatları aynı, yerinde sayıyor. 2022 yılında ekmek 3 lirayken buğday 5,5 liraydı, şimdi ekmek 10 lira buğday 8 lira. Tarım Kanunu 20’nci madde mutlaka uygulanmalıdır, yüzde 1’lik destekleme primi üreticiye verilmelidir. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sakarya Milletvekili Ayça Taşkent...

5.- Sakarya Milletvekili Ayça Taşkent'in, Hendek'teki havai fişek fabrikasında yaşanan patlamanın 4'üncü yıl dönümüne ilişkin açıklaması

AYÇA TAŞKENT (Sakarya) – Bugün Hendek'teki havai fişek fabrikası patlamasının 4'üncü yıl dönümü. Adli süreçte, fabrikada kaçak boru üretildiği, ruhsatsız patlayıcı depoları inşa edildiği, kapasitesinin üzerinde patlayıcı depolandığı, denetimlerin önceden haber alındığı tespit edildi fakat tüm bunlara rağmen tek kamu görevlisine denetim ihmallerinden dolayı dava açılmadı. Cumhurbaşkanı, İçişleri ve Sağlık Bakanının adı kullanılarak işçiler, aileler ve avukatlar tehdit edildi. Maalesef, facianın yaşandığı alan imara açıldı ve patlamanın olduğu gece fabrika sahibine yemek veren MÜSİAD arsanın alıcıları arasında yer aldı. Oysa bu alan halkımız için ortak bir yas ve hafıza mekânı olarak kalmalıydı. Yakınlarını kaybedenlerin tekrar başı sağ olsun. İş cinayetleri politiktir; gerekli denetimler yapılmadan, caydırıcılıktan uzak yargılama süreçleriyle önlenmesi mümkün değildir.

BAŞKAN – Kocaeli Milletvekili Sami Çakır...

6.- Kocaeli Milletvekili Sami Çakır'ın, 5 Temmuz 1980'de şehit edilen Sedat Yenigün'e ilişkin açıklaması

SAMİ ÇAKIR (Kocaeli) – Sayın Başkan, bir edebiyat öğretmeni, iyi bir yazar, bir beyefendi, değerli bir insan olan Sedat Yenigün, bu ülkenin birliğini ve beraberliğini bozmaya çalışanların hedefindeydi. 5 Temmuz 1980'de Fatih'te, bir berber dükkânında yakın mesafeden başına sıkılan kurşunlarla şehit edildi. O, sadece öğretmen değildi; mütefekkir, gönül ehli ve mücadeleci bir kimliğe sahipti. O, sadece bir yazar değildi; dediklerini, yazdıklarını yaşamaya çalışan bir kişilikti. O, Necip Fazıl'ı, Cemil Meriç'i, Mehmed Zahid Kotku'yu yüklenerek aydınlık geleceğe odaklanmış bir güzellikti. Faili meçhullerin cirit attığı dönemde katillerinin yakalanamadığı örneklerden biridir. Millî Türk Talebe Birliği bünyesinde şuuru, samimiyeti, zulme karşı çalışmalarıyla öne çıkıyordu. Ölümünden sonra kıymet veriyor değiliz, o, takdiri hayattayken zaten kazanmıştı. Rahmetle yâd ediyor, Genel Kurulu ve milletimizi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN - Düzce Milletvekili Talih Özcan...

7.- Düzce Milletvekili Talih Özcan'ın, YÖK tarafından üniversitelerdeki idari personelleri kapsayan bir tayin yönetmeliği oluşturulması talebine ilişkin açıklaması

TALİH ÖZCAN (Düzce) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Üniversitelerde çalışan 657 sayılı Kanun'a bağlı idari personelin tayin hakkı yoktur. Bu durum ciddi sorunlara yol açmaktadır. Toplu sözleşmede belirtilen yer değiştirme düzenlemesi kalıcı çözüm sağlamıyor. Devlet üniversitelerinde yaklaşık 100 bin idari personel çalışmaktadır. Bu personelin tayin hakkının olmaması aile birliğini bozmaktadır. Mutlaka daha şeffaf tayin sistemi geliştirilmelidir, torpilin önü kapatılmalıdır. Ayrıca, üniversiteler arası geçişlerde başta eş durumu tayini olmak üzere rektör onayı aranmaksızın nakil yapılmalıdır. YÖK tarafından üniversitelerdeki idari personelleri kapsayan bir tayin yönetmeliği oluşturulması mağduriyetleri giderecektir, aileler ayrı kalmayacaktır.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - Antalya Milletvekili Hilmi Durgun...

8.- Antalya Milletvekili Hilmi Durgun'un, 663'üncü Tarihî Kırkpınar Yağlı Güreşleri'ne ve Avrupa Futbol Şampiyonası'nda çeyrek finale yükselen Millî Futbol Takımı'na ilişkin açıklaması

HİLMİ DURGUN (Antalya) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Yarın ön eleme müsabakalarıyla başlayıp pazar günü de Türkiye Cumhuriyeti başpehlivanının belli olmasıyla sonuçlanacak 663'üncü Tarihî Kırkpınar Yağlı Güreşleri'nde Edirne Sarayı'ya Er Meydanı'nda kol bağlayacak başta Antalyalı pehlivanlarımız olmak üzere tüm sporcularımıza başarılar dilerim.

UNESCO Somut Olmayan Kültürel Miras'ta yer alan Türk spor tarihi için büyük öneme sahip ata sporumuzu icra eden pehlivanlarımızın özellikle özlük haklarıyla ilgili yaşadığı sorunların çözümü adına Milliyetçi Hareket Partisi Grubu olarak geçtiğimiz yıl 5774 sayılı Kanun'un 3'üncü maddesinde gerekli düzenlemeleri yaparak Gazi Meclise sunduğumuz kanun maddesinin yasalaşması hususunun takipçisi olduğumuzu belirtirim.

Ayrıca, Avrupa Futbol Şampiyonası'nda dün gece çeyrek finale yükselen A Millî Futbol Takımı'mızı tebrik eder, kupa yolunda başarılar dilerim. Türk'e durmak yaraşmaz, Türk önde, Türk ileri.

BAŞKAN - Uşak Milletvekili Ali Karaoba...

9.- Uşak Milletvekili Ali Karaoba'nın, dün görevi sona eren Sağlık Bakanı Fahrettin Koca'nın altı yıllık dönemine ve yeni Sağlık Bakanı Kemal Memişoğlu'na ilişkin açıklaması

ALİ KARAOBA (Uşak) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Dün Sağlık Bakanlığındaki altı yıllık Fahrettin Koca dönemi sona erdi. “Virüse karşı elimizde büyük bir koz var, yakalanmamak.” diyen Bakanımızın altı yılı nasıldı? Göreve geldiğinde kaç özel hastane sahibiydi, bugün itibarıyla kaç hastanesi var? Sayesinde MR ve ultrason bir yana acilden bile randevu almak mümkün olmuyor. ASM'ler ve ASM çalışanları işlevsizleştirildi. Kamudaki değerli hocalarımızın neredeyse tamamı özel hastaneye geçti. Şiddet tavan yaptı, artık, tıp fakültesi tercih edilmiyor, tercih edenlerse daha ilk günden yurt dışına kaçmanın yoluna bakıyorlar.

Sayın Fahrettin Koca kendi menfaatleri için çok başarılı olmuş, halkımız ve Türkiye'nin sağlık politikaları açısından sınıfta kalmıştır. Yeni Bakan Sayın Kemal Memişoğlu'na başarılar dilerken ilk icraat olarak Uşak'a bir hastane istiyoruz, Uşak hakkını alacak.

Teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Kayseri Milletvekili Dursun Ataş...

10.- Kayseri Milletvekili Dursun Ataş'ın, 1 Temmuz itibarıyla elektriğe yapılan yüzde 38 oranındaki zamma ilişkin açıklaması

DURSUN ATAŞ (Kayseri) - Teşekkürler Sayın Başkan.

1 Temmuz itibarıyla elektriğe yüzde 38 oranında zam yapılmıştır. Bu zam, vatandaşın cebine bir darbe daha indirmiş, aynı zamanda, ilerleyen günlerde a'dan z'ye her şeye zam yapılacağını da habercisi olmuştur. Üstelik bu artış haziran ayı enflasyonuna yansıtılmayarak emekli ve memurun maaş artışına dâhil edilmemiştir. Yani yandaş elektrik şirketleri kazanmış, vatandaş yine kaybetmiştir. Şimdi soruyorum: İktidar enflasyonla gerçekten mücadele mi ediyor yoksa enflasyonu artırıyor mu? Vatandaşın cebine el atmak, yaşam standartlarını düşürmek, geçim kaygılarını artırmak ne zamandır çözüm oldu? İktidarın görevi, vatandaşın cebine ortak olmak değil, derdine çare olmaktır. Bu yüzden, yapılan bu zamlar derhâl geri çekilmelidir diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Balıkesir Milletvekili Serkan Sarı...

11.- Balıkesir Milletvekili Serkan Sarı'nın, TÜİK'in işçinin, memurun, emeklinin cebinden çalmak için yine enflasyonu düşük açıkladığına ilişkin açıklaması

SERKAN SARI (Balıkesir) – Teşekkürler Sayın Başkan.

AKP'nin ilçe başkanlığı gibi çalışan TÜİK yaptı yine yapacağını. Enflasyonu düşük açıklayan TÜİK işçinin, memurun, emeklinin cebinden çalmak için her zaman yaptığı gibi yine düşürdü enflasyonu. Siz vatandaşı kandırdığınızı sanıyorsunuz ama kazın ayağı öyle değil.

Şu tabloya bakın: Bundan son iki yıl önce mayıs, haziran, temmuz aylarında enflasyon rakamları. Ne yapmış TÜİK? Mayısı yüksek, haziranı düşük, sonra yine temmuz ayı rakamlarını yüksek açıklamış. Neden? Çünkü memurun, işçinin, emeklinin maaşından çalabilmek için.

Şimdi, memur ve emeklileri yüzde 19,31 oranında zam alacak; işçi ve BAĞ-KUR emeklisi ise yüzde 24,73 oranında zam alacak. Çarşıda, pazarda, markette enflasyon yüzde 100'ün üzerinde. Tabii, halkın aklıyla dalga geçmenin vergisi yok. Unutmayın, vatandaşımız kalem oynatarak çaldığınız her kuruşu size helal etmedi, etmeyecek.

Sayın Bakan, elektrik, benzin, kira, faizler, enflasyon göreve geldiğinizden beri her gün artıyor. Siz hâlâ fiyat istikrarından bahsediyorsunuz.

BAŞKAN – Antalya Milletvekili Aykut Kaya...

12.- Antalya Milletvekili Aykut Kaya'nın, yeni Manavgat Devlet Hastanesi inşaatına ilişkin açıklaması

AYKUT KAYA (Antalya) – 2023 yılının başında sözleşmesi imzalanmış ve altı ay sonra bitirilmesi vadedilen yeni Manavgat Devlet Hastanesinin ilerleme durumu gördüğümüz gibi yani yüzde 5 seviyesinde değil. Yer seçiminin yanlış olduğunu, bundan dolayı ciddi maliyet ve zaman kaybı olacağını defalarca dile getirmemize rağmen ısrarla bu yerde inşaat yapmakta diretilmiş ve bu sonuç ortaya çıkmıştır. İktidar yetkililerini, bu hastane inşaatının süreci ve bitiş tarihiyle ilgili net bir açıklama yapmaya davet ediyorum. Aynı dönem inşaatı başlayan Aksu Devlet Hastanesi yüzde 50 seviyesini, Payallar Devlet Hastanesi yüzde 40 seviyesini geçmiş durumda. Ekonomisi 40 ilden büyük olan, yazın nüfusu 1 milyonu geçen Manavgat'ımız bunu hak etmiyor. Umut ediyorum ki sağlık gibi temel bir hak tasarruf tedbirlerine takılmamıştır, söz konusu olan Manavgat'ta yaşayan vatandaşlarımızın sağlık ve yaşam hakkı.

BAŞKAN - Erzincan Milletvekili Mustafa Sarıgül...

13.- Erzincan Milletvekili Mustafa Sarıgül'ün, 2 Temmuzda Sivas'ta, 5 Temmuzda Başbağlar'da masum insanların katledildiğine ve Milli Takım'ın dün akşam büyük bir başarı yakaladığına ilişkin açıklaması

MUSTAFA SARIGÜL (Erzincan) - 2 Temmuzda Sivas'ta, 5 Temmuzda Başbağlar'da yurttaşlarımız, masum insanlar ne yazık ki Sivas'ta yakılarak, Başbağlar'da da utanmadan, sıkılmadan caminin içinde katledilmiştir ama şunu bilmenizi isterim ki Sivas'taki el ile Başbağlar'daki el, tetiği çekenler aynıdır. Yüce Mecliste mutlaka bir araştırma komisyonu kurulmalı ve Başbağlar'ın hesabı mutlaka sorulmalıdır. Can Erzincanlılar Başbağlar'ın hesabının sorulması için Türkiye Büyük Millet Meclisinde bir araştırma komisyonu kurulmasını arzu etmektedir.

Dün akşam, büyük bir başarıyı yakaladık, Milli Takım'ımızı, evlatlarımızı kutluyorum, gözlerinden öpüyorum. Bayrağımızı onurla ve gururla dalgalandıran Milli Takım'ımıza bu yolda başarılar diliyorum.

BAŞKAN - Mersin Milletvekili Gülcan Kış...

14.- Mersin Milletvekili Gülcan Kış'ın, Mersin'deki Aydıncık Yat Limanı Projesi'ne ilişkin açıklaması

GÜLCAN KIŞ (Mersin) – Mersin'in Aydıncık ilçesinde Ulaştırma Bakanlığınca 2012 yılında 400 yat kapasiteli olarak yatırım kararı alınan yat limanı projesinin -Mersinlilerin tüm duruşlarına rağmen- yapımı devam etmektedir. Sit alanı ve nesli tükenme tehlikesi altında olan Akdeniz foklarının, “caretta caretta”ların yaşam alanına yapılan liman için “ÇED Gerekli Değildir” kararı verilmiştir. Aydıncık Yat Limanı Projesi'nin bütün deniz canlıları üzerinde olumsuz bir etki oluşturacağı tespit edilmiştir; Mersin'imizin en temiz sahillerinden Büyükkalan Plajı'nı yıkıma uğratmıştır. “Turizmi geliştireceğiz.” diyen AKP Hükûmeti de bir taraftan bu yıkım projeleriyle turizmimizi yok etmektedir. Tamamen ranta dönük bir amaç taşıyan ve Mersin'imizin turizmine zarar veren bu projeye karşı olduğumuzu bildiriyor, bir an evvel iptal edilmesini talep ediyoruz.

Teşekkür ederim Sayın Başkan.

BAŞKAN – Antalya Milletvekili Sururi Çorabatır...

15.- Antalya Milletvekili Sururi Çorabatır'ın, kamuda tasarrufların memurun servisi, memurun yemeği ile memurun konaklaması arasında sıkışıp kaldığına ilişkin açıklaması

SURURİ ÇORABATIR (Antalya) – Bugün yaşadığımız temel ekonomik sıkıntılarımızın odağında liyakatsiz kadrolarla gerçekleştirilen plansız uygulamalar olduğunu biliyoruz. Devlet yapısında bu olumsuzlukları önceden görmek ve önlemek için oluşturulan denetim fonksiyonu, müfettiş, kontrolör, iç denetçi, denetçi gibi çalışanları vasıtasıyla gerçekleşmektedir. Kamuda tasarruf memurun servisi, memurun yemeği ile memurun konaklaması arasında sıkışıp kalmış durumdadır. Kamu denetim meslek mensuplarına, 2024 yılı Ocak ayı itibarıyla görevlendirilen denetim elemanlarına gündelik olarak 604 TL yemek, konaklama için 967 TL ödenmektedir. Kamu denetim elemanları denetim görevi sırasında bu tutarlarla Anadolu'nun küçük şehirlerinde mütevazı bir otelde kalabilmek ve 3 öğün yemek için maaşından ailesinin geçim kaynağı olan bir bölümünü de harcamak zorunda kalmaktadır. Eğer yer bulabilerseniz Diyanet İşleri Başkanlığı misafirhanesinde...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Kahramanmaraş Milletvekili İrfan Karatutlu...

16.- Kahramanmaraş Milletvekili İrfan Karatutlu'nun, helallik isteyen eski Çevre ve Şehircilik Bakanı Mehmet Özhaskeki'ye ilişkin açıklaması

İRFAN KARATUTLU (Kahramanmaraş) – Sayın Başkan, Çevre ve Şehircilik eski Bakanı Mehmet Özhaskeki sağlık sebepleri nedeniyle görevinden affını istedi; geçmiş olsun. Helallik istemiş; asrın depremini yaşayan Kahramanmaraş halkının temsilcisi olarak Sayın Özhaskeki'ye hakkımızı helal etmiyoruz. Özhaskeki siyasi ve Bakanlık gücünü kullanarak beş yıl önce bir akrabasını Kahramanmaraş'a Büyükşehir Belediye Başkanı olarak atattırmıştır; Kahramanmaraş'ın beş yılı boşa gitmiştir. Depremden hemen sonra Kayserili bir başka hemşehrini Kahramanmaraş'a Çevre ve Şehircilik İl Müdürü olarak atamıştır. Deprem sonrası rezerv alan, orta hasarlı bina, uygunsuz alan uygulamalarıyla binlerce esnafı, aileyi mağdur edip ahını almıştır. Afşin Elbistan Termik Santrali zehir saçarken gözlerini kapatmış, Aksu-Erkenez Çayı sanayi atıklarıyla simsiyah akarken kılını bile kıpırdatmamıştır. En son, depremin sembolik alanlarından Ebrar Sitesi'nin imarını Kayserili bir müteahhide vermiştir. Adil olmayan taksimat yapmıştır. Kahramanmaraş'ta büyük imar tahribatına neden olmuştur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Hatay Milletvekili Nermin Yıldırım Kara...

17.- Hatay Milletvekili Nermin Yıldırım Kara'nın, TÜİK'in bugün açıkladığı altı aylık enflasyon verilerine ilişkin açıklaması

NERMİN YILDIRIM KARA (Hatay) – Sayın Başkan, TÜİK bugün altı aylık enflasyon verilerini açıkladı “Haziran ayı enflasyonu 1,64, yıllık 71,60.” dedi. Açıkladığınız bu verilerle milyonlarca emeklinin ekmeğini yine küçülttünüz. Nasıl bir matematikle bu sonuçlara ulaşıyorsunuz, gerçekten anlam veremiyoruz.

Asgari ücretli çalışanları, memurları, emeklileri, emeğiyle geçinen tüm yurttaşlarımızı açlığa mahkûm eden, rakamlarla oynayan TÜİK'i milletimize havale ediyoruz. Ülkeyi yöneten sizler pazara çıkmıyor, markete gitmiyor, bizimle aynı yerlerde yaşamıyorsunuz ki gerçek enflasyonu görebilesiniz.

Sayın Şimşek'e yine söylüyoruz: İşçinin, emekçinin ücretine gözünüzü dikmeyin, ceplerinden elinizi çekin; lüks arabalarla gezenlere, 3-5 kurumdan aynı anda maaş alanlara, servetini beyan etmeyenlere, çok kazanan sermaye sınıfına yönünüzü çevirin. İnsan onuruna yakışır...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tekirdağ Milletvekili İlhami Özcan Aygun...

18.- Tekirdağ Milletvekili İlhami Özcan Aygun'un, yaz sezonuyla beraber Tekirdağ'dan İstanbul'a kadar olan trafik ışıklarında sorunların başladığına ve bütün kavşaklarda, Karayollarının uhdesinde olan yerlerde her yerin ot içerisinde olduğuna ilişkin açıklaması

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Teşekkür ederim Başkanım.

Ulaştırma Bakanlarına defalarca sorduk, Genel Kurulda ve Plan ve Bütçe Komisyonunda dillendirdik ama bizi duyan olmadı. İşte, yaz sezonu geldi, gene Tekirdağ'dan İstanbul'a kadar olan trafik ışıklarında sorun başladı. Kış ayında, normal günlerde, mesai saatleri başlangıcı ve bitiminde kavşaklarda uzun kuyruklar oluşuyor ve insanlarımız hem zaman kaybına hem de yakıt kaybına uğruyor. Şimdi de yaz sezonuyla beraber, hafta sonlarında Süleymanpaşa'dan başlayıp Kınalı'ya kadar olan bütün trafik ışıklarında sorun var. Diyoruz ki buralara dalçık yapaalım ama duyan yok. Süleymanpaşa şeker kampından Çorlu Kavşağı, Sultanköy, Yeniçiftlik, Marmaraereğlisi ve Gümüşyaka'ya kadar olan bütün trafik ışıklarında sorun büyük. Gelin, bu sorunu çözün diyorum.

Yine, Süleymanpaşa'da olmak üzere, Muratlı'da ve bütün kavşaklarda, Karayollarının uhdesinde olan yerlerde her yer ot içerisinde. Gelin, bu yerleri temizleyin, bu yerler size yakışmıyor; yapamıyorsanız bırakın, yereldeki yönetimler bu yerleri temizlesinler.

BAŞKAN – Kocaeli Milletvekili Mühip Kanko...

19.- Kocaeli Milletvekili Mühip Kanko'nun, Madımak katliamına ilişkin açıklaması

MÜHİP KANKO (Kocaeli) – Teşekkürler Sayın Başkanım.

Madımak, Türkiye'nin kara sayfası, utanç tablosu olarak vicdanlarımızı yaralamaya devam ediyor; Madımak, bu coğrafyanın ayıbıdır, utancıdır. Katledilen aydınların -eylemleri sazlı sözlü- tek suçları Pir Sultan'ı anmaktır. Madımak'ta süren yangın ve cezasızlık otuz bir yıldır kanıyor. Madımak katliamının arkasındaki yapı hâlen karanlık; Madımak'ta yapılanlar ne kadar karanlıksa yargı süreci de o kadar karanlık. Yitirdiğimiz canlar otelde kurtarılmayı bekledi, aileler ise yıllarca adaletin yerini bulmasını beklediler. Ne canlarımızı kurtarabildik ne de aradan geçen otuz bir yılda adalet yerini buldu. Bu ülkeye adaleti de barışı da kardeşliği de biz getireceğiz. Karanlığın arkasındakilere ve faillere hesabını er ya da geç soracağız, karanlığı hep birlikte yeneceğiz. Madımak'ta canlarımızı, aydınlarımıza yapılan katliamı ve bu katliamı yapan zihniyeti unutmadık, unutturmayacağız. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – İzmir Milletvekili Şebnem Bursalı...

20.- İzmir Milletvekili Şebnem Bursalı'nın, millîlerin Türkiye'nin gücünü tüm dünyaya bir kez daha gösterdiğine ve dün gece gelen başarının tesadüf olmadığına ilişkin açıklaması

ŞEBNEM BURSALI (İzmir) – Teşekkürler Sayın Başkanım.

Dün gece Bizim Çocuklar sadece 85 milyona değil, tüm Türk dünyasına büyük bir mutluluk ve gurur yaşattı. Millîlerimiz Türkiye'nin gücünü tüm dünyaya bir kez daha gösterdi; onlarla ne kadar gurur duysak az. Bizim Çocuklar, 7a 6 Temmuz Cumartesi günü Hollanda'ya karşı oynayacakları çeyrek final maçında şimdiden başarılar diliyorum.

Dün gece gelen başarı elbette tesadüf değildi. Futbol, basketbol, voleybol gibi majör spor dallarının yanı sıra güreş, jimnastik, atletizm, okçuluk gibi alanlarda da son yıllarda önemli başarıların altında Türk sporcuların imzasını görüyoruz. Bu başarılarının temelinde yirmi iki yıldır devam eden tesisleşme ve altyapı yatırımlarının olması AK PARTİ adına ayrı bir gurur kaynağı.

Sporun ve sporunun dostu Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan başta olmak üzere, bu yatırımlarda emeği geçen tüm bakanlarımıza, bürokratlarımıza ve sporcularımıza şükranlarımı sunarım.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Van Milletvekili Gülcan Kaçmaz Sayyigit...

21.- *Van Milletvekili Gülcan Kaçmaz Sayyigit'in, kadın cinayetlerinin, şüpheli kadın ölümlerinin ve kadına yönelik şiddetin hız kesmediğine ilişkin açıklaması*

GÜLCAN KAÇMAZ SAYYİĞİT (Van) – Kadın cinayetleri, şüpheli kadın ölümleri ve kadına yönelik şiddet hız kesmiyor. Mayıs ayında 40 kadın katledildi, geçen hafta sadece yirmi dört saat içinde 6 kentte 7 kadın öldürüldü. Bunlar devletin aklından ve iktidarın dilinden bağımsız değil elbette çünkü 1 Temmuz 2021’de İstanbul Sözleşmesi’nden çekilen sizsiniz. Kadınlar için küçük bir güvence olan 6284’e göz dikmeye çalışan da 6284’ü etkin kullanmayan da sizsiniz. Bu sebeple, kadın cinayetleri adli bir olay değil, bir sayı veya liste hiç değil; kadın cinayetleri açık ve net bir şekilde politiktir. Her bir kadın cinayeti isyanımız olacaktır. Kadınların nafakasına el uzatanların, kadın katillerinin, taciz ve istismarı affedenlerin kulağında “...”(*) sözleri inatla çınlamaya devam edecektir.

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, şimdi Sayın Grup Başkan Vekillerinin söz taleplerini karşılayacağım.

İlk söz talebi Saadet Partisi Grup Başkan Vekili ve İstanbul Milletvekili İsa Mesih Şahin’e aittir.

Sayın Şahin, buyurun.

22.- *İstanbul Milletvekili İsa Mesih Şahin'in, ülkeyi sevince boğan Millî Takım'a, TÜİK'in açıkladığı enflasyon oranlarına, emeklilerin, asgari ücretli çalışanların yaşam koşullarının iyileştirilmesinin büyük önem arz ettiğine, Komisyonunda görüşülen Öğretmenlik Mesleği Kanunu Teklifi'ne ve bütün siyasi partilerin, bütün paydaşların görüşlerinin alınarak bu tür önemli konularda kararların alınmasını iktidardan beklediklerine ilişkin açıklaması*

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) – Sayın Başkanım, teşekkür ediyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Yüzümüzü güldüren millîlerimizle, kahramanlarımızla başlamak istiyorum. Dün Meclisi kapatırken bir söz söylediniz “Vurdukları gol olsun.” dediniz; maşallah, ilk vurdukları gol oldu Başkanım. Evet, ben burada bizi büyük bir sevince boğan Millî Takım’ımızı, kahramanlarımızı buradan kutluyorum, tebrik ediyorum. İnşallah, yolun sonu final olsun, yolun sonu şampiyonluk olsun diyorum. Bu sevince bizim millet olarak ihtiyacımız var, kucaklaşma adına, bu sevinci 85 milyon adına yaşamaya ihtiyacımız vardı. Bu anlamda onlara tekrar tekrar teşekkür ediyoruz.

İkincisi, enflasyon oranları açıklandı. TÜİK’in oranları ile Enflasyon Araştırma Grubunun oranları birbirinden yine farklı. TÜİK yüzde 65 gibi bir yıllık enflasyon oranı açıkladı ama biz sahada bunu çok net bir şekilde yaşıyoruz ki gerçek enflasyon Türkiye’de maalesef yüzde 100’ün üzerinde. Nitekim, Enflasyon Araştırma Grubu da enflasyonu yüzde 113 olarak açıkladı. Bu, esasında bizim sahada hissettiğimiz enflasyon oranı.

Tam da bu enflasyon, hayat pahalılığı altında ezilen emeklilerimizin, asgari ücretli çalışanlarımızın yaşam koşullarının iyileştirilmesi büyük bir önem arz etmekte. Asgari ücret konusu tartışma konusu oldu, Sayın Bakan bu ücretin çok olduğu gibi talihsiz bir açıklama yaptı; hangi düşünceyle yaptı, onu tam anlayamadık ancak şöyle bir şey var: Bu şartlarda 17 bin lira, düzeltiyorum, 17.002 lira asgari ücret çok düşük bir ücrettir, biz bunu bütçede de söylemiştik. TÜRK-İŞ’in kasım ayı için açıkladığı açlık sınırı 14.025 lira arkadaşlar, kasım ayı. 2023 Aralık ve 2024’teki enflasyonu topladığımızda yaklaşık yüzde 40’lık bir bant yapıyor. Bu 14 binin üzerine yüzde 40’ı eklediğinizde 19.600 lira yani yıl sonuna geldiğinde o 14 bin lira açlık sınırı 19.600 liraya çıkacak. Bizim asgari ücretimiz ne kadar? 17 bin lira. Bunun anlamı ne? Siz asgari ücretli vatandaşımıza 2.600 lira borçlanıyorsunuz arkadaşlar. Bu koşullarda insanların geçinmesi gerçekten zor, bu hayat pahalılığı içerisinde büyük şehirlerde yaşayan vatandaşlarımızın kira gibi önemli zorluklarla yaşaması gerçekten çok zor. Bu anlamda bu iyileştirmelerin iktidar tarafından tekrardan gözden geçirilmesi gerektiğinin altını bir kere daha çizmek istiyoruz.

(*) Bu bölümde hatip tarafından Türkçe olmayan kelimeler ifade edildi.

Öğretmenlik Meslek Kanunu Meclise sunuldu, Komisyonunda görüşülüyor. Bu anlamda, iktidar partisine bir sitemimizi tekrardan buradan ifade etmek istiyoruz: Biz burada sürekli olarak yapıcı bir siyaset yolu çizmeye çalışıyoruz, eleştiriyoruz ama eleştirirken bazen öneri sunuyoruz. Eleştirilerimiz her zaman yapıcı eleştiriler, bu Meclisin saygınlığına ve ülkenin hayrına olan eleştirilerdir. Dolayısıyla, iktidara hep şunu söylüyoruz, bunu da bir sistem olarak yine söylüyoruz: Önemli konularda bir karar alınırken, bir adım atılırken ne olur siyasi partilerle birlikte alınsa karar... Öğretmenlik gibi önemli bir meslekle ilgili bir meslek kanunu çıkarılıyor yani konunun paydaşlarından görüş alınmamış; öğretmenlerden, sendikalardan, siyasi parti gruplarından. Ya, bunu neden yapar bir iktidar, gerçekten anlamakta zorlanıyorum. Benim 3 ağabeyim öğretmen, 4 yengem öğretmen, 4 yeğenim öğretmen, onlarca kuzenim öğretmen, hukukçuyum ama öğretmen okulu mezunuyum yani öğretmenlik mesleğiyle iç içe olan birisiyim. Ama öğretmenlik mesleğinin saygınlığının gerçekten bu kadar azaldığı bir dönemi de görmedik. Bunu üzülerken, içim de yanarak söylüyorum. Öğretmenlik mesleğini yeniden saygın hâle getirmek zorundayız ama bu kurumları, bu mevzuatları değiştirirken önce tartışmalıyız, olgunlaştırmalıyız. Yani “ben yaptım oldu” anlayışıyla olmaz bu işler. Mülakat konusunda da aynı şeyi yaşadık. Buradan yapıcı sunumlar yaptık ama hiçbirini dikkate alınmadı. Şimdi meslek kanunu çıkıyor. Fakültelerde dört yıl, beş yıl okuyacak öğrenci, bitirecek, öğretmenlik için yetkin olacak, sonra bir de akademiyi bitirecek arkadaşlar. O zaman o fakülte ne işe yarayacak? Burada olması gereken şey, fakültelerin eğitimlerinin iyileştirilmesidir ve objektif kriterlere dayalı bir KPSS sınavı yapılmasıdır arkadaşlar.

Bu anlamda, bizim bu tür önemli konularda adım atılırken, karar alınırken iktidardan beklentimiz, bütün siyasi partilerin görüşlerinin alınarak, bütün paydaşların görüşlerinin alınarak bu kararların alınmasıdır. Bu yöntem ülkenin hayrınadır, hepimizin hayrınadır diyorum.

Hepinizi saygı ve sevgiyle selamlıyorum.

Başkanım, teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - Biz teşekkür ediyoruz, sağ olun. Süreyi tam, dakik kullandığınız için ayrıca teşekkür ediyorum.

Şimdi, İYİ Parti Grup Başkan Vekili ve Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez’e söz veriyorum.

Sayın Çömez, buyurun.

23.- Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez’in, dün gece “Bizim Çocuklar”ın tüm Türkiye’ye muhteşem bir heyecan, gurur ve mutluluk yaşattığına ve Türk Hava Yollarının Almanya uçak bileti fiyatlarındaki artışa, Dışişleri Bakanlığının bugün yaptığı açıklamaya; AK PARTİ iktidarının Suriye politikasına ve ülkenin çok ciddi bir güvenlik tehdidi altına girdiğine, milyarlarca dolarını kaybettiğine; AK PARTİ Kadın Kolları Başkanı Ayşe Keşir’in Türkiye’deki doğurganlık hızının çok düşük olduğu ve bununla ilgili bir seferberlik başlatacağı ifadelerine ilişkin açıklaması

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, dün gece Bizim Çocuklar tüm Türkiye’ye muhteşem bir heyecan, gurur ve mutluluk yaşattı. Kendilerine yürekten teşekkür ediyoruz. Çeyrek finalde ve sonrasında da aynı başarıyı sürdürmelerini temenni ediyoruz.

Yeri gelmişken Türk Hava Yollarına bir sorumuz var: Avusturya maçı öncesi düşük olan Berlin uçak fiyatları neden maç sonrasında birden fırladı? 25 bin liraya kadar çıktı Sayın Başkanım.

Bir başka örnek daha: Maç günü 19.15 uçağı yani maça yetişme şanssız olmayan uçak 7.200 lira, oysa maça yetişme şanssız olan uçaklar 24-25 bin lira civarında. Dolayısıyla bu yanlış bir uygulamadır; bu, millî futbolcularımızın başarısı üzerinden, onların alın teri üzerinden rant üretme çabasıdır, bunu doğru bulmuyoruz.

Değerli arkadaşlar, Dışişleri Bakanlığımız bugün bir açıklama yaptı. Suriye politikalarıyla ilgili ortaya konulan görüşlerin analitik nitelik taşımadığını ve temel tarih bilgisinden yoksun olduğunu ifade etti. Eleştiri yöneltenlere de “Bölgeye nüfuz etmeye çalışan egemen güçlerin vekilleri.” diyerek ağır bir ithamda bulundu. Net olarak şunu ifade edeyim: Bugün, Suriye politikası, çapsizlik, aymazlık, beceriksizlik ve vizyonsuzluk neticesinde ülkeyi bu hâle getirmiştir ve bunun tek sorumlusu AK PARTİ iktidarıdır. Ottawa Sözleşmesi’ni imzalayarak sınır mayınlarının temizlenmesini sağlayan sizsiniz, Türkiye’nin güney sınırındaki mayınları temizleyerek veya temizleterek sığınmacılara güvenli koridorlar açan sizsiniz, Türkiye’nin doğu sınırındaki 50 bin mayını temizleyerek Afganlı kaçakların sırtlarında metamfetamin çantalarıyla akın akın Türkiye’yi işgal etmelerine göz yuman sizsiniz ve doğu sınırındaki mayınların temizlenmesi için Avrupa Birliğinden 20 milyon dolardan fazla da para aldınız. “Avrupa’ya vize serbestisi gelecek.” diyerek milleti ikna edip ardından geri kabul anlaşmasını imzaladınız ve bu anlaşmanın bugün hâlâ faturasını ödüyoruz. Bakın, bir ifade okuyacağım size: “Bugün Avrupa ülkeleri hâlâ huzur içinde yaşıyor olmalarını Türkiye’nin 4 milyon sığınmacıyı kendi topraklarında misafir etmesine borçludur.” Ben bu lafı söylesem beni ağır bir şekilde eleştirirsiniz fakat bu söz hâlâ AK PARTİ’nin resmî sitesinde ve sosyal medya hesabında duruyor. Tabiatıyla, Türkiye’deki o zaman itibarıyla 4 milyon sığınmacının bulunuyor olmasını, Avrupa’nın huzurlu olmasına bir vesile olarak ifade ediyor AK PARTİ’nin resmî sitesi.

Yine, 2018 yılında Sayın Binali Yıldırım “Başbakan” sıfatıyla “3,5 milyon mülteciyi ağırlıyor, her türlü ihtiyaçlarını karşılıyoruz ve onların Avrupa’ya gelmesinin de bir anlamda önüne geçiyoruz. Bunu yaparken terör örgütlerinin Avrupa’ya yayılmasının da önüne geçiyoruz.” dedi. Peki, Avrupa’ya terör örgütlerinin gitmesinin önüne geçiyorsanız nerede bu terör örgütleri? Demek ki Türkiye’de. Şimdi bunları söyleyen sizler, zamanında sizi uyardık diye, bugün de “Hatalısınız, doğrusu budur.” diye, sizi ikaz ettik diye bize tepki gösteriyorsunuz. Suriye’nin kuzeyinde YPG/PYD terör yapısı yıllardır destekleniyor, eğitiliyor ve donatılıyor ve biz sizi yıllardır uyarıyoruz. Biz sizi uyarırken siz Salih Müslim’i MİT’te, Dışişleri Bakanlığında devlet protokolüyle ağırladınız. PYD/YPG’nin kadroları Irak’ın kuzeyinden peşmerge sıfatıyla Türkiye üzerinden geçerken onların işçileri bile Türk devleti tarafından karşılandı, hem de bir 29 Ekim günü. Adamlar orada bir terör ordusu kurdular, anayasa hazırlıklarını tamamladılar, şu anda seçim hazırlıkları yapıyorlar ve bunu öngöremediğiniz için ve zamanında biz sizi uyardığımız için bize eleştiri yöneltiyorsunuz. “Egemen güçlerin vekilleri” diyor Sayın Fidan. Peki, siz, bir zamanlar “Kuvayimilliyeye” dediğiniz ve birkaç gündür Türk tırlarına saldıran, Türk bayraklarını yakan, Türk ofislerini yağmalayan o çapulcu sürüsüne, ÖSO’ya destek olmadığınız mı ve “Bunu ABD’yle beraber kurduk.” demediniz mi? Sayın Erdoğan’ın ifadesidir bu. Büyük Orta Doğu Projesi’nin tüm aşamaları kademe kademe hayata geçerken Emevi Camisi’nde namaz kılmayı hayal edip, ondan sonra da 10 milyon sığınmacıyı kucağımızda bulduk.

Bu kaçaklara tam 100 milyar dolar para harcadık, üstelik fakir fukaranın hakkından harcadık bu paraları. Şimdi “Hastanelerde sıra yok.” diye feryat ediyoruz, feryat ediyorsunuz ve bundan dolayı da bakan değiştiriyorsunuz. Bu ülkenin hastanelerinde 150 milyon Suriyeliye poliklinik hizmeti verildi, 4 milyon Suriyeliye ameliyat hizmeti verildi, 5 milyon Suriyeliye de yataklı tedavi hizmeti verildi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Çömez, lütfen tamamlayın.

TURHAN ÇÖMEZ (Bahkesir) – Türk milleti sıra beklerken, ilacına, muayenesine katkı payı öderken bu kaçaklara tüm bu hizmetler bedava verildi. Şimdi, biz bunları söylüyoruz diye suçlu olduk.

Bu ülkenin 15 bin doktoru yurt dışına gitti, siz onlara giderken “Giderlerse gitsinler.” dediniz ve yerlerine Suriyeliler geldi, tam 6 bin Suriyeli sağlık çalışanı; diplomalarını kontrol etmediniz, güvenlik soruşturmasını yapmadınız, Türkçe sınavları yok, bilim sınavları yok, hepsine iş verdiniz ve pasaport verdiniz. Biz bunları söyledik diye, biz bunları uyardık diye hatalı olduk.

Bakın, tüm bunlar, sizin vizyonsuz, öngörüsüz, dış politik yaklaşımınızın neticesidir ve bütün bu yapılanlar Büyük Orta Doğu Projesi'yle tam manasıyla uyumludur.

“Kardeşim Esad” dediniz, sonra “katil Esad”e döndü, şimdi “Sayın Esad” diyorsunuz ve “Ailece tekrar görüşelim.” diyorsunuz; işte, bu savrulmaların bedeli Türk milletinin on yıllar boyu ödeyeceği ağır fatura olarak önümüze konuldu ve konulmaya devam edecek.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) – Bitireceğim Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Sayın Çömez, lütfen tamamlayın.

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) – Ülkenin demografik yapısı değişti, ülke çok ciddi bir güvenlik tehdidi altına girdi ve bu millet milyarlarca dolarını kaybetti.

Tüm bunların sorumlusu bunları uygulayanlar yani sizlersiniz ve faturasını ödemek, hesap vermek, “Yaptığımız şeyler yanlıştı.” demek ve özür dilemek yerine bugün bizleri suçluyorsunuz; tam da size yakışan bir tavır. Bütün bunlardan geri adım atmak, Suriye'nin toprak bütünlüğünü koruyarak istikrarına katkı sağlamak, Esad'la tekrar masaya oturmak ve sınır komşusu iki ülke olarak yeni bir yol haritası çizmek en doğru olanıdır. Bu adımı attığımız zaman olabileceklerin ilk işaretleri Suriye'nin kuzeyinden geldi. Bundan rahatsız olan, bölge üzerinde hesapları ve planları olan küresel güçler devreye girecektir. Bütün hatalarınıza rağmen atacağınız doğru adımlarda size destek olacağımızı ve sizi doğru yönlendireceğimizi yüce Meclisin çatısı altından bir kez daha ifade ediyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) – Bitireceğim Sayın Başkan.

BAŞKAN – Sayın Çömez, son kez uzatıyorum.

Buyurun.

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) – Teşekkür ediyorum.

AK PARTİ Genel Merkez Kadın Kolları Başkanı Sayın Keşir Türkiye'deki doğurganlık hızının çok düşük olduğunu söyledi ve bunla ilgili bir seferberlik başlatacağını ifade etti. Aslında doğru bir yaklaşım ama bunun temel sebebi bugün ülkenin içinde bulunduğu ekonomik krizdir, ekonomik buhrandır. Maalesef, evlilik oranları azalırken boşanma oranları giderek artıyor. Küçücük bir örnek vereceğim: Türkiye'deki bir kadının evlilik yaşı 26 ve çocuk sayısı ortalama 2 ama Suriyeli bir kadının evlilik yaşı 17 ve ortalama çocuk sayısı 6. Türk kadını 60 yaşına geldiğinde ailesinde 10 kişi olacak ama bir Suriyeli kadın 46 yaşına geldiğinde ailesinde 50 kişi olacak. Bu çok ciddi bir demografik tehdittir, bunun öngörülmesi ve üzerine gidilmesi, uygun politikalar üretilmesi şarttır. Bu konuda eğer bir çaba harcanacaksa hem bilim adamı hem de siyasetçi kimliğimizle destek vermeye gayret ederiz.

Hepinize teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Çömez.

Şimdi, Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına Grup Başkan Vekili ve Muş Milletvekili Sezai Temelli'ye söz veriyorum.

Sayın Temelli, buyurun.

24.- Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin, TÜİK'in açıkladığı enflasyon oranlarına ve ekonomide bir kumpas olduğuna, Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın “Dört yıl boyunca seçim yok.” açıklamasına, bu sabah gazetecilerin yargılandığı davada 8 gazeteciye altı yıl üç ay ceza verildiğine ve faşizme, kayyum atanan Hakkâri'de Belediye Meclisi üyelerinin çalışmalarına devam etmek istediklerine ancak Belediyeye alınmadıklarına, Hakkâri'ye doğru İradeye Saygı Yürüyüşlerinin devam ettiğine, dün Antalya Serik'te 17

yaşındaki Ahmet Handan El Naif'in bıçaklanarak öldürüldüğüne, toplumsal barışın bir arada yaşamayı sağlamakla ve ancak ve ancak hukuk devletinde mümkün olacağına ilişkin açıklaması

SEZAI TEMELLİ (Muş) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, Hazine ve Maliye Bakanı “Dezenflasyon süreci başladı.” diye açıklama yapmıştı. Bu dezenflasyon sürecinin nasıl başladığını bu sabah öğrendik. TÜİK enflasyon oranını açıkladı: 1,64. ENAG 4,25 açıklıyor, İTO 3,5 açıklıyor. Hiçbir bilimsel veride 1,64’ü gösterecek bir şey yok ama TÜİK eliyle enflasyon 1,64.

Şimdi, kira artışları bu ay yüzde 65 olacak, asgari ücrete zam yapılmayacak ve 1,64 açıklandığı için de kamu emekçileri ve emeklilere yapılacak zam oranı düşük kalacak. Hatta burada öyle bir oyun var ki belli zamların tarihi kaydırılarak, zam mühendisliği yapılarak emekçilerin hakkı gasbediliyor. Şimdi, bu tam bir kumpas. Biz kumpası sadece yargıda var biliyorduk Kobani kumpas davasından ama anladık ki ekonomide de kumpas var, bu kumpasın da merkezi TÜİK. TÜİK eliyle bu tür haksızlıklar hayata geçiriliyor. Şimdi, durum o kadar vahim ki gerçekten “gerçek enflasyon” dediğimiz meseleye yani halkın satın alma gücünü eriten rakamlara baktığımızda -ki TÜİK de bunu mecbur kaldı, açıkladı, “Hissedilen enflasyon.” dedi- bu rakam bugün itibarıyla yüzde 115. Dolayısıyla, yüzde 115’lik bir enflasyonist baskı altında insanlar inim inim inlerken “Asgari ücret yüksek.” deniliyor, kamu emekçilerine ve emeklilerine yüzde 19 zam yapılıyor, SGK ve BAĞ-KUR emeklilerine yüzde 24 civarında bir zam yapılmasıyla aslında bu oyun, bu kumpas hayata geçiriliyor.

Cumhurbaşkanı Erdoğan açıklamasında demiş ki “Dört yıl boyunca seçim yok.” Vallahi seçimin tarihini Cumhurbaşkanına birisi hatırlatsın, seçimin tarihini Mehmet Şimşek belirleyecek. Mehmet Şimşek ve ekibi seçime doğru hızla koşuyor, çok yakında da bu seçim hayata geçecek. Siz, emekçilere, emeklilere bu zalimliği reva görürseniz bu seçimden de kaçamazsınız. Bakın, ben size bir şey söyleyeyim, uçurum size bakıyor, kurtuluşunuz mümkün değil.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bu sabah gazetecilerin yargılandığı davada 8 gazeteciye altı yıl üç ay ceza verildi. Evet, neden? Hakikatin sesini duyurdukları için. Bu ülkede gazeteciler cezaevinde, hâlâ gazeteciler yargılanıyor ve gazetecilere yönelik çok ciddi kötü muamele söz konusu, saldırıya uğruyorlar ve her türlü şiddetle karşı karşıya görevlerini yapmaya çalışıyorlar ve bugün de 8 gazeteci altı yıl üç ay ceza aldı. Dünyada bu konuda 2’nci sıradayız; 1’inci sırada Çin var, 2’nci sırada Türkiye var gazetecileri tutuklayan, hapseden.

Faşizm nedir? Faşizm, demokratik siyaseti tasfiye etmektir. İşte, Kobani kumpas davasında Figen Yüksekdağ’a, Selahattin Demirtaş’a; Gezi davasında Can Atalay’a ve diğer arkadaşlara uygulanan muamele budur, faşizmdir. Faşizmin diğer yüzü de gazetecileri, aydınları, yazarları susturmaktır. İşte, gazetecileri cezaevine koyarak amaçladığınız bu faşist düzeni sürdürme peşindesiniz. Franco’ya soruyorlar, “Nasıl idare ettin bu ülkeyi faşizmle?” diyorlar. “3F” sayıyor, “Bir, futbol; iki, ‘fiesta’; üç, fado.” diyor. Burada da sorsak “Nasıl idare ettiniz bu ülkeyi faşizmle?” diye dönüp iktidara, o da “3F” yerine “3K” diyecek; komplo, kumpas ve kayyum.

Evet, Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Hakkârî’ye kayyum atadınız. Bu, faşizmin en çıplak yüzlerinden biridir, siyasi iradeyi yok saymaktır, halkın iradesini yok saymaktır. Kürt halkına yönelik düşmanca tutumun geldiği en doruk noktalardan biridir ve buna rağmen, demokratik hakları kullanmak adına, Belediye Meclis üyelerimiz çalışmalarına devam etmek istiyorlar, Belediye Meclisinin içinden bir başkan vekili seçiyorlar ve Belediyeye gidiyorlar. Bundan daha doğal ne olabilir? Fakat Belediyeye alınmıyorlar. Polis kapıya barikat kuruyor, Belediye Meclis üyeleri Belediyeye giremiyorlar. Yani sadece

Belediye Başkanını görevden alıp yerine kayyum atamamışsınız, siz topyekûn bütün Meclise kayyum atamışsınız, bütün yetkiyi de tek başına, Hakkâri'nin bütün kaynaklarına çökmüş olan o Valiye vermişsiniz ve kayyum olarak görevini sürdürüyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Temelli, lütfen tamamlayın.

SEZAI TEMELLİ (Muş) – Şimdi, buna karşı biz irademizi ve halkın iradesini savunmaya devam ediyoruz, yollardayız; Hakkâri'ye doğru İradeye Saygı Yürüyüşü'müz devam ediyor. Yürüyüş kolu bugün Van'a ulaştı, yarın Van'dan Hakkâri'ye kadar yürüyüşüne devam edecek. Biz bu yürüyüşe tüm toplumu davet ediyoruz; tüm seçmenleri, iradesine sahip çıkan herkesi, sahip çıkmak zorunda olan herkesi bu yürüyüşe davet ediyoruz. Evet, bu iradeye sahip çıkmak aslında Türkiye'de demokrasiye sahip çıkmaktır, insan haklarına sahip çıkmaktır, hukuka sahip çıkmaktır. Eğer biz Hakkâri'deki kayyumu görmezden gelirsek bu faşist düzen, bu faşist iktidar bütün hakları gasbetmeye devam edecektir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Temelli, lütfen toparlayın.

SEZAI TEMELLİ (Muş) – Bu düzeni sürdürmenin bir yolu Kürt düşmanlığıysa bir diğer yüzü de mülteci düşmanlığı. Maalesef dün, 17 yaşında Ahmet Handan El Naif Antalya Serik'te bıçaklanarak öldürüldü. Ya, 17 yaşındaki bir çocuktan ne istiyorsunuz? Bu ırkçı kışkırtmalarla, bu mülteci düşmanlığıyla bu insanlardan ne istiyorsunuz? Bu insanların çok çok büyük bir kısmının masum olduğunu hepimiz biliyoruz. Bunları yerinden yurdundan eden şey Suriye savaşıdır; bu savaşa nasıl yaklaştığınızı da biliyoruz. Şimdi, neden bu ırkçı saldırıların karşısına çıkmıyorsunuz da bu ırkçı saldırılar bu hızla devam ediyor ve bu insanlar katledilmeye devam ediliyor?

Evet, tabii ki çocuklara yönelik tacizin, tecavüzün, istismarın hepimiz karşısındayız; suçluyu bulalım, cezalandıralım. Bu konuda Türkiye'de çok büyük sıkıntılar yaşanıyor ama bunun müsebbibi mülteciler olabilir mi, bir halk olabilir mi, “Suriyeliler” diye bir toptancı yaklaşım olabilir mi? Kim suçluysa gidip yakasına yapışalım.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Temelli, son kez uzatıyorum, lütfen toparlayın.

SEZAI TEMELLİ (Muş) – Bakın, Hakkâri'de 2 uzman çavuş 14-16 yaş arasındaki çocuklara tacizde bulundu; halk orada tepkisini gösterince polis geldi, bunları tutukladı. Dolayısıyla bu tür vakalarla Türkiye'nin her yerinde karşılaşyoruz; daha önce de bu konuda Musa Orhan'ın İpek Er'i nasıl intihara sürüklediğini biliyoruz. Şimdi, bütün bunlar ortadayken kalkıp bu çocuklara, kadınlara yönelik taciz, istismar ve tecavüz vakalarını sanki bir suç meselesi değilmiş gibi tamamen bir halkın üzerine, bir toplumun üzerine yıkılacak bir meseleye doğru evirmek işte faşizmdir, ırkçılıktır. Burada tüm toplumu, tüm halklarımızı bu konularda duyarlı olmaya çağırıyoruz. Toplumsal barış bir arada yaşamayı sağlamakla mümkündür, bunun yolu ancak ve ancak hukuk devletinde mümkün olabilir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Temelli, teşekkür için açıyorum.

SEZAI TEMELLİ (Muş) – Hukuk devletinin gereğini yapmak da bu komplolardan, bu kumpaslardan, bu anlayıştan bir an önce kurtulmaktan geçer.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ediyorum.

Şimdi söz sırası Cumhuriyet Halk Partisi Grup Başkan Vekili ve Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'a aittir.

Sayın Başarır, buyurun.

25.- Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın, şu anda Millî Eğitim Komisyonunda görüşülen Öğretmenlik Mesleği Kanunu Teklifi'ne ve Millî Eğitim Bakanının bu görüşmelere gelmediğine, TÜİK'in açıkladığı haziran ayı enflasyon verilerine, emekliye ve işçiye zam yapılmamasına, bugün Meclisin kapısına gelen 3 vatandaşın ifadelerine, Mehmet Şimşek'in gri listeye ilgili "Başardık." ifadesine ve Cumhurbaşkanının "Dört yıl seçim yok." açıklamasına ilişkin açıklaması

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Sayın Başkan, şu anda Millî Eğitim Komisyonunda Öğretmenlik Mesleği Kanunu Teklifi görüşülüyor, grubumuzdaki arkadaşlarımızın büyük çoğunluğu da orada. Neden orada? Öncelikle şunu belirtmek isteriz ki: Böyle bir kanun teklifi Komisyona gelmeden ya da Komisyon çalışmaları sırasında sendikalardan, meslek örgütlerinden ve muhalefetteki komisyon üyelerinden ciddi anlamda yardım alınıp, fikir alınıp öyle hazırlanabilirdi.

Şimdi, bu kanun teklifinin geneline baktığımız zaman, itinayla, bu Bakan ve kadrosu Atatürk ilke ve inkılaplarının ışığını, hatta kelime olarak sözcüklerini bile kullanmamış. Millî Eğitim Temel Kanunu'na baktığımız zaman Atatürk milliyetçiliğinden, Gazi Mustafa Kemal Atatürk ilke ve inkılaplarından birçok yerde bahsedilirken bir kelime bile geçmiyor, bunu bilinçli olarak ayıklamış.

Şimdi, böyle önemli bir kanun, öğretmenlik mesleğiyle ilgili bir kanun... Millî Eğitim Bakanı nerede? Evet, anlayabiliyorum, bazen bakan yardımcılar gelebiliyor, komisyon başkanı yönetebiliyor ama öğretmenlik mesleğiyle ilgili bir kanun teklifi geliyor, Bakan yok çünkü Bakanın gelebilecek yüzü yok, orada muhalefet gruplarından birçok milletvekili kendisine bir sürü soru yöneltecek. Nasıl gelmez? Ha, Bakanın önemli işleri var; mesela, makamında İsmailağa cemaatiyle toplantı yapabiliyor, diğer cemaatlerle toplantı yapabiliyor. Bu, kendisine sorulduğu zaman "Sivil toplum örgütleri canım onlar." diyebiliyor. Bu cemaatlerle anlaşma yapabiliyor ama Öğretmenlik Mesleği Kanunu Teklifi'yle ilgili görüşmelerde Meclise vaziyet etmiyor Beyefendi; yakışmıyor, böyle bir Bakan bu ülkeye yakışmıyor. Bakın, bunları yüzüne de söyleyecektik, Grup Başkan Vekilimiz de söyleyecekti, milletvekilleri de söyleyecekti, gelmedi. Millî olan her konuda sorunu olan bir Millî Eğitim Bakanı var maalesef ki; önümüzdeki hafta bu yasa geldiğinde burada olursa da kendisinin yüzüne açık açık söyleyeceğiz.

TÜİK, maalesef, haziran ayı enflasyon verilerini açıkladı. İstanbul Ticaret Odasına göre yüzde 3,42 olan, ENAG'a göre 4,27 olan enflasyon verileri, TÜİK'e göre 1,64. Şimdi, ben buradan soruyorum: Herkesin akıllısı, herkesin bilgilisi, doğrusu TÜİK mi? Değil; herkes biliyor ki 85 milyon biliyor ki TÜİK artık sahte verilerle ve sipariş verilerle insanların, emeklinin, memurun cebine elini uzatıyor. TÜİK sadece bir enflasyon verisi açıklamıyor; bakın, ona göre maaş zamları belirleniyor ve İstanbul Ticaret Odası gibi, ENAG gibi ciddi kurumlar da defalarca yalanladı. Daha acısı ne? Mehmet Şimşek de bu sahte verilerle: "Bu yıl işler iyi gitti, enflasyon verilerini tutturuyoruz." Ya, Mehmet Şimşek sadece kendini kandırıyor, 85 milyonu kandırıyor, 85 milyonun cebine elini sokuyor. Şimdi, temmuz ayında, bu ay belirlenecek -memur emeklileri dışındaki- zamlar bu veriye göre belirlenecek; vicdanları rahat mı?

Temmuz ayındayız hep söyledik, emekliye ve işçiye zam yok. Bu verileri bir an için kabul edelim yani ilk altı ay yüzde 25 enflasyon olduğunu kabul edelim. Yahu, en düşük emekli maaşı 10 bin lira, altı aylık enflasyonu, artışı yüzde 25 kabul edelim, 7.500 liraya düşmüş. Nasıl olacak, bu iş nasıl olacak? Ben AKP Grubuna soruyorum: Nasıl olacak bu? Yani ocağa kadar bu böyle gidecek mi? Yüzde 25'i kabul ediyorum, bakın.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Başarır, lütfen tamamlayın.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yıllarını, emeğini bu ülkeye harcamış, vergi vermiş insanlar saat yedi, sekiz gibi pazar saatlerinden sonra gidip dökülen sebze ve meyveleri toplamak zorunda kalıyor. Kirada olan emekli, kardeşinin, evlatlarının kapısına sığınmak zorunda kalıyor. 2002’de 6 milyon icra dosyası varken bugün 24 milyon icra dosyası var, işçilerin çoğu icrada ve temmuz ayında -üç hafta sonra Meclis kapanacak- Mehmet Şimşek ve TÜİK’in organize bir şekilde vermiş olduğu sahte verilerle -ki onu bile kabul etsek yine emeklinin, işçinin durumu ortada- biz zammı konuşmuyoruz; olmaz. Bakın, bugün Meclisin kapısına 3 vatandaş geldi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Başarır, lütfen toparlayın.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – “Açım.” diyor, “70 yaşındayım.” diyor, “Engelliyim.” diyor, “Sokaktayım.” diyor. Bakın, görevliler bizzat ilgilendi. Bu, görebildiğimiz birkaç kişi. Gerçekten, 10 bin lira en düşük emekli maaşıyla veya 17.002 lira asgari ücretle bu ülkede milyonların geçinme ihtimali yok. Ha, yüzüzce bu ülkenin Ekonomi Bakanı Mehmet Şimşek de “Asgari ücret yüksek.” diyor. Olacak şey değil. Ben bir kez daha bu verileri hazırlayan TÜİK’i, bunu kullanan Mehmet Şimşek’i ve saray rejimini kınıyorum.

Şimdi, Bakan, gri listeye ilgili “Başardık.” dedi. Bugün Mehmet Şimşek’e büyük bir zamanımı ayırmak istiyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Başarır, son kez uzatıyorum.

Buyurun.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Ya, şimdi 1991’den beri üye olduğumuz bir organizasyonda 2 kez ve ilk defa AKP döneminde gri listeye girmişiz, bunu başarı olarak görüyor. Yani bakanlar değişiyor ama bence Mehmet Şimşek’ten başlamak lazım çünkü bu ülkenin mali tablosuna, kara para ve organize suç örgütleriyle mücadeleyle dair birçok konuda sınıfta kalmış bir iktidar var. Herkes biliyor ki işler iyi gitmiyor; ekonomide iyi gitmiyor; sığınmacı politikasında, dış politikada iyi gitmiyor; adalette iyi gitmiyor.

Bugün, Mehmet Şimşek’in ve bu açıklamalarla birlikte Cumhurbaşkanının son olarak söylediğini belirterek sözlerimi kapatacağım. Cumhurbaşkanı da “Seçim yok.” diyor “Dört yıl seçim yok.” diyor. Ben soruyorum Beyefendi’ye: Peki, dört yıl boyunca geçim var mı, ekmek var mı? Yok.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Başarır, teşekkür için açıyorum.

Buyurun.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Yok, teşekkür etmeyeceğim kendilerine.

Evet, soruyorum: Geçim var mı, ekmek var mı, huzur var mı? Çok kısa söyleyeceğim; o gün Sayın Veli Ağbaba’yla İstanbul’daydık, Taksim İstiklal Caddesi’nde yürüdük -aslında bu konuya uzun uzun girmek istiyordum- inanın, Şam’da bir ana caddede daha fazla Türk var. Bunu niye söylüyorum? Sandığımızdan çok daha fazla sığınmacı var, kayıt dışı sığınmacı var Türkiye’de. Ülkeyi bu hâle getirmiş “Seçim yok.” diyor.

Şunu söyleyeyim: Evet, geçim yoksa, huzur yoksa mutlaka bir ülkede seçim olur; buna Beyefendi değil bu halk karar verir diyorum.

Teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Başarır.

Şimdi Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkan Vekili ve İstanbul Milletvekili Özlem Zengin'e söz veriyorum.

Sayın Zengin, buyurun.

26.- İstanbul Milletvekili Özlem Zengin'in, Millî Takım'a emek veren herkese teşekkür ettiklerine, Alman İçişleri Bakanının Millî Futbolcu Merih Demiral'la alakalı yaptığı açıklamaya, Muş Milletvekili Sezai Temelli ile Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez'in yaptıkları açıklamalarındaki bazı ifadelerine, TÜİK'in bugün açıkladığı ekonomik verilerle alakalı itirazlara ve Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Sayın Başkanım, çok değerli milletvekilleri; ben de Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Sayın Başkanım, dün Genel Kurulu kapatırken çok güzel bir ifadeyle, duayla Genel Kurulu kapattınız, dediniz ki: “Millî Takım’ın Allah yâr ve yardımcısı olsun, attıkları da gol olsun.” Duanız hepimizin duasıydı, siz buradan dile getirmiş oldunuz. fevkalade bir gece oldu. Millî Takım’a emek veren ekip içerisindeki tüm arkadaşlara, genç sporcularımıza, hepsine teşekkür ediyoruz Türkiye adına; bizi çok mutlu ettiler, onurlandırdılar, devamının gelmesini bekliyoruz inşallah, cumartesi gününü iple çekiyoruz.

Tabii, bu arada, millî futbolcumuz Merih Demiral’la alakalı olarak bir durum yaşandı, kamuoyu da yakından takip ediyor; Alman İçişleri Bakanının kendisiyle alakalı yaptığı açıklamayı da çok faşizman bulduğumuzu ifade etmek istiyorum çünkü yapılan hâl ve hareketler o ülkenin kendi içinde ve değerleri içerisinde değerlendirilir. Kendi ülkelerinde, AfD başta olmak üzere, son derece ırkçı partileri eleştirmek yerine gerçekte yakından hiç alakası olmayan bir açıklama yapmasını hakikaten üzüntü verici buluyorum; bunu da ifade etmek isterim. Spor hepimizin birleştiği bir mecra hem ülke içinde hem ülke dışında. O yüzden, buradan yola çıkarak hacmini aşan anlamda, ayrıştırıcı bir tavır içerisinde bulunmanın bu anlamda turnuvaya ev sahipliği yapması hasebiyle Almanya’ya da yakışmadığını ifade etmek istiyorum.

Değerli Başkanım, biraz evvel, DEM Grup Başkan Vekili arkadaşımızın Antalya Serik’te çok genç bir evladımızın, Suriyeli bir çocuğumuzun öldürülmesiyle alakalı yaptığı açıklamaları -çoğu konuda farklı düşünüyoruz ama- ben de aynen destekliyorum. Burada, bu ülkede insanların hangi sebeple bulunduğunu biliyoruz, bölgenin nasıl istikrarsız hâle getirildiğini biliyoruz. Özellikle Suriye’de yaşananlar, Kuzey Irak’ta yaşananlar bilinçli olarak, kasti olarak yapılan işlerdir. Dışişleri Bakanlığımızın yaptığı açıklamada da altı çizilen şey budur yani bölgede istikrarsız bir alan, bir bölge oluşturulmaya çalışılıyor. Burada bize düşen, Türkiye Büyük Millet Meclisine düşen orada yapılan planlamayı, orada yapılan oyunu iyi görmek. Tüm bu olanlara karşı Türkiye’nin hâlâ istikrarını koruması, birliğini ve beraberliğini devam ettiriyor olması; işte, bir maç etrafında nasıl birleşiyoruz, Türkiye’de başımıza gelenlerde nasıl birleşiyoruz, depremde nasıl bir araya geldik; bunların hepsini düşündüğümüzde, kendi gücümüzü fark etmenin Türkiye’nin geleceği açısından fevkalade önemli olduğunu söylemek istiyorum.

Şimdi, bugünkü ekonomik verilerle alakalı da birkaç kısa şey ifade ederek konuşmamı tamamlayacağım. TÜİK’in verileriyle alakalı itirazları arkadaşlarımız söylüyorlar fakat tuhaf bir şey ortaya çıkıyor yani TÜİK ENAG’tan bile yüksek bir rakam açıkladığında hiç kimse itiraz etmiyor ama nasıl ki TÜİK, ENAG’tan daha düşük bir açıklama ortaya koyduğunda tuhaf bir şey ortaya çıkıyor -vay efendim- “Yalan.” oluyor. Şimdi, bir defa, TÜİK Eurostat ve BM standartlarına uygun olarak çalışmalar yapıyor ve bu manada yapılan çalışmalara baktığımızda, enflasyonda bir geriye gidiş olduğunu görüyoruz. Şu anda belki söylemekte fayda var, 3 aşamalı bir program uyguluyor Hazine ve Maliye Bakanlığımız; birinci aşamasını tamamlamış durumda yani bir geçiş süreci vardı, bunu tamamlamış durumda ve şimdi, özellikle temmuz ayıyla beraber bir dezenflasyona geçecek Türkiye; 2026’ya kadar, inşallah, hedeflediğimiz tek

haneli enflasyona ulaşma gayreti içerisindeyiz. Tabii ki zorlukları hepimiz yaşıyoruz, hepimiz sokaktayız, milletvekiliyiz; insanlara temas ettiğimizde, konuştuğumuzda bunları görmemek mümkün değil. O yüzden, bu yapılan çalışmaları değerlendirirken özellikle Sayın Bakanımız Mehmet Şimşek'in ve Cumhurbaşkan Yardımcımız Cevdet Yılmaz Beyefendi'nin de bu konudaki hâkimiyetiyle beraber çok özenli bir çalışma yapıldığını ifade etmek istiyorum. Bu konulara yaklaşıırken de bu problemin çözümünün hep beraber olacağının altını çizmek istiyorum.

Son bir şey, seçimle alakalı olarak da tabii, Sayın Ali Mahir Bey kendi Genel Başkanlarının yaptığı açıklamayı kaçırıyor bence. Sayın Özgür Özel yaptığı açıklamada iki buçuk yıl vermekten bahsetti yani "Seçime isterseniz iki buçuk yıl verelim, bekleyelim bu iki buçuk yılı, ondan sonra karar verelim." dedi. Yani bir karar vermek lazım; hemen mi, yarın mı, sabah mı, iki buçuk yıl mı? Yani sonuçta, biz AK PARTİ olarak ne zaman "seçim" denmişse orada olduk yani biz seçimden kaçan bir parti değiliz fakat Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminin en önemli özelliği istikrarlı bir süre içerisinde bir hükümet modeli ortaya koyabilmek idi ve onun da sağlamış olduk.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Son cümlem.

BAŞKAN – Sayın Zengin, lütfen tamamlayın.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Bu konuda, bu kararın nasıl verileceğini, Anayasa'ya göre seçim kararının nasıl verileceğini hepimiz biliyoruz fakat şu andaki en önemli hedefimiz milletimizin bize vermiş olduğu yetkiye dayanarak 2028'e kadar bu süreci tamamlamaktır. Tabii ki bunlar, Türkiye'nin şartları içerisinde Türkiye Büyük Millet Meclisinin kararıdır; bunu da ifade etmek isterim.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Başarır, buyurun.

27.- Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın, İstanbul Milletvekili Özlem Zengin'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Şimdi iki şeyi söylemek isterim. "TÜİK bazı verileri iyi veriyor, yüksek verdiği zaman sesinizi çıkarmıyorsunuz, enflasyon ve diğer verileri düşük gösterdiği zaman sesinizi çıkarıyorsunuz." dedi. Özellikle enflasyonla ilgili, gıda fiyatlarıyla ilgili, tüketici fiyatlarıyla ilgili verilerin hiçbirinde İTO'nun ve ENAG'ın verileri birbirini tutmadı. Ha, tabii ki AKP'nin ve Cumhurbaşkanının memnuniyetleri ve diğer istatistiklerle ilgili AKP'nin işine gelen konularda gayet yüksek çıkıyor; onu söyleyeyim.

Seçim meselesi, Sayın Genel Başkanımız Cumhurbaşkanıyla görüştüğümüzden sonra emeklinin, işçinin, çiftçinin Türkiye'deki geçim sorununun çözülmesini önerdi ve makul bir sürede seçim olabileceğini de söyledi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Bitiriyorum.

BAŞKAN – Sayın Başarır, lütfen tamamlayın.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Ama bugün Meclisteki bir cenaze töreninden sonra basına aynen şunları anlattı: "Eğer ülkede emekliye, işçiye, ezilen kesime sahip çıkılmıyorsa yapılacak bir şey yok." Makul davranışlardı, vicdanlı olsalardı; biz uyarılarımızı, halktan aldığımız uyarılarımızı yaptık, emeklinin, işçinin, bu ülkede ezilen kesiminin uyarılarını yaptık. Buna kayıtsız kalıyorsa ne olacak? AKP ne diyor? "Biz seçime kayıtsız kalmayız." Böyle giderse bu ülkede seçim olur diyoruz; olur çünkü insanlar geçinemiyor. Görüyorum ki bu iktidarın da artık onlara verebilecek hiçbir şeyi kalmamış, yok çünkü vicdanı yok.

Teşekkür ediyorum.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Zengin, buyurun.

28.- İstanbul Milletvekili Özlem Zengin'in, Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Sayın Başkanım, ben aslında Sayın Ali Mahir Başarır'a herhangi bir satışmada bulunmamıştım ama kendisi tekrar bir izah etme ihtiyacı duydu, ben de son bir cümleyle tamamlamak istiyorum.

Bence Sayın Genel Başkanları bir rücu etti yani çok net bir şekilde “Evet, biz yerimizi biliyoruz, buradan çıkaracağımızı çıkardık.” dedi 2028 vurgusu yaparken ve sonra “iki buçuk yıl” şimdi, son zamanlarda da kamuoyu baskısına binaen olsa gerek ki “seçim” sözünü daha çok telaffuz etmeye başladı.

Şunu ifade etmek isteriz: Yirmi yıl iktidarda olmak için, bu ülkede her yaşam tarzından insana, her hayattan insana değerek ancak hayatta kalabilirsiniz. Biz bugüne kadar gelirken Sayın Cumhurbaşkanımızın ifadesiyle hep garip gurebanın desteğini alarak geldik, bugün de böyledir. Sizlerin yaptığı açıklamalarda hep anlatılır “Şöyle eğitimlilerden, böyle gelirliyelerden oy alıyoruz.” diye. Biz her zaman gariban insanlarımızın duasıyla, gayretiyle, oyuyla bugünlere geldik, o yüzden onların hakkını korumak, kollamak bizim zaten birinci ve asli vazifemizdir, seçim de bizim için mesele değildir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Zengin, lütfen tamamlayın.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Son cümlem.

Seçim her zaman olabilir, milletimizin önünden, iradesinin önünden geçmek bizim için bir teveccühtür, problem değildir.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Şimdi, Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkan Vekili ve Nevşehir Milletvekili Filiz Kılıç'a söz veriyorum.

Sayın Kılıç, buyurun.

29.- Nevşehir Milletvekili Filiz Kılıç'ın, Avusturya'yı 2-1 mağlup eden A Millî Futbol Takımı'na, Millî Futbolcu Merih Demiral'ın gol sevincini bozkurt işaretiyle paylaşması üzerine UEFA'nın başlattığı soruşturmaya, İzmir Torbalı'da meydana gelen patlamaya, bugün Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonunda görüşmeleri devam eden Öğretmenlik Mesleği Kanunu Teklifi'ne ilişkin açıklaması

FİLİZ KILIÇ (Nevşehir) – Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Avusturya'yı 2-1 mağlup ederek adını çeyrek finale gururla yazdıran, gözlerimizi yaşartan, göğsümüzü kabartan A Millî Futbol Takımı'mızı yürekten tebrik ediyorum. Ayaklarına taş değmesin, 11 delikanlımızla yolun sonu şampiyonluk olsun diyor, 6 Temmuz Cumartesi günü Hollanda karşısında ter dökerek kahramanlarımıza tekrar başarı dileklerini iletiyorum. Türk'ün gücünü bütün Avrupa, bütün dünya görecek.

Dün akşam attığı gol ve oynadığı futbolla milletimizin takdirini ve haklı övgüsünü kazanan Merih Demiral'ın gol sevincini bozkurt işaretiyle paylaşması anlaşılan içimizde ve dışımızda pek çok hastalıklı çevreyi rahatsız etmiş, bu çerçevede farklı arayış ve açıklamaların bahanesi olmuştur. Türk ve Türkiye muarız olan dâhili odakların yanı sıra UEFA'nın da bu şer kervanına katılması son derece yanlı ve yanlış. Merih evladımızın attığı gol sonrası yaptığı bozkurt işareti Türk milletinin dünyaya mesajı olup UEFA'nın bu kapsamda soruşturma başlatması hem maksatlı hem de son günlerde tehlikeli şekilde mesafe alan

zincirleme provokasyonların bir ara istasyonudur. Sayın Genel Başkanımızın da ifadeleriyle UEFA'nın başlattığı soruşturmayı kınamakla birlikte sahadaki mücadelemizin masa başında heder edilmemesi için herkesin, her insanımızın sağduyulu ve soğukkanlı davranması millî bir zarurettir. Her zeminde ülkemizin önünü kesmek, iç huzur ve barış ortamımızı bulandırmak isteyen fırsat düşkünlerinin tahrik ve tacizlerine kapılmamak ortak sorumluluğumuzdur. Bizim Çocuklar tarih yazacak diyorum ve ne mutlu Türk'üm diyerek Gazi Meclisimizden bütün Türk milletine selam ve sevgilerimi yolluyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; İzmir Torbalı'daki Fevzi Çakmak Mahallesi'nde bulunan bir lokantada sanayi tüpünden kaynaklandığı değerlendirilen bir patlama meydana gelmiştir. Olay bölgesine İzmir İl AFAD'dan 2 araç, 9 personel; İl Sağlık Müdürlüğünden 8 ambulans, 2 UMKE ekibi ve 36 personel sevk edilmiş; patlamada maalesef 5 vatandaşımız hayatını kaybetmiş, 63 vatandaşımız da yaralanmıştır. Hayatını kaybeden vatandaşlarımıza Allah'tan rahmet, yaralılarımıza acil şifalar diliyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bugün Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonumuza gelen Öğretmenlik Mesleği ve Millî Eğitim Akademisi Kanun Teklifi görüşmeleri devam etmektedir. Öğretmenlik Meslek Kanunu'nun gerek kamuda gerekse özel sektörde öğretmenlik mesleğinin saygınlığını artıracak ve mesleğin statüsünü sağlam bir zemine kavuşturacak şekilde düzenleniyor olması mesleki açıdan bir gerekliliktir. Bu kanun teklifiyle birlikte, öğretmenlik mesleğinin muhatap olduğu mevzuat parçalı olmaktan kurtarılacaktır. Cumhuriyet İttifakı'mız öğretmenlerimizin her türlü sıkıntısını giderecek, her öğretmenimizin sınıflarında güvenle, mutlulukla ve huzurla ders anlatmasını temin ve muhafaza edecektir. Öğretmenlerimizin, haklı taleplerini Komisyonda ifade edeceğimizden şüpheleri olmasın. Eğitimci kökenli bir milletvekili olmam hasebiyle, konunun üzerinde ehemmiyetle durmakta olduğumuzu da belirtmek isterim. TÜRK EĞİTİM-SEN'le de gerekli görüşmelerimizi öğretmenlerimizin lehine gerçekleştirdik. Kanunda mutlaka başarıyı esas alan, objektif kriterleri haiz bir ödül sisteminin güvence altına alınmasından uzman ve başöğretmenlik tazminatının emeklilik kesintisine dâhil edilmesine, elverişsiz koşullarda görev yapan öğretmenlerimize teşvik uygulaması getirilmesinden, öğretmenlerimizin ek ders ücretlerinin belirlenmesinde kullanılan katsayının yüzde 100 oranında artırılmasından, sözleşmeli öğretmenlik ve ücretli öğretmenlik uygulamalarının kaldırılarak tüm öğretmenlerimizin kadrolu şekilde istihdam edilmesinden, şube müdürlerimizin diğer idareci ve müfettişlerin de kanuna dâhil edilmesine kadar birçok konuyu dile getirdik.

Öğretmenlerimiz her daim başımızın üstündedir ve şiddet kabul edilemez bir durumdur. Kanun teklifinin bizim açımızdan en önemli noktası ise öğretmene uygulanan şiddet konusunda ciddi tedbirlerin alınmış olmasıdır. Öğretmenlerimiz geleceğimizi şekillendiren kıymetlilerimizdir. Başöğretmenimiz Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün “Öğretmenler, yeni nesli, cumhuriyetin fedakâr öğretmen ve eğitimcilerini, sizler yetiştireceksiniz ve yeni nesil, sizin eseriniz olacaktır.” sözü ve Sayın Genel Başkanımız Devlet Bahçeli'nin “Öğretmen aydınlık geleceğin meşalesidir.” ifadesi her daim nirengi noktamız olmuştur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Kılıç, lütfen tamamlayın.

FİLİZ KILIÇ (Nevşehir) – Öğretmenlerimiz başımızın tacıdır. Onların her talebi, her isteği bizim için de değerlidir ve çok önemlidir.

Kanun teklifinin hayırlara vesile olmasını temenni ediyor, Genel Kurulu saygılarımla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Kılıç, teşekkür ediyorum.

Değerli milletvekilleri, şimdi gündeme geçiyoruz.

Başkanlığın Genel Kurula sunuşları vardır.

Saadet Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

Öneriyi okutuyorum:

VII.- ÖNERİLER

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ

1.- Saadet Partisi Grubunun, Grup Başkan Vekili İstanbul Milletvekili İsa Mesih Şahin tarafından, yargı organının mevcut sorunlarının ortaya çıkardığı zararların tespiti ve alınması gereken tedbirlerin araştırılması amacıyla 3/7/2024 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin Genel Kurulun 3 Temmuz 2024 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

3/7/2024

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 3/7/2024 Çarşamba günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

İsa Mesih Şahin

İstanbul

Grup Başkan Vekili

Öneri:

İstanbul Milletvekili ve Grup Başkan Vekili İsa Mesih Şahin tarafından yargı organının mevcut sorunlarının ortaya çıkardığı zararların tespiti ve alınması gereken tedbirlerin araştırılması amacıyla 3/7/2024 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergemizin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerin 3/7/2024 Çarşamba günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN - Saadet Partisi grup önerisinin gerekçesini açıklamak üzere İstanbul Milletvekili İsa Mesih Şahin'e söz veriyorum.

Sayın Şahin, buyurun. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

SAADET PARTİSİ GRUBU ADINA İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Yargı organının sorunlarının ortaya çıkardığı zararların araştırılması ve bu sorunların giderilmesi için alınması gereken tedbirlerle ilgili bir araştırma önergemiz var. Bu konuyu önemsiyoruz, sık sık da dile getiriyoruz çünkü bizim nazarımızda Türkiye'nin en önemli sorunu adalet sorunudur; her anlamda bu konuyu dile getirmeye de devam edeceğiz. Eğer Türkiye'de adalet kurumunu gerçekten tam anlamıyla oturabilirsek, adaleti devletin temeli hâline getirebilirsek, devlet kurumunda adaleti her şeyin merkezine oturabilirsek Türkiye'de birçok sorunu da çözmüş oluruz; buna inanıyoruz, bunun için bu konuyu önemsiyoruz değerli milletvekilleri.

Hızlıca, yargı organının tarafsızlığı ve bağımsızlığı sorunu, mesleğe girişte liyakat sorunu, yargılamaların uzaması sorunu, hukuk fakültelerinin çoğalması sorunu, yargıda oluşan şaibeler gibi konulara değinmek istiyorum. Tabii, buraya geçmeden önce de üç gündür Türkiye'de siyaseti doğrudan ilgilendiren bir davayı hepimiz takip ediyoruz; Sinan Ateş davası. Biz de birinci gün davayı takip ettik, sanıkların ifadelerini dinledik ve bu davayı takip etmeye devam edeceğiz. Değerli milletvekilleri, burada, yargı organında savunma makamı, iddia makamı ve hüküm makamı eşit seviyede olmalıdır. Bu anlamda hüküm makamının savunma makamına olan tavrını, bir avukatı yani müvekkilini savunmak isteyen

bir avukatı dışarıya atma gibi bir girişimini asla kabul etmiyoruz, tasvip etmiyoruz, bir hukukçu olarak bunu da buradan şiddetle eleştiriyoruz. Yani mahkemeyi yürüten hâkimin tavrının çok agresif olması da gerçekten çok manidar. Bu anlamda, böylesine önemli bir davada bu davanın daha sağduyulu yürütülmesi önemlidir diye ifade etmek istiyorum. Bu anlamda, savunma makamına yapılan yanlışın da altını çizmek istiyorum; bunu asla kabul etmiyoruz ve etmeyeceğiz.

Şimdi, yargının tarafsızlığı ve bağımsızlığı sorunu Türkiye’de önemli bir sorun. Türkiye’de yargının bağımsız, tarafsız olduğu... Evet, Anayasa’da böyle bir ibare var ama uygulamada maalesef bunu göremiyoruz. Bunun içindir ki Türkiye’de birçok güven iklimi sorunu da beraberinde geliyor değerli milletvekilleri. “Türkiye’de yargının bağımsızlığı, tarafsızlığı.” denilebilir ama biz bunun uygulamada böyle olmadığını görebiliyoruz. Türkiye’de Anayasa Mahkemesi kararlarını uygulamayan hâkimleri gördüğümüzde yani kesin olan Anayasa Mahkemesi kararlarını uygulamayan hâkimleri gördüğümüzde kimse Türkiye’de yargının tarafsızlığından, bağımsızlığından bahsetmesin değerli milletvekilleri.

Yargı organında -bakın, şaibeler önemli bir sorun- Anadolu Cumhuriyet Başsavcılığından HSK’ye gönderilen bir ihbar mektubu vardı şaibelerle ilgili, mesela bu konunun akıbetini çok merak ediyoruz değerli milletvekilleri, buradaki milletvekili arkadaşlarımızın bu konuda bilgilendirilmesi önemlidir. Yine, Küçükçekmece Adliyesinde benim de takip ettiğim bir dava, önemli konular vardı yani bu konular, bu şaibeler maalesef Türkiye’de hukuka olan güven sorununu ortaya çıkarmaktadır. Türkiye bu sorunu aşmak zorundadır değerli milletvekilleri.

Liyakat sorunu, mesleğe girişte, bunu çok kez buradan eleştirdik, yine eleştirelim. Bir gün Türkiye’de gerçekten hâkimlik, savcılık alımlarında objektif kriterlere dayalı bir sisteme geçileceği inancıyla bunu paylaşıyorum: Arkadaşlar, 70 puan sınırı vardı hâkimlik, savcılık sınavlarında; bu puan 55 puana düşürüldü, 55 puan. Ben bunu burada daha önce ironiyle anlattım, bir kere daha anlatayım. Siz 5 paragraf sorusu çözemeyecek insanların önüne -bakın, 5 paragraf sorusu çözemiyor, 55 puanı herkes alabilir- 5 klasör koyuyorsunuz, “Al bunu, dosyayı çöz.” diyorsunuz; çözemez ve sonunda da bu yargı sistemi kilitlenir, sorunumuz bu. Burada da objektif kriterlere dayalı bir sisteme geçilmesi şarttır.

Yargılamaların uzaması önemli bir sorun, istinaf kurumu getirildi yargılamaların hızlanması için ama maalesef şu anda mahkemeler kilitlenmiş durumda değerli milletvekilleri, bu önemli bir sorun. En basit davalar iki senede bitebiliyor; istinafa gidiyor, iki-üç sene de orada, dört-beş senede, bakın, dört-beş senede davalar gelmiyor. Geciken adalet, adalet değildir. Bir alacağı olan bir işçi dava açtığında alacağını alana kadar beş yıl geçiyor ve parası yok olup gidiyor. Bu anlamda, geciken adalet, adalet değildir konusunu tekrar ifade etmek istiyoruz. Yargılamaların uzaması sorununun çözümü için de Meclis bu konuya bir çözüm bulmak zorundadır. Oturalım, hep beraber bu konuya bir çözüm bulalım değerli milletvekilleri.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

İSA MESİH ŞAHİN (Devamla) – Başkanım, toparlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Şahin, lütfen toparlayın.

İSA MESİH ŞAHİN (Devamla) – Son olarak da hukuk fakültelerinin çoğalması sorunu Türkiye’de yetkin hukukçuların yetişmesi anlamında önemli bir sorundur, bu konuyu da yeniden gözden geçirmemiz gerektiğinin altını çizmek istiyorum.

Değerli milletvekilleri, tekraren söylüyorum: Türkiye’nin en önemli sorunu adalet sorunudur. Ben bu kürsüden daha önce ifade etmiştim, bir kere daha ifade edeyim: Eski Meclis Başkanı, eski Adalet Bakanı Sayın Cemil Çiçek bir televizyon programında şöyle bir ifade kullanmıştı: “Ben Adalet Bakanlığına yabancı yatırımcı geldiğinde ilk uğradığı mekânlardan biri Adalet Bakanlığıydı. Neden? Bu ülkede hukuk güvenliği var mı? Yatırımcı hukuka bakar; hukuka güvenirse gelir, güvenmezse gelmez, yatırımcı

ürkektir.” demişti. Tam da biz bugün bu sorunları yaşıyoruz değerli milletvekilleri. Her anlamda biz hukuk güvenliğini inşa etmek zorundayız; hukuka olan güveni, yargıya olan güveni inşa etmek zorundayız. Böylece, bir güven iklimini inşa edebiliriz diyorum.

Bu anlamda, araştırma önergemize sizlerden destek bekliyor, hepinizi saygı ve sevgiyle selamlıyorum. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Şahin.

SEZAI TEMELLİ (Muş) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Temelli, buyurun.

VI.- AÇIKLAMALAR (Devam)

30.- Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin, Açık Radyonun lisansının iptal edilmesine yönelik habere ilişkin açıklaması

SEZAI TEMELLİ (Muş) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; biraz önce bir haber düştü. Ben de konuşmamda bu ülkedeki basın özgürlüğü konusuna, gazetecilerin tutuklanması konusuna değinmiştim. Biraz önce bir haber düştü Açık Radyonun lisansının iptal edilmesine yönelik. Şimdi, Açık Radyoda bir program yapılıyor ve programda geçen bir kelime üzerine Açık Radyoya ceza veriliyor; ceza 189 bin lira, beş gün de yayın durdurma. Radyo bu 189 bin lirayı ödemesine rağmen radyonun, Açık Radyonun lisansı iptal ediliyor.

Şimdi, fikir özgürlüğü ve tabii ki demokratik bir toplumda bu tartışma programları aslında çok doğaldır, bunların cezalandırılması kabul edilemez ama nasıl bir sansürcü anlayış varsa -ki var- bu Açık Radyonun lisansının iptaline neden oluyor; bunu şiddetle kınıyoruz. Bu lisans iptalinin bir an önce geri alınmasını, Açık Radyonun yayınlarına devam etmesini istiyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Temelli, lütfen toparlayın.

SEZAI TEMELLİ (Muş) – Unutmayın, bundan tam yirmi iki, yirmi üç yıl önce Açık Radyonun yayınlarını bizzat savunan bir partiydiniz, bugün Açık Radyoyu kapatacak hâle geldiniz; bunu da size hatırlatmak isterim.

VII.- ÖNERİLER (Devam)

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)

1.- Saadet Partisi Grubunun, Grup Başkan Vekili İstanbul Milletvekili İsa Mesih Şahin tarafından, yargı organının mevcut sorunlarının ortaya çıkardığı zararların tespiti ve alınması gereken tedbirlerin araştırılması amacıyla 3/7/2024 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin Genel Kurulun 3 Temmuz 2024 Çarşamba günkü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN – Öneri üzerinde ilk söz sahibi İYİ Parti Grubu adına Denizli Milletvekili Yasin Öztürk.

Sayın Öztürk, buyurun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Saadet Partisinin grup önerisi hakkında İYİ Parti adına söz almış bulunmaktayım. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Yargının tarafsızlığı demokratik bir toplumun temel taşlarındandır. Ancak son yıllarda AK PARTİ'sinin yargıyı kendi siyasi çıkarları doğrultusunda yapılandırıldığına dair ciddi örnekler bulunuyor. Bu durum, adalet sistemine olan güveni zedeliyor ve toplumda derin yaralar açıyor. Özellikle Sinan Ateş davasında yaşananlar bu endişeleri daha da pekiştiriyor. Yargının tarafsızlığı ve bağımsızlığı hukukun üstünlüğünün ve demokratik değerlerin korunması için hayati öneme sahiptir. Yargı organları yasaların

adil bir şekilde uygulanmasını sağlamalı ve her bireyin eşit muamele görmesini garanti etmelidir. Bağımsız bir yargı siyasi baskılardan ve etkilerden uzak olmalıdır. Bu, vatandaşların haklarının korunmasını ve devlette keyfi uygulamaların önlenmesini sağlar. Ne yazık ki son yıllarda yargının bağımsızlığı konusunda ciddi şüpheler oluşmuştur. AK PARTİ'si Hükümetinin yargıyı kendi siyasi çıkarları doğrultusunda yeniden yapılandığına dair birçok iddia bulunmaktadır. Özellikle son yıllarda yargı sisteminde yapılan atamalar ve değişiklikler yargının bağımsızlığını tehlikeye atmıştır. Yargıç ve savcıların atanmasında liyakat yerine siyasi sadakatin ön plana çıktığına dair birçok örnek mevcuttur. Bu durum yargının bağımsızlığını zedelemekte ve adaletin sağlanmasını engellemektedir. Sinan Ateş davası bu endişelerin somut bir örneğidir. Cinayetin ardından başlatılan soruşturma süreci yargı organlarının bağımsızlığına dair ciddi şüpheler doğurmuştur. Yapılan müdahaleler soruşturmanın doğru ve adil bir şekilde yürütülmesini engellemiştir. İddianame bu cinyeti siyasi bir cinayet değil de adi bir suç göstermek üzere sipariş üzerine hazırlanmış, âdetâ birilerini ibra etme vesikasına dönüştürülmüştür. Ayrıca mahkeme başkanının gergin ve sinirli tavırları, sürekli sesini yükseltmesi “Yeter!” diye bağırması, Ateş ailesinin avukatının mahkeme salonundan zorla çıkartılması üzerindeki siyasi baskıyı net olarak göstermektedir. Azmettirici rolü üstlenen zanlının merhuma attığı çirkin iftira bile toplumda yargının bağımsızlığı üzerindeki şüpheye emsaldir. Güya, daha önce işlediği suçtan yargıda onanmış bir davayı bozdurması için para verdiğini söylemesi sadece merhuma değil siyasete ve yargıya atılan bir iftiradır. Yargımız bu kadar mı ucuzlatıldı? Bu tür müdahaleler adalet sistemine olan güveni derinden sarsmaktadır. Yargının bağımsız olmadığı ve siyasi baskılar altında karar aldığı bir ortamda vatandaşlar kendilerini güvende hissedemezler. Adaletin olmadığı bir toplumda hukuk devleti ilkeleri zedelenir ve toplumun temel değerleri erozyona uğrar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Öztürk, lütfen tamamlayın.

YASİN ÖZTÜRK (Devamla) – Sinan Ateş davasında yaşananlar tüm toplumu etkileyen bir güvensizlik ortamı oluşturmuştur. AK PARTİ'si Hükümetinin yargıya yönelik bu tür müdahalelerden bir an önce vazgeçmesi gerekmektedir. Yargının bağımsızlığını ve tarafsızlığını sağlamak demokratik bir toplumun en temel gerekliliklerinden biridir. Yargı organlarının siyasi baskılardan arındırılması, adaletin sağlanması ve hukukun üstünlüğünün korunması için elzemdir. Hükümetin yargıya yönelik müdahalelerinin sonlandırılması ve yargının bağımsızlığının garanti altına alınması için adımlar atılması gerekmektedir.

Sonuç olarak, Hükümetin yargıya yönelik müdahalelerden vazgeçmesi ve yargının bağımsızlığını garanti altına alacak adımlar atması gerekmektedir. Ancak bu şekilde hukukun üstünlüğü ve demokratik değerler korunabilir ve toplumda yargıya güven yeniden tesis edilebilir diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Öztürk, teşekkür ediyorum.

Diğer söz talebi, Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına Mardin Milletvekili Kamuran Tanhan'a ait.

Sayın Tanhan, buyurun. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

DEM PARTİ GRUBU ADINA KAMURAN TANHAN (Mardin) – Ben de az önce konuşan hatiplerin konuşmalarına ek olarak şunu ifade edebilirim: Bugün Ankara 4. Ağır Ceza Mahkemesinde Kürt gazetecilere yönelik bir yargılama yapıldı. Yargılamanın temelini oluşturan gizli tanık beyanları ve istihbari bilgiler gerekçe gösterilerek 8 gazeteciye altı yıl üç ay hapis cezası verildi. Yargının geldiği noktaya aslında buradan başlanabilir. Yargı nerede, ne zaman bu noktaya geldi, onu araştırmak lazım, ona bakmak lazım. Biliyorsunuz, 15 Temmuzdan önce hâkimlik savcılık yazılı sınavında en az 70 puan şartı

gerekiyordu ama 680 sayılı Kanun Hükümünde Kararname'yle bu baraj kaldırıldı, 30'lara kadar indirildi. Dolayısıyla bu ısmarlama bir durumdu, AKP ilçe yöneticilerinin yazılı sınavı geçebilmesi için bu puan şartının kaldırılması gerekiyordu ve bu yapıldı. Bu yetmedi, mülakat soruları kendilerine göre hazırlandı ve bazı iddialara göre bu soruların kendilerine verildiği bilgisi de var. Yine, yazılı sınav sonuçları açıklanmadı. Bu atamalarda liyakat sistemi kaldırılmış, partili olmak yeterli sayılmıştı, esas alınmıştı. İşte yargıya son çivi bu kanun hükmünde kararnameyle çakıldı. O zaman 1.341 hâkim ve savcının tamamının AKP üyesi olduğu ve AKP üyesi olmayan hiçbir adayın hâkim olmadığı, atanmadığı basına yansımıştı. Bizler de adliyelerde çalışma arkadaşlarımız olan ve aynı zamanda AKP'ye üye veya yönetici olan avukatların hâkim ve savcı olduğuna bizzat şahit olduk o dönemlerde.

Herkesin malumu, AKP referansı olmayan adaylar hâkim savcı olamıyor, hatta Türkiye 2'ncisi olsanız bile böyle bir durum mümkün değil, atanmanız mümkün değil. Bu referanslar nereden alınıyor? Aslında "referans" demek abesle iştigal olur, artık kişiye kefil isteniyor. Bu referansların AK PARTİ milletvekillerinden, il başkanlarından ve saraydan olması gerekiyor. O tarihte atanan hâkim ve savcılarının tamamının AKP'li olduğunu öğrenmiştik basından. Atananların çoğu AKP yöneticisi; bu kişiler sözlü sınavı geçerek hâkim savcı oldu, hatta yargı camiasında bunlara "listeye gelen hâkim ve savcılar" olarak bir nitelendirme, bir atf da yapılıyor. Bunun ne anlama geldiğini biliyor muyuz? Elbette ki biliyoruz, partili hâkim döneminin başlamasının ilk adımıydı. İşte o ilk adım, bugün iktidarın bu alanı kullanmaya devam etmesiyle muhaliflere bir kılıç gibi kullanılmaya devam ediyor ve parti devletin inşasında atılan bu ilk adım yargının iktidarlaşmasının can yakıcılığından bugün her kesim payını alıyor.

Partili hâkimlik adaletin ölümü demekti, bugün adalet mahkeme salonlarında değil, simsarlık ofislerinde dağıtılmaktadır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Tanhan, lütfen tamamlayın.

KAMURAN TANHAN (Devamla) – Dolayısıyla bu şartlarda atanan hâkim ve savcılardan adil bir karar beklemek elbette doğru olmayacaktır, saflık olacaktır. İktidar uzun zamandır yargıyı tekeli altında tutarak muhalifleri sindirme politikasında yargıyı silah olarak kullanmaktadır. Siyasi iktidarın bu politikasının sonucu olarak seçilmişler siyasi kumpas davalarıyla rehin alınmış, AIHM ihlal kararları iktidarın talimatıyla yargı birimleri tarafından tanınmamıştır. Yasal düzenlemeler değil, iktidarın siyasi hedefleri yargının kaynağı hâline gelmiştir. Siyasi iktidar politik sıkışmışlığından muhalifleri yargı aracılığıyla rehin alarak çıkacağı umuduna sığınmıştır. Geline sonu, iktidar içindeki çatışmaların yargıya yansıtılarak siyasallaşan yargının kendi içinde iktidar gibi görünmesidir.

Buradan cezaevinde olan tüm arkadaşları saygıyla selamlıyorum. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Tanhan, teşekkür ediyorum.

Diğer söz talebi Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Bursa Milletvekili Nurhayat Altaca Kayışoğlu'na ait.

Sayın Altaca Kayışoğlu, buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA NURHAYAT ALTACA KAYIŞOĞLU (Bursa) - Teşekkür ediyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Saadet Partisi Grubunun yargı organlarında yaşanan sorunlar ve bu sorunların sebep olduğu zararların tespiti, araştırılması ve alınması gereken tedbirlerle ilgili verdiği önergede grubum adına söz almış bulunuyorum.

Gerçekten ülkemizin en önemli, en temel sorunlarından bir tanesi de adalet ve yargıyla ilgili yaşanan sorunlar ki ekonomide yaşanan sorunların da aslında sebeplerinden bir tanesi ülkemizde yargı bağımsızlığının olmaması, hukuk devleti ilkesinin hayata geçmemesidir çünkü demokrasi ile ekonomik

gelişmişlik arasında doğru orantı olduğunu yapılan araştırmalardan ve ülkelerdeki verilerden biliyoruz. Bu yüzden bu sorunu bir an evvel çözmek gerekiyor ama biz yirmi iki yıldır iktidarda olan AK PARTİ Hükümetinden bu sorunu çözmesini elbette beklemiyoruz. Neden beklemiyoruz? Çünkü bu sorunun sebeplerinden bir tanesi nedir? Anayasadan kaynaklanıyor. Peki, yirmi iki yılda Anayasa'yı değiştiren AKP iktidarı ne yaptı? Bir kişi için hükümler getirdi ve demokratikleşme iddialarında her zaman tam tersine uygulamalar ve hükümler getirdi. Mesela Hâkimler ve Savcılar Kurulunda hâlâ Adalet Bakanı ve Bakan Yardımcısı duruyorsa, hâlâ Hâkimler ve Savcılar Kurulunun üyelerini doğrudan veya dolaylı olarak Cumhurbaşkanı atıyorsa orada hâkimlerin tarafsız olması, bağımsız olması mümkün değil. Hâlâ özellikle siyasi davalarda, Sinan Ateş davasında olduğu gibi -ki çok örnek verildi- soruşturmayı yürüten savcı Diyarbakır'a gönderiliyorsa, Kılıçdaroğlu'nun davalarında hâkimler alınıp durmadan değişiyorsa, bütün siyasi davalarda hâkimler bu şekilde değiştiriliyorsa ve hâkimler, savcılar üzerinde siyasi baskı varsa orada yargı bağımsızlığından bahsetmek mümkün değildir.

Meclisten kaynaklanan sorunlar var. Yani hukukçu da çok arkadaşımız var, size de bu serzenişler geliyordu "Ya, Mecliste bir sürü hukukçusunuz ama hâlâ yargının sorunlarını çözümüyorsunuz." deniyor. Hakikaten bu durumda da utanç duyuyoruz.

Eğitimden kaynaklanan sorunlar var. Hukuk fakültelerinin çok fazla açılması, eğitimin kalitesi, pratiğe yönelik eğitimlerin yapılmaması, mülakatlardaki adaletsizlikler, liyakatsizlikler... Öyle komik kararlarla karşılaşılıyor ki değerli arkadaşlar, bir tane karar var yanımda -isteyene örneği gösteririm- hüküm fıkrasında ne yazıyor biliyor musunuz? (1)'inci fıkrada "sanığın beraatine" diyor, (2)'nci fıkrada "sanığın cezalandırılmasına" diyor aynı suçla ilgili. Öyle kararlar gördük ki AKP teşkilatlarından alınmış olan bu hâkimler Ceza Kanunu'ndaki maddeyi aynen alıp hüküm fıkrası diye kararlara yapıştırdılar; kes, kopyala yapıştırıla adalet dağıtmaya çalışıyorlar. O yüzden, bu ülkede insanlar adaleti nerede arıyorlar? Sosyal medyada arıyorlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Altaca Kayışoğlu, lütfen tamamlayın.

NURHAYAT ALTACA KAYIŞOĞLU (Devamla) – Tamamlıyorum Sayın Başkanım.

Bölge adliye mahkemesi getirildi sizin iktidarınız döneminde yargılama hızlansın diye ama tam tersine, bölge adliye mahkemeleri yargılama süreçlerini daha da uzattı ve geç gelen adalet, adalet değildir; bunu herkes biliyor ki bu dönemde, ekonomik buhranın bu kadar derin olduğu bir dönemde de yaşanan sorunlardan bir tanesi bu. Bir kişi dava açıyor, dava açarken alacağı belki tazminat ya da karşılık bir ev alabilecekken dava bittiğinde bir motosiklet bile alamıyor. Yasal faizle ekonomik süreç arasında bir dengesizlik söz konusu.

Yine, hâkimlerin bir talebi var: Anayasa Mahkemesi birinci sınıfa ayrılmış, Yargıtaya seçilme yeterliliği olanlarla ilgili bir iptal kararı vermiş. Altı aylık bir süre dolduğu hâlde bu Meclis hâlâ bu düzenlemeyi yapmıyor ve yargı bağımsızlığını, tarafsızlığını, hâkimlerin güvencesini sağlamıyor. Bunda bizim de sorumluluğumuz var.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

NURHAYAT ALTACA KAYIŞOĞLU (Devamla) – O yüzden, önergeyi destekliyoruz. Gerekli komisyonun kurularak çözümlerin Meclis tarafından sunulmasını bekliyoruz.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Altaca Kayışoğlu, teşekkür ediyorum.

Diğer söz talebi Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Ankara Milletvekili Murat Alparslan'a aittir.

Sayın Alparslan, buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA MURAT ALPARSLAN (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ben de hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Adalet kavramı insanlık tarihi kadar eski bir kavram malumunuz ve adalet bizim medeniyetimizin en temel referansı. Bizler adaletle emrolunan bir inancın mensuplarıyız ve yine bizler dünyadaki tüm milletlerin adaletle hükmettiğine inanan kadim ve büyük bir medeniyet tasavvurunun mensuplarıyız ve zaten tarihte de hem özgürlük hem demokrasi arayışları adalet temelli ve adalet arayışı etrafında şekillenmiştir. Konfüçyüs’ün de dediği gibi: “Adalet kutup yıldızı gibi yerinde durur ve geri kalan her şey onun etrafında döner.” Bizler kurduğumuz her devlette ve Türkiye Cumhuriyeti devletinde adaleti mülkün temeli olarak kabul eden bir milletiz ve parti olarak da siyasi hareketimize başladığımızda ismiyle müsemma olarak adalet kavramını öne çıkararak siyasi yol haritamızı belirledik ve sonrasında da hem emniyet hem sağlık hem adalet hem de eğitim diye dört ayak üzerinde siyasetimizi belirleyerek hizmetlerimizi ve icraatlarımızı ortaya koyduk.

Partimizle ilgili adalet ve yargı kavramlarını konuşurken tarihteki birkaç hususu birlikte değerlendirmek lazım. 27 Mayıs’ta sözde Yassıada mahkemelerinin verdiği kararları bu millet hâlâ unutmadı ve hafızalarında canlı ve taze tutuyor. Yine, 12 Eylülde “Bir sağdan, bir soldan.” diyerek pek çok genci idam eden yargılamalardaki ahlâk ve pek çok feryatlar da hâlâ bu gök kubbenin sedalarında yankılanmaktadır. 28 Şubat sürecinde vesayetçilere, darbecilere giderek brifing alan yargı mensuplarının da bu millete nasıl hüküm verdiği ve nasıl kararlara imza attığı hepimizin hafızalarında canlı ve tazedir. Lideri hapis yatmış, kurduğu parti defaatle kapatma davasına maruz bırakılmış bir hareket olarak hukukun üstünlüğü, demokrasinin gelişmesi ve insan hakları konusunda evrensel hükümlere uygun bir stratejiyle pek çok alanda yenilikler yaptık.

SEZÂİ TEMELLİ (Muş) – O yüzden kapatma davası açtınız!

MURAT ALPARSLAN (Devamla) – Bu anlamda, 366 tane adliye hizmet binasını hizmete aldık. Yine, 2002’de 9.349 olan hâkim savcı sayımız, 15 Temmuzdaki ihraçlar sonrasında bile, şu an itibarıyla 20 bin civarındadır. 2002’de 91 bin olan yargı mensubu çalışanı bugün 200 bin civarındadır. Pek çok uluslararası mevzuatı, temel kanunu ve pek çok yeni reformu hayata geçirerek bağımsız ve tarafsız yargının çok daha güçlü olmasına imkân sağladık.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SİRRI SAKİK (Ağrı) – Peki, AİHM kararlarını niye uygulamıyorsunuz? Selahattin Demirtaş’ta AİHM kararlarını niye uygulamıyorsunuz?

BAŞKAN - Sayın Alparslan, lütfen tamamlayın.

MURAT ALPARSLAN (Devamla) – UYAP’tı, yargıya erişimdi, yargılamanın hızlandırılmasıydı, istinaf mahkemeleriydi, makul sürede bitirilmeye ilgili getirilen hükümlerdi; bunların hepsini birlikte değerlendirdiğimizde tarafsız ve bağımsız yargının güçlü olması ve millet iradesinin hükümlerini yansıtmaları için hem siyaset kurumu olarak hem Parlamento olarak hem de yürütme olarak üzerimize düşeni yaptık ve yapmaya devam ediyoruz.

SİRRI SAKİK (Ağrı) – Peki, Anayasa Mahkemesinin kararlarını uygulamıyorsunuz, AİHM’in uygulamıyorsunuz, nasıl bir yargı ya!

MURAT ALPARSLAN (Devamla) – Bugün mahkeme kararlarında “Türk milleti adına karar vermeye yetkili” diye başlayan hükümler hepimizce malum.

SEZÂİ TEMELLİ (Muş) – Anayasa Mahkemesini ihlal ediyorsunuz siz.

MURAT ALPARSLAN (Devamla) – O sebeple, bizler yine bu milletin iradesine sahip milletvekilleri olarak yargı mensuplarımızın onurunu ve şerefini korumak ve onların her türlü sorununu çözmek için her türlü katkıya hazırız ve bugüne kadar bunları yaptık ve inşallah, hem ülkemizde adaleti sağlamak hem de dünyada “Daha adil bir dünya mümkündür.” diyerek yürüyüşümüze devam etmek istiyoruz.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Alparslan, teşekkür ediyorum.

Şimdi Saadet Partisi Grubunun İç Tüzük’ün 19’uncu maddesine göre verilmiş önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Öneri kabul edilmemiştir.

İYİ Parti Grubunun İç Tüzük’ün 19’uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

Öneriyi okutuyorum:

2.- İYİ Parti Grubunun, Gaziantep Milletvekili Mehmet Mustafa Gürban ve 21 milletvekili tarafından, yoğun kitlesel göç sebebiyle Gaziantep’te oluşan demografik, sosyal, ekonomik ve asayiş problemlerinin çözüme kavuşturulması amacıyla 19/6/2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin Genel Kurulun 3 Temmuz 2024 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

3/7/2024

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 3/7/2024 Çarşamba günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük’ün 19’uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Turhan Çömez

Balıkesir

Grup Başkan Vekili

Öneri:

Gaziantep Milletvekili Mehmet Mustafa Gürban ve 21 milletvekili tarafından, yoğun kitlesel göç sebebiyle Gaziantep’te oluşan demografik, sosyal, ekonomik ve asayiş problemlerinin çözüme kavuşturulması amacıyla 19/6/2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırma önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerin 3/7/2024 Çarşamba günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – İYİ Parti grup önerisinin gerekçesini açıklamak üzere Gaziantep Milletvekili Mehmet Mustafa Gürban’a söz veriyorum.

Sayın Gürban, buyurun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA MEHMET MUSTAFA GÜRBAN (Gaziantep) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; İYİ Parti grup önerisi üzerine söz almış bulunuyorum.

Değerli milletvekilleri, ülkemiz için büyük bir tehdit karşısında sizlere sesleniyorum: Ülkemizdeki Suriyeli sığınmacıların varlığı -hepimizin bildiği gibi- artık bir işgal hâlini almıştır. Bu durum millî birliğimiz ve egemenliğimiz için ciddi bir tehlike arz etmektedir.

Temsil etmekten gurur duyduğum Gaziantep şehrini örnek göstermek istiyorum. Gaziantep, kapasitesinin çok üzerinde sığınmacı nüfusu baskısı altındadır. Bugün itibarıyla kaçaklarla birlikte Gaziantep’te yaşayan 5 kişiden en az 1’i Suriyelidir. Bu nüfus baskısı sürdürülebilir değildir, aynı zamanda Gaziantep’in demografik yapısını bozacak düzeydedir.

Bakın, Cumhurbaşkanı Erdoğan ne diyor: “Nüfus artış hızımız, nüfusun kendini yenileme eşiği olan 2,1’in altına düşmüştür. Bu, milletimiz için varoluşsal bir tehdittir, felakettir.” Türkiye’nin nüfus artış hızı an itibarıyla 1,5 iken Suriyelilerin nüfus artış hızı 5,3’tür. İlerleyen yıllarda Gaziantep’lilerin nüfus yüzdesi azalırken doğurganlık oranı yüksek olan Suriyeli sığınmacıların nüfusu gitgide artacaktır. Bu durum gazi şehrimizin bütün demografik dengesini altüst edecektir.

Değerli milletvekilleri, Sayın Erdoğan’ın ideolojik tercihlerinden ötürü Türkiye sığınmacılara en fazla finansal destek sağlayan ülkedir. Bu bakımdan, Türkiye şeklen tarafı olmadığı Suriye iç savaşının da maalesef en büyük mağdurdur. Kapsamlı stratejik bir göç yönetimi yerine geçicilik üzerine inşa edilen politikalarla gün kurtarılmak istenmiştir. Bu yaklaşımın ciddi sorunlar yarattığı, Kayseri’de yaşanan olaylarla bir kez daha ortaya çıkmıştır. Türkiye nüfusunun yüzde 10’unu geçen sığınmacı ve kaçaklar konusunda süreç doğru yönetilemezse ülkedeki sorunlar katlanacaktır, iç gerilimler artacaktır. Bugüne kadar Türk toplumunun ortaya koyduğu son derece yüksek, aynı zamanda kerhen ve kırılğan toplumsal kabul, dayanışma ve fedakârlık çökecektir. On üç yıldır AKP Hükûmeti tarafından beslenen Suriyelilerin ülkemize karşı tutumunu hep birlikte görüyoruz. Bu insanların Türkiye’ye minnet duyması beklenirken maalesef pek çok olayda tersini görüyoruz. En son örneği ise Suriye’nin kuzeyinde yaşanan son günlerdeki olaylar. Türk askerleri yıllardır Suriyelileri korumak ve ekonomik imkânlar sağlamak için büyük fedakârlıklar yapmıştır. Suriye’nin kuzeyindeki bu kişiler olaylar çıkartarak Türk tırlarını yakmış ve Türk Bayrağı’na saldırmıştır. Bu, kabul edilemez bir durumdur, Hükûmetin bu konudaki politikasının ne kadar yanlış olduğunu bir kez daha gözler önüne sermektedir.

Değerli milletvekilleri, şimdi, AKP hükûmetlerinin diplomatik rezaletlerini gelin hep beraber hatırlayalım: 4 Temmuz 2003’te Süleymaniye’de görev yapan Türk Özel Kuvvetler askerlerinin ABD askerleri tarafından başlarına çuval geçirilerek gözaltına alınması Türk milletinin onurunu zedelemiştir. Suriye’nin kuzeyinde devlet kurmaya çalışan terörist PYD Eş Başkanı Salih Müslim’in devlet töreniyle ve kırmızı halılarla karşılanması Türkiye’nin terörle mücadele politikalarını yerle bir etmiştir. Gazze’ye insani yardım götüren Mavi Marmara gemisine İsrail tarafından saldırı düzenlenmesi ve 10 vatandaşımızın hayatını kaybetmesi Türkiye’nin uluslararası alanda itibarını zedelemiştir. İŞİD’li teröristler tarafından Türkiye’nin Musul Başkonsolosluğunun işgali ve 49 konsolosluk çalışanının rehin alınması büyük bir güvenlik zafiyeti olarak tarihe geçmiştir. Vefatından önce bile bu kadar gezmeyen ceddimiz Süleyman Şah Türbesi, AKP eliyle oradan oraya gezdirilerek ceddine sahip çıkamayan devlet imajı oluşturulmuştur. “Ver papazı, al papazı.” dedikten sonra papazı verip karşılığında sinek 2 bile alınamaması ABD karşısında Türkiye’nin imajını yerle bir etmiştir. İdlib’de 34 kahramanımızın şehit edilmesine sessiz kalınması ülkemizin caydırıcılığına zarar vermiştir. Bütün bu rezaletler yetmezmiş gibi, şimdi de Suriye’nin kuzeyinde yıllardır beslediğimiz adamlar Türk Bayrağı’nı ve Türk tırlarını yaktı, çok şükür ki AKP iktidarı bu rezaleti de başkasına kaptırmadı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Gürban, lütfen tamamlayın.

MEHMET MUSTAFA GÜRBAN (Devamla) – Kıymetli milletvekilleri, Hükûmet yetkililerini uzunca bir süredir uyarıyoruz. Bugün ülkemizin karşı karşıya olduğu bu büyük tehdidin farkına varmalı ve gerekli önlemleri almalıyız. Türkiye kendi vatandaşlarının refahını ve güvenliğini her şeyin üzerinde tutmalıdır. Suriyeli sığınmacılar konusunda daha sağlam ve kalıcı politikalar geliştirilmeli, aksi takdirde ülkemizin geleceği de tehlikeye girecek ve millî birlik, beraberliğimiz zarar görecektir.

Sözlerime son vermeden önce, dün gece alınan galibiyetten dolayı A Millî Futbol Takımı’mızı canıgönülden tebrik ediyorum, alınan galibiyeti gayrimillîlere hediye ediyorum.

Yüce Türk milletini saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Gürban.

Öneri üzerinde ilk söz, Saadet Partisi Grubu adına Hatay Milletvekili Necmettin Çalışkan’a aittir.

Sayın Çalışkan, buyurun.

SAADET PARTİSİ GRUBU ADINA NECMETTİN ÇALIŞKAN (Hatay) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Ülkemiz büyük bir felaketin eşiğinde, yaşananlar iç burkucu. Bir çocuk taciz edildi, bunu yatıştırmak üzere söz alan sözüm ona devlet adamı çocuğun Suriyeli olduğunu söyledi.

Bu bir tarafa, bununla beraber, bir çocuğun hakkını savunmak üzere sokaklara dökülenler camları kırdı, araçları tahrip etti, hamile kadınları, yaşlıları tarumar etti; elbette, bu hiçbir şekilde mazur görülemez. Bugün ülkemizde vatandaşımız işsiz, yardım alamıyor, perişan, hastanede randevu alamıyor; bütün bu yaşananların sorumlusu olarak da ülkemizde bulunan yabancıları görüyor, aslında bu ülkemizdeki yönetim beceriksizliğinin yaşattığı kaos olarak karşımıza çıkıyor.

Değerli milletvekilleri, hikâye derin. Ülkemiz, küresel emperyalist güçlerin bir maşası olarak Suriye’ye girdi, müdahil oldu “eğit-donat” dedi, başka şeyler söyledi, Özgür Suriye Ordusuna katkı sağladı; sonuçta büyük bir felaketin eşiğine geldik. Burada yapılacak şey suçlu aramak değil, çözüm için adım atmak olmalıdır. Önce sorun kabul edilmelidir, sonra çözüm için gayret edilmelidir. Bilelim ki bu yaşananlarda belki de en masum, canını kurtarmak üzere ülkemize sığınmış yabancılar. “En büyük sorumlu kim?” dersiniz, emperyalistlerin maşası olarak plansız, projersiz, bodoslama her duyduğuna atlayan iktidarın bizzat kendisidir.

Hatırlayacaksınız, Saadet Partimiz heyet olarak 2012 yılında Suriye’ye Cumhurbaşkanını ziyarete gidip konuyu müzakere etti. O zaman linç ettiniz, “Esadçı” dediniz, tam on iki yıl sonra nihayet aynı yere geldiniz. Diyorsunuz ki: “Biz içeride copla, dışarıda tankla iş yaparız.” Olmuyor, hiçbir soruna çözüm olmadığı gayet açık. Ülke olarak biz, Avrupa’da 6 milyona yakın insanı olan bir ülke olarak büyük tecrübe sahibiyiz ama büyük tecrübeye rağmen ülkemizdeki birkaç milyon yabancımanın yönetimindeki acemice davranışı anlamak mümkün değil. Bugün ülke olarak Suriye’yle iş birliğini önemsiyoruz, olumlu adım olduğunu düşünüyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Çalışkan, lütfen tamamlayın.

NECMETTİN ÇALIŞKAN (Devamla) – Ama bilelim ki bu iş birliği; Şam’la, Tahran’la, Erbil’le, Bağdat’la Ankara’nın iyi olması iyi ama bu iş birliği Türkiye’deki Suriyelileri ezmek için ya da Suriye’deki Arap olmayan kitleyi ezmek için yapılırsa asla kabul edilemez. Burada acilen devlet aklının devreye girip günlük politikaları, ucuz kahramanlıkları bırakarak düzgün çözüm üretmek için uğraşılmalıdır. Mesele, Gaziantep değildir; Hatay’dır, Kilis’tir, Diyarbakır’dır, Şanlıurfa’dır, Ankara’dır, İstanbul’dur; mesele, Türkiye’nin her tarafına dağılmıştır. Ama bu arkadaşlar “Bugünü de acaba atlatıp gider miyiz?” diye gün geçirme derdindeler; işte, yüz kızartıcı ithamlar yapılıyor, iktidarı savundular; iş bitti. Bugün de bu meseleyi savuştururlarsa büyük bir kahraman olarak herhâlde çıkacaklar.

Genel Kurulu selamlıyorum.

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum Sayın Çalışkan.

Diğer söz talebi, Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına Mersin Milletvekili Ali Bozan’a ait.

Sayın Bozan, buyurun. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

DEM PARTİ GRUBU ADINA ALİ BOZAN (Mersin) – Sayın Başkan değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Bugün maalesef ırkçılığın körüklenmesiyle adına “mülteci sorunu” denilen bir insanlık sorunu yaşanıyor ülkede. “Türkiye’nin Suriye topraklarında ne işi var?” sorusu yüksek sesle sorulmadan soruna köklü çözüm üretmek mümkün olmayacaktır. AKP iktidarı gitti, yıllar önce Suriye topraklarına daldı. Biz bu Mecliste savaş tezkerelerine itiraz ederken bu Mecliste savaş tezkerelerine alkışlarla “Evet.” kararları çıktı. İktidar oradaki gruplardan birilerini kendi bahçesinde besledi, büyüttü.

O zamanlar ÖSO iktidar için neydi? Tabii ki Kuvayimillie. Peki, IŞİD... Bu gruplara ne kadar destek sunduklarının bilgisi yok. Suriye’deki çetelere bu halkın vergileriyle ne kadar para aktarıldığını kimse bilmiyor. Kobani direnişine kadar iktidarın keyfi yerindeydi, ta ki Erdoğan’ın “Kobani düştü, düşecek.” sözüne kadar. Keyifli geçirdiği son gündü çünkü Kobani direnişi tarihi bir zaferle IŞİD’i yendi. IŞİD yenilince iktidarın tadı kaçtı. O süreçte bir mülteci politikasızlığıyla ülkeye gelişigüzel akınlar oldu. Kim geldi, kim gitti, nereye geldi, nasıl gitti; çetelesi tutulmadı ve hiçbir şekilde entegre sürecine girilmedi. Saray iktidarı bundan da memnundu çünkü Avrupa, mülteci akınını engellemek için Türkiye’ye para gönderiyordu. Bu süreçte kentlerin altyapısı milyonlarca göçü kaldıramaz duruma geldi ve kültürel çatışmalar meydana geldi.

Bugün geline nokta “Kuvayimillie” dediğiniz ÖSO, dış politikanızdaki rota değişikliğinden dolayı Suriye’de eylemlere başladı. Suriye’de vandallık ötesi olaylar yaşandı. Suriye’nin içerisinde yaşanan olaylara karşıt olarak buradaki suçsuz mülteciler hedef alındı. Suriyelilerin evleri yakıldı, darbedildiler, araçları paramparça edildi, Antalya’da Suriyeli bir gencin katledildiği bilgisi var. Tüm bu yaşananların mimarı iktidar ve savaş tezkerelerine “evet” diyen muhalefet partileridir.

Köklü çözüm için öncelikle Türkiye’nin Suriye topraklarından çekilmesi gerekiyor çünkü mülteci sorunu dediğiniz şey buradan başladı. Sonrasında Rojava’da Kürtlerin kazanım ve varlıkları kabul edilerek Suriye yönetimiyle görüşmelerin başlaması elzemdir; mülteci sorununa ancak bu şekilde köklü çözüm bulunabilir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Bozan, lütfen tamamlayın.

ALİ BOZAN (Devamla) – Tamamlıyorum Sayın Başkan.

Son olarak iktidara soruyoruz: Bir zamanlar sizin için Kuvayimillie olan ÖSO, bugün sizin için nedir? Bir zamanlar sizin için Kuvayimillie olan ÖSO, bugün sizin için ne ifade ediyor? Ve iktidara açıkça söylüyoruz, diyoruz ki: Bugüne kadar herhangi bir sorunu doğru çözemediniz. Eğer bugün “Mülteci sorununu da biz doğru dürüst çözemiyoruz, akla ihtiyacımız var.” dersiniz biz DEM PARTİ olarak yardım etmeye hazırız.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Bozan, teşekkür ediyorum.

Diğer söz talebi Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Gaziantep Milletvekili Melih Meriç’e ait. (CHP sıralarından alkışlar)

Sayın Meriç, buyurun.

CHP GRUBU ADINA MELİH MERİÇ (Gaziantep) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; temsil etmekten onur duyduğum gazi şehrimiz Gaziantep son on günden beri hiç hoş olmayan, kaygı verici birçok gündemle gündeme gelmekte.

Biz isterdik ki Gaziantep ihracat şampiyonluğuyla, topraklarıyla ve tarihiyle konuşulsun ancak 2011 yılından itibaren başlayıp hâlâ devam eden bu sığınmacı sorunu Gaziantep’te ve birçok ilimizde çok büyük sorunlar ortaya koymaktadır. Kelimelerimi çok dikkatli bir şekilde seçmek zorundayım çünkü bu mesele her an kıskırtılmaya açık hâle gelmiştir.

Son günlerde yaşanan hadiseler büyük mesajlar barındırmaktadır altında. Gaziantep'in bir evladı olarak kendim ve Antepliler adına çıkardığım birçok sonuç vardır. Gaziantep sanayisi, esnafı, alt ve üstyapı hizmetleri ekonomisini kilitleyen sığınmacı sorununu artık kaldıramaz hâle gelmiştir.

Resmî rakamlara göre 450 bin, gayiresmî rakamlara göre de yaklaşık 1 milyona yakın sığınmacı Gaziantep'te yaşamaktadır. Bu, Gaziantep için deyim yerindeyse beka meselesine dönüşmüştür. AKP'nin açık kapı politikasıyla kapılar açılmamış, âdetâ bütün kapılar yıkılmıştır. Savaştan kaçan masum sivillerle birlikte uyuşturucu tacirleri, kaçakçılar, suçlular da akın akın ülkemize, şehrimize gelmiştir; bu da Gaziantep sokaklarını Latin Amerika ülkelerine dönüştürmeye başlamıştır. Hepsinden önemlisi, Gaziantep'in demografik yapısı tersine dönmek üzeredir. Bildiğiniz gibi, ülkenin gelecek planları nüfus artışı ve yerel halkının dinamiklerine göre şekillenir. Sığınmacılar ile yerel halkın nüfus artış hızı büyük oranda sığınmacılar lehine artmaktadır. Bu tespiti ortaya koyarken her türlü siyasi ve ideolojik söylemden bağımsız konuşuyorum ve altını da kalın kalemle çiziyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bir insan ülkeye nasıl aidiyet duyar? Bu sorunun belli başlı birkaç cevabı var: Birincisi, vatan sevgisi ki bu sevgi bizde çok fazla. İkincisi, sosyal ve ekonomik açıdan değer görmek.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Meriç, lütfen tamamlayın.

MELİH MERİÇ (Devamla) – Tamamlıyorum Başkanım.

Üçüncüsü de en önemlisi diğer vatandaşlarla eşit olduğuna inanmak. Gaziantep özelinde ve Türkiye genelinde yorumlayalım: En basitinden sığınmacılara sağlanan sağlık hizmetleri bizim vatandaşlarımıza sağlanmıyorsa, bugüne kadar benim vatandaşım bir randevu için günlerce, aylarca beklerken, MR için dokuz ay beklerken sığınmacılar her an ve ücretsiz sağlık hizmetlerinden faydalıyor. Biz diyoruz ki sığınmacıları nasıl bize yakışır şekilde ağırladıysak yine öyle uğurlayalım. Kargaşaya prim vermeden, provokasyona gelmeden memleketlerine gönderelim. Vatandaşlarımızın talebi hatta haykırışı da bu yöndedir, bu sese kulak verelim.

Genel Kurulu sevgiyle saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Meriç, teşekkür ediyorum.

Diğer söz talebi Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Gaziantep Milletvekili Mehmet Eyup Özkeçeci'ye ait.

Sayın Özkeçeci, buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA MEHMET EYUP ÖZKEÇECİ (Gaziantep) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; İYİ Partinin grup önerisi hakkında AK PARTİ Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Gazi Meclisimizi ve bizleri izleyen tüm vatandaşlarımızı saygıyla sevgiyle selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, 15 Mart 2011'de başlayan Suriye iç savaşı sonrasında yaşadıkları yerleri terk ederek gelen sığınmacılara ülkemiz insani olarak kapılarını açmıştır. Savaş gibi bir mecburiyetle karşı karşıya kalanlara sınır ve gönül kapılarımızı açmak, onlara her türlü desteği vermek bizim insanlık borcumuzdur. Medeniyetimiz de tarihimiz de bize böyle davranmamızı öğütüyor.

Birleşmiş Milletler Uluslararası Göç Örgütünün hazırladığı raporlara göre dünya genelinde 300 milyon göçmen bulunuyor. Her yıl milyonlarca insan savaşlar, yokluk, terör, ekonomi ve iklim değişikliği gibi sorunlar nedeniyle doğdukları toprakları terk etmek zorunda kalıyor. Ülkemizde 3 milyon 199 bin 929'si geçici koruma altındaki Suriyeliler, 1 milyon 108 bin 911'i ikamet izniyle kalanlar ve 257.911'i uluslararası koruma kapsamında bulunanlar olmak üzere toplam 4 milyon 566 bin 749 yabancı düzenli göç kapsamında bulunuyor. Bu süreçte Gaziantep ilimizde ikamet eden, geçici koruma statüsünde bulunan sığınmacı sayısı Göç İdaresi Başkanlığımızın resmî verilerine göre 429.855'tir.

İçişleri Bakanlığımız, düzensiz göçle mücadele kapsamında dünyada bir ilk olan mobil göç noktası uygulaması başlatmıştır. Gaziantep ilimizde 25 mobil göç noktasında denetimler yedi gün yirmi dört saat esasına göre yapılmakta, düzensiz göçmen oldukları tespit edilen kişiler sınır dışı işlemlerinin yapılması

için Oğuzeli ilçemizde bulunan geri gönderme merkezine gönderilmekte ve sınır dışı işlemleri burada yapılmaktadır. Mobil göç noktası araçlarında bugüne kadar Türkiye genelinde toplam 286 bin yabancının kontrolü yapılmıştır.

Değerli milletvekilleri, İçişleri Bakanlığımız, göç politikalarımız kapsamında bir taraftan yasal olarak ülkemizde bulunan yabancılara ilişkin iş ve işlemleri yürütürken diğer yandan da düzensiz göçle ve göçmen kaçakçılığıyla mücadelede azim ve kararlılıkla çalışmaya devam ediyor. Hükümet olarak amacımız, etkin sınır güvenlik tedbirleriyle Türkiye’yi düzensiz göçle hedef olmaktan ve transit ülke olmaktan çıkarmaktır. Bu amaçla sınırlarımızın büyük bir bölümünde fiziki ve teknolojik güvenlik önlemlerini artırdık, artırmaya da devam ediyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Özkeçeci, lütfen tamamlayın.

MEHMET EYUP ÖZKEÇECİ (Devamla) – Tamamlayacağım Başkanım.

Gaziantep ilimizde daha önce Vali olarak görev yapan İçişleri Bakanımız Sayın Ali Yerlikaya’nın ilimizi ve bölgemizi belirli aralıklarla ziyaret etmesi, göçmen ve sınır güvenliği konusundaki hassasiyetini göstermektedir.

Değerli milletvekilleri, ülkemizdeki misafirlerimizin geri dönüşlerini de sağlamak için gerekli çalışmalara Hükümet olarak devam ediyoruz. Güneyimizdeki bölgelerde güvenlik ve istikrar sağlandığı takdirde Suriyelilerin kendi topraklarına geri döndüklerini memnuniyetle görüyoruz. Terörden temizlenen bölgelere Türkiye’den yaklaşık 1 milyon Suriyeli geri döndü. Yakın zamanda gerçekleşmesi muhtemel 2 ülke Cumhurbaşkanlarının görüşmesi ve siyasi çözümden ilerleme kaydedilmesi sonucu insani altyapının hazır edilmesi geri dönüşlerini teşvik edecektir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; geçtiğimiz günlerde Kayseri’de meydana gelen iğrenç olay sonrasında, ülkemizdeki olayları ve Suriye’nin kuzeyinde bayrağımıza ve millî ve manevî değerlerimize yönelik çirkin oyunu tezgâhlayanlar hiçbir zaman emellerine ulaşamayacaklardır. Bayrağımıza ve değerlerimize uzanan kirli elleri ve bu kirli olayları gerçekleştirenleri lanetliyorum. Halkımız ve Suriyeli kardeşlerimiz bu tuzağa düşmeyeceklerdir.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Özkeçeci, teşekkür ediyorum.

İYİ Parti Grubunun İç Tüzük’ün 19’uncu maddesine göre verilmiş önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Şimdi, Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubunun İç Tüzük’ün 19’uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

Öneriyi okutuyorum:

3.- DEM PARTİ Grubunun, Grup Başkan Vekili Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit ve Grup Başkan Vekili Muş Milletvekili Sezai Temelli tarafından, kadına yönelik şiddetin nedenleri ve çözüm önerilerinin belirlenmesi amacıyla 3/7/2024 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin Genel Kurulun 3 Temmuz 2024 Çarşamba günkü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 3/7/2024 Çarşamba günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük’ün 19’uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Sezai Temelli

Muş

Grup Başkan Vekili

Öneri:

3 Temmuz 2024 tarihinde Kars Milletvekili Grup Başkan Vekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit ve Muş Milletvekili Grup Başkan Vekili Sezai Temelli tarafından verilen (6164 grup numaralı) kadına yönelik şiddetin nedenleri ve çözüm önerilerinin belirlenmesi amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisine verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerinin 3/7/2024 Çarşamba günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi grup önerisinin gerekçesini açıklamak üzere Diyarbakır Milletvekili Adalet Kaya’ya söz veriyorum.

Sayın Kaya, buyurun. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

DEM PARTİ GRUBU ADINA ADALET KAYA (Diyarbakır) – Değerli milletvekilleri, Sayın Başkan; sizleri selamlıyorum.

Ülkede sürekli olarak artan, yükselen iki şey var; biri enflasyon, diğeri de kadın cinayetleri. Kentte kırsalda, eğitilmiş eğitimsiz, zengin yoksul, genç yaşlı; Kürt, Türk, göçmen fark etmiyor, erkekler tarafından sistematik bir şekilde şiddete maruz kalıyor kadınlar ve yine hayatlarındaki erkekler tarafından katlediliyorlar. İktidarın de baş sorumlusu -yani enflasyonun da kadın cinayetlerinin de- iktidardır ve iktidarın bu eril politikalarıdır. Şimdi, iktidar partisi milletvekilleri itiraz edecekler ve diyecekler ki: “Bu siyasetüstü bir mesele.” falan filan; değil, bu, kadın cinayetleri tam da siyasetin ortasından bir meseledir ancak bunu güncel birkaç örnek vererek anlatmak istiyorum yani iktidarın ve devletin sorumluluğu neden önemli, buna bir örnek yetecek aslında.

Bugünkü gazetede Ferhat Yaşar’ın haberi: “Taciz sanığı terörlü savunma yaptı ve beraat etti; mağdurla ilgili de ‘Ajan olabilir.’ savunması yaptı.” Fail, ASELSAN çalışanı U.M.G geçen sene sosyal medyada tanıştığı bir kadınla görüşüyor; kadın ikinci defa görüşmek istemediği için sürekli telefonla, sosyal medya üzerinden taciz ediyor, evine gidiyor, iş yerine çiçek gönderiyor, komşuları bile bu durumu fark ediyorlar ve kadın en sonunda korkudan evine gidemiyor ve şikâyet ediyor, mahkeme uzaklaştırma kararı veriyor. Uzaklaştırma kararının ardından mahkemede yaptığı savunma sonucunda fail beraat ediyor. Ben bu savunmadan bir bölüm okumak istiyorum size ama keşke hepsini okuyabilsem çünkü iktidarın diliyle ne kadar ilişkili, ne kadar benzer görelim.

“Müvekkilimin hâlihazırda üzerinde çalıştığı proje terörle mücadele alanında doktrin değiştirebilecek niteliği haiz olan stratejik bir çalışmadır. Tabiri caizse terör bölgelerinde bundan böyle kuş uçmayacaktır. Müvekkilin iddialarda geçen yüksek makam ve mevkilerde tanıdıkları olduğu somut bir gerçektir. İlgili makamlardaki kişiler Sayın Cumhurbaşkanı, Sayın Sanayi ve Teknoloji Bakanı ve Sayın Millî Savunma Bakanındır. Türkiye Cumhuriyeti’nin üst düzey protokolünü teşkil eden makamların böylesine çirkin bir olayda tehdit unsuru olarak kullanıldığı iddiası hayatın olağan akışına aykırı ve trajikomiktir. M.Ş’nin tamamen planlanmış bir şekilde terör örgütü PKK tarafından müvekkile gönderilmiş bir örgüt ajanı olduğu kanaati oluşmaktadır.” diyor. Millî savunma ve bununla ilgili yapılan çalışmalar hakkında bilgi almak amacıyla faille iletişime geçtiği söyleniyor savunmada ve “Tabiri caizse müştekinin asıl amacı üzüm yemek değil, bağcıyı dövmektir.” demiş savunmasında. Bu hamasi söylemlere itibar eden mahkeme, kadının sunduğu WhatsApp yazışmalarına, görgü tanığı ifadelerine, evinin önünde dolaşırken çekilen fotoğraflara rağmen sunduğu delili yetersiz bulup beraat kararı veriyor bu hamasi savunma sonucunda.

2’nci örnek Adana’dan. Fadime de yıllarca psikolojik ve fiziksel şiddet gördüğü eşi hakkında boşanma davası açıyor, uzaklaştırma kararı alıyor ama eşi uzaklaştırma kararına rağmen Fadime D.’nin olmadığı bir saatte evine gidiyor, bütün eşyalarını parçalıyor, komşularını tehdit ediyor, işten çıkarmaları için işvereni tehdit ediyor ve bu uzaklaştırma kararı varken yapıyor bütün bunları.

Peki, bu uzaklaştırma kararları neden alınıyor; uzaklaştırma kararı uygulanmayacaksa bu ihlal edilenlerle ilgili bir şey yapılmayacaksa neden var? 2020’de Ragıp Canan, Nurtaç Canan’a 5 kez ateş etti, Nurtaç öleceğini düşündüğü için kendi kanıyla yere “Beni Ragıp vurdu.” diye yazdı. Bir kadın kendi kanıyla faili ihbar etti, buna rağmen o fail sekiz yıl yattı, cezasının infazı iki buçuk yıl sürdü ve daha sonra fail serbest kaldı. Şu anda hâlâ Nurtaç’ı tehdit ediyor ve uzaklaştırma kararlarına rağmen fail hâlâ serbest ve yetkililer faili bulamıyorken Ragıp Canan Nurtaç’ı arayarak “Seni öldürmeye geliyorum.” diyerek sürekli bir korku yaratmaya çalışıyor. Boşanma davaları hâlâ istinafta, verilen cezanın da caydırıcılığı yok, 3’üncü kez elektronik kelepçesini kıran, zorlama hapsi kararı verilen fail neden yakalanamıyor?

Şimdi, kadınlar bunları yaşarken siz dokuzuncu yargı paketiyle zorlama hapsine itiraz yolunu açmak istiyorsunuz ve bunu tartışıyorsunuz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Kaya, lütfen tamamlayın.

ADALET KAYA (Devamla) – Tamamlıyorum.

Muhalefet vekilleri olarak biz bu tartışmaları basından öğreniyoruz. Adalet Bakanı KEFEK toplantısında dedi ki: “Biz taslağı muhalefet vekillerine sunacağız ve onların görüşlerini alacağız.” Üzerinden bir ay geçti taslakla ilgili hiçbir bilğimiz yok ve bugün öğrendik ki komisyona gelmiş. Uzaklaştırma kararları uygulanmıyor, kelepçe etkisiz kalıyor, failer yakalanmıyor, terörist yaftasıyla failler beraat ediyor. Bütün bu kadın cinayetlerinin sorumlusunun iktidar olduğunu gösteren şeyler bunlar. Kadın cinayetlerini, erkek şiddetini iktidarın ırkçı, cinsiyetçi söylem ve politikalarından azade düşüneyiz, değerlendiremeyiz ve diyoruz ki iktidar birincil derecede sorumludur. Bununla ilgili olarak DEM PARTİ olarak bu sorunun peşini bırakmayacağız, sorumlulardan hesap sormak için sürekli bu konuyu gündemde tutacağız ve mutlaka bunlar sona erecek. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Kaya, teşekkür ediyorum.

Öneri üzerinde ilk söz talebi Saadet Partisi Grubu adına Denizli Milletvekili Sema Silkin Ün’e aittir.

Sayın Silkin Ün, buyurun. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

SAADET PARTİSİ GRUBU ADINA SEMA SİLKİN ÜN (Denizli) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; haberleri açıyoruz, ülkenin dört bir yanından gelen şiddet haberleri manşetleri kaplıyor. Çocuğa, doktora, öğretmene, göçmene yönelik şiddetin sıradanlaşması hayret eşiğimizi düşürüp tepkilerimizdeki dozumuzu da azaltıyor. Toplumun ruh sağlığı giderek büyük bir tehdit içeriyor. Siyasiler başta olmak üzere toplumu öfke ve şiddete meylettiren dilden uzaklaşmayan her kim varsa yaşanan şiddet vakalarında payı vardır. Vakayı adiyeden saydığımız bu şiddet haberlerinin başında da kadınlara yönelik şiddet geliyor. Bir günde 7 kadın öldürüldü, bir günde 9 kadın cinayete kurban gitti, üç ilde şüpheli kadın ölümleri yaşandı.

Bugün de kadınlara yönelik şiddetin endişe verici boyutlarını konuşacağız maalesef. Elbette insanlık var oldukça bu vahşi duygular da var olacak ama eğitim, zihinsel dönüşüm, en önemlisi adalet yaşatılırsa törpülenerek en düşük seviyesine ulaşacak.

Değerli milletvekilleri, “hukuk” diye haykırışımızın bir sebebi var. Zaman zaman kadına yönelik şiddete ilişkin şikâyetler de azalma yaşandığına yönelik haberler okuyoruz ve mutlu oluyoruz ama “İşin aslı nedir?”i başka haberlerden öğreniyoruz. O haberlerden biri, kadına şiddet vakalarında başı çeken bir ilimizde kolluk kuvvetlerine intikal eden 40 bin vakaya karşın sadece 17 bin resmî şikâyet başvurusu yapıldığını söylüyor. Yani kadına yönelik şiddet vakaları artarken mağdurların başvuru sayısında azalma yaşanıyor. Hayatın olağan akışına aykırı bu orantının sebebi ne olabilir? Hukuka olan güvenin azalması ve mağdurun adalet arayışında umutsuzluğa kapılması. Cezasızlık, suçluların aldıkları cezalardaki indirim,

faillerin ellerini kollarını sallayarak sokaklarda gezmeleri ve bu duruma şahitlik eden mağdur kadının, çocuğun hissettiği duygu; o duygu maalesef kadınları şikâyetinden vazgeçiren bir duygu. Kadınları, şikâyet etmekten imtina ettiren birçok sebep var, bir de araya münferit hadiseler giriyor; bunlardan biri, mesela kadınların yaşam butonu olarak gördüğümüz çok önemli bir uygulama olan KADES imdadı sonrası yaşanan kimi hadiseler var ki kadınların güvenlerinin nasıl zedelendiğini gösteriyor. “KADES uygulamasında yardım için çağrılan görevli, taciz ettiği kadın tarafından vuruldu.” haberi kanımızı donduruyor mesela. Kadınlar ciddi boyutta endişe yaşıyor ve devletimiz maalesef kadınlarımızı korumakta yetersiz kalıyor. Kınama, lanetleme, toplumsal dışlama, sosyal ve hukuki tüm mekanizmalar tavizsiz işletilmezse bu sorun gündemimizde yer almaya devam edecek.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Silkin Ün, lütfen tamamlayın.

SEMA SİLKİN ÜN (Devamla) – Toplumun önemli bir kesiminde sadece hukuki alanlarda değil kamusal alanlardaki süreçlerde de adil bir süreç işlemediğine ilişkin genel bir kanı oluşmuş durumda. Bu durum, suça eğilimi artırdığı gibi mağdurun hak arama umudunu da örseliyor, tüketiyor. İnanın, değerli milletvekilleri, şiddete uğramaktan daha vahimi, mağdurun şikâyetçi olmaktan çekinmesidir. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Silkin Ün, teşekkür ediyorum.

Diğer söz talebi İYİ Parti Grubu adına Tekirdağ Milletvekili Selcan Hamşioğlu'na ait.

Sayın Hamşioğlu, buyurun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA SELCAN HAMŞIOĞLU (Tekirdağ) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sadece 2013 yılında 315 kadın cinayetinden söz ediliyor. Öyle mi bilmiyoruz aslında. Kadına şiddet istatistiklerini oluşturan bütün o sayılar, yüzler, binler, gerçeğin ta kendisi mi onu da bilmiyoruz. Bir kadın sadece evli olduğu, boşandığı yahut boşanmaya çalıştığı eşi veya sevgilisi, saplantılısı tarafından katledilirse, dövülürse, tecavüze uğrarsa mı bu fiilin adı “kadına şiddet” oluyor? Bana göre, bizim, mesela, kurucu Genel Başkanımız Meral Akşener’in yıllarca kadın kimliği üzerinden maruz kaldığı ve hâlâ da kalmakta olduğu iftiralar da kadına şiddet, Sayın Özlem Zengin’in birkaç yıl önce maruz kaldığı linç kampanyası da kadına şiddet, Ayşe Ateş’in günlerdir maruz kaldığı mide bulandırıcı imalar da kadına şiddet; burada, Türkiye Büyük Millet Meclisinde görev yapan kadın gazetecilerin -biliyorsunuz, yaşandı geçmişte- apış aralarıyla tehdit edilmesi de kadına şiddet; o gazetecilerin, ironik şekilde, çalıştığı kuruluşların ratingi, tıklanmayı hâlâ kadın bedeni üzerinden arıyor olması da kadına şiddet; siyasetin sırf bir bölümü oradan besleniyor diye göz yumulan, feodal zeminde çıkarılan fermanlar da çocuk gelinlik de kadına şiddet; köle pazarından satın alır gibi parasını bastırıp 2’nci, 3’üncü eş satın almak da kadına şiddet; Başbağlar’da -iki gün sonra yıl dönümü- saklandıkları evlerde diri diri yakılan kadınların maruz kaldığı da kadına şiddet, hatta kadına terör; Pınarcık’ta PKK terör örgütü tarafından 16 çocukla birlikte katledilen 6 kadının maruz kaldığı da kadına şiddet; Bismil’de benim hemşehrim Şarköylü Neşe Öğretmenin PKK’lı teröristlerce hunharca katli de kadına şiddet; Aybüke Öğretmenin katli de aynı şekilde; IŞİD’in, Taliban’ın, DEAŞ’ın, Hizbullah’ınkiler de öyle. Evet, koruma kararlarındaki sürelerin kısalığı bir gerekçe, İstanbul Sözleşmesi’nden çıkmak bir cüret alanı açıyor ve evet, iyi hâl, haksız tahrik, caydırıcı cezaların önünde bariyer oluşturan her şeye itirazımız baki ama bütün bunların kadının maruz kaldığı şiddetin sadece bir alanını kapsadığı gerçeğini de görmeye ihtiyaç var.

Terörün dönem dönem neredeyse rutin olduğu bir coğrafyanın, sınırlarında ne idiği belirsiz onca kaçağın girdiği bir coğrafyanın kadınlarının şiddete uğramama ihtimali olabilir mi? Ekonomisi çökmüş, açlık ve sefaletin pençesinde olan bir cinnet ikliminde kadınların şiddete uğramama ihtimali olabilir mi?

Kadını tazecik dimağlara “Fıtratında kölelik var.”la kodlayan envaiçeşit paralel yapılanmaların olduğu bir ülkede kadının şiddete uğramama ihtimali olabilir mi?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Hamşioğlu, lütfen tamamlayın.

SELCAN HAMŞIOĞLU (Devamla) – Türkiye’de şiddete yol açan şartları ortadan kaldırmadan kadına şiddeti ortadan kaldıracılabileme imkân ve ihtimali yoktur. Dolayısıyla hepinizi şiddet şartlarını ortadan kaldırmaya dönük sosyal, kültürel, ekonomik kararlarda ortaklaşmaya davet ediyorum.

Son söz olarak da dün gece hepimizi gururlandıran millî futbolcumuz Merih Demiral hakkında başlatılan soruşturmayı kınıyorum. Bozkurt, Türk milletinin sembolüdür; hiçbir uluslararası kuruluş hiçbir Türk’ün kimliğini, ifadesini yasaklayamaz, engelleyemez.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti ve Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Hamşioğlu.

Diğer söz talebi Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Muğla Milletvekili Süreyya Öneş Derici’ye ait.

Sayın Öneş Derici, buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA SÜREYYA ÖNEŞ DERİCİ (Muğla) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, ekranları başında bizleri izleyen kıymetli vatandaşlarımız; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Konuşmama en basit gerçekliği söylemekle başlıyorum. Biz kadınlar her an, her dakika şiddete maruz kalıyoruz; biz kadınlar her gün, genelde en yakınlarımız, en güvendidiklerimiz, en sevdiklerimiz tarafından öldürölüyoruz.

Sayın milletvekilleri, kadın olmak birçok toplumda zor zira sabah uyandığınız andan itibaren tetikte olmak zorunda olduğunuz bir dünyadasınız fakat bizim ülkemizde kadın olmak daha zor. Bugün bu ülkede bizler yaptığımız veya yapmadığımız birçok konu sebebiyle, mesela, çalışmak istediğimiz için ya da ikinci çocuğu yapmak istemediğimiz için ya da boşanmak istediğimiz için veya gözümüzün üzerinde kaşımız olduğu için sözlü veya fiziksel şiddete maruz kalıyoruz. Bizler birilerinin dayatmak istediği “aile” kavramı, “kadın” kavramı, “ahlak” kavramı nedeniyle her gün onlarca sayıda şiddete maruz kalıyoruz. Üstelik şimdi bir de toplum olarak büyük bir ekonomik kriz içerisindeyiz; insanlar mutsuz, insanlar yaşamlarını sürdürmekte büyük zorluk çekiyor. Bırakın masasına et getirmeyi, ekmek getirmeyi beceremeyen bir toplum olma yolunda adım adım ilerlerken neyle karşılaşacağımızın farkında mısınız? Ben söyleyeyim: Öfke ve öfkenin doğurduğu şiddet.

Bugüne kadar, iktidarın bir gecede ansızın çıktığı İstanbul Sözleşmesi’yle güvencesini elinden aldığı kadınlara ilişkin, kadına yönelik şiddet politikalarında ne kadar yetersiz olduğunu, nasıl yol aldığını izledik, gördük, bununla mücadele ettik. Caydırıcılığı ve yaptırımı olmayan her suçun tekrarı olur sayın milletvekilleri. İktidar yirmi iki yıllık görev süresi boyunca kadına şiddetle mücadelede, kadın cinayetlerinin önlenmesi veya çözölmlenmesi konusunda başarısızlığıyla yüzleşmek yerine, bir de bu yetmezmiş gibi, Meclise, dokuzuncu yargı paketinde kadınlara ilişkin, aile bütönlüğüne ilişkin, soyadına ilişkin bazı maddeler getiriyor. Şimdiden haber verelim: Biz kadınlar onlarca yıldır kanımızla ödediğimiz kazanımlarımızı sizin aile veya ahlak tanımlarınız veya toplum dizaynı heveslerinizle yol almayacağız, heveslerinize bırakmayacağız. “Kadının yeri ailedir, evidir.” bakış açısıyla, verilen evlilik kredileriyle aile yapısının güçlendirileceğine inanarak yol yürüyemezsiniz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Öneş Derici, lütfen tamamlayın.

SÜREYYA ÖNEŞ DERİCİ (Devamla) – Sağ olun Başkanım.

Kadına “Fıtratına uygun işte çalış.” diyemezsiniz, kadına ne giyeceğini söyleyemezsiniz, “Aileyi koruyoruz.” diyerek kadın-erkek eşitliğini hiçe sayacak uygulamalar getiremezsiniz. Bu ülkede kadınlar sizin paşa gönlünüze göre evde kalıp, çocuğuna bakıp sizin istediğiniz sayıda çocuk doğurmayacak. Bu

ülkede kadınlar sadece ve sadece kendi kararlarıyla yaşamlarını sürdürmek üzere kazanılmış haklarını sonuna kadar koruyacak. Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün birçok ülkeden önce kadınlara verdiği hakları sizin fiilî ve yasal düzenlemelerinizle kaybetmeye hiç niyetimiz yok. Karşınızda kadınların örgütlü mücadelesinin ve bunu her koşulda destekleyen ülkenin kurucu partisi Cumhuriyet Halk Partisinin olduğunu unutmayın.

Teşekkür ediyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP ve Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Öneş Derici.

Diğer söz talebi Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Kahramanmaraş Milletvekili Tuba Köksal'a ait.

Sayın Köksal, buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA TUBA KÖKSAL (Kahramanmaraş) – Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi grup önerisi hakkında AK PARTİ Grubumuz adına söz almış bulunmaktayım.

Sözlerimin en başında ifade etmekte fayda var, insan olmanın sorumluluğu çerçevesinde şiddetin her türünü ve kaynağını yok etmeye azmetmiş bir görüşün temsilcileriyiz. Maalesef insanların büyük bir kesiminin çok yönlü şiddete maruz kaldığı bir çağın mensuplarıyız. Yaşamımızın her alanı hak ve adalet mücadelesi içerisinde geçmektedir. Şiddet, bir insan hakları ihlaldir. Şiddet, yaşamın her alanından uzaklaştırılması gereken bir eylemdir. Şiddetin hiçbir gerekçesi olamaz.

İktidara geldiğimiz 2003 yılından itibaren şiddetle mücadeleimiz kararlılıkla devam etmektedir. 2012 yılında yürürlüğe giren 6284 sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun'la Türkiye'de kadına yönelik şiddetle mücadeleyle ilişkin yasal altyapı güçlendirilmiştir. Bu bağlamda, son olarak da 2023 yılında, Cumhurbaşkanlığı genelgesiyle, kadına yönelik şiddetin Türkiye Yüzyılı'nda yeri olmadığı bir kez daha vurgulanmıştır. Bu genelgeyle Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele Koordinasyon Kurulu oluşturulmuştur. Bu kapsamda, 2021 yılında yapılan değişikliklerle boşanılan eşi karşı işlenen suçlar nitelikli hâl olarak düzenlenmiş ve bu surette cezalar artırılmıştır. 2022 yılında yapılan yasal değişikliklerle kasten öldürme eyleminin kadına karşı işlenmesi ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası olarak cezalandırılmaktadır. Kadına yönelik şiddetle mücadele yol haritasını belirleyen ve temel politika önceliklerini ortaya koyan ulusal eylem planları 2007 yılından beri kararlılıkla uygulanmaktadır. 2021 ve 2025 dönemini kapsayan Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele Dördüncü Eylem Planı şiddetle mücadelede uluslararası standartlardan ve yasal mevzuatımızdan güç alarak hazırlanmıştır. Sayın Cumhurbaşkanımızın ifade ettiği gibi kadına şiddet insanlığa ihanettir “Ülkemizin en güzel hâle gelmesi için yapılan ve yapılacak olan her şey azdır.” şiarıyla hizmet ediyoruz çünkü biz bu ülkeyi ve aziz milletimizi çok seviyoruz.

İktidarımızda bu kapsamda yapılanları özetleyecek olursak: 2003 yılında aile mahkemeleri kuruldu. 2004 yılında Anayasa'ya “Kadınlar ve erkekler eşit haklara sahiptir.” maddesini getirdik. 2005 yılında Türk Ceza Kanunu'yla töre ve namus nedeniyle işlenen cinayetleri ağırlaştırılmış suç kapsamına aldık. Türk Ceza Kanunu'nda “kadına şiddet ve cinsel suç” tanımını ilk defa biz yaptık.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Köksal, lütfen tamamlayın.

TUBA KÖKSAL (Devamla) – 2010 yılında kadın-erkek fırsat eşitliğini daha da güçlendirerek “pozitif ayrımcılık” ilkesini Anayasa'da düzenledik. 2012'de Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun'u çıkardık. 2021 yılında nikâhlı eşi karşı işlenen suçu boşanmış eşi de kapsayacak şekilde genişlettik. AK PARTİ olarak Türk Ceza Kanunu'nda 2022 yılında yapılan son düzenlemelerle erkeğin kadına yönelik işlediği suçlarda iyi hâl uygulamasını kaldırdık ve kadına şiddeti

katalog suç kapsamına aldık, ısrarlı takibi de aynı şekilde suç kapsamına aldık. Talep etmeleri hâlinde şiddet mağduru kadınlara baro tarafından ücretsiz avukat hizmeti sağladık. Şiddet gören kadınların etkin şekilde korunması için elektronik kelepçe uygulamasını başlattık ve KADES'i hayata geçirdik.

Değerli milletvekillerimizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Köksal, teşekkür ediyorum.

Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

Öneriyi okutuyorum:

4.- CHP Grubunun, İstanbul Milletvekili Yunus Emre ve arkadaşları tarafından, AKP iktidarlarının yanlış Suriye ve sığınmacı politikalarının ülkemizde neden olduğu toplumsal sorunların araştırılması ve alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla 2/7/2024 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin Genel Kurulun 3 Temmuz 2024 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

3/7/2024

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 3/7/2024 Çarşamba günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Ali Mahir Başarır

Mersin

Grup Başkan Vekili

Öneri:

İstanbul Milletvekili Yunus Emre ve arkadaşları tarafından AKP iktidarlarının yanlış Suriye ve sığınmacı politikalarının ülkemizde neden olduğu toplumsal sorunların araştırılması ve alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla 2/7/2024 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan (669 sıra no.lu) Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerinin 3/7/2024 Çarşamba günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi grup önerisinin gerekçesini açıklamak üzere İstanbul Milletvekili Yunus Emre'ye söz veriyorum.

Sayın Emre, buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA YUNUS EMRE (İstanbul) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Son dönemde ülkemiz çok ağır bir manzarayla karşı karşıya bulunuyor maalesef. Yanlış Suriye politikasının, yanlış Orta Doğu politikasının Türkiye'nin gündemine getirdiği ağır sorunlarla, toplumsal sorunlarla karşı karşıya bulunuyoruz. Bir de böyle bir ortamda, bugün Dışişleri Bakanlığı tarafından yayınlanan bir açıklamayla karşılaştık. Dışişleri Bakanlığımızın mensuplarının, Türk Dışişleri camiasının üyelerinin bu açıklamayı, böyle bir metni yazabileceğini kesinlikle düşünmüyorum; Sayın Bakanın ve tabii, belki kendisinin Bakanlığa getirdiği arkadaşlarının kaleminden çıkmış bir metin olabilir. Şöyle deniyor metinde: “Tüm bu gerçekleri görmezden gelerek, salt siyasi rant amacıyla mesnetsiz ithamlarda bulunan kesimlerin, bölgemize nüfuz etmeye çalışan egemen güçlerin vekilleri hâline geldikleri de gözden kaçırılmamalıdır.”

Değerli arkadaşlarım, bu “egemen güçlerin vekilleri” ifadesinin üzerine gerçekten gitmek lazım. Burada, Genel Kurulda, sizlerin huzurunda birkaç soru sormak istiyorum: Acaba bu metinde “egemen güçlerin vekilleri” şeklinde tanımlananlar yabancı devletlerin verdiği akılla adına “eğit donat” faaliyetleri denen programlarla iç savaşa katılan insanları hazırlayanlar mıdır, yoksa “Komşudaki çatışmayı derinleştirmeyelim.” diye uyarıda bulunanlar mıdır egemen güçlerin vekilleri? “Esad’la görüşün.” çağrılarına hakaretlerle karşılık verenler midir egemen güçlerin vekilleri, yoksa heyetler oluşturan, Suriye’ye gönderen, Şam’a gönderen, Esad’la görüşerek siyasi çözüme katkıda bulunmak isteyenler midir egemen güçlerin vekilleri?

Değerli arkadaşlarım, sormak istiyorum: Ensar-muhacir edebiyatıyla milyonlarca sığınmacıyı memlekete dolduranlar mıdır egemen güçlerin vekilleri, yoksa “Göçmenlerle ilgili tedbirleri alın, Türkiye ciddi bir sorunla karşı karşıya bulunuyor.” diyenler midir egemen güçlerin vekilleri? Geri kabul anlaşmasıyla Türkiye’yi sığınmacı deposu yapanlar mıdır acaba egemen güçlerin vekilleri, yoksa “Türkiye’nin geleceğini karartmayın.” diyenler midir egemen güçlerin vekilleri? Rejim değişikliği için kapıları açan, açık kapı politikası izleyenler midir acaba egemen güçlerin vekilleri, yoksa “Aman! Bu işin sonunda Türkiye’de bir demografik kriz olur.” diye uyarıda bulunanlar mıdır egemen güçlerin vekilleri? Değerli arkadaşlarım, “Emevi Camisi’nde namaz kılacağız.” diyenler midir egemen güçlerin vekilleri, yoksa makul olma çağrısı yapanlar mıdır egemen güçlerin vekilleri? Türk Bayrağı’na, ay yıldızlı bayrağımıza saldıranlara yıllardır maaş ödeyenler midir egemen güçlerin vekilleri, yoksa bayrağımıza yönelik bu saldırılar karşısında büyük bir ızdırap yaşayanlar mıdır egemen güçlerin vekilleri? (CHP sıralarından alkışlar) Çetelere Kuvayimillîye benzetmesi yapanlar mıdır egemen güçlerin vekilleri, yoksa bu benzetme karşısında dehşete düşen, Millî Mücadele’ye bu büyük saygısızlığı affedemeyenler midir egemen güçlerin vekilleri?

Değerli arkadaşlarım, on üç yıl sonra aklı başına gelip “Sayın Esad’la görüşeceğiz.” diyenler midir egemen güçlerin vekilleri, yoksa başından beri Esad’la görüşme çağrısı yapanlar mıdır egemen güçlerin vekilleri? Türkiye’yi türlü provokasyonlara açık hâle getirenler midir egemen güçlerin vekilleri, yoksa “Aman ha, yapmayın, etmeyin!” diye uyarı yapanlar mıdır egemen güçlerin vekilleri? “Muhalefet istiyor ama biz bu sığınmacıları göndermeyeceğiz, Türkiye’de tutacağız.” diyenler midir egemen güçlerin vekilleri, yoksa “Hayır kardeşim, davulla, zurnayla memleketlerine göndereceğiz.” diyenler midir egemen güçlerin vekilleri? Kendi beceriksizliğini ve yanlış politikasını görmek yerine muhalefeti zehirli bir söylem ortaya koymakla itham edenler midir egemen güçlerin vekilleri, yoksa muhalefet görevini millet için yapanlar mıdır egemen güçlerin vekilleri?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Emre, tamamlayın lütfen.

YUNUS EMRE (Devamlı) - Suriye’de, geçtiğimiz yıllarda hatırlayacaksınız çok acı bir olay meydana geldi. Suriye’de şehit edilen Mehmetçiklerin hesabını sormak yerine koşa koşa Moskova’ya giden, kapılarda bekletilen, bir de üzerine akşam televizyonlarda, Rus televizyonlarında millete seyran olanlar mıdır egemen güçlerin vekilleri, yoksa bundan utanarak Mehmetçik için, aileleri için kahrolanlar mıdır egemen güçlerin vekilleri? “Zalim Esed, katil Esed” söylemiyle sağdan, soldan, dışardan, yabancı memleketlerden destek arayanlar mıdır egemen güçlerin vekilleri, yoksa devlet ciddiyetine davet edenler midir egemen güçlerin vekilleri? Suriyeliler için milyarlarca dolar harcayanlar, bununla övünenler midir egemen güçlerin vekilleri, yoksa “Memleketin parasını emekliye, öğrenciye, işsize, çiftçiye harcamın, memura harcamın.” diyenler midir egemen güçlerin vekilleri?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

YUNUS EMRE (Devamla) – Selamlıyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Sayın Emre, teşekkür ediyorum.

YUNUS EMRE (Devamla) – Selamlamak istiyorum.

BAŞKAN – Efendim, herkese aynı, sadece size değil; bir dakika veriyoruz.

İNAN AKGÜN ALP (Kars) – Sözüünü bitirsin Başkanım, sözüünü bitirsin, selamlasın.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – En azından selamlasın Sayın Başkanım.

İNAN AKGÜN ALP (Kars) – Selamlasın efendim.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Yani bu bir emir değil.

BAŞKAN – Arkadaşlar, herkese aynı uyguladığıma Genel Kurulun bütün vekilleri tanıktır yani genel bir uygulama, size...

YUNUS EMRE (Devamla) – Selamlamak istiyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Buyurun, selamlayın.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Bir sesi açsanız, ben duyamıyorum.

İNAN AKGÜN ALP (Kars) – Söyleyin, egemen güçlerin vekili kimmiş, adam 50 tane soru sordu, çıt yok. Madem öyle...

MEHMET GÜZELMANSUR (Hatay) – Cevap versinler, cevap versinler bakalım.

YUNUS EMRE (Devamla) – Teşekkür ederim.

Türkiye'nin çıkarları için konuşanları “Esadcı” olarak, “Baas artığı” olarak yıllarca itham ettiniz, şimdi çıkıp Sayın Esad’la görüşme konusunu gündeme getiriyorsunuz.

Değerli arkadaşlarım, konuşacak çok şey var, daha sorularım da var, onlarca sorum daha var ancak son cümle olarak şunu söylemek istiyorum: Kayseri ve benzeri olaylar karşısında sorumluluğu üzerinden atmak için muhalefeti suçlamak hiçbir şekilde ciddiyetle bağdaşmaz. Bunun karşısında, bizler vatandaşlarımızı itidalli olmaya, provokasyonlar karşısında dikkatli olmaya çağırдық; bu anlayıştayız.

Tekrar teşekkür ediyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Öneri üzerinde ilk söz talebi Saadet Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Mustafa Kaya’ya ait.

Sayın Kaya, buyurun. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

SAADET PARTİSİ GRUBU ADINA MUSTAFA KAYA (İstanbul) – Sayın Başkanım, saygıdeğer milletvekilleri; Cumhuriyet Halk Partisi grup önerisiyle ilgili grubumuz adına söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle sizleri saygıyla selamlıyorum.

Suriye meselesi cumhuriyet tarihinin en büyük güvenlik meselesidir ve sadece Türkiye’nin Suriye’yle olan ilişkilerini değil; Amerika’yla, Rusya’yla, İran’la, Irak’la olan bütün ilişkilerini kökünden etkileyen, derinden etkileyen boyutları vardır. İşin sığınmacı boyutu var, işin diğer siyasi boyutları var ama öncelikle, başta, iktidar, bu zamana kadar yaptığı yanlışları önce kabul ederek sonra da bütün muhalefet partileri dâhil herkesle birlikte soruna doğru çözüm bulabilmeyi aramak zorundadır.

Sığınmacılar kendi yaşadıkları ülkelerindeki can tehlikesi korkusuyla ülkelerini terk eden ve geri dönmek durumunda olan insanlardır, göçmenler ekonomik gerekçelerle ülkelerini terk eden insanlardır, mülteciler ise siyasi gerekçelerle ülkelerini terk eden insanlardır. Bugün Türkiye’de bulunan sığınmacı sayısı yaklaşık 3,5 milyondur ve ilişkiler artık girift hâle gelmiştir; ilçelerde, illerde sığınmacı, göçmen sayısının oranlarını takip edebilmek için İçişleri Bakanlığı özel uygulamalar yapmak zorunda kalmıştır. İşin insani ve hukuki olarak çözülmesi şarttır. Biz, sadece kendi duygularımıza hitap eden “ensar” “muhacir” tanımlamalarıyla birlikte sorunun üzerine odaklanırsak maalesef sorunu çözmeye imkân ve ihtimalimiz yoktur.

Ayrıca, bir de “İdlib” diye bir sorun var. “İdlib” denilen sorun, Türkiye’nin 2010 yılından beri karşı karşıya kaldığı sığınmacılar meselesinin en az 10’la çarpılması demektir. İdlib’de 100 binden fazla “silahlı savaşı” diye tarif edilen insanlar vardır. Suriye’nin farklı bölgelerinden çıkarak İdlib’e giden 4 milyondan fazla insanın yaşadığı burada herhangi bir çatışma, Türkiye’nin mevcut sığınmacı sayısının en az 1,5-2 milyon daha fazla artmasına sebep olacak demektir. Türkiye mutlaka acilen bir adım atmak durumunda, insani ve hukuki boyutlarını mutlaka değerlendirmek durumunda.

“Girift ilişkiler” dedim, bugün Antep’te, Kayseri’de, İstanbul’da, herhangi bir sanayi ilinde gidip oradaki sanayicilere sorduğunuzda “Suriyeliler’i geri gönderelim.” dediğinizde ilk itiraz onlardan geliyor, niye? “Biz ara eleman sıkıntısını onlarla kapatıyoruz.” dedikleri için.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Kaya, lütfen tamamlayın.

MUSTAFA KAYA (Devamla) – Bir taraftan, kendi çocuklarının, 8 milyon evladının dört beş yılını üniversite binalarında onlardan olan bir anlayış diğer taraftan sanayide ara eleman sıkıntısı yaşayan bir anlayış. Bu ilişkileri, bu girift ilişkileri bir kere daha çözmek ve buradaki sorunu ortadan kaldırmak, ırkçılık, vesair yaklaşımlarıyla soruna yaklaşmamak, olaya tam anlamıyla sorumluluk duygusuyla yaklaşmak zorundayız. Aksi takdirde Türkiye’nin yirmi yılını, otuz yılını çalacak ve iç çatışmalarla, kargaşalarla Türkiye’yi tehdit eden bir sürecin parçası oluruz. Başta sorumluluk iktidarındır. “Yirmi yılda şu kadar yanlış yaptınız, bu kadar yanlış yaptınız.” diyerek bütün bu yanlışları burada ifade edip tekrar tekrar, arkeolog gibi çalışmak durumunda değiliz ama bugün için yapmamız gereken sorumluluklar var, bu sorumlulukları yerine getirelim, varsa bizim üzerimize düşen, yapalım ama böyle devam ederseniz Türkiye asıl o zaman beka sorunuyla karşı karşıya kalır diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Kaya, teşekkür ediyorum.

Diğer söz talebi, İYİ Parti Grubu adına İstanbul Milletvekili Nimet Özdemir’e ait.

Sayın Özdemir, buyurun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA NİMET ÖZDEMİR (İstanbul) – Sayın Başkan, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Bizi tek yürek yapan Millî Takım’ımıza, Bizim Çocuklara gösterdikleri mücadele için teşekkür ediyorum, çeyrek finalde de başarılar diliyorum.

“Ey mavi göklerin beyaz ve kırmızı süsü,

Kız kardeşimin gelinliği, şehidimin son örtüsü,

Işık ışık, dalga dalga bayrağım,

Senin destanını okudum, senin destanını yazacağım.

Sana benim gözümle bakmayanın

Mezarını kazacağım.

Seni selamlamadan uçan kuşun

Yuvasını bozacağım.”

Kayseri’de yaşanan olayların ardından Suriye’de bayrağımıza, askerimize ve yardım turlarımıza yapılan saldırılar, ülkemizde sığınmacı olarak misafir ettiğimiz insanların bizimle kardeşlik bağlarının olmadığını bir kez daha göstermiştir. Sığınmacı konusu “dindarlık”, “ensar”, “muhacir” söylemleriyle geçiştirilemez. Aynı dine mensup olmamız, farklı kültürlerin insanları olduğumuz gerçeğini de asla ortadan kaldırmaz. Uygulanan politikalar nedeniyle neler yaşıyoruz, askerimize, bayrağımıza yapılanlar ortada. Yarın ne olacak belli değil arkadaşlar. Soruyorum sizlere: Kimdir bunun sorumlusu? Bu iş nasıl çözülecek? Daha

ne olması gerekiyor ki sığınmacıları göndermek için bekliyoruz? Onları burada tutmak isteyen güç kim? Elinizi bağlayan ne? Millet açıklama bekliyor. Bu iş için Avrupa'dan, oradan buradan aldığınız para neyse lütfen sığınmacıları göndermek için harcayın. Cephede kuru ekmekle vatanını savunan, ölüme koşarak giden milletin torunlarıyız. Her şeyden vazgeçeriz ama vatanımızdan, bayrağımızdan, bağımsızlığımızdan asla vazgeçemeyiz. Varsın para onların olsun, bu vatan, bu bayrak bizim, bu memleket hepimizin. Suriyelisi, Afgan'ı, Pakistanlısı kim varsa sınır dışı edilsin. Herkes kendi ülkesinde mutlu yaşasın. Gönderilsin ki kadınlarımız, kızlarımız, çocuklarımız, hatta sokaktaki kedi köpeklerimiz dahi huzur bulsun. Hükümet edenler, bu insanlar sessiz, çaresiz değil artık, görmüyor musunuz? Bayrağımıza, namusumuza el uzatacak kadar fütursuzca hareket edecek cesaretleri var. Burada kalmalarına izin vererseniz vatana, millete, bayrağa sahip çıkmamış olursunuz. Hızlı ve akılcı bir çözüm bulun.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Özdemir, lütfen tamamlayın.

NİMET ÖZDEMİR (Devamla) – Başka Türkiye yok, biz Türk'üz. Kurucu liderimiz Atatürk'ün dediği gibi "Türkiye Türklerindir." Bunun için kürsüdeyim. Atalarımız ülkemizi istila ettirip Türk milletini azınlık durumuna getirmeniz için şehit olmadı. Buna müsaade etmeyiz, biz engelleyemezsek millet müsaade etmez; bunu aklınızdan asla çıkarmayın.

Saygılarımla. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Özdemir.

Diğer söz talebi Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'na ait.

Sayın Gergerlioğlu, buyurun. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

DEM PARTİ GRUBU ADINA ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; açıkçası öyle ucuz "Gönderilsin, gönderilsin." laflarıyla bu iş bitmez. "Gönderilsin, gönderilsin." dersiniz işte Türkiye yeni bir 6-7 Eylül olaylarını yaşar arkadaşlar. Türkiye iki üç gündür 6-7 Eylül 1955 olaylarının bir benzerini yaşıyor ya, görmüyor musunuz? Kayseri'de başladı olaylar -Gaziantep, Reyhanlı- utanç verici görüntüler var. "Durun, etmeyin, eylemeyin." dedik. Kayseri'de 70 bin kişi etkilendi, 21 dükkân yakıldı, insanlar evlerinden çıkamıyor ya. Yani çocuklar, kadınlar, yaşlılar, hastalar evlerinden çıkamıyor, perişan durumda; kimsenin umurunda değil. "Gönderilsin de gönderilsin." Esas olan insan haklarıdır arkadaşlar. Biz insan hakları savunucuları Kürt, Türk, Müslüman, Hristiyan, şu bu ayırt etmeyiz; insanın hakkını öne çıkarırız.

Bakın, şu çocuk kim arkadaşlar ya, size sorarım. Konuşurken lütfen şu fotoğrafa bakarak konuşun. Antalya Serik'te ne oldu? İktidarıyla muhalefetiyle herkes buna baksın. 17 yaşında bir çocuk işinden dönüyor, 3 tane katil tarafından bıçaklanarak öldürülüyor. Bu nedir ya? Dün 2 Temmuz Sivas katliamını burada herkes telin ediyor, aynı 2 Temmuz günü Kayseri'de bir başka 2 Temmuz yaşanıyor. Çorum, Sivas, Maraş katliamlarının bir benzerinin provası yapılıyor. Bunu görmüyor muyuz arkadaşlar? Bütün bunlar karşısında iktidar bir hesap vereceğine susuyor. Maalesef muhalefetin bir kısmının da politikalarını eleştiriyorum, yanlış. Bakın, Dışişleri Bakanlığının açıklaması son derece üzücüdür. Sanki biz körüz. Ya, on üç yıldır siz ne yapıyordunuz ey AK PARTİ-MHP ittifakı? Ya, "Suriye'de zalim Esed devrilsin." diyen, eğit-donat ekipleri yollayan siz değil miydiniz? Şimdi, Dışişleri Bakanlığı açıklaması diyor ki: "Biz çok ilkeli bir tutumdaydık." Sevsinler ilkeli tutumunuzu! Ya ÖSO'yu eğiten, IŞİD'e tırlarla silahlar gönderen kimdi Allah aşkına? Bütün dünya bunu biliyor ya, siz de biliyorsunuz bunu.

Şimdi, bakın, 6-7 Eylül olaylarının bir benzeri yapılıyor. Şu çocuğun cinayetinde parmağınız var ey iktidar! İktidar yalnız değil, Ümit Özdağ'a da söylüyorum, sorumsuz söylemleri... Kim olursa olsun, iktidarıyla muhalefetiyle sorumsuz söylemler... Can gidiyor ya can! Bu can geri gelmez arkadaşlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Gergerlioğlu, lütfen tamamlayın.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Devamla) – Ne yapıyor Göç İdaresi? İçişleri Bakanlığına bağlı. Soruyorum: Ya, gidip Kayseri’de bir rapor çalışması yaptın mı? Sadece “Sığınmacıları gönderiyoruz, şu kadar gönderdik, elimize sağlık.” diyorsun. Ya, insanlar linç ediliyor ya, katliam var. Almanya’da Solingen’de Türklere yapıldığı zaman ne kadar karşı çıkmıştık, değil mi? Hepimiz karşı çıkmıştık. Aynısı şu anda sığınmacılara yapılıyor. Niye karşı çıkmıyoruz? Kayseri Emniyet Müdürü çıkmış: “Ey kalabalık, durun, tecavüz edilen Türk değil, merak etmeyin, sakın olun, sakın.” diyor.

YAHYA ÇELİK (İstanbul) – Ne alakası var?

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Devamla) – Tecavüz edilen Türk değilmiş.

YAHYA ÇELİK (İstanbul) – Saçmalama!

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Devamla) – Amma saçmalama! Söylediği bu. Git sor bakalım, Kayseri Emniyet Müdürü ne demiş? Haberin bile yok, polis seyrediyor orada; göstericiler yürüyor, binlerce kişi yürüyor, polis seyrediyor, yanlarında elleri cebinde yürüyor, gidiyor. İçişleri Bakanlığı bir şey yapıyor mu? Göç İdaresi bir rapor çalışması yapıyor mu? Hiçbirini yapmıyor. Arkadaşlar, sorumsuzca işler yapmayın.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Devamla) – Bakın...

Sözümü bitireyim efendim, lütfen CHP’ye de verdiniz. Lütfen!

BÜŞRA PAKER (İstanbul) – Yeterli, yeterli; tamam. Verdik, uzatmayın.

BAŞKAN – Bakın, ben demin bir hata ettim, bütün kuralı çiğnedim.

BÜŞRA PAKER (İstanbul) – Aynen öyle Sayın Başkan.

MAHMUT DİNDAR (Van) – Niye zoruna gidiyor doğruların söylenmesi...

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Devamla) – Aynısını bana da yapın efendim.

BAŞKAN – Ama işte bu kapıyı açtığımızda da...

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Devamla) – Ama yani niye ayrımcılık yapıyorsunuz siz böyle?

BAŞKAN – Sayın Gergerlioğlu, siz yine söyleyin söyleyeceğinizi.

MAHMUT DİNDAR (Van) – Yani böyle yaptığınız hataları tamir edeceksiniz!

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Devamla) – Ama lütfen...

BAŞKAN – Ama Sayın Gergerlioğlu...

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Devamla) – Ama o zaman niye ayrımcılık yapıyorsunuz?

BAŞKAN – Efendim, bakın, ben hata ettim demin, özür diliyorum çünkü bu kuralları bir defa çiğnediğiniz zaman herkesin hakkı doğuyor.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Devamla) – İşte bir defa çiğnenmiş efendim. O zaman...

BAŞKAN – Ben, bugüne kadar bu kuralları çiğnememek için hassasiyet gösterdim.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Devamla) – Ama çiğnemiştiniz efendim.

BAŞKAN – Ama hata ettim, özür diliyorum.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Devamla) – Ama çiğnemiştiniz.

BAŞKAN – O yüzden de size teşekkür ediyorum.

Çok sağ olun, çok sağ olun.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Devamla) – Bakın, şimdi, “Sığınmacıları geri gönderelim.” diyerek bir yere varamazsınız. Siz “Ben muhalif tüm Suriyelilerin yanındayım.” dediniz. “Muhallifler, gelin.” dediniz. E, tamam. Şimdi “Ey Sayın Esed, seninle barışıyoruz.” diyorsun. E, peki milyonlarca muhalifi buraya getirdin; hadi arkadaş, biz barıştık güle güle... Uluslararası hukuka sığmaz arkadaşlar ya! Basit basit düşünmeyin lütfen. Bu iş öyle basit iş değil, uluslararası hukuk denilen bir şey var.

BÜŞRA PAKER (İstanbul) – Devlet yönetiyoruz devlet.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Devamla) – Teşekkür ediyorum. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Gergerlioğlu.

MURAT CAHİD CINGİ (Kayseri) – Sayın Başkanım konuyla alakalı...

BAŞKAN – Diğer söz talebi Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Antalya Milletvekili Atay Uslu'ya ait.

Sayın Uslu, buyurun...

MURAT CAHİD CINGİ (Kayseri) – Sayın konuşmacıya, Kayseri'deki hadiselerle alakalı yerimden bir dakika cevap verebilir miyim? Çünkü Emniyet Müdürümüze bilmeden bir ithamda bulunuyor.

SEZAI TEMELLİ (Muş) – Böyle bir usul mü var?

BAŞKAN – Sayın Uslu, buyurun...

Benim böyle bir uygulamam yok biliyorsunuz.

MURAT CAHİD CINGİ (Kayseri) – Efendim, Emniyet Müdürümüze, Valiliğimize yanlış ithamda bulunuyor.

BAŞKAN – Şimdi hatip konuşuyor, cevap verebilir.

Buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA ATAY USLU (Antalya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Tabii, konu Suriyeliler ve sığınmacılar konusu. Maalesef bu konu bir siyasi geçim kaynağı alanı, bir siyasi rant alanı, bir oy devşirme alanı olarak sürekli kullanılıyor. Bu nefret söylemi, ırkçılık Avrupa'da yükseldi maalesef Türkiye'ye de sirayet etti. Oysa bu alan bizim kodlarımızda yoktur, olmaması gerekir. Nefret söylemi, insanları düşmanlaştıran söylem; bu, bizim medeniyetimize yakışmaz. Bizim sığınmacılarla ilgili politikamız nettir arkadaşlar, göç politikamız nettir. Bir kere düzensiz göçle ilgili mücadelemizi devam ettiririz, sınırlarımızda devam ettiririz, sınır dışı süreçleri de devam ettiriyoruz.

İkincisi, sığınma konusu, göç konusu dünyanın konusudur. Dünyada 350 milyondan fazla göçmen var. Bunlarla ilgili de bizim sığınmacılarla ilgili çözümümüz şudur: Kaynak ülke sorunları halledildikten sonra sığınmacıların kendi ülkesindeki yaşamalarına devam etmesidir, gönüllü bir şekilde geri dönüş süreçlerinin sürdürülmesidir.

Bakın, bu konuda Recep Tayyip Erdoğan, Cumhurbaşkanımız Birleşmiş Milletler kürsüsünden dünyaya bir model önerdi “güvenli bölge” kaynak ülkede güvenli bir alan oluşturalım, sığınmacılar kendi ülkesine dönsün. Dünya destek vermedi, biz kendimiz uyguladık. Bugüne kadar 670 bin Suriyeli gönüllü bir şekilde geriye döndü arkadaşlar. 7 milyondan fazla Suriyeli ülkesini terk etti. Bugün Türkiye'de bulunan Suriyeli sayısı 3 milyon 100 bindir. 2021'den itibaren bu sayı azalmıştır, 3 milyon 700 binden 3 milyon 100 bine kadar düşmüştür.

Değerli arkadaşlar, biz sorunu yok saymıyoruz ancak biz insani ve hukuki olarak yönetilmesi derdindeyiz. Bununla ilgili de elimizden gelen çabaları sarf ediyoruz.

CHP'li hatip, “Egemen güçlerin vekilleri kim?” diye sordu. Bakın, CHP'nin hazırladığı bir rapor var. Bu raporu okuyorum size, kimler olduğunu göreceksiniz. “1951 Cenevre Sözleşmesi'nin koyduğu çekinceyi kaldırmalı.” Dünyanın neresinden gelirse gelsin herkese mülteci hakkı verelim, beş yıl sonra vatandaş yapalım demektir. Biz geçici koruma statüsünü devam ettiriyoruz. Oraya şirin görünmek için rapora bunu yazıyorsunuz. Bakın, raporunuzda ne yazıyorsunuz? “Açık kapı politikası uygulanıyor ama yetersiz.” Sayfa 145, bunu CHP raporunda söylüyor. “Mültecilere sağlanan hizmetler yetersiz.” Bunu

siz söylüyorsunuz. Bu mu yerlilik? Bu mu egemen güçlerin vekili olmak? Biz güvenli bölgeye dönüşle ilgili çalışma yapıyoruz, siz güvenli bölgeye destek vermiyorsunuz, bununla ilgili tezkerelere destek vermiyorsunuz. Raporunuz başka, söyleminiz başka; biz hangi CHP'ye inanacağız, kime inanacağız? (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Çünkü bu rapor bir yerlere şirin gözükmek için yazıldı. Keşke bu raporu okusaydınız. Biz okuduk, istifade ettik. Bakın, raporunuzda ne diyor biliyor musunuz? “Sığınmacılara suçlu muamelesi yapmayın. Sığınmacılara mülteciliğin insan hakkı olduğunu anlatın.”

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Uslu, lütfen tamamlayın.

ATAY USLU (Devamla) – Bitiriyorum efendim.

“Sığınmacı ve mültecileri hedef alan, düşmanlığına yaslanan ırkçı, ayrımcı, dışlayıcı söylemlere tolerans göstermeyin.” diyorsunuz, sonra da gelip bu söylemlere yaslanıyorsunuz.

Arkadaşlar, bakın, provokatif bir eylem yapıldı, bu eylemdeki hedef sığınmacılar filan değil Türkiye'nin birliğidir, huzurudur. O bölgede, güvenli bölgede bir terör devleti kurmak isteyenler iki taraflı bir operasyon başlattılar, iki perdeli bir oyun ama biz bu oyunu bozarız. İstihbarat güçlerinin, dünyadaki farklı güçlerin bir oyunudur, buna gelmeyelim. Biz oradaki bayrağı da astık, buradaki provokasyonu da sona erdirdik. Bu konu siyasi geçim alanı değildir; hukuki, insani ve vicdani olarak çözülmesi gereken, hep birlikte hareket edilmesi gereken bir konudur.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum Sayın Uslu.

Sayın Başarır, buyurun.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Şimdi, Cumhuriyet Halk Partisinin tutarlılığı konusunda, 2014'teki bir rapor konusunda konuşmacımıza açıkça sataştı, cevap hakkı talep ediyoruz.

BAŞKAN – Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

VIII.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR

1.- İstanbul Milletvekili Yunus Emre'nin, Antalya Milletvekili Atay Uslu'nun CHP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında Cumhuriyet Halk Partisine ve şahsına sataşmasına ilişkin konuşması

YUNUS EMRE (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Değerli arkadaşlar, dünyanın en uzun süren iç savaşlarından birisine, Suriye iç savaşına, oradaki ateşe benzin dökmüş bir iktidarın mensupları, çıkmışsınız, burada hâlâ muhalefeti suçluyorsunuz. Bakın, Türkiye'ye bu insanlar -doğru konuşun- savaştan kaçıp falan gelmediler, aynı Libya'da olduğu gibi, Kaddafi'yi devirdiği gibi Batı, Esad'ı değiştirdi, indirdi, müdahale etsin askerî olarak diye... Siz “Aman gelsinler Türkiye'ye, 50 kişi gelsin önce, Batı müdahale eder.” dediniz, etmedi. “5 bin kişi gelsin canım, 5 bin kişi gelince müdahale eder.” dediniz, etmedi. “1 milyon kişi gelsin, gelince eder.” dediniz, etmedi. “3 milyon kişi gelsin.” Böyle geldi bu insanlar Türkiye'ye, gerçekleri çarpıtmayın, bu insanlar Türkiye'ye bu nedenle geldiler. Sizin açık kapı politikanızın arkasındaki mantık, Suriye'de rejim değişikliğinin gerçekleştirilmesiydi. Bütün Orta Doğu'yu kuşatacak bir İhvan yönetiminin Tunus'ta, Mısır'da, Suriye'de gerçekleşeceğini düşünüyordunuz. Bunun bir aşaması olarak, bu insani dramın derinleşmesinde pay sahibi insanlar olarak çıkacaksınız, bu kürsüden, milletin kürsüsünden utanmadan, sıkılmadan muhalefeti suçlayacaksınız; yok öyle bir dünya, buna müsaade etmeyiz, muhalefeti suçlayacaksınız bir de. (CHP sıralarından alkışlar)

İBRAHİM YURDUNUSEVEN (Afyonkarahisar) – Senin raporundan okuyor, senin raporunu okuyor.

YUNUS EMRE (Devamla) – Böyle bir yıkım ortaya çıkmış, hayatını kaybeden yüz binlerce insan var, yerinden edilen milyonlarca insan var; beyefendiler çıkacaklar “Muhalefet şöyle.” “Muhalefet böyle.” Ya, insaf edin, biraz utanın, biraz utanın!

Bir de çıkmışlar şimdi “Sayın Esad”a dönmüşler. “Katil.” diyordunuz “En büyük soykırımcı.” diyordunuz “Devlet teröristi.” diyordunuz.

İBRAHİM YURDUNUSEVEN (Afyonkarahisar) – Konuyu saptırma.

YUNUS EMRE (Devamla) – Oraya giden arkadaşlarımıza türlü hakaretleri yaptınız, Faruk Loğoğlu gibi Türkiye’nin çok değerli bir büyükelçisi Şam’a ziyarete gitti; sizler türlü hakaretleri yaptınız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Evet, lütfen tamamlayın.

YUNUS EMRE (Devamla) – Tamamlıyorum Sayın Başkanım.

Değerli arkadaşlar, meydana boş falan zannetmeyin.

YAHYA ÇELİK (İstanbul) – Rapor yanlış mı, raporu siz yazmadınız mı?

YUNUS EMRE (Devamla) – Öyle birtakım iftiralar atarak, birtakım karalar çalarak bütün bu yıkımı muhalefetin üstüne yükleyemezsiniz, bu yıkımı muhalefetin üstüne yükleyemezsiniz.

YAHYA ÇELİK (İstanbul) – Raporu kim yazdı? Raporu kim yazdı, kim?

YUNUS EMRE (Devamla) – Sorumluluğunuzun farkında olacaksınız, bu millettten özür dileyeceksiniz, özür dileyeceksiniz; yok öyle yağma, yok öyle yağma! (CHP sıralarından alkışlar)

Türkiye’yi bir sığınmacı deposu hâline getirdiniz. Suriyeliden, Iraklıdan, Afganlıdan, Pakistanlıdan geçilmiyor İstanbul’un caddelerinde. Türkiye büyük bir güvenlik kaosuyla karşı karşıya, daha birkaç yıl önce İstanbul’da eğlence merkezlerinde büyük saldırılar olmadı mı yabancılar tarafından yapılan? Terör saldırıları Taksim’in göbeğinde gerçekleşmedi mi? Bu insanlar hakkında hangi incelemeler vardı, bu insanlar Türkiye’ye nasıl geldiler? Bu olayın sizin Orta Doğu politikanızla, Suriye politikanızla, sığınmacı politikanızla bir bağlantısı yok mu? Bütün bunlar ortada duracak, bizi suçlayacaksınız ha? Yazıklar olsun! (CHP sıralarından alkışlar)

YAHYA ÇELİK (İstanbul) – Aynen, aynen. Raporla ilgili tek bir kelime etmedin ya.

BAŞKAN – Sayın Zengin, buyurun.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Sayın Uslu’ya cevap hakkı rica edeceğim.

BAŞKAN – Bir dakika, bir dakika...

Sayın Zengin, ben size söz verdim, talebiniz?

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Evet, benim sözüm de şöyle olacak Sayın Başkanım: Şimdi Kayseri’de yaşanan olayla alakalı kamuoyu yanlış bilgilendiriliyor. Ben de hem Valimizden hem Emniyet Müdürümüzden bilgi almakla beraber satışa da olduğu için Kayseri Milletvekilimiz Murat Cahid Cıngı Bey’e muhakkak bir söz vermenizi istiyorum, Sayın Uslu’dan sonra.

BAŞKAN – Sayın Cıngı, buyurun.

Bir dakika, Sayın Cıngı’ya vereceğim önce, sonra Sayın Uslu’ya vereceğim.

Sayın Uslu siz kalın, Sayın Cıngı gelsin.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Beraber çıksınlar!

SEZAI TEMELLİ (Muş) – Ne bu telaş, tam bir suçluluk telaşı!

SAYIN BAYAR ÖZSOY (Kayseri) – Ne telaşı!

(AK PARTİ sıralarından “Ne alakası var!” sesleri)

SEZAI TEMELLİ (Muş) – Ne bu telaş! Sırayla konuşursunuz, telaşa bak!

BAŞKAN – Sayın Cıngı, siz buyurun, Genel Kurula hitap edin.

2.- Kayseri Milletvekili Murat Cahid Cıngı’nın, Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu’nun CHP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında Adalet ve Kalkınma Partisine satışmasına ilişkin konuşması

MURAT CAHİD CINGI (Kayseri) – Sayın Başkanım, çok kıymetli milletvekilleri; bir yanlış bilgiyi tashih etmek için buradayım. Sayın Gergerlioğlu çok doğru tespitlerde bulunduğunu... Solingen’de yanan

Türkevleri için biz neler hissediyorsak burada yapılan haksız ve gayriadil uygulamalar için de aynı şeyi hissetmek zorundayız ama objektifliğimize halel gelmesini istemiyorsanız hadisenin tamamına doğru bakmanız lazım. Orada insanlar arasında bir şayia yayıldı ve bazı tahrikçi gruplar “Çocuk Türk çocuğu, ciğeri patlatıldı, öldürüldü, tecavüz edildi.” falan gibi bir dedikodu ürettiler insanları tahrik etmek için. Sayın Valimiz Gökmen Çiçek ve Emniyet Müdürümüz çıkıp bu çocuğun Suriyeli bir çocuk olduğunu ama Suriyeli dahi olsa çocuk çocuktur, bu suç dünyanın her yerinde aynı sıkıntıyı doğurur ve aynı şekilde cezalandırılmalıdır dediler.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) - Beyanları burada, okuyacağım size.

MURAT CAHİD CINGİ (Devamla) – Hayır, konuşmalarının tamamını seyrederim lütfen, öyle bir şey yok.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Yazılı açıklaması var.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) - Yazılı açıklama var.

MURAT CAHİD CINGİ (Devamla) – Bakın, hem...

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) - Okuyacağım size, öyle kafadan atmak yok!

SAYIN BAYAR ÖZSOY (Kayseri) – Dinle be, dinle! Dinlemesini öğren be!

BAŞKAN – Sayın Cingî, siz Genel Kurula hitap edin.

MURAT CAHİD CINGİ (Devamla) – Hayır ama açıklamanın arka perdesi var.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Yazılı açıklamayı okuyacağım.

SAYIN BAYAR ÖZSOY (Kayseri) – Dinlemesini öğren, dinlemesini!

MURAT CAHİD CINGİ (Devamla) – Çıkan yanlış şayiaları düzeltmek için Sayın Valimiz, Sayın Emniyet Müdürümüz bu açıklamayı yapmıştır ama her ikisi de Gökmen Çiçek de Emniyet Müdürü Atanur Aydın da herkesin cesaret edemeyeceği şekilde kalabalıkların arasına girmiş, halkı teskin etmek için çok doğru politikalar üretmişlerdir. Lütfen, hadiseyi tek boyutlu olarak inceleyip burada yansıtmayın.

Teşekkür ediyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Cingî.

Sayın Uslu, buyurun...

SEZAI TEMELLİ (Muş) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Bir izin verin.

SEZAI TEMELLİ (Muş) – Ama yani...

BAŞKAN – Önce Sayın Uslu'ya bir söz veriyorum, ondan sonra dinleyeceğim sizi.

Sayın Uslu, buyurun...

SEZAI TEMELLİ (Muş) – Yani meramlarını anlatamıyorlar, ha bire siz söz mü vereceksiniz?

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Hayır, hiç alakası yok.

SEZAI TEMELLİ (Muş) – Ya geldiklerinde anlatsınlar meramlarını ya da böyle bir polemige yol açıyorsa... Sayın Başkan, sırayla verin ki yanıt verebilelim.

BAŞKAN – Sayın Temelli, bakın, karşılıklı konuşmalar var, sataşmalar var.

SEZAI TEMELLİ (Muş) – Beş dakika konuşmuş, anlatamamış meramını, biz ne yapalım?

SAYIN BAYAR ÖZSOY (Kayseri) – Sana mı soracak nasıl yöneteceğini ya!

BAŞKAN – Sayın Uslu'ya söz verdim. Sayın Emre konuştu ve kendisine söz verdim, ondan sonra da size vereceğim.

SEZAI TEMELLİ (Muş) – Bakın, yanıt verdi, yanıt verelim. Lütfen, sırayla verin.

SAYIN BAYAR ÖZSOY (Kayseri) – Neye yanıt verecek? Yalanını mı tescilleyecek tekrar?

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Ama sırayla olması lazım.

BAŞKAN – Ama sırasıyla; her şey ölçüsüyle, sırasıyla.

SEZAI TEMELLİ (Muş) – Efendim, şimdi, bakın, ithamda bulunuyor.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – İthamda bulunuyor, cevap vereyim.

SAYIN BAYAR ÖZSOY (Kayseri) – İthamda bulunan yok.

MURAT CAHİD CINGİ (Kayseri) – Hayır, bilgi kirliliğini gideriyoruz.

SEZAI TEMELLİ (Muş) – Yani bunu düzenlemek bu kadar zor bir şey değil ki.

BAŞKAN - Sayın Uslu, buyurun.

3.- Antalya Milletvekili Atay Uslu'nun, İstanbul Milletvekili Yunus Emre'nin sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Adalet ve Kalkınma Partisine ve şahsına sataşmasına ilişkin konuşması

ATAY USLU (Antalya) – Evet, tabii, Meclis Başkanımız burayı yönetiyor; söz verince gelir, kürsüde konuşuruz, vermeyince de konuşmayız.

SİRRI SAKİK (Ağrı) – Meclis Başkanı sadece sizi yönetiyor, size Başkanlık yapıyor vallahi.

SEZAI TEMELLİ (Muş) – Sizi yönetiyor.

ATAY USLU (Devamla) – Nezaketimiz telaş olarak algılanıyor. Biz yalnızca buradaki kurallara uyuyoruz ve nezaket içerisinde.

Şimdi, arkadaşlar, bakın, CHP bir rapor yayımladı. Bu raporun içinde çok doğru ifadeler var. Bu raporu sahiplenin “web” sitenizde duruyor, bunun içerisindeki ifadeleri sahiplenin.

SİRRI SAKİK (Ağrı) – Ya, ülkeyi kim yönetiyor? Ülkeyi siz yönetiyorsunuz ya!

ATAY USLU (Devamla) – Ama -bunun üzerinden- her seçim dönemi bunu bir geçim kaynağı, siyasi rant kaynağı olarak kullanmayın. Sayılar da var, Suriye’den geliş süreçleri de var. “Gelenlere mülteci statüsü verelim.” diyen sizsiniz, vermeyen biziz. Biz geçici koruma verdik. Neden? Çünkü biz dedik ki: Er geç onlar kendi ülkelerine dönecekler. Onun için statülerini değiştirmedik. Biz güvenli bölgeyi oluşturduk, kaynak ülkede güvenli bir alan oluşturduk, güvenli ve gönüllü göç süreçleri oluşturduk. Sonra da siz diyorsunuz ki: “O bölgede güvenli bölge oluşmasın, tezkereye oy vermeyelim.” Neden? Kimin baskısıyla diyorsunuz, kiminle beraber hareket ediyorsunuz?

YUNUS EMRE (İstanbul) – Allah Allah!

ATAY USLU (Devamla) – Bunları değerlendirmeden burada bizim millî olmadığımızı söylemeniz çok yanlışır.

CAVİT ARI (Antalya) – Kim doldurdu ülkeyi, kim; yabancıyı kim doldurdu?

ATAY USLU (Devamla) – 7 milyon insan dünyaya dağılmış Suriye’den, bakın, 7 milyon; 3,1 milyonu Türkiye’de.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Yalan bir rakam o, o rakam doğru değil. Daha yeni, Antep milletvekili “450 bin tane Antep’te var.” dedi.

ATAY USLU (Devamla) – Bunun dışında, 1,3 milyonu Ürdün’de, Irak’ta. ortada bir sorun var, bu sorunu çözme konusunda irade gösterelim. Bizim güvenli bölgede yaptığımız iş bir taraftan insanidir, diğer taraftan kendi ülkemizin birliğini, dirliğini, esenliğini koruma faaliyetidir; teröre karşı ortaya koyduğumuz bir çalışmadır. Bakın, Kayseri’deki olay da bir göç meselesi değildir, bir provokasyondur. Bir tarafta Arap düşmanlığı, bir tarafta Türk düşmanlığı körüklensin, Türkiye oradan çıksın, teröristan olsun orası. Biz buna izin vermeyiz. Biz kudretli ve güçlü bir devletiz, gereğini yaparız.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Uslu.

HALUK İPEK (Amasya) – PYD kaybedecek, PYD sonunda kaybedecek, bu kadar ya!

ŞAHİN TİN (Denizli) – PKK-PYD/YPG hepsi kaybedecek, yok olacak hepsi.

HALUK İPEK (Amasya) – Ne kadar bağırırsanız da PYD kaybedecek.

BAŞKAN – Sayın Gergerlioğlu, buyurun.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Germe Sayın Gergerlioğlu, germe.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Vallahi siz yalan söylerseniz ben gererim. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Yalan sen söylüyorsun.

SAYIN BAYAR ÖZSOY (Kayseri) – Senin hayatın yalan, hayatın yalan! Daha da konuşuyorsun.

4.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kayseri Milletvekili Murat Cahid Cıngı'nın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşmasına ilişkin konuşması

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Şimdi, bakın, Kayseri milletvekilleri var burada.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Terbiyesiz herif!

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Devamla) – Geçen gün bu milletvekilleri dedi ki: “Provokatörler bu işi yaptı.” Ben bunu destekledim. Ben insan hakları savunucusuyum ve doğru söyleyenin kimliğine bakmam, onun yanındaımdır; AK PARTİ’li, şu partili olsun.

SAYIN BAYAR ÖZSOY (Kayseri) – Allah Allah! Sen yürüten bir meleksin!

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Devamla) – Ve şu anda da ben diyorum ki: Bakın, Kayseri İl Emniyet Müdürü -dinleyin- Atanur Aydın bölgeye gelerek halkı sakinleştirmeye çalıştı. Aydın: “Tepkinizi gösterdiniz, sizi anladık, mesajınızı aldık. Bundan sonra yapacağınız her türlü hareket sizinle ilgili konulara dönecek. Buradaki mağdur şahıs Türk değil -yani tecavüz edilen Türk değilmiş- sakin olun.” diyor.

YAHYA ÇELİK (İstanbul) – Hangi kanaldan okuyorsun?

SAYIN BAYAR ÖZSOY (Kayseri) – Hangi kanaldan okuyorsun, nereden, hangi haber sitesinden?

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Devamla) – Yahu, bütün her yerde yazdı, Yıldırım Oğur’un yazısını da oku, diğer ajansların yazısını da oku.

YAHYA ÇELİK (İstanbul) – Ya, basın açıklaması okuyacaktın ya, basın açıklaması okuyacaktın, bu basın açıklaması mı? Şu adam...

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Devamla) – Ya Allah aşkına, burada inkâr ederek bir yere varamazsınız.

YAHYA ÇELİK (İstanbul) – Sezai Bey, basın açıklaması mı?

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Ama ayıp ediyorsun sen, sen ayıp ediyorsun?

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Devamla) – Bakın, ben size diyorum: Şu anda Kayseri’de sığınmacılar evlerinden çıkamıyor ya, evlerinden çıkamıyor.

SAYIN BAYAR ÖZSOY (Kayseri) – Niye, Kayseri’de miydin sen, Kayseri’den mi geldin buraya?

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Ama ayıp ediyorsun sen bak!

YAHYA ÇELİK (İstanbul) – Sen ayıp ediyorsun.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Bak, sen ayıp ediyorsun. Burada kimse “şu adam” değil, ayıp ediyorsun.

YAHYA ÇELİK (İstanbul) – Ya, bırak Allah aşkına ya!

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Bak, ayıp ediyorsun! Sen terbiyesizlik yapıyorsun, yapma bunu. “Şu adam...” Kahvede konuşuyorsun!

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Devamla) – Yani, insaf sahibi Kayserililer onlara yemek götürüyor, insaf sahibi.

SAYIN BAYAR ÖZSOY (Kayseri) – Kayserililerin hepsi insaf sahibi!

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Devamla) – Ben herkesi itham etmiyorum, provokatörlerin Allah belasını versin! O, evlerinden kaç gündür çıkamayan sığınmacılara yemek getirenlerden Allah razı olsun!

SAYIN BAYAR ÖZSOY (Kayseri) – Herkes insaf sahibi Kayseri’de, herkes!

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Devamla) – Eğriye eğri doğruya doğru söylüyorum ama burada vebalin en büyüğü iktidardadır çünkü bütün bu yanlış politikaları yapan siz oldunuz arkadaşlar. On üç yıl boyunca “Zalim Esed” diyen kimdi ya? Şu anda “Sayın Esed” diyen kim? Allah’tan korkmuyor musunuz ya!

SAYIN BAYAR ÖZSOY (Kayseri) – Ya, ne bağıırıyorsun be, ne bağıırıyorsun! Senden mi öğreneceğiz Allah’tan kormayı?

ŞAHİN TİN (Denizli) – Niye bağıırıyorsun?

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Devamla) – Bu kadar büyük çelişkiyi yaşıyorsunuz, utanmadan Dışişleri Bakanlığı diyor ki: “On üç yıl boyunca biz ilkeli bir tutum içinde olduk.”

SAYIN BAYAR ÖZSOY (Kayseri) – Sen utan, sen! Neden utanacağız?

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Devamla) – Yahu, Allah’tan korkun ya! Allah’a imanınız yok mu sizin? Vicdanınız yok mu sizin?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Devamla) – Sayın Başkan, bir dakika daha, geçen seferden...

ŞAHİN TİN (Denizli) – Kendini kaybediyorsun bağırarak burada, Mecliste konuşmayı öğren önce!

BAŞKAN – Sayın Gergerlioğlu, lütfen tamamlayın.

Buyurun.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Devamla) – Tamam.

Bakın, apaçık ortada her şey. Bu insanları -ben gittim, İnsan Haklarını İnceleme Komisyonundayım- şantaj olsun diye Erdoğan onları Pazarkule’ye sürdü. Pazarkule’ye gittik, can pazarı. İnsanlar sınırdan geçmeye çalışıyor, polis eli cebinde seyrediyor. Karşıdan ateş açılıyor Yunanistan’dan, patır patır insanlar bizim gözümüzün önünde düştü ya, İnsan Haklarını İnceleme Komisyonundaki tüm arkadaşlar bunu biliyor. Ya, bu insanlar insan, insan: Sığınmacı diye “İnsan değil.” muamelesi yapmayın! (AK PARTİ sıralarından gürültüler) Onları blöf olsun diye, şantaj olsun diye aldınız bu ülkeye, ondan sonra da Pazarkulelerde, şu anda da Esed’le yaptığınız pazarlıklarda bir koz olarak kullanıyorsunuz. Allah’tan korkmuyor musunuz ya? Ben eğriye eğri, doğruya doğru diyorum; vicdanı olan da bunu görüyor, bu kadar.

SAYIN BAYAR ÖZSOY (Kayseri) – Sürekli yalan söylüyorsun, sürekli yalan söylüyorsun?

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Devamla) – Buradan hakaret ederek bir yere varamazsınız. elinizi vicdanınıza koyun, vicdanınıza!

SAYIN BAYAR ÖZSOY (Kayseri) – Sen elini vicdanına koy; sürekli yalan söylüyorsun, yalan! Hayatın yalan!

ŞAHİN TİN (Denizli) – Vicdanı senden öğrenecek değiliz, tamam mı!

BAŞKAN – Sayın Zengin, buyurun.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Utanmazlık etme!

SAYIN BAYAR ÖZSOY (Kayseri) – Sen utanmazsın!

ŞAHİN TİN (Denizli) – Utanmaz sensin, utanmaz!

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Ya, bağırmayın lütfen.

BAŞKAN – Sayın Zengin, buyurun.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Sayın Başkanım...

ŞAHİN TİN (Denizli) – O bağırdı ya! Kimse ona bağırmadı, o bağırdı!

SAYIN BAYAR ÖZSOY (Kayseri) – O bağırdı ya! Ona söyle bir “Bağırma.” diye!

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri...

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Sen de bağırma ağabey.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Bağırıyorum ama bana...

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Şaka yapıyorum.

ŞAHİN TİN (Denizli) – Bağıra bağıra konuştun ya!

SAYIN BAYAR ÖZSOY (Kayseri) – Allah Allah! Bağırıp masa yumrukluysun bir de utanmadan!

SEZAI TEMELLİ (Muş) – Grup Başkan Vekilini dinle!

BAŞKAN – Sayın Zengin, buyurun.

VI.- AÇIKLAMALAR (Devam)

31.- İstanbul Milletvekili Özlem Zengin'in, Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Sayın Başkanım, Suriye'deki insanların Türkiye'ye gelişinde zaten tamamen merhamet vardır. Eğer merhamet olmasa bu insanlar nereye gideceklerdi? Suriye ile Türkiye aradaki sınırın en uzun olduğu ülkelerdir. O sebeple...

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – “Şu adamın adı neydi?” dedi.

SEZAI TEMELLİ (Muş) – Hangisi?

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Yahya Çelik.

SEZAI TEMELLİ (Muş) – Sen niye öyle diyorsun?

YAHYA ÇELİK (İstanbul) – Ne?

SEZAI TEMELLİ (Muş) – Hakaret ediyorsun.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Lütfen... Değerli arkadaşlarım, ne olur...

YAHYA ÇELİK (İstanbul) – Çok özür diliyorum Başkanım.

Ali Bey, ne hakareti ettim? Niye yalan söylüyorsunuz, ben ne hakareti ettim?

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri...

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Kardeşim, “Şu adamın adı neydi?” ne demek?

SEZAI TEMELLİ (Muş) – Vekiliniz hakaret ediyor Özlem Hanım. Bakın, böyle bir usulümüz yok bizim.

YAHYA ÇELİK (İstanbul) – Hayır, ne hakareti ettim, Allah aşkına çıkarsanız.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Orada oturmuş amigoluk yapıyor arkadaş, amigoluk yapıyor bize.

YAHYA ÇELİK (İstanbul) – Hayır, çıkarsın, Allah aşkına çıkarsın; yalan söylüyor.

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri...

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Bir de utanmadan ona buna amigoluk yapıyorsun.

SEZAI TEMELLİ (Muş) – Sen haddini bil, hakaret edemezsin!

YAHYA ÇELİK (İstanbul) – Yalan söylüyor, tek hakaretimi çıkarsın özür dileyeceğim.

SEZAI TEMELLİ (Muş) – Hakaret edemezsin sen! Sen kimsin!

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Biz sana gerçekleri söylüyoruz, amigo makamına oturmuşsun utanmadan!

YAHYA ÇELİK (İstanbul) – Hakaretimi çıkarsın, özür dileyeceğim.

SEZAI TEMELLİ (Muş) – Özlem Hanım, ne diyor bu?

YAHYA ÇELİK (İstanbul) – Bakın, hakaretimi çıkarsın, özür dileyeceğim; eğer hakaret varsa ben özür dileyeceğim.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Amigo makamı orası biliyor musun! Oraya oturanlar hakaret ediyor, şu birinci sıralar.

YAHYA ÇELİK (İstanbul) – Aynısını yapıyor, yalan söylüyor!

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Sen amigo makamına oturmuş adamsın!

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, birleşime on beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 17.25

İKİNCİ OTURUM**Açılma Saati: 17.43****BAŞKAN: Başkan Vekili Bekir BOZDAĞ****KÂTİP ÜYELER: Asu KAYA (Osmaniye), Mahmut Atilla KAYA (İzmir)**

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 98’inci Birleşiminin İkinci Oturumunu açıyorum.

VII.- ÖNERİLER (Devam)**A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)**

4.- CHP Grubunun, İstanbul Milletvekili Yunus Emre ve arkadaşları tarafından, AKP iktidarlarının yanlış Suriye ve sığınmacı politikalarının ülkemizde neden olduğu toplumsal sorunların araştırılması ve alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla 2/7/2024 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin Genel Kurulun 3 Temmuz 2024 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi grup önerisinin üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştı.

Şimdi öneriyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Öneri kabul edilmemiştir.

Alınan karar gereğince denetim konularını görüşmüyor ve gündemin “Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmına geçiyoruz.

1’inci sırada yer alan, Bilecik Milletvekili Halil Eldemir ve Bursa Milletvekili Mustafa Yavuz ile 98 Milletvekilinin Türk Sivil Havacılık Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu Raporu’nun görüşmelerine kaldığımız yerden devam ediyoruz.

IX.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**A) KANUN TEKLİFLERİ**

1.- Bilecik Milletvekili Halil Eldemir ve Bursa Milletvekili Mustafa Yavuz ile 98 Milletvekilinin Türk Sivil Havacılık Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2194) ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 141) (*)

BAŞKAN – Komisyon? Yerinde.

Dünkü birleşimde İç Tüzük’ün 91’inci maddesine göre temel kanun olarak görüşülen 141 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin tümü üzerinde siyasi parti grupları adına yapılan konuşmalar tamamlanmıştı.

Şimdi şahıslar adına ilk söz Bilecik Milletvekili Halil Eldemir’e aittir.

Sayın Eldemir, buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

HALİL ELDEMİR (Bilecik) – Sayın Başkanım, değerli milletvekillerimiz; Türk Sivil Havacılık Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’miz üzerine söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle sizleri, sizlerin nezdinde de aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Kanun teklifimiz Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığının, Denizcilik Genel Müdürlüğünün, Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğünün, Sivil Havacılık Genel Müdürlüğünün, Devlet Demiryolları Genel Müdürlüğünün, Karayolları Genel Müdürlüğünün, Posta ve Telgraf Teşkilatının ihtiyaç duyduğu bir kanuni düzenlemedir. Teklifimiz olan bu kanun toplam 29 maddeden oluşmaktadır.

(*) 141 S. Sayılı Basmayazı 2/7/2024 tarihli 97’nci Birleşim Tutanağı’na eklidir.

Kanun teklifiyle ulaştırma, denizcilik, haberleşme, uzay ve bilgi teknolojileri alanlarında dengeli, erişilebilir, ekonomik ve güvenli hizmet anlayışıyla toplumun yaşam kalitesinin yksetilmesine ve ülke kalkınmasına katkı sağlayan muhtelif konulara ilişkin olarak ihtiyaç duyulan kanuni düzenlemelerin hayata geçirilmesi hedeflenmektedir.

Bu çerçevede, teklifle liman, iskele ve kıyı yapılarında gemilere verilen hizmetlere yönelik taban ve tavan ücret belirlenmesine ilişkin düzenleme getirilmektedir. Kılavuzluk ve rmrkrclk hizmetlerinin yürütülmesine ilişkin hususlar düzenlenmektedir. Bu kapsamda, Türkiye deniz yetki alanlarında, su yollarında ve i sulara verilecek kılavuzluk ve rmrkrclk hizmetlerinin Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı uhdesinde olduğu ve söz konusu hizmetlerin ise boğazlarda münhasıran Kıyı Emniyeti Genel Müdürlüğü tarafından yürütüleceği ifade edilmektedir. Bunun yanı sıra kamu kurumları tarafından işletilen limanlarda, özelleştirilmiş limanlarda ve yap-işlet-devret modeliyle işletilen limanlarda hâlihazırda hizmeti yürütenlerin hakları korunurken bölgesel hizmet sahalarında 4046 sayılı Kanun hükümlerine göre işletme hakkının devri, işletme hakkının verilmesi yöntemi ile kılavuzluk ve rmrkrclk hizmetlerinin yürütüleceği belirtilmektedir. Ayrıca, daha önce Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle düzenlenen kılavuzluk ve rmrkrclk hizmetlerinden elde edilen pay oranlarına ilişkin hususlar Anayasa Mahkemesi tarafından iptal edildiğinden yeniden düzenlenmektedir.

Limanlarımıza gelen veya limanlarımızdan ayrılan ticari gemilerin doğrulanmış sera gazı emisyonları için karbon fiyatlandırma araçlarıyla hesaplanan tutarların yeşil denizcilik için araştırma, geliştirme, dönüşüm ve yeni yapım faaliyetlerinin desteklenmesi amacıyla Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı besine özel denek olarak öngörülmesi amaçlanmıştır. Liman giriş ve çıkış işlemlerinin denetiminin sistem üzerinden sunulan belgeler üzerinden yapılabilmesi temin edilmektedir, bu da denizcilik için bir kolaylık olacaktır. Ticaret gemilerinin tahsis edildikleri işlere ve yapacakları yolculuklara göre tekne, makine, kazan, genel donanım, can kurtarma, yangından korunma ve yangın söndürme, seyir ve telsiz ekipmanları ve sair araç ve teferruatlarının haiz olmaları gereken durumları ve bu hususların denetiminin uluslararası sözleşmelere göre belirlenmesi, uluslararası sözleşme kapsamı dışında kalan gemilerin ise ilgili bakanlık tarafından çıkarılacak yönetmeliklere göre belirlenmesi hedeflenmektedir.

6831 sayılı Kanun'da yapılacak düzenlemelerle de devlet ormanlarında afet tahliye koridoru niteliğinde olan otoyolların sınır çizgisi içinde kalmak kaydıyla yapılacak yük aktarım merkezlerine izin verilmesi amaçlanmaktadır.

Ayrıca, ulaşım hizmeti maksadıyla verilen havaalanı/havalimanı izin alanı içerisinde yolcuların zaruri ihtiyaçlarını karşılayacak sağlık, otel, motel, lokanta, dinî tesis, alışveriş üniteleri gibi tesisler ile akaryakıt istasyonu, lojistik kargo tesisleri, yönetim ve idari binalar, geçici konaklama tesisleri ve terminal binalarına havaalanı/havalimanı sınırları içinde kalmak kaydıyla izin verilebilmesi düzenlenmektedir.

Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryolları Genel Müdürlüğünce yapılacak demir yolu ve buna bağlı elektrifikasyon, sinyalizasyon, haberleşme tesisleri ile bunların tamamlayıcısı olan yük merkezi ve yolcu taşıma istasyonu gibi zorunlu tesislere izin talep edilecek saharlar için izin verilmesi temin edilmektedir.

Uluslararası Sivil Havacılık Teşkilatı tarafından getirilen standartlara uyum sağlamak ve Anayasa Mahkemesinin vermiş olduğu iptal kararının gereğini yerine getirmek amacıyla 2920 sayılı Türk Sivil Havacılık Kanunu'nda değişiklikler yapılması amaçlanmaktadır. Bu çerçevede, denetçilerin yetkileri denetime ek olarak incelemeyi de içerecek ve güncel durumu yansıtabilecek şekilde düzenlenmekte, uluslararası havaalanlarının sertifikalandırılması düzenlenmekte, yaban hayatının oluşmasına ve gelişmesine sebep olacak faaliyetlerin hava ulaşımına olan olumsuz etkisinin giderilmesine yönelik düzenlemelerle havacılık güvenliği tedbirlerinin uygulanması amacıyla sınırlı olmak üzere havaalanlarında yapılan arama ve kontrol işlemlerine ilişkin düzenlemeler yapılmaktadır.

Gerçek kişiler ile tüzel kişilere tatbik edilecek cezalarda etkin, caydırıcı ve orantılı tutarların belirlenmesi için idari para cezalarının üst sınırı yükseltilmekte, Anayasa Mahkemesinin iptal kararına istinaden insansız hava araçlarına ilişkin düzenlemeler getirilmekte ve idari para cezaları düzenlenmektedir.

Deniz yoluyla Türk kara sularında yapılacak yolcu taşımacılığında yolcu başına yapılacak zorunlu sigorta bedeli alt sınırının uluslararası sigortacılık prensiplerine uygun olarak düzenlenmesi amaçlanmaktadır.

Posta ve Telgraf Teşkilatımızla ilgili -PTT'yle ilgili- olarak da evrensel posta hizmetleri açısından finansman maliyetinin evrensel net maliyet hesabına dâhil edilebilmesi, evrensel posta hizmetleri işlerine ilişkin giderler açısından da avans uygulamasının başlatılması amaçlanmaktadır. Anayasa Mahkemesinin iptal kararına istinaden, sermayesinin yaridan fazlası PTT'ye ait olan şirketlerde kamu kurum ve kuruluşlarına personel istihdam edilmesine dair mevzuat hükümlerine tabi olmaksızın 22/5/2003 tarihli ve 4857 sayılı İş Kanunu'na tabi personel istihdamına ilişkin düzenleme yapılmaktadır. Posta ve Telgraf Teşkilatı Anonim Şirketinde idari hizmet sözleşmeli olarak istihdam edilen ve kamu personeli hüviyeti taşıyan personelin tabi olacağı disiplin hükümleri de bu kanunla düzenlenmektedir.

Ayrıca, liman başkanlıklarında mesai saatleri dışında, Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı tarafından belirlenecek ücretler karşısında 7/24 esasına göre işlem yapılmasına imkân tanınarak ülkemizin dış ticaretinin önemli bir kısmını karşılayan deniz yolu taşımacılığının sürdürülebilirliği, verimliliği ve artırılması amaçlanmış bulunmaktadır.

Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumunun elektronik haberleşme teknolojilerinde araştırma ve geliştirme faaliyetlerinin desteklenmesi amacıyla Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığına aktarılan ödeneklerden havacılık, uzay, raylı sistemler ve denizcilik teknolojileri tarafından da faydalanılması amaçlanmıştır.

Yaklaşık yirmi iki yıl boyunca Ulaştırma Bakanlığımız ulaştırma alanında birçok hizmetler yapmıştır, bu kanunlara da ihtiyaç duyulmaktadır; bunun için böyle bir teklif hazırlamış bulunmaktayız.

Ben, öncelikle, kanun teklifimizin hayırlı olmasını diliyorum, Genel Kurulu da tekrar saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Eldemir, teşekkür ediyorum.

Şahsı adına diğer söz talebi Antalya Milletvekili Sururi Çorabatır'a aittir.

Sayın Çorabatır, buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

SURURİ ÇORABATIR (Antalya) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yüce Meclisimizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, son yıllarda uygulanan politikalar ne yazık ki paraya tahvil edilebilecek her şeyin ticarete konu edilmesinin yolunu açtı. Bu uygulamaların en can alıcı tarafı tarım alanları ve ormanlarımızın rant düzenine kurban edilmesidir. Aslında, Orman Kanunu ve ilgili mevzuatında nerelerin kimlere ve hangi koşullarda tahsis edilebileceği açıkça belirtilmiştir ancak iktidar, 2008'den bu yana kanunda sıklıkla değişiklik yaparken süreli, bir kısmı bedelli ya da tümüyle bedelsiz yapılacak yeni tahsis alanları açmıştır. Başlangıçta iyi niyetli gibi görünen kanun değişiklikleriyle orman alanlarından gençlik ve spor, savunma sanayisi gibi istisnalar düzenlenmiş ancak geldiğimiz noktada uygulama maksadını aşmış, neredeyse her konuda istisnai düzenleme yapılmıştır. Önümüzdeki teklifte de “biz yaptık oldu” ya da “Biz yaparız; kanun, mevzuat sonradan gelir.” zihniyetiyle yapılmış pek çok uygulamanın hukuksuz ve kanunsuz olduğunun açık bir örneğidir. İktidarın kamuoyundan sakladığı el çabukluğu ve bürokrat marifetiyle başlattığı işler, artık yönetmelik, tebliğ gibi alt hukuki düzenlemelere sığmıyor; sizler de bunun farkında olduğunuzdan dolayı yasal düzenlemeler yapmak zorunda kalıyorsunuz. Bu durumu teklifin 9'uncu ve 10'uncu maddelerinde en somut hâliyle görebiliyoruz. Âdetâ geçmiştenden gelen kusur ve suçların

affini ve mevcut durumun aklanmasını sağlayacak, gelecekte de ellerini rahatlatacak birçok düzenleme bu teklifte iç içe geçmiş durumda. Bakınız “havalimanları” diyor ama İstanbul Havalimanı Projesi ve uygulaması bu kanun metniyle âdeta vücut bulmuştur. Kanun teklifinin bence en sorunlu maddesi budur. Havalimanı Projesi’nin yaklaşık 7.650 hektar uygulama alanının yüzde 80’lik bölümünün orman ve yüzde 15’lik kısmının maden ile diğer kullanım alanlarından oluştuğu, kalan bölümlerin ise göl, mera, tarımsal alan ve fundalık olduğu belirtilmektedir. Bu konuda, öncelikle, bugüne kadar iktidarın kamuoyunu aydınlatmaktan kaçındığı, Komisyonunda teklif görüşülürken dahi yeterli gerekli bilgi verilmediği bilinmekte, bazı soruların açıklığa kavuşturulması gerekmektedir. Şimdi sormak isterim: Böylesine büyük ölçekli bir orman alanı Orman Genel Müdürlüğü tarafından Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığının Altyapı Yatırımları Genel Müdürlüğüne ne amaçla, ne zaman ve hangi koşullarda tahsis edilmiştir? İhalenin Bakanlığın anonim şirket statüsündeki ilgili kuruluşu Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğü tarafından yapıldığını biliyoruz. Neden? Söz konusu tahsis hukuken gerçekleşmiş midir? Orman Genel Müdürlüğü tahsisi bu kuruluşa mı yapmıştır? Değilse tahsise ne zaman ve nasıl dâhil olunduğunu bilmek isteriz. Orman Genel Müdürlüğünün tahsis amacına ve hukuka uygun olarak yer teslimi yapılmış mıdır? O dönemin bakanlarına soralım: Neden tahsisi almadınız, neden devretmediniz? Bu tahsisten, devirden doğan bedeller var mıdır? Varsa ödenmiş midir, ne kadardır? İhalenin yapıldığı süreçte Orman Kanunu’nda ve ilgili mevzuatta havalimanlarının açık tarifi bulunmamaktadır. Sivil Havacılık Kanunu’ndaki tanımda ise “Karada ve su üzerinde hava araçlarının kalkması ve inmesi için özel olarak hazırlanmış, hava araçlarının bakım ve diğer ihtiyaçlarının karşılanmasına, yolcu ve yük alınmasına ve verilmesine elverişli tesisleri bulunan yerler” ifadesi yer almaktadır. Oysa yap-işlet-devret modeliyle gerçekleştirilen ihalede sunulan avan projede sağlık, otel, motel, lokanta, dinî tesis, alışveriş üniteleri gibi tesisler ile akaryakıt istasyonu, geçici konaklama tesisleri gibi, bu tanımın çok üzerinde âdeta yeni bir yerleşim alanı inşasını andıran yapılaşmaların öngörüldüğü ve hâlen de inşasının devam ettiği açıkça görülmektedir.

Sayın vekiller, 9’uncu maddede gizli bir havalimanı tarifi getirildiği gibi, yıllar öncesinde yapılan ve yapılmaya devam eden avan projeyi kanuna uydurma çabası vardır. Yani bugüne kadar yapılanların çoğunun usulsüz olduğunu düşünebiliriz. Eğer öyle değilse şimdi neden böyle bir kanuni düzenleme getirildiği açıklanmalıdır? Burada yapılmak istenen değişikliklerin o kadar çok açığı var ki sorularımız henüz bitmedi. Mesela, avan projede bilmediğimiz başka ne tür yapılaşmalar öngörülmüştür? Bu yapılar için üst hakkı kurulmuş mudur? Bundan sonraki yapılar için üst hakkı kurulabilecek midir, nasıl kurulacaktır? Bu projeyi Çevre ve Şehircilik Bakanlığı onaylamış mıdır? Hâlihazırda faaliyet gösteren işletmelerin iş yeri açma ve çalışma ruhsatları var mıdır? Avan proje Orman Genel Müdürlüğünün Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığına yaptığı tahsis amacına ve şartlarına uygun mudur? Yürütülen avan projeden doğan ormana dair mali sorumluluklar kim tarafından yerine getirilecektir? Yoksa devlete herhangi bir bedel ödemeksizin bu işlerin tamamı bedavaya mı gelecektir? Yapılan tahsisin Orman Kanunu’na uygun olacak şekilde kesin tahsise dönüşüp dönüşmediği, tahsisin amacına, havalimanına uygun olarak devam edip etmediği muğlaktır. En kısa zamanda açıklığa kavuşturulmasını talep ediyoruz.

Yapılmaya çalışılan bu düzenlemeyle çok açık bir şekilde geçmişten gelen usulsüzlükleri kapatmaya, mevcut projelere yasal bir dayanak oluşturmaya ve ileride yapılacak projeler için rant alanı büyütülmeye çalışılıyor. Kanunsuz olarak sadece avan projesi onaylanıp ihalesi yapılmış olan bir işi, bu maddede yapılan düzenlemeyle âdeta yeni bir havalimanı tanımı yaparak kanunileştirmek istiyorsunuz. Aynı zamanda, devlete ödenmesi gereken geçmişten geleceğe olan tüm mali yükümlülükleri de ortadan kaldırmaya çalışıyorsunuz. Anlaşılan, artık mızrak çuvala sığmadığından belki de bugüne kadar kamu kurumlarının kendi aralarında idare ettikleri bazı işleri havalimanı yatırımcısı için de artık yürütemez hâle gelmiştir. Yönetmelikte yapılan tanımlarda işin yürütülmesi zorlaştığından kanuni bir düzenleme yapmak zorunda kalıyorsunuz.

Değerli milletvekilleri, teklifte yer alan bir diğer önemli husus da kara yolları ve demir yolları için yük aktarma merkezleridir. Getirilen düzenlemede hiçbir tanım yapılmadığı gibi, bu kavramın içinde nasıl doldurulacağına ilişkin yetki tümüyle idareye bırakılmıştır. Âdeta içi boş bir heybe, içeri istedikleri şekilde doldurabilecekleri bir alan daha yaratmaya çalışıyorsunuz. Üstelik bunların, yine, kamu ihale mevzuatı yerine bazı özel düzenlemelerle adrese teslim ihale edileceğini görmek de zor değil. Komisyon görüşmeleri sırasında “yük aktarma merkezleri” adı altında neler yapılabileceği konusunda ne yazık ki henüz kimsenin tam bilgi sahibi olmadığı anlaşılmıştır. Üstelik, bu düzenlemeler yapılırken Afet Yönetmeliği ve afet alanları gibi ülkemiz açısından oldukça hassas kavramların gerekçe olarak kullanıldığı da gözümüzden kaçmamıştır. Bakınız, bu düşünce yapısıyla bugüne kadar yapılan yasal düzenlemelerin birçoğu -bu maddelerde- Anayasa Mahkemesinden geri dönmüştür.

Değerli milletvekilleri, teklifteki sorunlu maddelerden bir tanesi de 26’ncı maddeydi, özellikle bu konuya değinmek isterim. Madde, Devlet Hava Meydanlarında görev yapmakta olan hava trafik kontrolörleri olmak üzere bazı çalışanlarla ilgili maddi bir iyileşmeyi gerektiriyordu. Oysa bu maddedeki iyileştirmenin kaynağı olarak ülkemizin de üyesi olduğu uluslararası “Avrupa Hava Seyrüsefer Emniyeti Teşkilatı” yani EUROCONTROL gösteriliyordu yani maddi iyileştirmenin kaynağı da yurt dışı bir kuruluş ve bütçeye ek bir yük vermeyecekti. Biz de Cumhuriyet Halk Partisi olarak bu kapsama giren çalışanlar için söz konusu iyileştirmeyi desteklediğimizi, çalışanların hak ettiği ücretleri alabilmelerinin yanında olduğumuzu ancak hakkaniyetli bir düzenleme yapılmasını da arzu ettiğimizi özellikle belirttik fakat iktidar böyle bir düzenlemeyi yapmak yerine maddeyi tekliften geri çekmeyi uygun gördü. Sonrasında ne oldu? Hepinizin malumu, yoğun turizm sezonunda olmamıza rağmen tüm havalimanlarında bağlantılı yurt içi ve yurt dışı uçuşlarda emeğinin hakkını alamayan hava kontrolörleri ve çalışanları inisiyatif almama yönünde karar almalarıyla hava trafiğinde ciddi bir yavaşlamaya ve iptallere sebep oldu.

Bu sorunun da acil çözülmesi dileğiyle Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Çorabatur, teşekkür ediyorum.

Değerli milletvekilleri, teklifin tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Şimdi birinci bölümün görüşmelerine başlıyoruz.

Birinci bölüm 1 ila 15’inci maddeleri kapsamaktadır.

Birinci bölüm üzerinde söz taleplerini karşılayacağım.

İlk söz talebi Saadet Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili İsa Mesih Şahin’e ait.

Sayın Şahin, buyurun. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

SAADET PARTİSİ GRUBU ADINA İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Türk Sivil Havacılık Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi üzerine grubumuz adına söz almış bulunuyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Tabii, geçen gün ben burada ironi şeklinde bir şey ifade etmiştim, hep yapıcı muhalefet değil bazen de yapıcı iktidar olunması gerekir demiştim. Az önce bir düzeltme yaptı iktidar partisindeki arkadaşlarımız, 2’nci maddede bir itirazımız vardı ihalelerin açık artırma usulüyle yapılmasıyla ilgili, burada bir düzenleme yapılmış. Bununla ilgili, bu yapıcı iktidar anlayışından dolayı iktidar partisindeki arkadaşlarımıza teşekkür ediyorum, bu yapıcı iktidar anlayışının da devamını temenni ediyorum.

Tabii ki denizcilik alanıyla ilgili de bazı konularda değişiklikler söz konusu. Denizcilik alanıyla ilgili bazı hususlara dikkat çekmek istiyorum, bazı önerilerimiz olacak. Tabii, geçen gün Türkiye Denizcilik Federasyonunu misafir ettik, bize şöyle bir rapor sundular, buradan bazı hususları paylaşacağım.

Değerli milletvekilleri, gemi insanlarına fiili hizmet süresi zammı, yıpranma payı hakkı verilmesi ve gemi kaptanlarına hususi pasaport, yeşil pasaport verilmesi hakkıyla ilgili talepler var. Gemicilik sektörü, denizcilik sektörü gerçekten çok ağır bir iş alanı. Gemi insanları bakımından daha önce yasal bir hak olan, sosyal bir güvence olan ve 3395 sayılı Yasa çerçevesinde düzenlenen bir fiili hizmet süresi, yıpranma hakkı söz konusuydu, bu hak, bu güvence 1 Ekim 2008 tarihli 5510 sayılı Kanun’la değiştirildi. Burada gemicilik sektöründe çalışanların bir beklentisi var ve hatta şöyle de bir itirazları var: “Aynı 2008’de kendileriyle birlikte değiştirilen basın ve gazetecilik mesleği mensuplarına bu hak sonradan veriliyor, bize de verilsin.” diyorlar. Bu anlamda bir beklentileri var. Tabii ki az önce söyledim, ağır bir iş alanı, gerçekten zor koşullarda çalışıyorlar, ailelerinden uzakta kalıyorlar, aylarca evlerine dönemiyorlar, çocuklarına hasret kalıyorlar, cenazeleri oluyor, gelemiyorlar, uzun süre karaya ayak basamıyorlar, hafta tatilleri yok, yetersiz beslenmeleri söz konusu, korsan saldırıları vesaire her anlamda çok büyük olumsuzluklara maruz kalıyorlar. Değerli milletvekilleri, böylesine büyük olumsuzluklara maruz kalan bir iş alanında gemi insanlarına fiili hizmet süresi, yıpranma hakkı verilmesi konusundaki talebi buradan iktidar partisindeki arkadaşlarımızla öneri olarak paylaşıyoruz.

Yine, bir başka talep, yeşil pasaport, hususi pasaport verilmesi konusu. Tabii, belirli şartları taşıyan devlet memurlarına ve ailelerine veriliyor. Amacı; görevi sebebiyle sıklıkla yurt dışına giden kamu görevlilerinin yurt dışına çıkış işlemlerinin kolaylaştırılması, gerekçesi işte kamu hizmetinden kaynaklanıyor. Tabii, burada Türk uzak yol gemi kaptanları şanlı Türk Bayrağı’nı uluslararası sularda bizim adımıza şerefle, onurla dalgalandırıyorlar, bazı ülkelerde ülkemiz adına fahri konsolos görevi gibi görevler ifa ediyorlar. Türk gemi kaptanları esasında görevlerini ifa ederken uyruklu ilkesi gereğince gemilerde kamu hizmeti görevi görüyorlar diye düşünebiliriz, ülke ekonomisine de ciddi anlamda katkıları oluyor. Bu bağlamda, gemi kaptanlarına hususi pasaport verilmesi önerisini de iktidar partisindeki arkadaşlarımızla paylaşmak istiyorum.

Değerli milletvekilleri, kanun teklifiyle ilgili söyleyeceklerim bunlar, ben biraz genel konulara girmek istiyorum. Tabii ki son günlerde Kayseri’de başlayan, yurdun belli illerine yayılan, sığınmacılarla ilgili bir hassasiyet söz konusu. Biz buradan geçen gün bir sağduyu çağrısı yapmıştık, yine aynı sağduyu çağrısını yapıyoruz. Evet, sığınmacılar sorunu Türkiye’de önemli bir sorun hâline gelmiştir ve çözümlidir de, çözüleceğine de inanıyoruz. Burada biz uzun süredir tarihî bir misyon üstleniyoruz, tarihî bir sorumluluk üstleniyoruz, ekmeğimizi paylaşıyoruz ama bu ev sahipliğinin, bu misafirliğin artık bitmesi gerektiği gerçeğine de inanıyoruz ancak tabii ki bunun belli şartları olacaktır. Burada bizim bütün siyasi partilerin, bütün sivil toplum kuruluşlarının, toplum kesimlerinin, bütün vatandaşlarımızın bu konuya hassasiyetle yaklaşmaları, kin ve nefret söylemlerinden uzak durulması gibi konulara dikkat çekmek istiyoruz, bu konu hassas bir konu. Evet, sığınmacılar, Suriyeliler ülkelerine dönecekler; bu anlamda da iktidarın Suriye’deki muhalefet gruplarını içine alacak şekilde Suriye yönetimiyle kalıcı bir çözüm için gerekli adımları atması gerektiğinin de altını çizmek istiyoruz.

Tabii, burada bu süreçler yürütülürken kuzey Suriye’de ordumuza yönelik bazı saldırılar söz konusu oldu. Bu anlamda, tabii ki bunlar bizim hassasiyetlerimizdir. Biz bu konuyu geçen gün de ifade ettik, Türk ordusunun, Türk Silahlı Kuvvetlerinin Suriye’deki varlığı, bölgedeki varlığı hem bölgenin hem de ülkemizin güvenliğini tesis etmek içindir. Bu anlamda da tarihî bir misyon üstlendiğimizin altını çizmek istiyoruz. Burada, konuşmalarımızda, bakış açılarımızda ülkemizin önemli bir gücü olan Türk ordusunu yıpratmamaya gayret göstermemiz gerektiğinin altını çizmek istiyorum. Bu anlamda da daha önce bazı notlarım vardı, onları da buradan paylaşmak istiyorum.

Tabii, bin yıllardır devlet kuran büyük bir milletiz biz, asker bir milletiz. Dolayısıyla, Türk ordusu bizim göz bebeğimizdir. Metehan'dan bugüne kadar Türk ordusu vatan topraklarımızın en önemli güçlerinden biri olmuştur.

Değerli milletvekilleri, bu topraklarda nice büyük devletler yok oldu, gitti, parayı bulan Lidyalılar gitti, dünyanın ilk büyük imparatorluğu Roma İmparatorluğu bu topraklarda tutunamadı, gitti; bu topraklarda ayakta kalmayı beceren tek devlet biziz, kalmaya da devam edeceğiz. İşte, bu başarıda şanlı ordumuzun çok büyük bir katkısı vardır. Semerkant'tan, Ötüken'den cihan hâkimiyeti ülküsüyle yola çıkan, sonra yolda İslam medeniyetiyle şereflenen bu şanlı ordu ve kadim devlet aklı 1071'de Anadolu'yu bize vatan yapmıştır, 1453'te İstanbul'u fethederek bu toprakların ilelebet bizim olduğunu ispatlamış, kültürümüzü medeniyet yapmıştır, Balkanları gönül coğrafyamız yapmış, Çanakkale'de bütün dünyaya meydan okumuş, büyük bir destana imza atmış, Kurtuluş Savaşı'nda bizi Anadolu topraklarından Orta Asya içlerine göndermek isteyenlere tarihî bir ders vermiş, umudumuz olmuş, güvencemiz olmuş, teminatımız olmuştur. Yine, 1974'te yavru vatan Kıbrıs'ta yüreğimize su serpen, Suriye'de El Bab'da, Afrin'de güvenliğimizin teminatı olan ordudur bu ordu. Tarih boyunca adaletin, doğruluğun, iyiliğin ve merhametin temsilcisi olan ordudur bu ordu. Onun için Anadolu'da her bir ocakta Yahya Kemal'in şu dizeleri yankılanır değerli milletvekilleri: “Şu kopan fırtına Türk ordusudur Ya Rabb'i/Senin uğrunda ölen ordu budur Ya Rabb'i/ Ta ki yükselsin ezanlarla müeyyed namın/Galip et çünkü bu son ordusudur İslam'ın.” Evet, bizim Türk ordusuna bakış açımız budur. Türk ordusunu bu anlamda siyasetüstü bir konu olarak koruyup kollamak da hepimizin görevidir diye düşünüyorum.

Tabii, kuzey Suriye'deki yaşanan olaylardan buraya geldik. Orada sabrımızı zorlayan gösterileri hep beraber hassasiyetle takip ettik. Az önce de ifade ettim, Türk Silahlı Kuvvetlerinin kuzey Suriye'deki varlığı hem bölgenin hem de Türkiye'nin güvenliği içindir. Bu anlamda, hâl böyleyken, bölge halkına hizmet eden kamu kurumlarına karşı saldırılar olması, bölgede zorbalık yapılması ve bayrağımıza karşı saygısızlıklar yapılması ahde vefa ilkesiyle bağdaşmaz; bu, bizim kabul edeceğimiz bir tutum da olmaz değerli milletvekilleri, bunu da özellikle paylaşmak istiyorum.

Son olarak da “Suriye'nin kuzeyi” demişken, Suriye'nin kuzeyinde yapılması planlanan -şimdilik ertelendi- sözde seçimleri de yakından takip ediyoruz, etmek zorundayız. Burada açık söylüyorum: PYD terör örgütünün gölgesinde yapılacak bir planlama bizim için millî bir güvenlik sorundur. Bu anlamda, meselenin Suriye'nin toprak, egemenlik bütünlüğü boyutu da vardır. Bir seçim söz konusu olacaksa bütün Suriyelilerin bölgeye döndükten sonra olması gerekir diye düşünüyoruz; bu da meşruiyet sınırır. Kaldı ki terör örgütleri gölgesinde yapılacak seçimler bizim için asla meşru değildir. Gözümüz bu anlamda kuzey Suriye'de olmak zorundadır. Burada “seçim” adı altında yapılacak bir oldubittiye, bölgenin huzurunu bozacak bir adıma, sınırlarımızın güvenliğini bozacak bir tehdide de asla fırsat verilmemelidir. Bu konuda, ülkemizin millî menfaatleri doğrultusunda atılacak her adımın da yanında olacağımızı ifade etmek isterim.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Şahin, lütfen tamamlayın.

İSA MESİH ŞAHİN (Devamla) - Son olarak, gerek sınırlarımızda gerekse sınırlarımızın ötesinde millî güvenliğimizi tehdit edecek bir terör devleti kurulmasına da asla müsaade edilmeyecektir diyor, bu duygularla Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

(Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Şahin, teşekkür ediyorum.

Diğer söz talebi, İYİ Parti Grubu adına Trabzon Milletvekili Yavuz Aydın'a ait.

Sayın Aydın, buyurun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA YAVUZ AYDIN (Trabzon) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Türk Sivil Havacılık Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin birinci bölümü üzerine İYİ Parti Grubu adına söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle Genel Kurulu ve bizleri izleyen vatandaşlarımızı saygıyla selamlıyorum.

Sözlerime başlamadan önce, dün akşam Avusturya'yı 2-1 mağlup ederek çeyrek finale yükselen Millî Takım'ımızı tebrik ediyor, çeyrek finalde başarılar diliyorum. Galibiyetin mimarlarından olan Merih Demiral'ın yaptığı bozkurt işareti Türk milletinin sembolüdür. Bozkurt işareti nedeniyle millî futbolcumuza yüklenmeye çalışanlar büyük bir hezeyan içerisinde. Türk milliyetçileri olarak hangi makamda ya da mevkide olursa olsun Türklüğü temsil eden Merih Demiral gibi vatan evlatlarının daima yanında olduğumuzu ifade etmek istiyorum.

Sayın milletvekilleri, önümüze gelen kanun teklifinde Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığının Devlet Hava Meydanları İşletmesi, Denizcilik, Sivil Havacılık, Karayolları Genel Müdürlüğü'nün ve Posta Telgraf Teşkilatının muhtelif kanun maddeleri düzenlenmektedir. 4 Haziran 2024 tarihinde yani Komisyon toplantımızın bir gün öncesinde kanun teklifi hakkında yapılan bilgi toplantısında etki analizi raporlarını istememize rağmen ertesi günkü Komisyon toplantımızda ipe un sererek maalesef raporlar tarafımıza ulaştırılmamıştır. AK PARTİ'nin hızlıca oldubittiye getirmesiyle Komisyon toplantılarında maalesef istediğimiz verimli çalışma ortamı yakalanamamıştır. En çok mücadele ettiğimiz konu ise kılavuzluk ve römorkörlük hizmetleri için yapılacak olan ihaleler konusu olmuştur. İhale pazarlık görüşmesine çağrılan şirketlerin açık artırmaya katılmasıyla değil, ilgili tüm şirketlerin açık artırmaya katılmasıyla yapılmalıdır. Böylelikle bazı yandaş şirketlerin haksız kazanç sağlamasının önüne geçilecektir. Dolayısıyla maddelerin tümüne bakıldığında kanun teklifini desteklemediğimizi ifade ediyorum.

Kıymetli milletvekilleri, Türk Hava Yollarının bir markası olan AnadoluJet 2008-2024 yılları arasında Anadolu'nun birçok bölgesine seferler düzenlemiş, yolcularının memnuniyetle seyahat etmesine imkân sağlamıştır. Kaliteli hizmeti daha iyi bir şekilde sunmak için yapılan bu değişim tamamen bir hayal kırıklığına dönüşmüştür. AJet, yeni bir şirket olmanın verdiği acemilikler dışında kısa zamanda birçok alanda yolcularını mağdur eden bir hava yolu şirketi hâline gelmiştir; uçuşlarda yaşanan gecikmeler bu durumun en açık ispatıdır.

Bakınız, burada, AJete ait uçuşların kalkışları ve gecikme saatleri bulunmaktadır; bu uçuşların tamamında gecikmeler yaşanmaktadır. Bu tabloya da baktığımızda gecikme dört saat kırk dakika, iki saat on beş dakika, iki saat elli dakika gibi bir ekran görüntüsüyle karşı karşıyayız. Burada "Uçağa gidiniz." diye bir uçuş var, bu da bir saat on beş dakika sonra "Uçağa gidiniz." yazan bir ibaredir; bu da sizi yanıltmasın.

AJete ait neredeyse tüm uçuşlarda uzun süreli gecikmeler verilmekte ve bu gecikmeler uzatılarak vatandaşlarımız daha fazla mağdur edilmektedir. Düğünü olanın mutluluğunu, iş görüşmesi olanın umudunu, tatile gidecek olanların ise huzurunu kaçıramazsınız. Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığına burada büyük bir görev ve sorumluluk düşmektedir. AJetin yaşattığı bu zulme acilen müdahale etmek zorundasınız. Yaz mevsiminin gelmesiyle artan uçuş ve yolcu sayıları yaşanması muhtemel problemleri büyütmemelidir. Yolcular karşılaştıkları sorunlar karşısında muhatap bulamamaktadırlar. Maalesef konu yine dönüp dolaşıp liyakatsiz ve ehliyetsiz kişilerin makam ve mevki sahibi yapılmalarına gelmektedir. Kısa süre içerisinde vatandaşlarımızın tüm sorunlarının çözülmesini umut ediyor ve takipçisi olacağımızı buradan bir kez daha ilan ediyorum.

Sayın milletvekilleri, son dönemlerde Türk Silahlı Kuvvetlerinin Suriye'de kontrol ettiği bölgelerde Türkiye'ye karşı protestolara şahit olmaktayız. Türk Bayrağı'mızın parçalandığı, yakıldığı ve tırlarımızın kundaklandığı videolara medyada izleyerek şahit olmaktayız. Bölgede barışın sağlanması için bulunan

askerlerimize yapılan saygısızlıklar, bayrağımıza duyulan kin, bardağı taşıran son damla olmuştur. Suriye halkı için yaptığımız fedakârlıklar ortadayken karşılığında nankörlük görmemiz sabrımızı zorlamakta ve sinir uçlarımıza dokunmaktadır.

Millî kimliğimizi hatta ülkemizin asayişini tehdit eden sığınmacılar sorununa karşı tek yumruk hâlinde olmamız gerekmektedir. Toplumsal huzurumuzu sarsmaya çalışanlara karşı ortak bir siyasi iradeyle harekete geçmeliyiz. Mecliste bulunan tüm siyasi parti gruplarından ortak bir bildiri yayınlanmasını tüm Grup Başkan Vekillerinden özellikle rica ediyorum. Hükûmetin derhâl geri dönüş politikalarını uygulamaya koymasını kendilerine şiddetle hatırlatıyorum. Mesele yabancı düşmanlığı değildir, mesele sığınmacı nefreti saçmak değildir, mesele belli bir ırkın dışlanması hiç değildir. Mesele; “din kardeşimiz” diyerek içimize kadar sokulan mültecilerin küçük çocuklarımızı taciz etmesidir. Mesele; market kuyruklarının Sovyetler Birliği, sokakların Orta Doğu, yolların Latin Amerika hâline gelmesidir. Mesele; mültecilerin gettolar oluşturarak sokaklarda tehlike saçıp güvenliğimizi tehdit etmesidir. Mesele; Zafer Partisi Genel Başkanı Sayın Ümit Özdağ’ın önerdiği gibi sokağa çıkma yasağı konularak çözülecek bir durum da değildir. Bilakis, Türkleri evlerine hapsedmek yerine, Suriyelileri evine göndermekle çözülecek bir meseledir. Kayseri’de yaşanan olayların bir benzerinin yaşanmaması için bir an önce icraata geçilmelidir. Cumhurbaşkanı Sayın Recep Tayyip Erdoğan’ın “Kayseri’de yaşanan olayların sebebi, muhalefetin zehirli söylemleridir.” açıklamalarıyla sorun çözülmeyecektir. Her suçu muhalefete atarak gerçeklerin peşinden kurtulamazsınız. Hele ki mülteci sorununu hafife alarak sorunu hiç çözemezsiniz. Bu sorunu çözmek için sokağa inip yaşananlarla yüzleşmek ve vatandaşlarımızın yaşadığı durumu hissetmek gerekmektedir. İçi boş söylemler, göğe yükselen balonun kısa sürede gözden kaybolması gibi etkisiz ve önemsizdir. 783.562 kilometrekare vatan toprağının önemini idrak edemeyenler yarın büyük bir hata yaptıklarının farkına varacaklardır.

Değerli milletvekilleri, ülkesi için hiçbir fedakârlıktan kaçınmayan, vatan ve memleket sevdasını yüreğinde taşıyan şehit Sinan Ateş’in duruşmasının 3’üncü günündeyiz. Duruşmayı ilk günden itibaren Genel Başkanımız Sayın Müsavat Dervişoğlu ve milletvekili arkadaşlarımızla birlikte titizlikle takip etmekteyiz. Mahkeme heyetinin yanlı ve taraflı tutumunu endişeyle izlemekteyiz. Mahkeme başkanının kamuoyuna yansıyan tavırları, büyük bir siyasi baskı hissettiğini gözler önüne sermektedir. Mahkeme salonunda sinir krizi geçirecek raddeye gelen mahkeme başkanının davada adil olup olmayacağından endişe duymaktayız. Sanıkların ifadelerini duydukça mahkeme heyetiyle nasıl dalga geçtiklerini ve bu şımarıklığın arkasında duran gücü doğrusu merak ediyoruz. İlk günden beri iddianamenin yetersiz olduğunu, hatta bunun bir iddianame değil bir ibraname olduğunu her platformda belirttik. Adalet tecelli edene kadar, suikastın üzerindeki sis perdesi aralanana kadar davanın takipçisi olacağımızı açık yüreklilikle belirtmek istiyorum. Türk kadınının ferasetini ve cesaretini temsil eden Ayşe Ateş’in ve biricik kızları Bengisu ile Banuçiçek’in daima yanında olacağımızı ifade etmek istiyorum. Bu cinayet ortada kalmayacaktır.

“Ya adalet ya kıyamet.” söylemimizden asla vazgeçmeyeceğimizi belirtiyor, Genel Kurulu ve yüce Türk milletini saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Aydın, teşekkür ediyorum.

Diğer söz talebi Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Giresun Milletvekili Ertuğrul Gazi Konal’a ait.

Sayın Konal, buyurun. (MHP sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA ERTUĞRUL GAZİ KONAL (Giresun) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Türk Sivil Havacılık Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve Kanun Hükmünde Kararnemelerde Değişiklik

Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin birinci bölümü üzerinde Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Bu vesileyle Gazi Meclisimizi ve yüce Türk milletini saygıyla selamlıyorum.

Biliyorsunuz ki egemenlik olgusunu yalnızca kara parçaları üzerinde veya bir devletin toprakları üzerinde algılamak büyük bir yanılgıdır. Tarihten bugüne özellikle su yolu taşımacılığının ülkeler arası yapılmaya başlandığından bu yana karada olduğu gibi egemenlik mücadelesi için büyük savaşlar denizlerde de olmuştur; öyle ki hem dünya hem Türk tarihi deniz savaşlarıyla doludur. Bu vesileyle, Türk denizciliği için gerçek bir dönüm noktası olan Türk kara sularımızdaki egemenliğimizin ve bağımsızlığın sembolü 1 Temmuz Kabotaj ve Denizcilik Bayramı'nı kutluyorum.

Değerli milletvekilleri, Milliyetçi Hareket Partisi olarak görüşmekte olduğumuz bu teklifi detaylıca inceledik ve bazı önemli hususları sizlerle paylaşmak üzere söz almış bulunmaktayım. Öncelikle, bu kanun teklifi ulaştırma, denizcilik, haberleşme alanlarında dengeli, erişilebilir, ekonomik ve güvenli hizmet anlayışıyla toplumun yaşam kalitesinin yükseltilmesine ve ülke kalkınmasına katkı sağlamayı hedeflemektedir; bu amaç doğrultusunda birçok önemli düzenleme içermektedir. Bu kanun teklifiyle Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığına liman, iskele ve kıyı yapılarında gemilere verilen hizmetlere yönelik taban ve tavan ücretlerini belirleme yetkisi verilmektedir. Bu düzenlemeyle liman işletmeleri ve gemi sahiplerinin ticari menfaatleri gözetilerek sürdürülebilir bir rekabet ortamı yaratılması amaçlanmıştır. Liman hizmetlerinde taban ve tavan ücretlerinin belirlenmesi, hizmet kalitesinin yükseltilmesine ve rekabetin adil bir şekilde sağlanmasına katkı sağlayacaktır. Aynı zamanda, demirleme ücretlerinin döner sermaye işletmesi hesabına yatırılması ve bu miktarın yüzde 50'sinin hazineye aktarılması hususu düzenlenmiştir. Bu düzenlemeyle liman işletmelerinin mali yapısının güçlendirilmesi ve kamuya sağlanacak ek gelirlerle denizcilik sektörünün desteklenmesi hedeflenmektedir. Milliyetçi Hareket Partisi olarak deniz ticaretinin ülkemizin stratejik ve ekonomik gücünü artıran bir unsur olduğuna inanıyoruz. Bu düzenlemeyle, limanlarımızın uluslararası standartlarda hizmet verebilmesi için gerekli altyapı ve hizmet kalitesinin sağlanacağını düşünüyoruz. Deniz ticaretinin geliştirilmesi, Türkiye'nin ekonomik kalkınmasında önemli bir rol oynayacaktır. Bu nedenle, liman hizmetlerinin taban ve tavan ücretlerinin belirlenmesi, sektörün sürdürülebilirliği ve rekabetçiliği açısından kritik öneme sahiptir.

Akabindeki maddelere baktığımızda, kılavuzluk ve römorkörcülük hizmetlerinin usul ve esasları belirlenmiştir. İstanbul ve Çanakkale Boğazlarında geçiş esnasında verilecek kılavuzluk ve römorkörcülük hizmetlerinin münhasıran Kıyı Emniyeti Genel Müdürlüğü tarafından yapılacağı belirlenmiştir. Bu düzenleme, boğazlarımızın stratejik önemini ve güvenliğini artırmayı amaçlamaktadır. Aynı zamanda, belirli bölgelerdeki bu hizmetlerin ihale yoluyla devredilmesi öngörülmektedir ki bu da hizmetlerin verimliliğini ve etkinliğini artıracaktır.

Boğazlarımızın güvenliği ve deniz trafiğinin düzenli bir şekilde işlemesi millî güvenliğimiz açısından büyük önem arz etmektedir. Milliyetçi Hareket Partisi olarak boğazlarımızda kılavuzluk ve römorkörcülük hizmetlerinin tek bir elden Kıyı Emniyeti Genel Müdürlüğü tarafından yürütülmesini destekliyoruz. Bu düzenleme, olası deniz kazalarının önlenmesinde ve deniz trafiğinin güvenli bir şekilde yönetilmesinde hayati bir rol oynayacaktır. Ayrıca, hizmetlerin ihale yoluyla devredilmesi rekabetin artırılmasına ve hizmet kalitesinin yükselmesine olanak tanıyacaktır.

Ticari gemilerin sera gazı emisyonları için emisyon bedelinin tahsil edilmesi ve bu gelirlerin denizciliğin yeşil dönüşümünün desteklenmesi amacıyla kullanılması düzenlemede yer almıştır. İklim değişikliğiyle mücadelede denizcilik sektörünün rolü büyük önem arz etmektedir. Bu düzenlemeyle, emisyonların azaltılması ve çevre dostu denizcilik uygulamalarının teşvik edilmesi amaçlanmıştır. Milliyetçi Hareket Partisi olarak çevreye duyarlı bir politika izlemeyi ve sürdürülebilir kalkınmayı

destekliyoruz. Deniz taşımacılığından kaynaklanan karbon emisyonlarının azaltılması sadece ülkemiz için değil, tüm dünya için kritik bir öneme sahiptir. Bu nedenle, toplanan emisyon bedellerinin yeşil denizcilik projelerine yönlendirilmesi, sektörün çevre dostu uygulamalara geçişini hızlandıracaktır.

Teklifin diğer maddelerinde, ticaret gemilerinin denetiminin uluslararası sözleşmeler kapsamında olanlar için sözleşmeye göre yapılması, kapsam dışında olanlar için ise yönetmeliğe göre yapılması düzenlenmiştir. Bu düzenleme, gemi denetimlerinin uluslararası standartlara uygun olarak gerçekleşmesini sağlamayı amaçlamaktadır. Denetimlerin uluslararası standartlara uygun yapılması Türk denizcilik sektörünün uluslararası alanda saygınlığını artıracaktır.

Yine, kanun teklifiyle, yabancı gemilerin limandan çıkmak için liman çıkış belgesi alması uygulaması yasal zemine oturtulmuştur. Bu düzenleme, liman çıkış işlemlerinin uluslararası standartlara uygun olarak gerçekleşmesini sağlamayı amaçlamaktadır. Liman çıkış işlemlerinin yasal zemine oturtulması, deniz ticaretinde güvenliği ve düzeni sağlayacaktır.

Değerli milletvekilleri, bu kanun teklifinde, 6831 sayılı Orman Kanunu kapsamında kamu yararı ve zaruret gerekçesiyle orman alanlarına verilebilecek izinlere ilişkin düzenlemeler de yapılmıştır. Bu düzenlemeler, afet tahliye koridorları, geçici barınma sahaları ve yük aktarma merkezleri gibi tesislerin yapılmasına olanak tanımaktadır. Bu düzenleme, afet durumlarında hızlı müdahaleyi ve lojistik desteği sağlayacak altyapının oluşturulmasını amaçlamaktadır. Daha önce, havaalanları ve havaalanlarında yapı-ışlet-devret modeliyle yapılan tesislerin havaalanı müstemilatı sayılması ve Tarım ve Orman Bakanlığına izin verilmesi düzenlenmiştir. Bu düzenleme, havaalanı tesislerinin gelişmesini ve yolcuların zaruri ihtiyaçlarını karşılayacak tesislerin yapılmasını amaçlamıştır. Havalimanı tesislerinin geliştirilmesi yolcu konforunu artıracak ve hava yolu taşımacılığı ülkemizin rekabet gücünü yükseltecektir.

Kanun teklifinde bulunan 11'nci maddede "Türk sivil hava araçları ile faaliyette bulunan" ifadesinin çıkarılarak madde kapsamının genişletilmesi düzenlenmiştir. Bu değişiklik sivil havacılık faaliyetlerini yürüten tüm yerli ve yabancı gerçek kişiler, özel hukuk kişileri ve kamu kurum ve kuruluşlarının denetimini kapsayacak şekilde genişletilmektedir. Bu düzenleme sivil havacılık faaliyetlerinin daha geniş bir denetim ve gözetim altında yürütülmesini sağlayacaktır. Milliyetçi Hareket Partisi olarak bu düzenlemelerin genel olarak olumlu olduğunu, denizcilik ve sivil havacılık sektörümüzün daha rekabetçi ve sürdürülebilir bir yapıya kavuşmasına katkı sağlayacağını düşünmekteyiz. Ancak bazı hususlarda daha detaylı bir şekilde ele alınması gerektiğini de belirtmek istiyoruz. Özellikle kılavuzluk ve römorkörcülük hizmetinin özelleştirilmesi sürecinde kamu yararının gözetilmesi ve hizmet kalitesinin düşmemesi için gerekli denetim mekanizmalarının etkin bir şekilde çalışması önem arz etmektedir.

Sonuç olarak Türk Sivil Havacılık Kanunu ve ilgili diğer kanunlarda yapılacak bu değişikliklerin ülkemizin denizcilik ve havacılık sektörünün daha güçlü ve sürdürülebilir bir yapıya kavuşmasına katkı sağlayacağını umuyoruz. Milliyetçi Hareket Partisi olarak bu sürecin takipçisi olacağımızı ve gerekli katkıları sunacağımızı belirtmek istiyorum.

Konuşmamı sonlandırmadan önce, seçim bölgemde bulunan ve bölgemiz adına yapılan en büyük hizmetlerin başında gelen Ordu-Giresun Havalimanı sefer sayılarının artırılması -özellikle yaz mevsimlerinde Akdeniz, Ege Bölgelerine- ve Doğu Karadenizli hemşehrilerimizin yoğun yaşadığı Almanya, Hollanda, Belçika, Amerika Birleşik Devletleri başta olmak üzere yurt dışı uçuşu taleplerimizi buradan iletme istiyorum.

Ayrıca, yalnızca Ordu-Giresun Havalimanı'nda değil, birçok havaalanında yaşanan ticari taksi krizine de değinmek istiyorum. Havaalanlarından gelen yolcular, maalesef, kendi şehrinde, kendi ilçesinden gelen taksicilerimizden hizmet alamamaktadır. Bu durumu şu örnekle, maalesef, vermek istiyorum: Gecenin bir

saatinde İstanbul'dan Ordu-Giresun Havalimanı'na gelen bir yolcu kardeşimizi Giresun merkezden gelen taksicimiz yolcu olarak aldığı için kazancının çok üzerinde bir para cezası ve on beş günlük trafikten men cezası alıyor. Dahası, bir taksici arkadaşımızın kendi engelli evladını Ordu-Giresun Havalimanı'ndan almasına izin verilmiyor.

Havaalanında ekmeğini kazanan taksicilerimizi mağdur etmeden, seçme hakkı baki olan vatandaşlarımız arasındaki bu problemin bir an önce çözüme kavuşturulması gerektiğini söylüyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Konal, teşekkür ediyorum.

Diğer söz talebi, Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına Ağrı Milletvekili Sırrı Sakik'e ait.

Sayın Sakik, buyurun. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

DEM PARTİ GRUBU ADINA SİRRI SAKİK (Ağrı) – Sayın Başkan, sevgili arkadaşlar; ben de hepimize iyi bir akşam diliyorum.

Sivas'ta bundan tam otuz bir yıl önce büyük bir katliam yaşandı, 35 insanımız diri diri yakıldı. Yakanlar bağıırıyordu “Benzini getirin, ateşi getirin, naylonları getirin ki iyi yansınlar.” O karanlık yüzler, o aydınlık yüzleri otuz bir yıl önce Sivas'ta bu şekilde katlettiler ve herkes oraya ateş taşıyordu, o ateşe odun taşıyordu, ateşi harlıyorlardı. Bu toprakların böylesi acı dolu yılları var.

Şimdi, yıl 1993; Sivas'tan başlayan bir yıllık bilanço çıkarım. Ne oldu bu topraklarda? Hep tartışıyoruz ya “Mülteciler geldi. Burası güllük gülistanlıktı; işte geldiler, şöyle oldu, böyle oldu.” Bu topraklarda hiçbir zaman barış olmadı, hiçbir zaman birbirimize yüreğimizi açmadık. Hep ötekiler düşman oldu ve onlar düşman muamelesi gördüler.

Bakin, 2 Temmuzda Sivas katliamı, 35 kişi yandı diri diri. Dönemin Başbakanı Çiller “Çok şükür -otelin dışındaki o caniler- onlara bir şey olmadı.” diyor. Bir ülkenin Başbakanı... İşte odun böyle taşınır, ateş böyle harlanır. Yine o yıl, resmî kayıtlara göre şu coğrafyada 510 faili meçhul cinayet işlendi, hiçbirinin faili bulunmadı. 3.500 köy yakıldı. Benim de doğduğum köy ateşler içerisinde yerle bir edildi. Uğur Mumcu Ankara'nın göbeğinde öldürüldü, katilleri bulunmadı. Eşref Bitlis bir uçak kazasında yanındaki subaylarla birlikte öldü, failer bilinmiyor. Ve o tarihte PKK bir ateşkes ilan etti, o ateşkes sürecinde biz de Şam'daydık, Özal'ın talepleri üzerine gitmiştik ve biz Şam'dayken Özal öldü, Özal'ın ölümünün de şaibeli olduğunu bütün ailesi yüksek sesle seslendirdi. 3 Nisan 1993'te Bingöl'de masum 33 asker kurşuna dizildi ve o katiller bulunmadı; ne oldu, nasıl oldu, o olay hâlâ öyle karanlıkta ve 5 Temmuzda Başbağlar'da bir başka katliam oldu. İnsanlığa karşı nerede bir suç işleniyorsa, nerede bir katliam varsa biz onun karşındayız; onun için Sivas Madımak'taki katliam neyse Başbağlar'daki katliam da odur.

Sonra, Mehmet Sincar -benim milletvekili arkadaşım- Batman'da Hizbulkontra tarafından katledildi. Sonra, aynı yıl Vartinis'te bir aile ateşe verildi. Sonrası, benim doğduğum köyde yine 8 insan ateşe verilerek öldürüldü. Sonra, Kulp'ta -Diyarbakır Milletvekili var, yakın akrabalarıdır, benim de akrabalarımıdır- 11 kişi katledildi, yirmi yıl sonra onların kemikleri bulundu. O kadar çok şey oldu ki yani insanlığa karşı büyük suçlar yaşandı.

Şimdi, bizim ülkemizin realitesi bu; bu topraklarda hep bunlar oldu.

Uygur ülkeler nasıl sorunlarını çözdüler? Almanya Başbakanı Willy Brandt -büyük bir anıt yaptılar-gitti, anıtın önünde saygıyla eğildi ve oradaki soykırıma uğrayan insanların önünde diz çöktü. Sonrası, İspanya beyaz bir sayfa açtı ve geçmişle yüzleşti, yeni bir anayasa yaptı. Şili'de aynı şeyler oldu. Peki, biz yapamaz mıyız? Biz bunları hayata geçiremez miyiz bir daha asla olmaması için? Bu Parlamento niçin var?

Şimdi, benim size bir önerim var. Bakın, nasıl ki uygar ülkeler bu sorunlarını çözdüyse biz de çözebiliriz, biz de. İster Anadolu topraklarında ister Mezopotamya topraklarında büyük bir anıt yapalım. Bu anıta 1 Eylül Dünya Barış Günü gibi önemli bir günde hep beraber gidelim. O anıta 1915’lerde yaşanan o vahşeti nakşedelim; istiklal mahkemelerini o anıta kazıyalım; Sabahattin Ali’yi, İskilipli Atıf Hoca’yı, Ali Şükrü Bey’i oralara yazalım. Sonrası, dönelim, bu Parlamente’ye Mustafa Kemal’in sözleriyle, ulusal giysileriyle gelen Kürt Milletvekilleri Hasan Hayri ile Yusuf Ziya’nın isimlerini nakşedelim. 1930’larda -Zilan katliamıyla ilgili- katledilenlerin ismini yazalım; 1938’de Dersim’de katledilenlerin anısını, isimlerini yazalım; 33 kurşunu yazalım, Van’da katledilen masum Kürtleri yazalım; 6-7 Eylül olaylarını yazalım, Adnan Menderes’i yazalım, yanına Deniz Gezmiş’i yazalım, yanına Mahir’i, Kemal’i, Ali’yi koyalım -o zaman yüzleşiriz- Maraş katliamını koyalım, Sivas katliamını koyalım; 1990’lı yıllarda işlenen 17 bin faili meçhul cinayete kurban giden insanların isimlerini koyalım. Bunları koyabilirsek ve yüzleşirsek o zaman sorunlarımızı çözeriz, o zaman. Bakın, bu Parlamento bunun için var. Bakın, yanı başımızda insanlığa karşı suç işlendi; Gar katliamı. İki gün önce mahkeme ne karar verdi? Dedi ki: “Burada insanlığa karşı bir suç yok.” Peki, ey yargıçlar 33 insan katlediliyor, bu insanlığa karşı bir suç değilse neye karşı bir suç? Madımak’ta insanlığa karşı bir suç yok ve bu, zaman aşımına uğruyor; Başbağlar’da aynı şey oluyor, Vartinis’te oluyor, Zengök’te oluyor. Peki, bu insanlar katledilirken “insan” kategorisinde değerlendirmiyor musunuz? İşte, onun için bu mahkemelerin bu noktada verdiği kararların ne vicdani ne ahlaki bir tarafı yoktur. Hep de söyleriz ya yani büyük devletlerin ve büyük yargıçların bir yalanı var: Zaman aşımı. Vallahi, hiçbir yerde insanlığa karşı suçlarda zaman aşımı yoktur, sadece bu, Orta Doğu topraklarında vardır. Bu, Orta Doğu topraklarında -zaman aşımı- hep hayat bulur ve katiller kollanır ve korunur; biz bunları hak etmiyoruz. Şimdi, bu Parlamento bunu yapamaz mı? Hepimiz bunu yaparız, yapabiliriz de. Peki, başta da söylediğim gibi, bu uygar ülkeler bunu yaptı da biz niye yapmıyoruz? Görevimiz sadece gelip burada birbirimizle cebelleşmek mi? Sürekli topu başka tarafa atıp... Peki, bu topraklarda bu kadar mülteci düşmanlığı yapan ırkçı, faşist kesimler var, partiler var; bunların günahı yok mu? Bakın, onlar bu toprakları küçücük iktidarları için sürekli tetikliyorlar. Ben bu ülkenin savcılarını, yargıçlarını, bakanlarını göreve davet ediyorum. Bizim en masumane bir sözümüzden hakkımızda davalar açılıyor, mahkûmiyetler oluyor. Burada halkları birbirine vurduran ve burada halklara düşmanlık yapanlarla ilgili savcıların bir an önce harekete geçmesi lazım. Yarın bizim başımıza nasıl bir felaket gelir bilmeyiz. İnsanlar kendi doğdukları topraklardan keyfi olarak çekip gitmezler. Bizden de milyonlarca insan yurt dışında, bunlar da keyfiyetten mi gittiler? Onun için yargıçları göreve davet ediyorum. Bu ırkçı, faşist söylemlerin hayatımızda yeri olmamalıdır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SIRRI SAKİK (Devamla) – Teşekkür ediyorum.

Dün akşam millî maç vardı. Hepimizin millî maçta tavrı, tarzı belli; onların başarısı bizim başarımızdır, onlar Bizim Çocuklar’ımız. Hatta millî maçta forma giyenlerden birisi benim köylüm, kapı komşum ve akrabam; birisi Bingöllü, 2 Kürt. Buraya çıkıp öyle “Kurt işareti Türk halkını temsil ediyor.” Hayır, bizi temsil etmiyor, sizin partinizi temsil ediyor.

SELCAN HAMŞIOĞLU (Tekirdağ) – Türk milletini temsil ediyor.

SIRRI SAKİK (Devamla) – Siz Türk milleti adına konuşamazsınız.

TURAN YALDIR (Aksaray) - Biz Türk milleti adına konuşuruz.

SIRRI SAKİK (Devamla) – Biz hepimiz bu topraklarda varız ve hepimiz Türkiyeliyiz, hepimizin farklı kimlikleri var, farklı inançları var. Yani bir halka politikalarınızı, ırkçılığı, milliyetçiliği dayatamazsınız.

TURAN YALDIR (Aksaray) – Kendiniz her türlü ayrımcılığı yapıyorsunuz.

SIRRI SAKİK (Devamla) – Bunun uygar ülkelerde de yeri yok.

TURAN YALDIR (Aksaray) - Her türlü bölücülüğü yapıyorsunuz o kürsüden.

SIRRI SAKİK (Devamla) – Bunun üzerine siyaset yapmayın, yeni şeyler üretin, topluma yeni şeyler...
(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SIRRI SAKİK (Devamla) – Irkçılığın, faşizmin bu topraklarda yeri yok.

BAŞKAN – Sayın Sakik, teşekkür ediyoruz.

YAVUZ AYDIN (Trabzon) – Türkiye Büyük Millet Meclisindesin, Türkiye Büyük Millet Meclisinde! Aidiyeti olduğun kurumun rozetini bile yakana takmıyorsun. Aidiyetinin olduğu rozeti bile, Meclisin rozetini bile yakana takmıyorsun.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Rozetle bir alakası yok bunun. Kurt işaretini sahiplenmek zorunda değiliz.

YAVUZ AYDIN (Trabzon) – Evet, mecburiyeti yok bunun, gönülden gelmesi gereken bir şey. Hiçbirinizin yakasında rozet yok; Türkiye Cumhuriyeti devletinin ve Türkiye Büyük Millet Meclisinin rozeti yok yakanızda. Neden acaba?

BAŞKAN – Bitti, süreniz bitti.

SIRRI SAKİK (Devamla) – Son bir söz...

BAŞKAN – Yok, Sayın Başkan, biz herkese eşit... Bugün bir istisna yaptık, neler yaşadık.

Teşekkür ediyorum.

Şimdi Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Mersin Milletvekili Sayın Gülcan Kış...

SEZAI TEMELLİ (Muş) – Söz istemiştin Başkan. Ama hiç görmüyorsunuz. Önemli bir şey...

SIRRI SAKİK (Ağrı) – Senin gözlüğün de hep bizi görmüyor.

BAŞKAN – Sayın Kış, buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA GÜLCAN KIŞ (Mersin) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Komisyonumuza 30 madde olarak getirilen görüşmekte olduğumuz torba kanunla Anayasa Mahkemesinin ve Danıştayın iptal ettiği bazı düzenlemeler AKP iktidarı tarafından ısrarla, yeniden getirilmektedir. Özetle, Anayasa’nın AKP iktidarı tarafından tanınmaması, “Anayasa Mahkemesi kararlarına saygı duymuyorum.” anlayışı, Türkiye’de hukuka olan inancın yerle bir edilmesi, ülkemizin hukuk devleti kimliğinden uzaklaştırılması AKP iktidarının eseridir. Anayasa’ya aykırılıklar içerdiği mahkeme kararıyla netleşmiş bu düzenlemelere ısrarla teklifte yer verme çabası da hukukun iktidarca çiğnendiğinin bir göstergesidir. Teklifin Komisyon sürecinde de bu anlamda itirazlarımızı dile getirdik, muhalefet şerhimizi de detaylı olarak Komisyonunda üyelerimizi anlattık.

Değerli milletvekilleri, ulaştırma ve havacılık alanında yaşanan güncel bir olaya değinmek istiyorum; vatandaşlarımızın tepki gösterdiği, mağdur edildiği bir konuyu dikkatlerinize sunmak istiyorum. Özellikle bayram haftasında neredeyse Türkiye’nin dört bir yanında bütün havalimanlarında ve şu anda da giderek artan bir sorun hâline gelen AJet uçuşları... AnadoluJetin AJet’e dönüşmesiyle başlayan sıkıntılar gün geçtikçe artmakta, vatandaşlarımız mağdur edilmektedir. Öyle ki AKP milletvekillerinden, AKP’li çevrelerden bile bu konuya dair isyan eden, tepki çeken açıklamalar kamuoyuna da yansımıştır. Bilet fiyatlarına zam yapılması, haber verilmeden iptal edilen uçuşlar, organizasyon bozukluğu gibi bir dizi sebepten ötürü fatura yine vatandaşa çıkmış, saatlerce havaalanlarında mağdur edilmişlerdir ve tüm bunlar Ulaştırma Bakanı Sayın Uraloğlu’nun ihale verdiği bir şirketin özel jetiyle yurt dışı gezisi yaptığı süreçte yaşanmıştır. Konuyla ilgili bugüne kadar açıklama yapılmazken bir bakıyorsunuz Ulaştırma Bakanı ardı ardına “tweet”ler atıyor; “Türkiye hızlanıyor, ulaştırmada zirveden inmiyoruz; havalimanlarında rekordan rekora koşuyoruz.” gibi gerçekte alakası olmayan “tweet”lere imza atıyor.

Sayın Bakan, gerçeği görmek istiyorsanız gözünüzü havalimanlarına çevirin, vatandaşların orada maruz kaldıkları rezaleti görün ve bir açıklama yapın. Bu rezaleti çözmek için bir adım atacak mısınız? Bunu da mağduriyet yaşayan tüm yolcular adına sormak isterim size.

Yine, geliyoruz o çok övündüğünüz otoyol projelerinize. Her bayramda olduğu gibi bu Kurban Bayramı'nda da Mersin Silifke'de D400 Kara yolu, Karayolları Genel Müdürlüğü tarafından yayınlanan haritada kaza kara noktaları arasında yer almıştır ve maalesef ki beş gün önce bu yolda ölümlü ve büyük bir zincirleme kaza gerçekleşmiştir. Daha bayram öncesi Genel Kurulda Mersin'imizde yaşanan ulaşım sıkıntılarını dile getirmiştım, Hükûmeti ve ilgili bakanlığı da uyarmıştım, "Çeşmeli-Taşucu Otoyolu'nda yaşanan trafik çilesinin bir an evvel bitmesi için gerekli adımları atın." demiştım ancak maalesef AKP Hükûmetinin bakanları hayal dünyasında yaşıyor, verilen hiçbir söz de tutulmuyor.

Ulaşımda kırılan rekoru ben size bir örnekleyayım, bu kanun teklifinin Komisyon aşamasında da gündeme getirmiştım. Komisyon Başkanımız Sayın Karaismailoğlu da Bakanlık yaptığı dönemde Mersin'e ulaşım alanında verilen sözlerin taraflarından biri olduğu için Komisyonunda kendisi de bizim isyanımıza ortak olmuştur. Konu Çukurova Havalimanı; on üç yıldır bitirilemeyen, defalarca sözler, açılış tarihleri verilen Çukurova Havalimanı. Ekranları başında bizi izleyen değerli Mersinliler, değerli hemşehrilerim, buradan size duyuruyorum: Çukurova Havalimanı için verilen son açılış tarihi Temmuz 2024, bugün 3 Temmuz; artık takdiri size bırakıyorum, bekleyip göreceğiz.

Değerli milletvekilleri, mevcut kanun teklifinde limanlarla ilgili de düzenlemeler mevcut. Mersin'in gündemindeki en önemli konulardan biri olan Mersin Ana Konteyner Limanı'ndan da bahsetmek istiyorum. Mersin'de denizcilik, ticaret, turizm ve ulaşım sektörünün ihtiyaç duyduğu, haberini beklediği bu projeye neredeyse bütün kalkınma planlarında yer verilmiştir. Projenin yeri konusunda bugüne kadar tartışmalar yaşanmaktaydı ancak Komisyonunda Başkan Sayın Karaismailoğlu tarafından Mersin'e yapılacağı konusunda net ifadeler kullanılmıştır, "Ana Konteyner Limanı Mersin'de yapılacaktır." denilmiştir. Umarım bu vaatler bir an evvel gerçekleşir ve başta Mersin olmak üzere bölgemizin ve ülkemizin kalkınmasında öncü rol oynayacak Ana Konteyner Limanı'mız hızla tamamlanır.

Değerli milletvekilleri, Anayasa'ya aykırılıkları olduğunu belirttiğimiz bu torba kanun teklifiyle duruma ve kişiye özel kanun yapma amacı güdüldüğü de görülmektedir. Bakınız, teklifin en can alıcı maddelerinden biri olan ve Anayasa'ya aykırılık teşkil eden 2'nci maddede, 618 sayılı Limanlar Kanunu'na ek maddeyle kılavuzluk ve hizmetlerinin İstanbul ve Çanakkale Boğazları haricinde Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı uhdesine verilmesinin ve de özelleştirilebilmesinin önu açılmaktadır. Oysaki Danıştay kararlarına, Sayıştay raporlarına da yansıdığı şekliyle söz konusu hizmetler kamu hizmetidir ve bu hizmetin bir grup veya bir kesim aracılığıyla değil, devlet aracılığıyla sunulması gerekmektedir. Boğaz geçişi esnasında verilen kılavuzluk ve hizmetleri boğazın stratejik önemi nedeniyle Kıyı Emniyeti Genel Müdürlüğüne verilmektedir. Kurucu liderimiz Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün önderliğinde, Türkiye Cumhuriyeti'nin kurucu kadroları tarafından imzalanan ve cumhuriyetimizin en önemli kazanımlarından biri olan Montrö Anlaşması'yla boğazlarımız koruma altına alınmıştır. Bu nedenle, kılavuzluk ve hizmetlerinin Kıyı Emniyeti Genel Müdürlüğü tarafından yapılması gerektiğini bir kez daha buradan vurgulamak isteriz.

Değerli milletvekilleri, teklifin yine en dikkat çekici maddeleri 9'uncu ve 10'uncu maddelerinde yapılan düzenlemelerle büyükşehir sınırları içerisinde kalan, devlet ormanlarından geçen kara yollarına yük aktarma tesislerinin kurulabilmesi sağlanmaktadır. Ayrıca, devlet ormanları içinde kalan havaalanlarında yap-işlet-devret modelinde olanlar dâhil yapılacak hizmet tesislerinden de hiçbir kira bedeli alınmaması düzenlenmektedir. Hâlihazırda YİD modeli kapsamında yapılmış ve işletmecilikte olan havaalanlarındaki tesislerden Orman Kanunu kapsamında herhangi bir bedel tahsil edilmemesi düzenlenmektedir. Bu modelle

yapılan pek çok yatırımın maliyetinin çok üzerinde bedellerle sözleşmelere taraf olan firmalara yaptırıldığı da örneklerle sabitlenmiştir. “Milletin cebinden bir kuruş çıkmayacak.” diyerek YİD modeliyle yaptırılan yatırımlar için milletimiz 2017 yılından 2023 yılına kadar tam 16,8 milyar dolar ödeme yapmıştır, 2026 yılı sonuna kadar da tam 16 milyar dolar ödeyecektir. Yüksek kârlar elde ettikleri bilinen firmalar için bir istisna uygulaması asla kabul edilemez bir durumdur.

Değerli milletvekilleri, Cumhuriyet Halk Partisi olarak vatandaşlarımızın sesi olmaya devam edeceğiz. Biz vergide adalet, gelirden adalet diyoruz, onlar ise bahşişe vergi koyuyor, yurt dışı çıkış harcını artırıyor, vatandaşın yediğine, içtiğine vergi koyuyorlar. Biz “İsrafi önleyin.” çağrısı yapıyoruz, onlar özel jetlerden, lüks makam araçlarından, şatafatlı hayatlarından vazgeçemiyorlar. Dökme suyla değirmen dönmüyor artık. AKP’nin bu ülke üzerinde denemeye çalıştığı ekonomi safasatası çökmüştür artık. 86 milyonun üzerinde denemeye çalıştığımız bu modeliniz artık hükmünü yitirmiş durumdadır. Bu nedenle, belli çıkar çevrelerini zengin etmeye dönük, ulusal güvenlik ve ülke çıkarlarına, Anayasa’ya aykırılıklar taşıyan bu kanun teklifine karşı olduğumuzu bildiriyor, Genel Kurulumuzu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Kış, teşekkür ediyorum.

Diğer söz talebi Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Trabzon Milletvekili Adil Karaismailoğlu’na aittir.

SEZAI TEMELLİ (Muş) – Sayın Başkan, söz hakkım var...

BAŞKAN – Sayın Temelli, işlem başladı, bitsin, ondan sonra vereyim.

SEZAI TEMELLİ (Muş) – Ama çok önemli.

BAŞKAN – Sayın Karaismailoğlu, buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA ADİL KARAİSMAİLOĞLU (Trabzon) – Sayın Başkan, Gazi Meclisimizin değerli milletvekilleri; Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonumuzun yoğun çalışmalarıyla düzenlemiş olduğu Türk Sivil Havacılık Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve Kanun Hükmünde Kararnemelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi hakkında görüşlerimizi bildirmek üzere huzurlarınızdayım. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Görüşmelerimizin ülkemize ve milletimize hayırlı olmasını diliyorum.

Değerli arkadaşlar, 1 Temmuz Pazartesi günü 98’incisini kutladığımız mavi vatanımızın 1 Temmuz Denizcilik ve Kabotaj Bayramı’nı en kalbî duygularıyla tebrik ediyor, denizcilik kahramanlarımızı ve aziz şehitlerimizi saygıyla anıyorum.

Kabotaj Kanunu’yla yabancı devletlerin Türk deniz ticaretindeki hâkimiyetine son verilmiş, denizlerdeki kapitülasyonlar kaldırılmıştır. Türk kara sularında, ülkemizin kıyı ve limanlarında her türlü denizcilik faaliyetleri, yük ve yolcu taşıması ile kılavuzluk ve römorkörcülük hizmetlerini verme hakkı yalnızca Türk bayraklı gemilere tanınmıştır. Bu kazanım bugünkü denizciliğimizin ve ulusal ekonomimizin her geçen gün artan büyüme ve rekabetçiliğinin temelini oluşturmaktadır, denizcilik sektörümüzün gelişmesi için önemli bir süreci de başlatmıştır. 1 Temmuz, deniz gücünün donanmayla birlikte deniz ticaret filosu, gemi inşa sanayisi, limancılık faaliyetleri, kılavuzluk ve römorkörcülük hizmetleri ve diğer tüm yardımcı hizmetleriyle bir bütün olduğunun ilk kez kanun düzeyinde bir devlet stratejisiyle teşvik edilmesinin de yıl dönümüdür. Kabotaj hakkının tescili Türkiye Cumhuriyeti’nin en büyük ve en önemli ulusal egemenlik ve bağımsızlık kazanımlarından biridir. Bu kanun genç Türkiye Cumhuriyeti’nin kuruluşuyla ilan ettiği tam bağımsızlığını kara sularındaki egemenliğiyle pekiştirmiştir.

Bilindiği üzere, dünya ticaret hacminin yüzde 90’ına yakını denizlerden sağlanmaktadır. Üç tarafı denizlerle çevrili ve 2 önemli boğaza sahip olan bir yarımada ülkesi olarak bu yoğun ticaret hacmini

en doğru şekilde değerlendirmek, potansiyelimizi artırmak ve somut hâle getirebilmek için gerekli düzenlemelerin ve planlı yatırımların yapılması da kaçınılmazdır.

Denizcilik alanında ortaya koyduğumuz çalışmaların tamamı 1 Temmuz 1926 yılında yürürlüğe giren Kabotaj Kanunu çerçevesinde değerlendirilmiş olup aynı zamanda alınmış referanslarla düzenlenmiştir. Türkiye'ye kendi kara sularında ve limanlarında gemi işletme hakkının tanınmasıyla ülkemizin denizcilik faaliyetlerindeki egemenliğinin tam olarak sağlandığı Kabotaj Kanunu, aynı zamanda Türk denizciliğinin bugün ulaştığı seviyeye gelmesi açısından da büyük bir itici güç olmuştur.

Yirmi iki yıllık hizmet dönemimizde sektöre gerekli önemi vererek yerli ve millî imkânlarımızı talepleri karşılayabilecek bir şekilde genişlettik. Böylece denizcilik endüstrisini ve yan sektörlerini destekleyerek gemi yapımı, bakım ve onarım hizmetleri gibi alanlarda yerel sanayinin gelişmesini sağladık, yerel iş gücünün istihdam edilmesini teşvik ederek denizcilik sektöründe ve yan sektörlerde yeni iş imkânlarını ürettik. Kendi tersanelerimizde ürettiğimiz sondaj ve tarama gemilerimizle büyük başarıları imza attık.

Değerli arkadaşlar, ülkemizin denizlerde sahip olduğu zengin potansiyeli en iyi şekilde değerlendirerek dünya denizciliğinde hak ettiği yeri alması hepimizin ortak amacı ve ülküsüdür. Unutmayalım ki denize ve denizcilğe verilecek önem ölçüsünde Türkiye Cumhuriyeti büyüyecek ve güçlenecektir. Bu bağlamda, milletimizin menfaatlerini göz önünde bulundurarak Türk deniz sularında seyir hâlindeki gemilerin aldığı kılavuzluk ve römorkörcülük hizmetlerine yönelik düzenlemeler bugünkü teklifte hüküm altına alınmaktadır. Kılavuzluk ve römorkörcülük hizmetleri Çanakkale ve İstanbul Boğazlarında Kıyı Emniyeti Genel Müdürlüğü tarafından yapılmaktadır. Bunun dışındaki yerlerde ise özel işletmeciler bu faaliyetleri sunmaktadır ve söz konusu şirketler de bu hizmet için devlete pay ödemektedirler. Teklifin yasallaşmasıyla birlikte bu hizmetler daha sağlıklı bir şekilde sunulacaktır. Teklif uyarınca, kıyı emniyetinin kendi uhdesi dışında kalan kesimlerde kılavuzluk ve römorkörcülük hizmeti vermek isteyen firmalar devlete verecekleri pay oranı için açık artırma usulüyle ihaleye girecek, kamuya en fazla payı verecek firma bu hizmeti vermekle yükümlü olacak ve böylece kamu payı da artacaktır. Bununla birlikte sera gazı emisyonlarının azaltılmasına yönelik denizcilikteki sera gazı emisyonu için bedel alınmasını, elde edilecek bütçenin de yeşil denizcilik alanında faaliyetlerde kullanılmasını sağlayacağız.

Değerli milletvekilleri, ulaştırma sektörünün hiçbir alanını ihmal etmeksizin büyük bir uyum ve koordinasyon içerisinde ülkemizin ulaşım ağını vatandaşlarımızın ihtiyaçlarına uygun şekilde modernleştiriyor, ticari taşımacılıktaki ülke prestijimizi her geçen gün daha ileri seviyelere çıkarıyoruz.

Uluslararası rekabette yön verdiğimiz bir diğer alan olan sivil havacılıkta ise büyük işler yapmaya devam ediyoruz. Özellikle İstanbul Havalimanı kırdığı rekorlarla, elde ettiği başarılarla her geçen gün gündem olmaya devam etmektedir. İstanbul Havalimanı 30 Temmuz Pazar günü, günlük 1.592 uçuş ve 268.275 yolcuyla yeni bir rekora imza atmıştır. Avrupa'nın en yoğun havalimanı olan İstanbul Havalimanı kaliteli hizmet anlayışıyla da ödüller almaya devam etmekte.

SİBEL SUİÇMEZ (Trabzon) – Başkanım, rötalar niye oluyor? Rötarlarda da rekor kırıyoruz!

MURAT EMİR (Ankara) – Kütahya Havalimanını da söyler misiniz; Kütahya, Kütahya'yı söyleyin, Kütahya'yı söyleyin.

ADİL KARAİŞMAİLOĞLU (Devamla) – Antalya Havalimanı da bu bayramda 1.175 uçuş ve 200 bin yolcu rekoruyla Avrupa'nın sayılı havalimanlarından biri olmaya da devam etmekte. Sadece yirmi iki yılda aktif havalimanı sayımızı 26'dan 57'ye çıkardık. Bayrak taşıyıcımız, gururumuz Türk Hava Yolları yurt dışı uçuş noktamızı 60'tan 345'e çıkarmıştır.

Kanun teklifimizde hava yolu sektöründe gelişen şartlara ve ihtiyaçlara uyum sağlamak için havalimanı tanımına yeni ilaveler ekleyerek yolcuların zaruri ihtiyaçlarını karşılayacak ünitelere havalimanı sınırları içerisinde kalmak kaydıyla izin verilebilmesi de düzenlenmektedir.

Havacılık güvenliği tedbirlerinin uygulanması amacıyla havaalanlarında arama ve kontrol işlemlerine ilişkin düzenlemeler de teklifte bulunmaktadır.

Ayrıca, devlet ormanlarında afet tahliye koridoru niteliğinde olan otoyolların sınır çizgisi içerisinde kalmak kaydıyla yük aktarma merkezleri, Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryolları Genel Müdürlüğüne yapılacak demir yolu ve buna bağlı elektrifikasyon, sinyalizasyon, haberleşme tesisleri ile bunların tamamlayıcısı yük merkezi ve yolcu istasyonu gibi zorunlu tesislere de izin verilecektir.

Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumunun AR-GE faaliyetlerinin desteklenmesi amacıyla aktarılan ödenekten havacılık, uzay, raylı sistemler ve denizcilik teknolojilerinin de faydalanması sağlanacaktır.

Yine teklifimizde liman başkanlıklarında Bakanlık tarafından belirlenecek ücretler karşılığında 7/24 esasına göre işlem yapılmasına imkân tanınarak ülkemiz dış ticaretinin önemli bir kısmını karşılayan deniz yolu taşımacılığının sürdürülebilirliği ve verimliliği de artırılmış olacaktır.

Değerli arkadaşlar, geçtiğimiz Kurban Bayramı süreci bir kez daha göstermiştir ki son yirmi iki yılda hizmete verdiğimiz ulaştırma yatırımlarımızın karşılığını katbekat alıyoruz ve almaya da devam edeceğiz. Bayramda demir yollarını kullanan vatandaşımızın sayısı 7,5 milyonu aşmıştır, otoyolları kullanan araç sayısı 21 milyonu aşmıştır, Avrasya Tüneli'nde bayramın son günü 94.454 araç geçişiyle rekorlar kırılmıştır, Yavuz Sultan Selim Köprüsü'nden yine 13 Haziranda 187 binin üzerinde araç geçerek rekor kırılmıştır. Bunlar gibi yüzlerce yatırımlarımızla bölgemizde çevreci, konforlu, güvenli insan ve yük hareketliliğinin merkezine yerleştik.

Her medeniyette ve modern devlette olduğu gibi ülkemiz için de en kilit nokta ulaşım ağlarıdır. Türkiye, bugün yaptığımız yatırımlarla en güvenli ticari ulaştırma güzergâhı olarak ekonomimize can suyu olmuştur. Ortak akıl temelinde Türkiye Yüzyılı vizyonumuzun en önemli sektörü olan ulaşım ağıımızı doğru yatırımlarla ve gerekli yasal düzenlemelerle global trendin referans noktası yapmak için çalışmaya devam edeceğiz. Büyük ve güçlü Türkiye yolunda kıtalar arası kesintisiz altyapının tesis edilerek ülkemizin üretim, ihracat ve istihdam odaklı büyüme stratejisinin hayata geçmesi için hazırladığımız 2053 Ulaştırma ve Lojistik Ana Planı bugün önemini bir kez daha ispatlamıştır.

Meclis gündemine getirdiğimiz bu kanun teklifiyle ulaştırma alanında Türkiye'ye katma değer ve zaman kazandırmayı hedefleyerek bu doğrultuda çalışmalar gerçekleştireceğiz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Karaismailoğlu, lütfen tamamlayın.

ADİL KARAİSMAİLOĞLU (Devamla) – Bu noktada, kıymetli Komisyon arkadaşlarımıza bir kez daha teşekkürlerimi sunuyorum.

Teklifimizin devletimize, milletimize hayırlar getirmesini diliyorum. Yüce Meclisimizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Karaismailoğlu, teşekkür ediyorum.

SEZAI TEMELLİ (Muş) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Temelli, buyurun.

VI.- AÇIKLAMALAR (Devam)

32.- *Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin, İstanbul Milletvekili Yahya Çelik'in yerinden sarf ettiği bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

SEZAI TEMELLİ (Muş) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, siz bizi oradan görmüyorsunuz ama tutanakçı arkadaşların da sol kulakları çalışmıyor çünkü AKP'den gelen şeyleri yeterince tutanağa geçirmiyorlar. Tutanağı istedik biraz önceki tartışmalarda, Sayın Yahya Çelik konuşmasında hakaret eden o cümlede “Şu adam” diyor, sonra nokta, nokta, nokta.

Nedense hakaret kısımları söz konusu oldu mu AKP'den yana, tutanağa hep üç nokta konuluyor. Dolayısıyla şimdi “Şu adam” ve üç nokta... “Ben böyle bir şey demedim.” diyor ama demiş ama devamını tutanağa maalesef arkadaşlar geçirmemişler. Kendisi daha sonra “Böyle bir şey dediysem özür dilerim.” demişti. Biz burada çok önemli bir şeyi tartışıyorduk, satışmalara mahal verecek bir konu değil, insan hakları konusunda, mülteci hakları konusunda, katledilmiş bir çocuk konusunda, taciz, tecavüz konusunda bir şey konuşulurken yaşadığımız tablo buydu ve maalesef kendisi de...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Lütfen tamamlayın, buyurun lütfen.

SEZAI TEMELLİ (Muş) – ...bu kadar ciddi bir konuda sorumluluk alıp aslında bu konu üzerinde gerçekten Grup Başkan Vekilleri Özlem Hanım'ın konuşmalarında belirttiği şekilde bir tavır sergileyecek yerde satışmalar ve hakaretlerle bu konuyu aslında çok farklı yerlere çekmiştir, belirtmek istedim.

BAŞKAN – Şahıslar adına ilk söz...

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Başkanım, Yahya Bey'e bir söz vermemiz lazım.

BAŞKAN – Buyurun Yahya Bey.

33.- İstanbul Milletvekili Yahya Çelik'in, Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin yaptığı açıklamasındaki bazı ifadeleri ile Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın yerinden sarf ettiği bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

YAHYA ÇELİK (İstanbul) – Evet, teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Şimdi, tartışmada “Şu adam...” ifadesi geçiyor, ismini sormuşum Sayın Başkanımıza. Sorduğumu hatırlamıyorum ama sormuşum, kabul ediyorum bunu.

Şimdi, -konuşmanın özetinde- Sayın Gergerlioğlu kürsüye çıkarken sizin yanınızdan dedi ki: “Ben basın açıklaması okuyacağım.” Biz de dedik ki muhtemelen ya Valilik ya Emniyet Müdürlüğü bir açıklama yaptı, bunu okuyacak. Kürsüye çıktığında haber okumaya başlayınca ben de kendisine diyorum ki: “Bu basın açıklaması mı, bir haber mi?” O da dönüyor diyor ki: “Evet, haber.” Yıldırım Oğur'du sanıyorum, “Onun haberini okuyorum.” diyor. Ben de size dönüyorum, isminizi hatırlayamadığım için... Bakın, ben biraz önce de söyledim, “Bunu eğer hakaret kabul ediyorsanız özür diliyorum.” dedim ama Ali Mahir Bey sizi oradan karıştırıp sanki gerçekten bir hakaret etmiş gibi... Ali Mahir Bey'e de söyledim, dedim ki: “Ben hakaret etmedim.” Konuşmamda da var, bir cümle altına bakarsanız Sayın Başkanım, “Sezai Bey” diye hitap ediyorum size, bir cümle altına bakarsanız eğer.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Çelik, lütfen tamamlayın.

YAHYA ÇELİK (İstanbul) – Başkanım, bitiriyorum hemen.

Biz orada asıl size hiçbir hakaret etmiyoruz, sadece Gergerlioğlu'na “Basın açıklaması okuyacağım.” dedi ama onu okumadı, gazete haberi okuduğu için söylüyorum. Ama Ali Mahir Bey -çok özür diliyorum- çıkıyor, peşine hemen... “Terbiyesiz” gibi ifadeler var Sayın Başkanım burada. Şimdi, isminizi sormak hakaretse özür diliyorum. Ben asla bunu hakaret menşeli söylemedim, kullanmadım da size döndüm, basın açıklaması okuyacaktı, onu okumadığımı söyledim. Ama Ali Mahir Bey'e bu “terbiyesiz” lafını aynen iade ediyorum Başkanım. Ben ne bir “terbiyesiz” ne de başka bir şey dememişim.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Sayın Başkanım, ben basın açıklaması falan değil ajanslarda yer alan, Yıldırım Oğur Bey'in de yazısında yer alan bir açıklamayı okudum burada yani bunu inkâr etmenin bir anlamı yok ki bir açıklama yapmak isterim.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Tamam, o basın açıklaması değil.

BAŞKAN – Peki, kayıtlara geçti zaten. Yani bu tartışmayı noktalayalım çünkü Mecliste konuyu başka yere getirdi.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Yani bunu niye inkâr ediyorsunuz?

YUSUF AHLATCI (Çorum) – Soru sormuş.

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – “Basın açıklaması mı, haber mi?” demiş.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Yani Kayseri Emniyet Müdürlüğü’nün açıklamasını niye inkâr ediyorsunuz, bunu anlayamıyorum.

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Hayır, hayır, içeriğini konuşmuyor adam, “Basın açıklaması mı, haber mi?” diye soruyor.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Basın açıklaması değil, adam açıklama yapmış orada.

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Tamam işte, sorması yanlış mı?

BAŞKAN - Sayın Gergerlioğlu, lütfen karşılıklı konuşmayalım, lütfen.

Evet, Sayın Tanal...

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) – Pek kısa bir sözüm var 60’a göre, Şanlıurfa’yla ilgili Sayın Başkanım.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Allah’ım, bu Şanlıurfa ne kadar şanslı bir il, çok şanslı bu Şanlıurfa.

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) – Çok önemli bir sorun Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Size 60’a göre verdim ben sözleri.

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) – E o zaman arkadaşlara hangi kanun hükmüne göre verdiyseniz ben de öyle istiyorum.

BAŞKAN – Efendim, o şimdi sataşmadan şey oldu, kendisine bir şey...

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) – E, ara verilmişti, ara verildi, bitti.

BAŞKAN – Sizin şahsınıza dönük bir şey olursa ben veririm tabii.

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) – E, anladım. Bakın, Sayın Başkanım, ara verildikten sonra bu tür şeylere söz verilmez, biliyorsunuz; bir. İki, siz 60’a göre...

BAŞKAN – Hayır, hayır, Sayın Temelli tutanakları aldı, şimdi konuştu.

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) – Bakın, Sayın Başkanım, İç Tüzük...

BAŞKAN – Sayın Temelli’nin konuşması üzerine, kişi kendi burada olduğu için cevap verdi.

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) – Değerli Başkanım, bakın, İç Tüzük 60’a göre diyor ki: Milletvekili 60’a göre bölgesiyle ilgili pek önemli bir konu varsa Sayın Başkandan izin ister; bu, dile getirilir. Şimdi Şanlıurfa’yla ilgili pek önemli bir konu var, ben de sizden izin istiyorum mümkünse. Bana bu konuda söz verir misiniz?

BAŞKAN – Peki, Sayın Tanal, bir yılı geçti yeni dönem ve ben burada Genel Kurul yönettiğim sırada, her birleşim başında 20 değerli milletvekilimize söz veriyorum ve İç Tüzük 60 çerçevesinde veriyorum. Diğer Meclis başkan vekili arkadaşlarımız başka uygulamalar yapıyor ama ben bugüne kadar tek bir tane istisna yapmadım. Yani bunun, esasında, İç Tüzük açısından, dediğiniz gibi, aralarda kullanılması daha doğru olur çünkü esas amacı da o zaten.

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) – Yani bana hak veriyorsunuz.

BAŞKAN - Ama maalesef bu konuda gruplar arası geçen dönemlerde bir şey olduğu için işin başına alınmış, bu bir teamül hâline gelmiş. Ben bu teamüle uygun davranıyorum ve konulan kurala da bugüne kadar bir istisna yapmadım. Bugün -hatta Sayın Gergerlioğlu da sitem etti- Sayın Emre’ye burada bir istisna yaptık yani herkes “Söz ver, ver.” deyince söz verdik ama daha sonra da tabii bu kapıyı açtığımızda da herkese söz vermemiz gerekiyor. Ben özür diledim Genel Kuruldan, uygulamaya istisna yaptığım için hata ettim dedim ve özür diledim. Onun için bu konudaki benim uygulamam bu şekildedir.

**IX.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN
GELEN DİĞER İŞLER (Devam)**

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- Bilecik Milletvekili Halil Eldemir ve Bursa Milletvekili Mustafa Yavuz ile 98 Milletvekilinin Türk Sivil Havacılık Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2194) ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 141) (Devam)

BAŞKAN – Şimdi şahsı adına Antalya Milletvekili Aykut Kaya’ya söz veriyorum.

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) – O zaman ben soru-cevapta bu hakkımı kullanacağım, hiç kusura bakmayın, soru-cevapta soracağım. Yani madem böyle ben de o yasal hakkımı kullanacağım. Eğer Tüzük’e göre hareket edeceksek tam edeceğiz o zaman, yirmi dakikamı kullanacağım.

BAŞKAN – Sayın Kaya, buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

AYKUT KAYA (Antalya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulumuzu ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Liman, iskele ve kıyı yapılarında verilen hizmetlere taban ve tavan ücret belirleme yetkisinin Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığına verilmesinden havalimanlarında elle kontrole izin verilmesine, ticari gemilere sera gazı emisyon bedeli ödemesi getirilmesine gibi farklı alanlara temas eden bir teklifle karşı karşıyayız. Öne çıkan birkaç hususa değinmek istiyorum. İlk olarak, İstanbul ve Çanakkale Boğazları hariç kılavuzluk ve römorkörcülük hizmetlerinin özelleştirilmesi rekabeti zedeleyebilir ve tekelleşme riskini artırabilir. Bu stratejik hizmetlerin özel sektör kontrolüne geçmesi güvenlik ve etkinlik açısından olumsuz sonuçlar doğurabilir.

İkinci olarak, havaalanlarında elle kontrol yapılmasına izin veren düzenleme Anayasa Mahkemesi tarafından daha önce iptal edilen benzer düzenlemeler gibi kişilerin özel hayatına saygı hakkını ihlal edebilir.

Üçüncü olarak, devlet ormanlarından, havaalanları ve diğer tesislerden kira bedelleri alınmaması, kamu kaynaklarının etkin kullanımını sorgulatmaktadır. Bu tür muafiyetler, orman alanlarının ticari amaçlarla kullanılmasına ve çevreye zarar verilmesine neden olabilir. Ancak asıl dikkat çeken, PTT iştiiraklerinde kamu mevzuatına tabi olmaksızın işçi istihdamı ve disiplin hükümlerinin düzenlenmesi. Bu düzenleme kamu kaynaklarının objektif ve şeffaf kullanımını engelleyebilir; iktidarın pek alışık olduğu gibi, yandaşlara kamuda alan yaratma amacına hizmet edebilir.

Bu düzenlemeye bakıp Hükümetin pek istihdam sevdalısı, pek işçi dostu olduğunu düşünenler olabilir ancak bunun pek de öyle olmadığını anlamak için bugün açıklanan enflasyon verilerine bakmak yeterli. TÜİK yılın ilk altı ayındaki toplam enflasyonu yüzde 24,73 olarak açıkladı. Yani memurun, emeklinin zammını belirleyecek olan oran bu. Ancak aynı enflasyon ENAG’a göre yüzde 39,5, İTO’ya göre yüzde 29,7 oldu. Eğer TÜİK gene zam oranı öncesi bir enflasyon sürprizi yaptıysa bu, kul hakkını yemekten sıkılmadılar demektir. Ancak vatandaşın TÜİK’in verilerine hâlâ güven duymadığı da açık. TÜİK “Yıllık enflasyon haziran itibarıyla yüzde 71,6.” diyor ve Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası “Yıl sonunda yüzde 40 civarına inecek.” diyor. Ancak Koç Üniversitesi ve KONDA’nın hane halkı enflasyon beklenti anketine katılan vatandaş, ortalama olarak haziran enflasyonu için “yüzde 113” yıl sonu enflasyonu içinse “yüzde 93” diyor. İşin hasılı, TÜİK’e düşük enflasyon hesaplatmak kolay ama vatandaş enflasyonun düştüğüne ikna etmek zor. Peki, diyelim ki TÜİK verilerle oynamayı bıraktı ve doğru olanı açıklıyor, yılın ikinci yarısı için her ay yüzde 2 enflasyon gelse yıl sonu enflasyonu yüzde 40,5 olacak; Sayın Şimşek ve Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası yönetimi de “Hedefi tutturduk.” diye sevinecek belki ama şu soruyu

hepimizin sorması lazım: Yüzde 40 düşük bir enflasyon mu? Gelin haziran enflasyon verisi açıklayan diğer ülkelerin yıllık enflasyonlarına bakalım: Zambiya yüzde 15,2; Pakistan yüzde 12,6; Kenya yüzde 4,6. Bizi kıskanan Avrupa’da ise şöyle sonuçlar: Belçika 3,74; Almanya 2,2; İtalya 0,8. Bu ülkeler kıskansa kıskansa bunca eziyete rağmen ülkesinden ümidini kesmeyen vatandaşları kıskanırlar yoksa yönetim kalitesi ya da ekonomi alanında neyimizi kıskanacaklar Allah aşkına? Hâl böyleyken Sayın Şimşek “Dezenflasyon süreci başladı.” dedi. Yahu “Başladı.” dediği sürece akaryakıt zammıyla “Merhaba!” dedik. Bir de konut kiralardaki üst limit kalkıyor ve on iki aylık ortalama TÜFE’nin yıllık artışı formülü devreye girecek yine kira artışları için yani bu ay kira güncellemesi yapacak olan kiracının karşılaşacağı artış oranı yüzde 65,1.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Kaya, lütfen tamamlayın.

AYKUT KAYA (Devamla) – Asgari ücretli Mehmet kardeşimizin cebine 17.002 TL giriyor. Diyelim ki kutu kadar bir eve 7 bin TL kira veriyor. Şimdi, hepimiz biliyoruz ki Mehmet kardeşimize zam yok ancak gelecek ay kirası yeniden belirlenecek. Ev sahibi Mehmet’e diyecek ki: “Kira artış oranı yüzde 65.” Yani 7 bin oldu 11.550. Zaten 7 bini zor ödeyen Mehmet 11.550’yi nasıl ödeyecek? Diyelim ki ödemek durumunda kaldı ve geriye 5.452 TL’si kaldı. Geçen ay kiranın sonra kalan 10.002 TL’yle geçinemeyen Mehmet bu sefer 5.452 TL’yle nasıl yaşayacak? Nereden kıssın da yaşamaya devam edebilsin Mehmet; su mu içmesin, 20 kilometre uzaktaki işine yürüyerek mi gitsin “Elektrik harcamaya ne gerek var.” deyip akşam evinde karanlıkta mı otursun, zaten dolduramadığı buzdolabını satsın mı Mehmet? Bu Mehmetlerin, Aışelerin sayısı 10 milyonlar bu ülkede. Hiç mi vicdan kalmadı bu ülkenin Hükûmetinde, ekonomi yönetiminde?

Saygılarımı sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Kaya, teşekkür ediyorum.

Şahısları adına diğer söz talebi Bursa Milletvekili Mustafa Yavuz’a ait.

Sayın Yavuz, buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MUSTAFA YAVUZ (Bursa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Türk Sivil Havacılık Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’mizin birinci bölümü üzerine söz almış bulunmaktayım. Bu vesileyle Gazi Meclisimizi ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Aynı şekilde, Avrupa Futbol Şampiyonası’nda dün gece Avusturya Millî Takımı’nı mağlup edip çeyrek finale yükselen A Millî Futbol Takımı’mıza da başarılar diliyorum, tebrik ediyorum.

Değerli milletvekilleri, bu kanunla aynı zamanda kılavuzluk ve römorkörcülük hizmetlerinin kamu kurum ve kurumları tarafından işletilen limanlarda, özelleştirilmiş limanlarda ve yap-işlet-devret formülüyle işletilen limanlarda da yürütülebilmesine imkân sağlanmaktadır. Bu sayede mevcut hizmet sağlayıcılarının hakları korunurken hizmet kalitesi ve etkinliği de artırılabilecektir.

Diğer bir önemli düzenleme ise limanlarımıza gelen ve limanlarımızdan ayrılan ticari gemilerin doğrulanmış sera gazı emisyonları için karbon fiyatlandırma araçlarıyla hesaplanan tutarların yeşil denizcilik için araştırma, geliştirme, dönüşüm ve yeni yapım faaliyetlerinin desteklenmesi amacıyla Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı bütçesinde ödenek ayrılmasıdır. Bu düzenleme çevresel sürdürülebilirliği teşvik ederek denizcilik sektöründe yeşil dönüşümün hızlanmasına katkı sağlayacaktır.

2920 sayılı Türk Sivil Havacılık Kanunu’nda yapılması planlanan değişiklikler Uluslararası Sivil Havacılık Teşkilatı standartlarına uyum ve Anayasa Mahkemesinin iptal kararını yerine getirmeyi amaçlamaktadır; bu değişiklikler kapsamında denetçilerin yetkileri denetimin yanı sıra incelemeyi de içerecek şekilde geliştirilmektedir.

Uluslararası havalimanlarının sertifikalandırılması düzenlenmekte, havacılık güvenliği tedbirleri kapsamında havaalanlarında yapılan arama ve kontrol işlemlerine ilişkin düzenleme getirilmektedir.

Bütün bu yasal düzenlemelerin yanı sıra seçim bölgesi olan Bursa'nın ulaşım ve altyapı çalışmaları hakkında da bilgi vermek istiyorum. Değerli milletvekilleri, 2003 yılında Bursa'da 195 kilometre bölünmüş yol mevcut iken 407 kilometre bölünmüş yol daha yapılarak toplamda 602 kilometreye ulaşılmıştır. Ayrıca yolların 148 kilometresi bitümlü sıcak karışım kaplama iken, 625 kilometre daha bitümlü sıcak karışım kaplama yapılarak toplamda 773 kilometreye ulaşılmıştır.

Toplam uzunluğu 42 kilometre olan Yenişehir-Bilecik bölünmüş yol çalışmaları tamamlanmış ve 20 Mart 2024 tarihinde Bursalı hemşehrilerimizin hizmetine sunulmuştur.

Aynı şekilde Nilüfer ilçemizde Çalı Yolu 2'nci etabı da 2024 yılında tamamlanarak hizmete sunulmuştur.

Günün her saati ciddi yoğunluk yaşanan Demirtaş OSB Kavşağı yapımı tamamlanmış, geçtiğimiz kasım ayında hizmete açılmıştır.

Orhangazi-İznik Çevre Yolu'nun yapımı da çok kısa süre içerisinde bitirilerek hizmete açılması planlanmaktadır ve yine Bursa Karacabey Devlet Yolu ayrımı, Zeytinbağı TEKNOSAB Kavşağı yapımı ile Orhaneli İl Yolu, Doğancı Tüneli'nin de bu yıl içinde tamamlanması hedeflenmektedir.

Uzunluğu 28 kilometre olan bölünmüş yol ve sıcak asfalt yapılması planlanan Dursunbey-Tavşanlı yolu da bu yıl sonunda, Orhaneli-Emet bitümlü sıcak karışımı onarımı, Keles ilçe yolunun, il yolunun sıcak asfaltı da tamamlanarak önümüzdeki yıl içinde Bursalı hemşehrilerimizin hizmetine sunulacaktır.

Ulaştırma hizmetlerinin yanı sıra restorasyon çalışmalarına da aynı düzeyde Bursa'da önem verilmektedir. Tarihî Boyacıkulluğu, Tatarlar Ayvalıdere 1 ve 2 köprülerinin restorasyon çalışmaları önümüzdeki yıl içinde tamamlanarak hizmete açılacaktır.

Diğer yandan Bursa-Emek-Yüksek Hızlı Tren-Şehir Hastanesi Metro Hattı ile Bursa-Bandırma-Yenişehir-Osmaneli hızlı demir yolu çalışmaları da Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığımızca sürdürülmektedir. (Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Yavuz, lütfen tamamlayın.

MUSTAFA YAVUZ (Devamla) - Bu projeler, Bursa'nın ulaşım altyapısının geliştirilmesi ve modernize edilmesi yolunda atılan önemli adımlardır. Bu sayede şehrimiz daha güvenli, daha hızlı ve konforlu ulaşım imkânlarına kavuşacaktır.

Bursa'mızın ve ülkemizin geleceği için atılan bu adımların hayata geçirilmesini sağlayan başta Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'a, Ulaştırma ve Altyapı Bakanımız Sayın Abdulkadir Uraloğlu'na, önceki dönem Bakanlarımıza ve emeği geçen tüm Bakanlık personeline şükranlarımı arz ederim.

Sözlerime son verirken kanun teklifimizin ülkemiz ve milletimiz adına hayırlara vesile olmasını temenni eder, Genel Kurulu saygıyla selamlarım. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum Sayın Yavuz.

Sayın Başarır, söz talebiniz mi var?

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Evet.

BAŞKAN – Buyurun.

VI.- AÇIKLAMALAR (Devam)

34.- Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın, İstanbul Milletvekili Yahya Çelik'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadeleri ile İzmir Milletvekili Yaşar Kırkpınar'ın yerinden sarf ettiği bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Şimdi, az önce AKP milletvekili tutanakları incelemiş, benim “Terbiyesizlik yapma!” dediğimi söylemiş. Ben konuyu aynen şu şekilde anlatayım: Grup Başkan

Vekilinin yanında bu tarafa dönerek “Neydi şunun adı?” dedi. Ben de dedim ki “Ayıp ediyorsun.” Sonuçta “şu” diye, “bu” diye bu şekilde -yeni bir milletvekili arkadaşımız- ithamda bulunması doğru değil. Burada 4 kez söylemişim... “Terbiyesizlik yapıyorsunuz!” demişim, doğru ve bunu iade ediyor. “Yaşar Kırkpınar” diye bir milletvekili de mesela burada “Terbiyesiz herif!” demiş, bakın tutanaklarda var. Yaşar Kırkpınar kim bilmiyorum, milletvekiliniz.

Şimdi, Değerli Başkan, eleştiriye evet, konuşmacıya laf da atılabilir, cevap da verilebilir ama bu üslup, doğru bir üslup değil.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Başarır, lütfen tamamlayın.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Gececeksin, en öne oturacaksın, Grup Başkan Vekilinin yanında Grup Başkan Vekilinin mevkidaşı için “Neydi şunun adı ya!” diyeceksin; ben bunun doğru olmadığını söylüyorum. 4 kez “Ayıp ediyorsun.” diyorum, hâlâ buraya yürüyor ve “Terbiyesizlik yapıyorsunuz.” diyorum; evet, bu bir terbiyesizlik.

Teşekkür ediyorum.

IX.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- *Bilecik Milletvekili Halil Eldemir ve Bursa Milletvekili Mustafa Yavuz ile 98 Milletvekilinin Türk Sivil Havacılık Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2194) ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 141) (Devam)*

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, birinci bölüm üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Özlem Hanım, buyurun.

SEZAI TEMELLİ (Muş) – Özlem Hanım’a hemen söz verdiniz bakın, bizde öyle olmuyor, yakaladım yani.

VI.- AÇIKLAMALAR (Devam)

35.- *İstanbul Milletvekili Özlem Zengin’in, Muş Milletvekili Sezai Temelli ile Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır’ın yaptıkları açıklamalarındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Sayın Başkanım, bir defa, Sezai Bey biliyorlar ki bu tartışmaların ortasında benim konuşmam yarım kaldı. Ona bakacak olursak bütün kelimeler kursağımda kaldı, benim söyleyeceğim çok şey vardı, onları tehir ettim çünkü biliyorum, Genel Kurulun tartışmalarında çok tekrerrür var. Vakti geldiğinde onları -hafızamda- cevaplayacağım fakat burada hacmini aşan bir şey var.

Şimdi, ben arkadaşıma hem Grup Başkan Vekili olarak hem arkadaşım olarak böyle bir ifadeyi kullanmaması gerektiğini ifade ettim, kendisi de söyledi zaten.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Teşekkür ediyoruz.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Bir saniye...

Ama buradaki kastı, sizin isminizi öğrenmekti, hatırlayamadı o an telaş içerisinde ve bu soruyu size sormadı, sizlere sormadı, bize sordu. Bizim kendi aramızda olan, bize yaptığı bir konuşma, aslında belki daha ufak sesli olabilirdi; en fazla bir nezaket aşımı olarak değerlendirilebilir, buna “terbiyesizlik” falan denemez.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Zengin, lütfen tamamlayın.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Bitiriyorum.

Tabii, böyle ifadelere işte, sesler yükselip böylesine ifadeler kullanılınca bana sorarsanız olmayacak şeyden büyük bir kavga ortaya çıktı. Ya, bunlara gerek yok. Yani birbirimizin, tabii, adını bilelim, hatırlayalım, konuşurken de daha nezaketli olalım ama lütfen hacmini aşan tartışmaların içerisinde de bulunmayalım. Arkadaşımız zaten niyetini, ne söylediğini çok sarıh bir şekilde ifade etti.

Teşekkür ederim.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Çok kısa...

BAŞKAN – Sayın Başarır, buyurun.

36.- *Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın, İstanbul Milletvekili Özlem Zengin'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Ben uyardığı için teşekkür ediyorum.

Bizim gruptan da bir arkadaşımız kendilerine böyle itham etse ben de uyarırım ama terbiyesizlik yapma diyorum, İzmir Milletvekili Yaşar Kırkpınar “Terbiyesiz herif!” diyor, bakın tutanaklarda var.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Ama siz neler söylediniz. Ben şimdi ne söyleyeceğim Ali Mahir Bey, Allah rızası için ya!

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Yani, şimdi, çıkıp bununla ilgili konuşması doğru değil.

Ben bir kez daha söylüyorum: Olayın başlangıcı kullandığı kelimelerdir. Sayın Grup Başkan Vekili uyardıysa ben teşekkür ediyorum. Evet, nezaketsiz bir laf olduğu için bunu söyledim.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – O kadar zaten, dahası değil.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Bunun da bu kadar büyümesi yanlış. Arkadaşımız buraya gelmeseydi, buraya yürümeseydi zaten bu olmayacaktı.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Hakaret etmediğini söylemek için...

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, birleşime otuz dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 19.33

ÜÇÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 20.16

BAŞKAN: Başkan Vekili Bekir BOZDAĞ

KÂTİP ÜYELER: Asu KAYA (Osmaniye), Mahmut Atilla KAYA (İzmir)

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 98’inci Birleşiminin Üçüncü Oturumunu açıyorum.

141 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin görüşmelerine devam ediyoruz.

IX.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN

GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- Bilecik Milletvekili Halil Eldemir ve Bursa Milletvekili Mustafa Yavuz ile 98 Milletvekilinin Türk Sivil Havacılık Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2194) ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 141) (Devam)

BAŞKAN – Komisyon yerinde.

Şimdi 1’inci bölümde yer alan maddeleri, varsa maddeler üzerindeki önerge işlemlerini yaptıktan sonra ayrı ayrı oylarınıza sunacağım.

1’inci madde üzerinde 4 önerge vardır, şimdi önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

Önergeleri okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 141 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin 1’inci maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

İsa Mesih Şahin

İstanbul

Necmettin Çalışkan

Hatay

Mustafa Kaya

İstanbul

Cemalettin Kani Torun

Hasan Ekici

Bursa

Konya

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

BAYINDIRLIK, İMAR, ULAŞTIRMA VE TURİZM KOMİSYONU SÖZCÜSÜ HALİL ELDEMİR (Bilecik) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önergenin gerekçesini açıklamak üzere İstanbul Milletvekili Mustafa Kaya’ya söz veriyorum.

Sayın Kaya, buyurun. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

MUSTAFA KAYA (İstanbul) – Sayın Başkanım, saygıdeğer milletvekilleri, Türk Sivil Havacılık Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Teklif’in 1’inci maddesi üzerine söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle sizleri saygıyla selamlıyorum.

Hızır Reis’i Barbaros Hayrettin Paşa yapan, sonra da onu kaptanıderyalığa yükselten Midilli, Selanik ve Eğriboz arasında yaptığı deniz ticaretidir ve dünya ticaretinin yüzde 90’ı denizlerde dönmektedir, biraz önce de Komisyondan değerli milletvekili arkadaşımız ifade etti

Şimdi, hâl böyleyken, Türkiye’nin manzarasına bakalım. Türkiye’de “Deniz Nakliyat” diye bir şirketimiz varmış, 1955 yılında kurmuşuz, 2000 yılına kadar çok önemli hizmetler yapmış, bir okul şekline dönüşmüş. Ayrıca, 1.700 çalışanı, 27 tane gemisi vermiş, zarar ediyor diye özelleştirmişiz; neticesinde de sonra özel şirketlere devretmişiz. Acı bir şey söyleyeyim, herhâlde bu da bize bir mesaj olacak: “Vatan” ve “Millet” adı altında 2 tane gemi varmış, bu 2 gemiyi de Yunanlılar satın almış.

Bugün, Türkiye'nin en büyük sorunu ithalatının ihracatını geçmesi ama bugün ihracata baktığımızda 255 milyar 777 milyon dolar, ithalatı 361 milyar 774 milyon dolarmış 2023 verilerine göre. Şimdi, Türkiye Akdeniz'de en uzun kara sınırına sahip ve dünya deniz ticaretinin üçte 1'i Akdeniz'de dönüyor. Karadeniz'de Türkiye en uzun 2'nci kara sınırına sahip Ukrayna'dan sonra; Ukrayna, ticaretinin yüzde 95'ini Karadeniz'den yapıyor; Rusya, ticaretinin yüzde 65'ini Karadeniz'den yapıyor ve Karadeniz çok önemli bir bölge. Buna rağmen biz maalesef deniz taşımacılığında, konteyner taşımacılığında hiç yokuz. Türkiye'de 3 tane konteyner taşımacılığı yapan firma var, Türkiye'nin deniz ticareti içerisinde oranları sadece yüzde 5.

Bazı örnekler vereyim belki kendimi daha iyi anlatabilirim. Mesela, Türkiye'den bir ihracatçı Sudan'a ürün taşımak istese bu ürünü ancak bir başka konteyner firmasından alacağı teklifle on sekiz günde ulaştırabiliyor, oysa Mersin-Sudan arası iki ila dört gün. Türkiye Batı Afrika'ya ihracat yapmak istese bir başka konteyner firması kırk yedi günde ürünü taşıyor, oysa Türkiye kendi konteyner taşımacılığını yapsa on iki-on dört gün içinde kendi ürünlerini oraya ulaştırabilir. Bir taraftan ihracatı artırmaya çalışan, diğer taraftan da üç tarafı denizlerle çevrili olmasına rağmen konteyner taşımacılığı yaparak aslında kendi işini kendi görmesi gereken bir Türkiye, bu konuda adım atmıyor ve Deniz Nakliyat gibi önemli bir firmamızı, devlet firmamızı özelleştirmiş, şimdi nasıl çözeceğimizi, nasıl adım atacağımızı maalesef bilmiyor. Değerli milletvekilleri, Almanlar, Fransızlar, Danimarkalılar, İtalyanlar, Çinliler, bütün bunlar kendi ürünlerinin dünya pazarlarına taşınmasında kâr amacı gütmeyen devletin sübvansesi yoluyla konteyner firmalarını özellikle destekliyorlar ama Türkiye bundan mahrum, Türkiye maalesef bunu gerçekleştiriyor.

Bir başka önemli sorununuz daha var: Bir taraftan konteyner taşımacılığı yapamıyoruz, diğer taraftan da Boğaz'dan geçen gemiler var, Boğaz'dan geçen bu gemilere “Sen Türkiye'den herhangi bir gerekçeyle -bütün ihracat prosedürleri tamam olmak koşuluyla- herhangi bir ürünü gemine alamazsın ancak biz bunu limanlardan konteyner üzerinden yaparız.” diyoruz. Emin olun, sadece boğazlardan geçen, Akdeniz'de dolaşan gemilere, Türkiye'yle bir şekilde yolu kesişen gemilere “Siz buradan ürün alabilirsiniz.” desek Türkiye ihracatına en az 1 ila 3 milyar dolar katkı yapacağı anlamına gelir bu.

Saygıdeğer milletvekilleri, şöyle bir noktayı da dikkatlerinize sunmak istiyorum: Rotterdam dediğiniz Hollanda'nın bir limanı ve dünyanın 10 tane büyük limanı içerisinde 6'ncı ve önemli bir konumda; petrol ticareti yapıyor, emtia ticareti yapıyor, her türlü ticareti yapıyor. Türkiye gibi bir deniz geri planına sahip olmayan, hinterlandına sahip olmayan bir bölgede Hollanda deniz ticaretinde bugün dünyada merkez konumuna dönüştü, Dubai'nin Fujairah Limanı deniz ticareti limanına dönüştü ama Türkiye maalesef bu noktada deniz ticaretinden alması gereken payını alamıyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Kaya, lütfen tamamlayın.

MUSTAFA KAYA (Devamla) – Buradan bunu bu vesileyle ifade etmek istiyorum. 1926 yılında yaptığımız Limanlar Kanunu'yla bugünkü düzeni kurmaya, bugünkü ticareti geliştirmeye çalışıyoruz. Tabii ki bu kanun önemli bir kanun, ben bu kanun üzerinde 2008 yılında, 2009 yılında yapılan değişikliklere baktım, emin olun, bu değişikliklerde işin özüne matuf bir şey yok, sadece paralar güncellenmiş “Şu gemiden şu kadar alınıyor, bu kadar alınacak.” denilmiş. Hiçbir şekilde, denizcilikle ilgili Türkiye'nin önünü açacak, Türkiye'yi bu noktada tam anlamıyla geliştirecek, denizcilikten daha fazla kâr elde etmesini, ticari kazanç elde etmesini sağlayacak bir düzenleme yok. Bu kanun teklifinde de maalesef bunu göremiyoruz diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Kaya.

Şimdi önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir. Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/2194) esas numaralı Türk Sivil Havacılık Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin çerçeve 1'inci maddesinde yer alan Limanlar Kanunu'nun 10'uncu maddesinin son cümlesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

“Yatırılan miktarın ‘tamamı’ takip eden ayın beşine kadar genel bütçeye gelir kaydedilmek üzere Bakanlık merkez muhasebe birimine aktarılır.”

Aliye Coşar	Gülcan Kış	Sururi Çorabatır
Antalya	Mersin	Antalya
Ömer Fethi Güner	Ayşe Sibel Yanıkömeroğlu	Aliye Timisi Ersever
Niğde	İstanbul	Ankara
	Tahsin Ocaklı	
	Rize	

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

BAYINDIRLIK, İMAR, ULAŞTIRMA VE TURİZM KOMİSYONU SÖZCÜSÜ VEHBİ KOÇ (Trabzon) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önergenin gerekçesini açıklamak üzere İstanbul Milletvekili Ayşe Sibel Yanıkömeroğlu'na söz veriyorum.

Sayın Yanıkömeroğlu, buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

AYŞE SİBEL YANIKÖMEROĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; iktidarın kanun yapma tarzıyla komisyonda yeterince tartışılmadan, kısa sürede görüşülen kanun teklifi üzerinde Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına söz almış bulunuyorum.

Birbiriyle alakası olmayan 30 maddelik kanun değişikliği yine, aynı torbaya konarak karşımıza çıkarılmıştır. İktidara göre, bu kanun teklifiyle kamunun elde ettiği gelirin yükseltilmesi, toplumun yaşam kalitesinin artırılması, daha erişilebilir ve güvenli bir yapı oluşturulması hedeflenmektedir. Peki, gerçekten öyle midir? Teklifin ilk 2 maddesinde Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığına liman, iskele ve kıyı yapılarında gemilere verilen hizmetler için taban ve tavan ücret belirlenmesi ve denetlenmesi, kılavuzluk ve römorkörcülük hizmetlerinin düzenlenmesi ve bunların özelleştirilmesi yetkileri verilmek istenmektedir. Kısacası, Bakanlık, söz konusu hizmetleri pazarlık usulüyle ihale edip özelleştirebilecektir. Evet, yine bir özelleştirme hem de pazarlık usulü yani kimlere verileceği belli. Ancak, bu hizmetler güvenlik ve stratejik önemleri nedeniyle kesinlikle özelleştirme konusu olmamalıdır. Kılavuzluk hizmetleri deniz emniyeti, can, mal, seyir ve çevre güvenliği açısından son derece önemlidir. Danıştay kararlarına, Sayıştay raporlarına yansıdığı gibi, söz konusu hizmetler kamu hizmetidir, bu sebepten dolayı da devlet aracılığıyla yapılmalıdır. Hâlihazırda ülkemizde kamu tarafından işletilen 11 limanımız mevcuttur. 26 adet liman özelleştirilmiş, 3 adet de yap-işlet-devret modeliyle işletilmektedir. Şimdi iktidara sormak istiyorum: Kamuya kalan 11 adet limanımızı, boğazlarda olduğu gibi, neden görev ve yetkisi içinde kalan Kıyı Emniyeti Genel Müdürlüğümüz yürütmemektedir? Neden özelleştirilip birilerine peşkeş çekilmek istenmektedir? Yirmi yılına ihaleye çıkacak olan bu hizmetlerin toplamda 5 milyar dolarlık bir hacme sahip olduğu resmi kayıtlara da yansımıştır.

Sonuç itibarıyla, bu kadar yüksek bedelli, Kıyı Kanunu ve Anayasa gereğince son derece stratejik ve güvenlik açısından önemli olan bir kamu hizmetinin yirmi yıllık süreyle özelleştirilmesini hiçbir şekilde kabul etmemiz mümkün değildir.

Değerli milletvekilleri, ayrıca, ihalenin açık artırma usulü yerine pazarlık usulüyle yapılmak istenmesi konu hakkındaki yargı kararlarına ve Sayıştay raporlarına açıkça aykırıdır; maddenin, adrese teslim getirildiğinin de bir göstergesidir. Yeteri kadar tartışılıp fikir alınmadan, oldubittiye getirilmiştir. Bu koşul da bizim için kabul edilemez. Bu hizmetlerin karşılığında yılda ortalama 2 milyar Türk lirasının üstünde gelir elde edilmektedir. Bu hizmetlerin Kıyı Emniyeti Genel Müdürlüğüne yapılması sayesinde milyonlarca dolar ülke hazinesinde kalacaktır, ayrıca yeni kılavuz kaptanlara iş imkânı da sağlanmış olacaktır.

Değerli milletvekilleri, teklifteki diğer çok önemli konu ise devlet ormanları sınırları içerisinde çeşitli hizmetlerin yerine getirilmesi amacıyla kara yollarında yük aktarma merkezleri kurulmasına izin verilmesi, ayrıca, bu tesisler için bedel alınmayacağıdır. Yine, aynı şekilde, Tarım ve Orman Bakanlığınca verilmiş havalimanı alanlarına çeşitli binalar yapılabileceği ve bunlar için de bedel ödenmeyeceği yer almaktadır. Mevcut durumda bu kapsama giren havalimanlarında da geriye dönük aynı imkânlar sağlanacaktır. Yapılmış, yapımı devam eden, yapılacak olan tüm havaalanlarında şartlar değiştirilmektedir. Ayrıca, kanunla da olsa geriye dönük düzenlemeler hukukun temel prensiplerine de aykırıdır. Bu maddelere ilişkin de pek çok soru ve belirsizlikler ortaya çıkmaktadır ve sorularımıza Komisyonunda ne yazık ki net cevaplar verilmemiştir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Yanıkömeroğlu, lütfen tamamlayın.

AYŞE SİBEL YANIKÖMEROĞLU (Devamla) – Teşekkür ediyorum.

Tıpkı gerek itiraz ve muhalefetimizle gerek Devlet Hava Meydanları çalışanlarının yaptıkları eylemlerle geri çekilmesine neden olduğumuz 26'ncı madde gibi hem ülke güvenliği hem de ülke ekonomisi açısından bakıldığında söz konusu maddeler geri çekilmeli, Komisyonunda uzman görüşleri alınmalı ve enine boyuna tartışılarak yeniden hazırlanmalıdır.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Yanıkömeroğlu, teşekkür ediyorum.

Şimdi önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 141 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 1'inci maddesinde yer alan “amacıyla” ibaresinin “maksadıyla” şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Gülcan Kaçmaz Sayyigit

George Aslan

İbrahim Akın

Van

Mardin

İzmir

Gülderen Varli

Zeynep Oduncu

Mahmut Dindar

Van

Batman

Van

Ali Bozan

Mersin

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

BAYINDIRLIK, İMAR, ULAŞTIRMA VE TURİZM KOMİSYONU SÖZCÜSÜ VEHBİ KOÇ (Trabzon) – Katılmıyoruz efendim.

BAŞKAN – Önergenin gerekçesini açıklamak üzere Mersin Milletvekili Ali Bozan'a söz veriyorum. Sayın Bozan, buyurun. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

ALİ BOZAN (Mersin) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, geçenlerde bir haber yayınlanmıştı, sarayın bir saatlik masrafının 81 asgari ücrete tekabül ettiğini yazıyordu. Bu haber doğru mu emin değilim. Gazeteci arkadaşlarım beni mazur görsün çünkü ben şahsen pek inanmadım. Sarayın lüksünü her gün gözlerimizle görüyoruz, her şey

tüm çıplaklığıyla ortada. Şahsen ben sarayın şatafatı için saatte 81 değil, 810 asgari ücret harcandığımı düşünüyorum. Oysaki bu halk bırakın tencereye yemek koymayı, tencerenin altında yakacak tüpü bulamıyor. Tüpünü değiştiremediği için akaryakıt istasyonundan parası kadar tüp doldurtan yurttaşlar var bu ülkede. Peki, sizin haberiniz var mı bundan?

İnsanlar geçinmek için çok büyük bir mücadele içerisinde. Herkesin gözü kulağı asgari ücrete zam yapılmasında, saray iktidarından ise ses seda yok. Halk biçare düşmüş, saray iktidarı şatafatın içerisinde halkın sefaletini görmezden geliyor ve saray iktidarının Bakanı çıkmış diyor ki: “Türkiye’de asgari ücret düşük değildir.” Gerçi Maliye Bakanı da haklı, nereden bilecek? Kendisi her gün sıcak para bulmak için ülke ülke gezerken ayakları yere basmıyor. Asgari ücretle mi geçiniyor Maliye Bakanı? Sabah kaç çeşit ürünle kahvaltı yapıyor mesela? Öğlen, akşam hangi restoranlarda yemek yiyor? Asgari ücretliyle dalga geçen Bakanın ve yanındaki koruma, danışma ekibinin bir günlük maliyeti ne kadar? Asgari ücrete “Düşük değil.” diyen Maliye Bakanının ekmeğın fiyatından haberi var mı? Tabii ki yok, olsaydı bu halkla bugün dalga geçmezdi. Domatesin, biberin fiyatından haberi var mı Maliye Bakanının? En son ne zaman pazara çıkmış? İnsanların pazar alanlarında ellerinde boş gezindirdiği pazar poşetlerini görmüş mü acaba?

Değerli milletvekilleri, hep soruyorum, yeniden soracağım ve gerçekten merak ediyorum: Bu halkı bunca sefalete sürüklemek hiç zorunuza gitmiyor mu sizin, yüzünüz kızarmıyor mu ya da utanmıyor musunuz? Cidden soruyorum, vicdanınız nasıl kabul ediyor bunu? Emekliye 10 bin lirayı reva gördünüz, şimdi de asgari ücretliye 17 bin lira. Madem diyorsunuz ki Türkiye’de asgari ücret düşük değil, asgari ücrete zam yapmıyorsunuz. Gelin, size bir önerim var: Saray dâhil tüm bakanların, bakan yardımcılarının eski, yeni tüm milletvekillerinin, genel müdürlerin, saray danışman ordusunun maaşlarını 17 bin lira yapalım. Hadi bakalım, gelin bunu yapalım, gelin tasarrufa saraydan ve sizlerden başlayalım. Bunu yapmayacağınızı biliyorum.

SAYIN BAYAR ÖZSOY (Kayseri) – Boş konuşuyorsun.

ALİ BOZAN (Devamla) - Boş konuşan sizsiniz, boş konuşan sizsiniz, yerinizden konuşmayın!

SAYIN BAYAR ÖZSOY (Kayseri) – Sen boş konuşuyorsun, boş, hem de bomboş konuşuyorsun.

ALİ BOZAN (Devamla) - Gelin, öneri yapıyorum ya! Madem asgari ücret yeterli, madem bu ülkede yurttaş 17 bin lirayla geçinebilir; hadi bakalım siz geçinin, hadi bakalım saraydaki geçinsin, hadi bakalım bakanlarınız geçinsin, saray danışmanları geçinsin. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar) O yüzden siz boş konuşuyorsunuz.

SAYIN BAYAR ÖZSOY (Kayseri) – Elini sallama, elini sallayarak konuşma! Elini sallayarak konuşma!

ALİ BOZAN (Devamla) - Bu halkla dalga geçiyorsunuz, bu halkla dalga geçiyorsun! Yerinde fısıf fısıf “Boş konuşma.” dersiniz el sallarım.

SAYIN BAYAR ÖZSOY (Kayseri) – Parmağını sallama, parmağını sallama!

ALİ BOZAN (Devamla) - Bu halkla dalga geçmeyeceksiniz, bu halkla dalga geçmeyeceksiniz. Bu halkla dalga geçerseniz parmak sallarsınız, bu halkın adına konuşuyoruz biz burada.

SAYIN BAYAR ÖZSOY (Kayseri) – Hangi halkın adına?

ALİ BOZAN (Devamla) – Dalga geçtiğiniz bu halkın adına konuşuyorum, 17 bin liraya mahkûm ettiğiniz bu halkın adına konuşuyorum.

Daha geçenlerde sizin milletvekiliniz ne demişti? “Emekli maaşıyla geçinemiyoruz.” demedi mi? Dedi. “Emekli milletvekili maaşıyla geçinemiyorum.” diyen milletvekiliniz var, ondan sonra emekli 10 bin lira, asgari ücretli 10 bin lira; bu, halkla dalga geçmektir. Bu halkla dalga geçmenize biz müsaade etmeyeceğiz.

SAYIN BAYAR ÖZSOY (Kayseri) – Elinden geleni yap.

ALİ BOZAN (Devamla) – Size bir tavsiyede bulunayım: Bakın, iktidar milletvekilleri, yaparsınız yapmazsınız bilmem, gidin, yokluğa, yoksulluğa mahkûm ettiğiniz halkın arasına gidin. Eğer varsa yüzünüz pazara gidin, varsa yüzünüz bakkala gidin.

SAYIN BAYAR ÖZSOY (Kayseri) – Her yere gitmeye yüzümüz var.

ALİ BOZAN (Devamla) – Varsa yüzünüz markete gidin.

SAYIN BAYAR ÖZSOY (Kayseri) – Her zaman pazardayız, marketteyiz.

ALİ BOZAN (Devamla) – Yok yüzünüz, yüzünüz olsaydı pazara giderdiniz, markete giderdiniz...

SAYIN BAYAR ÖZSOY (Kayseri) – Biz her yere gidiyoruz, her yere.

ALİ BOZAN (Devamla) – ...bakkala giderdiniz, sonra çıkar bu kürsüye derdiniz ki...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Bozan, lütfen tamamlayın.

ALİ BOZAN (Devamla) – Eğer yüzünüz olsaydı bunu yapardınız, yarın çıkardınız bu kürsüye derdiniz ki: “Ey DEM PARTİ Milletvekili, biz pazara gittik, pazarda halkın sorunlarını dinledik; biz bakkala gittik, markete gittik.”

GÖKHAN DİKTAŞ (Tekirdağ) – Ya, pazara her gün gidiyoruz.

ALİ BOZAN (Devamla) – Bunu yapamıyorsunuz, bunu yapamadığınız için de yerinizden itiraz edip duruyorsunuz. Gidin ve o insanların gözünün içine bakın. Bu ülkede 10 bin liranın altında ev kirası yok. 10 bin liranın altında ev kirası yokken 17 bin liraya mahkûm ettiğiniz insanların gözlerinin içine bakın.

Başka bir şey söyleyeyim: Ya, bizi dinlemiyorsunuz, partinizin kurucusu Bülent Arınç’ı dinleyin bari. Ne diyor Bülent Arınç? Diyor ki: “Geçen sene 70 liraya doldurduğumuz poşeti bu sene 170 liraya dolduramıyoruz.” Beni dinlemiyorsanız gidin Bülent Arınç’ı dinleyin.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Bozan.

Şimdi önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Türk Sivil Havacılık Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunu Teklifi’nin 1’inci maddesinin çerçeve hükmünde yer alan “değiştirilmiştir” ibaresinin “yeniden düzenlenmiştir” şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Dursun Ataş

Mehmet Akalın

Burhanettin Kocamaz

Kayseri

Edirne

Mersin

Yüksel Selçuk Türkoğlu

Yasin Öztürk

Hüsmen Kırkpınar

Bursa

Denizli

İzmir

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

BAYINDIRLIK, İMAR, ULAŞTIRMA VE TURİZM KOMİSYONU SÖZCÜSÜ VEHBİ KOÇ (Trabzon) – Katılamıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önergenin gerekçesini açıklamak üzere Edirne Milletvekili Mehmet Akalın’a söz veriyorum.

Sayın Akalın, buyurun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

MEHMET AKALIN (Edirne) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, 1’inci madde üzerine İYİ Parti Grubu adına söz aldım. Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, teklifin 1'inci maddesiyle 618 sayılı Limanlar Kanunu'nun 10'uncu maddesinde değişikliğe gidilmek isteniyor. Daha önce, bildiğiniz gibi 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin 478'inci maddesinin Anayasa Mahkemesi tarafından iptal edilmesi sonucunda ihtiyaç duyulan kanuni düzenleme gereği Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığına liman, iskele ve kıyı yapılarında gemilere verilen hizmetlere ilişkin ücret tespiti ve denetimi yetkisi verilmekte olup ayrıca Cumhurbaşkanına demirleme ücretini 10 katına kadar artırma yetkisi verilmekte ve demirleme ücretlerinin yüzde 50'sinin döner sermayeye, yüzde 50'sinin hazineye aktarılması istemiyle düzenleme getirilmek istenmektedir.

Değerli milletvekilleri, görüşmekte olduğumuz bu kanun teklifiyle getirilen değişikliklerin tümünü incelediğimiz zaman bir husus özellikle öne çıkmaktadır; o da 10 ayrı kanunda değişiklik öngören torba kanununun ilgilileri için hazırlanmış, sipariş nitelikli ve hukuka aykırı maddeler içeriyor olmasıdır. Şimdi, buradan soruyorum: Bu sipariş kanun işinin milletimize bir faydası var mı? Elbette ki yok, birilerine imtiyaz sağlamak ya da korumaktan başka bir hayrı da yok.

Kanun teklifinde temel başlıklar olarak Anayasa Mahkemesinin iptal ettiği hükümlere yeni düzenlemelerin yapılması söz konusu. Anayasa Mahkemesinin reddettiği bazı düzenlemeleri yeniden değişik kanunlar içinde saklayarak Meclis gündemine getirmek yasama organına gölge düşürmektir.

Değerli milletvekilleri, halkın fakirleşip zenginin kayırdığı Türkiye'de TÜRK-İŞ raporu yayımlandı, son olarak, asgari ücret açıklık sınırının altında kaldı maalesef. Haziran ayında açıklık sınırı 18.978 liraya, yoksulluk sınırı ise 61.821 liraya yükseldi. Toplumda üretimin zayıflaması, fiyatların ve vergilerin artması, liyakatin yok olması, adaletsizliğin ve kayırmacılığın artmasıyla umutlar kırılıyor, güvensizlik ve karamsarlık artıyor. Hükümet enflasyonla mücadeleyi ücret ve emek gelirlerini bastırmakta görüyor. Enflasyon ücretlere zam yapmamanın sebebi olamaz. Geçinemeyenler maaşlarına etkisi nedeniyle asgari ücrete zam beklerken Hazine ve Maliye Bakanı buna kapıyı kapatmış, Türkiye'de asgari ücretin düşük olmadığına, hatta yüksek olduğuna dair akla ziyan açıklamalar yapıyor. Bakanın aksine, Avrupa İstatistik Ofisi araştırmasında Türkiye'nin Avrupa ülkeleri içinde en düşük asgari ücrete sahip ülkeler arasında olduğunu belirtiyor. Maliye Bakanına merhum Necip Fazılın bir şiirini hatırlatmak istiyorum. Şöyle diyor şair:

“Allah'ın on pulunu bekleyedursun on kul,
Bir kişiye tam dokuz, dokuz kişiye bir pul.
Bu taksimi kurt yapmaz kuzulara şah olsa,
Yaşasın kefenimin kefli karaborsa!”

Konuşmama son verirken Avrupa Futbol Şampiyonası'nda Avusturya'yı 2-1 mağlup eden A Millî Futbol Takımı'mızı kutluyor, Hollanda maçı için başarılar diliyorum.

Yüce heyetinizi ve aziz Türk milletini saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Akalın, teşekkür ediyorum.

Şimdi önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

1'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 1'inci madde kabul edilmiştir.

2'nci madde üzerinde 5 önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

İlk 2 önerge aynı mahiyettedir, birlikte işleme alıp oylarınıza sunacağım.

Aynı mahiyetteki önergeleri okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 141 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 2'nci maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Doğan Demir

İsa Mesih Şahin

Necmettin Çalışkan

İstanbul

İstanbul

Hatay

Hasan Ekici

Mustafa Kaya

Cemalettin Kani Torun

Konya

İstanbul

Bursa

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

Meral Daniş Beştaş

Gülcan Kaçmaz Sayyığıt

George Aslan

Erzurum

Van

Mardin

İbrahim Akın

Gülderen Varlı

Zeynep Oduncu

İzmir

Van

Batman

Mahmut Dindar

Van

BAŞKAN – Komisyon aynı mahiyetteki önergelere katılıyor mu?

BAYINDIRLIK, İMAR, ULAŞTIRMA VE TURİZM KOMİSYONU SÖZCÜSÜ VEHBİ KOÇ (Trabzon) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ilk söz, İstanbul Milletvekili Doğan Demir'e ait.

Sayın Demir, buyurun. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

DOĞAN DEMİR (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; dün, Sivas katliamının yıl dönümüyü. Hepimiz burada insani görevimizi yaparak yaşanan o katliamı lanetledik. Bütün siyasi partilere buradan öncelikle çok teşekkür ediyorum.

Bugün de Çorum katliamının yıl dönümüyü. Çorum katliamında Hakk'a yürüten bütün canlarımızı burada sevgiyle minnetle anıyorum ve bir daha bu katliamların yaşanmaması adına hep beraber Türkiye'de mücadele edelim istiyorum.

Şimdi, buradaki dünkü konuşmamızın... Özellikle DEM PARTİ, Cumhuriyet Halk Partisi ve Saadet Partisi gruplarının masalarına koyduğu dövizlerden Ayşe Böhürler Vekilimiz bugün bir "tweet" atmış arkadaşlar. Bakın, AK PARTİ'li arkadaşlarım buraya özellikle baksınlar. Biraz önce Vekilimiz Necmettin Bey'e sordum "Ayşe Hanım çok kibar bir kadındır, bu "tweet"i atmamalıydı." dedi. Çok da saygın bir kadın. Ne yazmış bakın: "CHP artı Saadet Partisi artı DEM; sloganlar da strateji de aynı."

Sevgili arkadaşlar, 35 insan ölmüş, katledilmiş diri diri; böyle bir şey kabul edilemez, bu vicdansızlıktır, gerçekten olmaz böyle bir şey. Anmıyorsanız, istemiyorsanız burada 3 siyasi partinin... Buna İYİ Partili arkadaşlarımız da çok sert tepki gösterdiler. Bu, gerçekten bizim içimizi acıtıyor. Bu, çok doğru bir şey değil.

Derdim burada polemik yapmak değil ama dün Grup Başkan Vekili Özlem Zengin Hanımefendi burada şöyle bir şey söyledi: "Aleviler Türkiye'de eşit yurttaşlar, birinci sınıf insandır." Şimdi, ben de bugünkü konuşmamda birkaç ana başlık ele aldım uzun yıllar Türkiye'nin en büyük Alevi örgütünün Genel Başkanlığını yapmış birisi olarak.

Bakın, kıymetli arkadaşlarım, Alevi köylerinin -hepiniz çok iyi biliyorsunuz, milletvekili arkadaşlarımın hepsi biliyor- hemen hemen bütününde mutlaka yol sorunu var, su sorunu var, okul sorunu var, sağlık ocağı sorunu var ve altyapı sorunu var; ben bunu defalarca burada gündeme getirdim, Sayın

Bakanımıza ilettim, geçen hafta yine görüştüm. Gidin, bir hafta memlekette, bizim oralarda gezin; bir hafta sonra gelip arabanın ön takımını değiştiriyorsunuz. “Bütçe yok.” deyip geçiyorsunuz.

Kısa kısa geçiyorum. Bakın, size bir şey daha söyleyeyim: İş yerlerinde uygulanan mobbingleri hepiniz biliyorsunuz, Alevi yurttaşlara uygulanan mobbingleri yıllardır biz hep beraber görüyoruz. Bunu isteyen arkadaşşıma ben belgelerle sunabilirim.

Bir başka şey arkadaşlar, bakın, mülakatlarda yaşananlar diyoruz değil mi? Mesela, bakın, size bir resim daha göstereyim. Bakın, bu kardeşimiz 96 puan alıp mülakata girdiğinde “Alevi misin, Sünni misin?” diye soru sorulan -basına da çıkan bir yazı- ve elenen bir kardeşimiz.

Başka bir şey, dün burada Ali Mahir Başarır sordu bana “Sayın Başkanım, Sayın vekilim” dedi...

GÖKHAN DİKTAŞ (Tekirdağ) – Kim, nerede sormuş?

DOĞAN DEMİR (Devamla) – Anlatacağım dostum, az beklersen.

Türkiye’de hiç Alevi vali var mı, Alevi Emniyet müdürü var mı, ben bilmiyorum dedim. Şimdi, biz eşit yurttaşız ya, birinci sınıf insanız ya, niye yok? Bu ülkeyi bir tek siz mi yönetebiliyorsunuz, hiç mi yönetecek bir akıllı başında Alevi yok? Yani siz yirmi iki yıldır bu ülkeyi yönetiyorsunuz, Alevileri niye kucaklamadınız, niye sahiplenmediniz? Bunu polemik olsun diye söylemiyorum, elinizi vicdanınıza koyun, bu ülkede eşit yurttaş olduğumuzu, gerçekten ne hak ettiğimizi ne etmediğimizi görürsünüz.

Bir başka bir şey bakın arkadaşlar, okullarda ayrımcılık yapıyor, yine alın size belge. Geçen gün bu kürsüde konuşmuştum, bakın, öğretmenlerin ne söylediğini ben bu kürsüde konuşmuştum.

Başka bir şey -kısa kısa geçiyorum çünkü uzun- zorunlu din dersleri arkadaşlar, bakın AİHM kararları var, zorunlu din derslerini uyguluyorsunuz bu ülkede. AİHM kararlarını uygulamıyorsunuz, demokratik ülkelerden bahsediyorsunuz, demokrasiden, insan haklarından ve özgürlükten bahsediyorsunuz.

SEDA GÖREN BÖLÜK (İstanbul) – Türkiye AİHM kararlarını yüzde 90 oranında uygulayan bir ülke, çok yanlış bilgi var elinizde.

DOĞAN DEMİR (Devamla) – Görüyoruz işte. Hayır, bakın, bir dakika..

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Siz yanlış biliyorsunuz, sistemik kararlar uygulanmıyor.

DOĞAN DEMİR (Devamla) – Şimdi, bakın, Diyanet İşleri Başkanlığı diyorsunuz, Diyanet İşleri Başkanlığına 2023 yılında 36 milyar 468 milyon bütçe ayrılmış. Bakın, 2024 yılında yüzde 51 artırılarak 91 milyar olmuş. Diğer taraftan, bakın, nüfusun dörtte 1’ini Aleviler oluşturuyor bu ülkede. Alevi toplumuna kurduğunuz Alevi İslam İnanç Hizmetleri Başkanlığı diye bir inanç başkanlığı kurdunuz -hiçbir işe yaramayan, Alevi toplumunu temsil etmeyen- ve Kültür Bakanlığına bağladınız; oranın bütçesi ne kadar biliyor musunuz? 250 milyon lira. Ayrımcılık yapıyorsunuz ya arkadaşlar...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Demir, lütfen tamamlayın.

DOĞAN DEMİR (Devamla) – Bitiriyorum efendim.

NAZIM ELMAS (Giresun) – Zorunlu din dersi olsun mu olmasın mı?

DOĞAN DEMİR (Devamla) – Zorunlu olmasın tabii, niye olsun ki? Bu ülkede inananlar var, inanmayanlar var. Tabii tabii, çok net.

Bakın, başka bir şey söylüyorum. Arkadaşlar, bakın, Hacı Bektaş Dergâhı’yla ilgili ben soru önergesi vermiştim Bakana. Bakın, ne zaman vermişim biliyor musunuz? 16/6/2023. Bakın, cevap gelmedi. Ne demişim biliyor musunuz? “Ayasofya’yı ibadete açtınız eyvallah. Peki, Hacı Bektaş Dergâhı niye ibadete açılmadı, hâlâ müze?” Sayın Genel Başkanımız Profesör Doktor Ahmet Davutoğlu geldiği zaman parayı kaldırdı ama hâlâ müze statüsünde duruyor ve maalesef bir şekilde orası çözülüyor.

Bakın, son bir şey söyleyeyim size arkadaşlar, Aleviliği laiklik, demokrasi ve insan hakları temelinde değerlendirdiyseniz hiçbir sorunumuz kalmaz, o zaman eşit yurttaş olduğumuzu anlarız.

Hepinize saygılar sunarım. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum Sayın Demir.

Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ikinci söz, Erzurum Milletvekili Meral Danış Beştaş'a ait.

Sayın Danış Beştaş, buyurun. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Konumuz ekonomi, açlık, tüketim, alım gücü çünkü biz milletvekilleri olarak... Eminim sadece muhalefet vekilleri değil, eğer sizler de sokağa çıkıyorsanız ki çıkmadığınızı düşünmüyorum, herkes "İmdat!" diye bağıyor. Ben motto olarak "İmdat!" diyorum. Her yerde; markete girince, pastaneye girince, taksiye binince, sokakta yürüyünce; mahallenizde, sitenizde sokağa çıkınca herkes enflasyondan, pahalılıktan ve aç olduğundan, yoksul olduğundan, fiyatların ne kadar yüksek olduğundan söz ediyor. Bunu herhâlde hepimiz yaşıyoruz, ben her gün karşılaşıyorum, yeter ki sokağa adım atayım ya da bir telefon görüşmesi yapayım.

Hani, çok anlam yüklenen bir Maliye Bakanı vardı ya, Mehmet Şimşek, büyük umutlar bağladı iktidar partisi, geçenlerde bir açıklama yaptı "Başardık." diye. Doğrusu, önce herkes sevindi "Acaba bilmediğimiz bir şey mi oldu ya!" diye. "Başardık." dedi, neyi başardık diye hepimiz düşünmeden edemedik. Ama bir şeyler olmadıysa da oldu algısını yaratmak gerçekten iktidarın büyük mahareti. Acaba enflasyon tek haneye mi inmişti, işsizlik mi azalmıştı, fiyatlarda bir düşüş mü yaşanmıştı; ne oldu diye baktık, kocaman bir hiç. Markete gidene kadarmış ya da pazara gidene kadarmış ya da benzin almaya gidince pompa takılana kadar o "Başardık." kelimesinin etkisi devam etti. Eskiden 500 TL'ye doluyordu market arabası, şimdi 5 bin liraya dolduramıyorsunuz, dolduramıyoruz, vatandaş zaten hiç alamıyor, bunu da biliyoruz. Fiyat algımız değişti ya! Mesela, ben eskiden bir rakama yüksek mi düşük mü diye bakardım... İddia ediyorum, gidin, eriğin ya da kirazın ya da muzun ya da elmanın ya da soğanın fiyatı 20 değil de 50 yazsa şaşırmıyorsunuz "Demek ki artmış." diyorsunuz, bırakıyorsunuz oraya, almamaya karar veriyorsunuz. "Kirazın kilosu neymiş?" diye baktım, 80 TL'ymiş. Vallahi, 800 de yazsa "Herhâlde kiraz patladı, artık kiraz yemeyelim." diyeceğiz, yiyeblen yok. Elektriğe yüzde 38 zam geldi, iş yerleri için yüzde 45. Akaryakıt zaten her gün zamlanıyor, bir depo dolduruyorsunuz, 2'nci depoda bir zamlarla tekrar daha fazla para ödüyorsunuz. ENAG ile TÜİK arasında tabii ki fark her zaman çok büyük. Bunun sadece bir yüzde sapması değil ciddi oransal bir fark olduğunu da biliyoruz. 4 kişilik bir ailenin aylık gıda harcaması tutarı... Açlık sınırı 18.979 liradır.

Değerli milletvekilleri, okul, su, elektrik, telefon, internet, doğal gaz, her şeyi çıkarın, sadece mutfak, onu da asgari bir gider olarak hesapladık, 18.979 lira. Peki, burada yoksulluk sınırı ne? 61.820 lira. İnsanlara yoksul bile diyemiyoruz, yoksulluğun derecelenmesi oldu; aç bile diyemiyoruz, açlığın sınırları oldu. Ne kadar aç, acaba ekmek yiyebiliyor mu, patates yiyebiliyor mu, soğan tüketebiliyor mu? Eti falan geçtim, et, balık, tavuk, bunları vatandaş yiyemiyor. Biz ne yapıyoruz halkın milletvekilleri olarak burada? İktidar milletvekillerine sesleniyorum: Niye itiraz etmiyorsunuz? Bu zamlar karşısında, bu ekonomik buhran karşısında, halkın açlığı, yoksulluğu karşısında neden sesinizi çıkarmıyorsunuz? Etrafınızdaki herkes zengin mi gerçekten? Oy aldığınız bütün milyonlar çok mu zengin, çok mu müreffeh? İnanmıyorum buna çünkü Türkiye'de bir avuç insan aslında belki normal bir yaşam sürebiliyor ya da çok zenginler var; onun dışında, sizin seçmenleriniz de aynı durumda.

Ben emeklilerle ilgili şunu söyleyeyim: Bir avukatla, bir memurla konuştum bugün, özellikle ne diyorsunuz dedim. Avukat "Otuz yıl prim ödedim, 10 bin TL maaş alıyorum." dedi ve devam etti -onun

sözüyle- “Gasbeden, şürekâsına peşkeş çekenlere zehir zıkkım olsun, burunlarından gelsin.” dedi. Bunu bir avukat meslektaşım söyledi. Otuz yıl prim ya... Ben de prim ödedim; otuz yıl prim ödeyeceksin, ayda 10 bin lira emeklilik maaşı alacaksın. Bu, sadece avukat için değil, bu bütün prim ödeyenler için geçerli bir rakam.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Danış Beştaş, lütfen tamamlayın.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) – Tamam Sayın Başkan.

Şimdi yani açıkçası her şey lüks, anlatacak çok şey var ama bu ücreti halka reva görenlerin vicdanı gayet rahat görünüyor. Vicdan var mı ya? Bu büyük bir vicdansızlık, hakikaten büyük bir vicdansızlık. Açıklıkla mücadele ediyoruz şu anda halkın milletvekilleri olarak. Peki, ne yapıyor iktidar? Double yollar, bir de turist olarak yolladığınız astronotlarla itibardan tasarruf etmiyorsunuz. Ne kadar para harcamışınız? 55 milyon dolar harcanmış. Kime? Astronot Alper Gezeravcı’ya. Acaba bu rakamla kaç tarla ekilirdi? Onu zamanım kalmadığı için bilmiyorum. Mehmet Şimşek “Asgari ücret düşük değil.” demiş. Mehmet Şimşek’e Meclisten çağrı yapıyorum: Bir özür dileyin bu halktan ya, utanın ve özür dileyin! Düşük değilse gelin açıklayın. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Danış Beştaş, teşekkür ediyorum.

Şimdi aynı mahiyetteki önermeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önergeler kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 141 sıra sayılı Türk Sivil Havacılık Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifinin 2’nci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

“MADDE 2- 618 sayılı Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

EK MADDE 1- Türkiye deniz yetki alanlarında, suyollarında ve içsularında verilecek kılavuzluk ve römorkörcülük hizmetleri, Ulaştırma ve

Altyapı Bakanlığı tarafından yürütülür.

Bakanlık bu hizmetleri, Kıyı Emniyeti Genel Müdürlüğü marifetiyle yürütür. Bu hizmetlerin yürütülmesine ilişkin esaslar Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığınca çıkarılacak yönetmelikte belirlenir”

Mahmut Tanal

Aliye Coşar

Sururi Çorabatır

Şanlıurfa

Antalya

Antalya

Gülcan Kış

Ayşe Sibel Yanıkömeroğlu

Ulaş Karasu

Mersin

İstanbul

Sivas

Aliye Timisi Ersever

Tahsin Ocaklı

Ömer Fethi Gürer

Ankara

Rize

Niğde

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

BAYINDIRLIK, İMAR, ULAŞTIRMA VE TURİZM KOMİSYONU ÜYESİ VEHBİ KOÇ (Trabzon) – Katılamıyoruz efendim.

BAŞKAN – Önerenin gerekçesini açıklamak üzere Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal’a söz veriyorum.

Sayın Tanal, buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) - Değerli Başkanım, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Şimdi, bugüne kadar bu maddeyle ilgili herhangi bir sorun yoktu, bir sıkıntı da yaşanmadı. Acaba hangi sıkıntı çıktı da veya hangi ihtiyaçtan kaynaklandı da buradaki kılavuzluk ve römork ihtiyacı, hizmeti pazarlık usulüyle ihale esasına dönüştürüldü? Sayın Bakanlık temsilcileri burada, bu konuda 84 milyonu ikna edecek bir bilgiyi vermelerine ihtiyaç var. Bizim bildiğimiz kadarıyla -Kamu İhale Yasası'nın- burada açık artırımla verilmesi devletin yararınadır, kamunun yararınadır. Burada açık artırma usulünün bırakılarak pazarlık usulünün tercih edilmesinin ana gerekçesi nedir, sebebi nedir? Acaba son yıllarda limanlarda yakalanan uyuşturucudan, limanlar nedeniyle birbirini öldüren mafyalardan ve bu şekilde limanların peşkeş çekilmesinden kaynaklanan bir ihtiyaçtan mı bu pazarlık usulü kaynaklandı? Lütfen, burada baktığımız zaman, Türkiye'de gerek mafyanın gerek uyuşturucunun arttığı... Paralel olarak artıyor. Bana öyle geliyor ki çıkarılan karamame Anayasa Mahkemesi tarafından iptal edildikten sonra burası herhâlde birilerine peşkeş çekildi. "Burada biz ne yapalım?" "İşte, el değiştirmesin, orada bu düzen, bu çark gidiyor." Bu sebepten dolayı pazarlık usulünü buraya koydunuz. Değerli arkadaşlar, bunun siyaseti vesairesi olmaz. Burada söz konusu 84 milyonun hakkıysa ve hukukuysa, menfaatıysa, kamu yararıysa açık artırımla yapılması gerekir. Biz, burada, açık ve net "açık artırma" ibaresinin konulup pazarlık usulüyle ihale yapılma olayının tercih edilmesini reddediyoruz. Bu, belli bir hazırlık içindir; bu, adrese teslim ihale içindir. Burada eğer bu şaibeden kurtulmak istiyorsanız gelin, bunu akla, mantığa, kamuya doyurucu bir şekilde izah etmenizde fayda var değerli arkadaşlarım.

Limanlarla ilgili, yine, aynı şekilde özelleştirmelere gidiyorsunuz. Çok sevdiğimiz, saygı duyduğumuz, denizcilik konusunda uzman, değerli bir arkadaşımız da var. Şimdi, limanlardaki iş kazalarını biliyorsunuz, limanlarda dünya kadar iş kazası oluyor. O tersanelerdeki iş kazaları neden "ağır iş" kapsamına sokulmuyor? Gelin, eğer gerçekten kamu yararına yapacaksak limanlarda, tersanelerde, oralarda yapılan işi "ağır iş" kapsamına alalım. Gerçekten "ağır iş" kapsamındadır, orada insanların mağduriyetini sona erdirelim.

Ulaşımla ilgili, Bakanlık yetkilileri buradayken Sayın Bakana şuradan sesleniyorum: Erzurum-Şenkaya yani Şenkaya-Sarıkamış arasındaki yol 70 kilometre, 70 kilometrenin birleşme noktasına üç beş kilometre kalmış. Bu ihalelinin yüzde 95'i yapılmış, altyapısı bitmiş; üzerine sadece ve sadece bir asfalt dökülecek. Yazık günahdır! Onun için, vatandaş 130 kilometrelik yoldan hareket ediyor. Sarıkamış-Şenkaya yolu arasındaki üç beş kilometre yolu yapmanızı istirham ediyorum.

Şanlıurfa'da "ölüm yolu" dediğimiz Suruç yolu, Şanlıurfa-Akçakale-Ceylanpınar yolları, Şanlıurfa'daki Akçakale-Kızıltepe yolu, aynı zamanda Suruç-Birecik yolu, aynı zamanda Siverek-Viranşehir, orada Karakeçi'den geçen yol... Değerli Bakan Yardımcım, lütfen, buradaki yolların hepsi perişan durumda. Şanlıurfa'da bu ulaşım sorunu olduğu gibi... Tabii, Sayın Meclis Başkan Vekili burada, Şanlıurfa'nın Milletvekili, Urfa'ya söz verdi: Şunu yapacağız, bunu yapacağız, bunu yapacağız. Elde var sıfır, sıfır, sıfır. Şimdi Sayın Bekir Bey, size sesleniyorum: "Şanlıurfa'nın işsizlik sorununu bitireceğim, Şanlıurfa'nın su sorununu bitireceğim, elektrik sorununu çözeceğim, buradaki mevsimlik tarım işçi sorunu çözeceğim, tarım sorununu çözeceğim, sağlık sorununu çözeceğim, turizm sorunu çözeceğim." dedin. Hepsini yalan söyledin, Şanlıurfalının gözüne baka baka yalan söyledin! Senin bu yalanını burada yüzüne söylüyorum, yüzüne, arkandan söylemiyorum! (CHP sıralarından alkışlar) Onun için, Meclis Başkan Vekili sıfatıyla Anayasa 94'e göre tarafsızlığımı koruyacaksın, eğer alana çıkıp yalan söyleyecekse böyle Meclis kürsüsünde yüzüne söyleyeceğim ben senin.

Teşekkür ediyorum, saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Evet, siz duydunuz, cevap vermeye gerek duymuyorum.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Türk Sivil Havacılık Kanunu İle Bazı Kanunlarda ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 2'nci maddesiyle 618 sayılı Limanlar Kanunu'na eklenen Ek Madde 1'in beşinci fıkrasının aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

“İkinci ve üçüncü fıkralarda belirtilen yerler ile askerî tesisler dışında, sınırları ile hizmet koşulları yönetmelikle belirlenen bölgesel hizmet sahalarında verilecek kılavuzluk ve römorkörcülük hizmetleri, 4046 sayılı Kanun'un 18'inci maddesinde belirtilen işletme hakkının verilmesi yöntemi kullanılarak ihale yoluyla gerçek veya tüzel kişilere yirmi yılı geçmemek üzere Bakanlık tarafından devredilebilir. Bu madde kapsamında yapılacak özelleştirme ihalesinde değer tespiti yapılmaz. İhale koşullarında rekabeti kısıtlayıcı idari, mali ve teknik hususlar ve hükümler yer alamaz. Özelleştirme ihalesi, işletme hakkı verilmesi sözleşmesi için geçerli olacak kılavuzluk ve römorkörcülük ile bunlarla bağlantılı palamar ve yer değiştirme gibi hizmetlerden elde edilen gelirlerden oluşan aylık gayrisafi hasıllattan verilecek pay oranının belirlenmesi amacıyla, 4046 sayılı Kanunda belirtilen açık artırma usulü uygulanmak suretiyle gerçekleştirilir. İhale, kılavuzluk ve römorkörcülük hizmetleri için dördüncü fıkra uyarınca ilgili bölgede uygulanan pay oranı üzerinden artırma yapılması suretiyle gerçekleştirilir. Ancak Aliğa, Ambarlı, Ceyhan, Gemlik, İskenderun, Kocaeli ve Mersin Bölge Liman Başkanlıklarını kapsayan bölgesel hizmet sahalarında artırma yapmaya esas pay oranı kılavuzluk hizmetleri için yüzde 40'tır. İhale komisyonu tarafından ihale, açık artırma suretiyle sonuçlandırılır. İhale, Bakanlık bünyesinde, Bakan tarafından belirlenen ve beş kişiden oluşan ihale komisyonu tarafından gerçekleştirilir. İhale komisyonu 4046 sayılı Kanunun 18 inci maddesinde belirtilen usul ve esaslara göre çalışır ve sekretaryasını Denizcilik Genel Müdürlüğü yürütür. Bu madde kapsamında yapılacak işletme hakkının verilmesi imtiyaz addolunamaz. Bir bölgesel hizmet sahasında kılavuzluk hizmetleri ve römorkörcülük hizmetleri aynı kişilere verilemez. Bu çerçevede imzalanan sözleşmeler özel hukuk hükümlerine tabidir. İhale aşamasında 4/1/2002 tarihli ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun ihale koşullarının belirlenmesine ilişkin hükümleri ile ceza ve yasaklama hükümleri, sözleşmenin uygulanması aşamasında 5/1/2002 tarihli ve 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanununun ceza, yasaklama ve sözleşmenin feshi hükümleri uygulanır.”

Dursun Ataş

Mehmet Akalın

Burhanettin Kocamaz

Kayseri

Edirne

Mersin

Yüksel Selçuk Türkoğlu

Yasin Öztürk

Yavuz Aydın

Bursa

Denizli

Trabzon

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

BAYINDIRLIK, İMAR, ULAŞTIRMA VE TURİZM KOMİSYONU SÖZCÜSÜ VEHBİ KOÇ
(Trabzon) – Katılmıyoruz efendim.

BAŞKAN – Önergenin gerekçesini açıklamak üzere Trabzon Milletvekili Yavuz Aydın'a söz veriyorum.

Sayın Aydın, buyurun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

YAVUZ AYDIN (Trabzon) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Türk Sivil Havacılık Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 2'nci maddesi üzerine İYİ Parti Grubu adına söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Sözlerime başlamadan önce 3 Temmuz 2011'de Trabzonspor'umuzun şampiyonluğunun gasbedildiği tarihin yıl dönümünü unutmadığımızı ve her platformda hatırlatacağımızı Meclis kürsüsünden bir kez daha belirtmek istiyorum.

Kıymetli milletvekilleri, kılavuzluk ve römorkör hizmetleri dünya denizcilik sektöründe emniyet ve güvenlik hizmeti olarak kabul edilir. Limanlara yanaşan veya su yollarında geçiş yapan gemiler çevreye zarar vermeyecek bir şekilde geçişini tamamlarken kılavuz kaptanın desteğine ihtiyaç duyulmaktadır. Kılavuz kaptan aynı zamanda yerel otoritenin temsilcisi konumundadır. Türk kara sularında geçiş yapan yabancı bayraklı bir geminin su yolundan geçişi esnasında tek muhatabı kılavuz kaptandır. Bugün Meclis gündemine gelen Sivil Havacılık Kanun Teklifi'nde Kıyı Emniyeti Genel Müdürlüğü tarafından verilmesi gereken kılavuzluk ve römorkör hizmetlerinin Boğazlar hariç özel sektöre devredilmesi istenmektedir. Emniyet ve güvenlik içeren bu hizmetlerin devlet tarafından yapılması önemlidir. Bugüne kadar Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı tarafından kurulan komisyonlar marifetiyle özel sektöre devredilen kılavuz ve römorkör hizmetleri, ihalesiz bir şekilde AKP iktidarı tarafından yandaşlara peşkeş çekilmiştir. Dönemin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Sayın Cahit Turhan zamanında kurulan komisyonlar, gelirden cüzi bir pay alarak sektörle alakası olmayan şahısların kurduğu şirketlere bu hizmeti vermiştir. Denizcilik sektörüyle hiçbir alakası olmayan Hamdi Safi'nin küçük hissedarı olduğu ancak gelirinin dörtte 3'üncü aldığı Anadolu Kılavuzluk AŞ, Türkiye'nin en büyük liman bölgesinin işletmeciliğini yapmaktadır. Tabii ki her Türk vatandaşı ticaret yapma özgürlüğüne sahiptir ancak Boğazlar hariç tüm Türk kara sularında kılavuzluk ve römorkör hizmetlerinin ulufe şeklinde dağıtımı, bakanlar ve bürokratlar devre dışı bırakılarak bizzat Nusret Bayraktar ve Hamdi Safi'nin elini güçlendirmektedir. Hamdi Safi ve Nusret Bayraktar'ın, kılavuzluk ve römorkör hizmetlerini veren diğer özel şirket yöneticilerini makamlarına çağırarak belirli bir ücret talep ettikleri kamuoyuna yansımıştır. Mavi vatanın söz konusu olduğu bir konuda belirli kişilerin söz sahibi olmasını şiddetle reddediyoruz.

Değerli milletvekilleri, İYİ Parti grubu olarak 2'nci maddede en çok itiraz ettiğimiz ve düzeltilmesi için çok çaba sarf ettiğimiz konu ise ihalenin nasıl yapılacağı konusudur. Yapılacak olan ihalelerin pazarlık usulü olarak değil, açık artırma yöntemiyle yapılması gerektiğini Komisyon toplantısında dile getirdik. Her ne kadar gayret göstersek de "pazarlık usulü" ibaresini Komisyon toplantımızda kaldıramadık. Komisyon Başkanımızın "Diğer değişiklikler Meclis Genel Kurulunda yapılır." sözünü notlarımız arasına aldık. Maddede yer alan "İhale komisyonu tarafından gerekli görüldüğü takdirde ihale, pazarlık görüşmesine devam edilen teklif sahiplerinin katılımı ile açık artırma suretiyle sonuçlandırılabilir." ibaresi şerh koyduğumuz konulardan bir tanesidir. Değişiklik talebimizin içeriğinde açık artırma usulünün tercih edilmesi gerektiğini hâlen savunmaktayız.

Açık artırma usulü, her şeyden önce, diğer ihale usulleri arasında en şeffaf ve en açık olan usuldür. Açık artırma usulüyle ihale yapıldığında rekabetçi ve katılımcı bir sürece de imkân tanınmış olacaktır. Pazarlık usulünde ne kadar ısrarcısınız, doğrusu bunu merak ediyorum. Bu pazarlık usulünün kaldırılmamasını, açık ihale usulünün yapılması noktasında...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Aydın, lütfen tamamlayın.

YAVUZ AYDIN (Devamla) – Tamamlıyorum Sayın Başkan.

Komisyon üyeleri olarak bu kadar ısrar etmemize rağmen bu pazarlık usulünde neden bu kadar ısrarcı olduğunuzu, açık ihale metodunun neden kullanılmak istenmediğini ve bu açık ihale usulünü talep ettiğimizde pazarlık usulünü de ekleyerek önümüze getirdiğinizi görmekteyiz ve bunda ne kadar ısrarcı olduğunuzu, neden ısrarcı olduğunuzu doğrusu merak ediyorum.

Pazarlık usulüyle bazı kesimlerin haksız para kazanmasını reddettiğimizi belirtiyor, Genel Kurulu ve yüce Türk milletini saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Aydın, teşekkür ediyorum.

Şimdi önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir. Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 141 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 2'nci maddesiyle 618 sayılı Kanun'a eklenen ek 1'inci maddenin beşinci fıkrasının altıncı cümlesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

“İhale, pazarlık görüşmesine devam edilen teklif sahiplerinin katılımı ile açık artırma suretiyle sonuçlandırılır.”

Özlem Zengin

İstanbul

Derya Ayaydın

İstanbul

Şengül Karslı

İstanbul

Nurettin Alan

İstanbul

Yusuf Ahlatcı

Çorum

Osman Sağlam

Karaman

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

BAYINDIRLIK, İMAR, ULAŞTIRMA VE TURİZM KOMİSYONU SÖZCÜSÜ VEHBİ KOÇ (Trabzon) – Takdire bırakıyoruz efendim.

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) – Sayın Başkan, bununla ilgili bir söz talebim var müsaade ederseniz.

BAŞKAN – Sayın Şahin, buyurun.

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) – Sayın Başkanım, teşekkür ediyorum.

Şimdi, 2'nci maddeyle ilgili bir düzenleme yapıldı. Bir yorum farklılığımız var muhalefet partileri ile iktidar partisindeki arkadaşlar arasında. Bu konu önemli, bu kanun üzerindeki uzlaşma açısından da önemli. Bizim sizden istirhamımız şudur: Birleşime bir ara vermeniz, bu konu üzerinde kısa da olsa bir görüşmemiz... Bir görüş birliğine varılırsa kanunun sağlığı açısından daha doğru olur diye düşünüyoruz. Bu anlamda bir ara vermenizi sizlerden istirham ediyorum. Uzlaşıyla çıkarsa daha sağlıklı olur diye düşünüyorum.

Teşekkür ediyorum.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – İsa Bey, siz daha çok konuşun diye.

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) – Hayır, bakın, bir yorum farklılığı çıktı şimdi; onun için, bir görüşürsek faydalı olur diye düşünüyorum.

BAŞKAN – Birleşime beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 21.17

DÖRDÜNCÜ OTURUM**Açılma Saati: 21.47****BAŞKAN: Başkan Vekili Bekir BOZDAĞ****KÂTİP ÜYELER: Asu KAYA (Osmaniye), Mahmut Atilla KAYA (İzmir)**

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 98’inci Birleşiminin Dördüncü Oturumunu açıyorum.

141 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin görüşmelerine kaldığımız yerden devam ediyoruz.

Komisyon yerinde.

2’nci madde üzerinde verilen son önergede kalınmıştı, verilen arada önerge üzerinde yapılan müzakere sonucunda önerge tekrardan düzenlenmiştir. Şimdi önergeyi tekrar okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

Önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 141 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin 2’nci maddesiyle 618 sayılı Kanun’a eklenen ek 1’inci maddenin beşinci fıkrasının altıncı cümlesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

“Yeterliliği sağlayan bütün teklif sahiplerinin katılımı ile pazarlık görüşmesi yapılır ve pazarlık görüşmesine katılan bütün teklif sahiplerinin katılacağı açık artırma suretiyle ihale sonuçlandırılır.”

Özlem Zengin

Şengül Karslı

Yusuf Ahlatcı

İstanbul

İstanbul

Çorum

Derya Ayaydın

Nurettin Alan

Osman Sağlam

İstanbul

İstanbul

Karaman

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

BAYINDIRLIK, İMAR, ULAŞTIRMA VE TURİZM KOMİSYONU SÖZCÜSÜ HALİL ELDEMİR (Bilecik) – Takdire bırakıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önergenin gerekçesini okutuyorum:

Gerekçe:

Özelleştirme ihalesinin mümkün olduğu kadar rekabete açık olması ve devlete daha fazla gelir getirilmesi amacıyla, pazarlık görüşmelerinin her halükârda açık artırma suretiyle sonuçlandırılmasının komisyon kararına bırakılmadan zorunlu olması amaçlanmaktadır.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir.

Kabul edilen önerge doğrultusunda 2’nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

3’üncü madde üzerinde 4 önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alıp oylarınıza sunacağım.

Şimdi ilk önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 141 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin 3’üncü maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

İsa Mesih Şahin

Necmettin Çalışkan

Mustafa Kaya

İstanbul

Hatay

İstanbul

Selçuk Özdağ

Hasan Ekici

Cemalettin Kani Torun

Muğla

Konya

Bursa

Ali Fazıl Kasap

Serap Yazıcı Özbudun

Kütahya

Antalya

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

BAYINDIRLIK, İMAR, ULAŞTIRMA VE TURİZM KOMİSYONU SÖZCÜSÜ HALİL ELDEMİR (Bilecik) – Katılamıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önergenin gerekçesini açıklamak üzere Antalya Milletvekili Serap Yazıcı Özbudun’a söz veriyorum.

Sayın Yazıcı Özbudun, buyurun. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

SERAP YAZICI ÖZBUDUN (Antalya) – Teşekkürler Sayın Başkan.

3’üncü madde üzerine söz aldım ancak açıklamalarım bu madde üzerine olmayacak. Çünkü birleşimde bizim verdiğimiz önergemiz üzerine bir sayın milletvekilimizin yaptığı açıklamalarda aslında kamuoyunu yanıltmaya yönelik ifadeler vardı. Ben bu ifadeleri düzeltmek ve kamuoyunu doğru bilgilendirmek amacıyla söz almış bulunuyorum.

Dünkü önergemiz 30 Haziran 2020’de İstanbul Şehir Üniversitesinin Cumhurbaşkanı kararıyla kapatılması ve bunun neticesinde 700 çalışanın ve 7 bin öğrencinin ve tabii ailelerinin mağdur olmalarına ilişkindi; buna ait bir önerge vermiştik. Bir sayın milletvekili arkadaşımız, ki kendisiyle de diyalogumuz var, maalesef “ama”lı “fakat”lı cümleler kurarak, konunun altını çizip bu hukuksuzluğun giderilmesi için gayret sarf edeceğine bambaşka açıklamalarda bulundu; şimdi bunları düzeltmek istiyorum. Bizim hukukumuzla göre 2 tür üniversite var; bunlardan biri devlet üniversiteleri, diğeri vakıf üniversiteleri. Kamuoyu vakıf üniversitelerine “özel üniversite” diyor ama bu ifade doğru değil. Vakıf üniversiteleri ancak bir vakıf tarafından kurulabilir, Anayasa’nın emridir. Dolayısıyla, İstanbul Şehir Üniversitesi de Bilim ve Sanat Vakfı tarafından kurulmuştur ama bu Vakfın kuruluş senedinde Sayın Ahmet Davutoğlu’nun ismi yer almamaktadır.

İkinci husus, bu sayın milletvekili arkadaşımız Şehir Üniversitesinin Dragos’taki TEKEL’e ait gayrimenkul üzerinde kurulduğunu iddia etti. Bu bilgi de yanlıştır çünkü üniversite 2008’de kurulmuştur, 2010-2011 yılında İstanbul’un Üsküdar ilçesinin Altunizade semtinde, 3 kampüste; doğu, batı ve güney kampüsü olmak üzere, kiralanmış olan binalarda faaliyetlerini sürdürmüştür. 2017-2018 akademik yılında da -doğru- TEKEL’e ait olan arazi ve gayrimenkul üzerinde faaliyetlerine başlamışlardır. Burada da ama bir yanıltıcı bilgi vardı, sanki bizim üniversitemize bir ayrıcalık, bir imtiyaz yapılmış da tahsis işlemi böyle gerçekleşmiş diye. Değerli milletvekilleri, inceleme yaparsanız, vakıf üniversitelerine belediyelere veya hazineye ait arazilerin eğitime özgülenmek koşuluyla tahsis edildiğini görürsünüz. Dolayısıyla burada herhangi bir haksız işlem, hukuksuz işlem yoktur ve yapılan işlemde “Eğitim faaliyetleriyle sınırlı olarak...” ifadesi yer almıştır yani orada herhangi bir rezidans falan yapılacak değildir, Sayın Ahmet Davutoğlu’nun ise hiçbir maddi menfaati yoktur bu işlemde.

Bununla ilgili bir başka yanlış şeydu: Sanki bir üniversitenin bir kamu bankasından kredi almasında hukuksuzluk, gayriahlakilik varmış gibi takdim edildi. Anayasa’mızın 48’inci maddesi sözleşme hürriyetini düzenliyor. Buna göre herkes sözleşme yapmaya muktedirdir. Buradaki “herkes” ifadesi hem kamu tüzel kişilerini hem gerçek kişileri hem tüzel kişileri kapsar. Dolayısıyla koşullarını taşıyan herkes bir bankayla kredi sözleşmesi yapabilir. Hâliyle Şehir Üniversitesi de hukuka uygun bir biçimde kredi sözleşmesi yapmıştı.

Ben, buradan, sayın milletvekillerine bir mesaj vermek istiyorum: Türkiye o kadar büyük hukuksuzluklara, anayasasızlıklara, demokrasi ve insan haklarıyla bağdaşmayan işlere sahne oluyor ki, biz bunlara amasız ve fakatsız el birliğiyle karşı durursak, o zaman Türkiye’yi daha iyi bir geleceğe taşıyabiliriz. Amalarla, fakatlarla kamuoyunu yanlış bilgilendiren açıklamalarla hiçbirimiz hiçbir yere varamayız.

Beni dinlediğiniz için teşekkür ederim. Genel Kurulunuzu saygılarımla selamlıyorum. (Saadet Partisi, CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Yazıcı Özbudun, teşekkür ediyorum.

Şimdi önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görülmekte olan (2/2194) esas numaralı Türk Sivil Havacılık Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin çerçeve 3'üncü maddesinde yer alan Limanlar Kanunu'na eklenen ek 2'nci maddesinin birinci fıkrasında yer alan "Yük ve yolcu elleçleme amacıyla" ibaresinin maddeden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Ömer Fethi Gürer

Aliye Coşar

Gülcan Kış

Niğde

Antalya

Mersin

Sururi Çorabatır

Ayşe Sibel Yanıkömeroğlu

Tahsin Ocaklı

Antalya

İstanbul

Rize

Aliye Timisi Ersever

Ankara

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

BAYINDIRLIK, İMAR, ULAŞTIRMA VE TURİZM KOMİSYONU SÖZCÜSÜ VEHBİ KOÇ (Trabzon) – Katılmıyoruz efendim.

BAŞKAN – Önergenin gerekçesini açıklamak üzere Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'e söz veriyorum.

Sayın Gürer, buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ülkemizde halkımızın beklediği yakıcı sorunları içeren onca konu varken milletvekillerimizin aklına sürekli olarak bakanlıklardan gelen teknik düzenlemeler geliyor.

Bakınız, bugün enflasyonla ilgili TÜİK verileri açıklandı. Yıllık enflasyon TÜİK'e göre yüzde 71,60; ENAG'a göre ise yüzde 113,08. Bu durumda, işçi ve BAĞ-KUR emeklisi altı aylık enflasyon oranı kapsamında yüzde 24,73'lük bir artışa erecek ama kök maaş değişmediği için de milyonların çoğu aldığı maaşla geçinmek zorunda kalacak. Memur ve memur emeklisine verilen ise 19,31. Yüzde olarak verilen bu artışlar açlık sınırının altında, insanları daha da derin bir yoksullukla yaşamaya mecbur kılıyor.

Bugün burada bizim konuşmamız gereken emeklilerin en düşük maaşının asgari ücret düzeyine çıkarılması olmalı. Bayram ikramiyeleri de asgari ücret düzeyine getirilmeli, asgari ücrete de mutlak surette -yılada 2 kere yetmez- enflasyon nedeniyle yılda 4 kere artış sağlanmalı. Bununla ilgili bir düzenleme yapılması elzemken bunun yerine ormanlarla, limanlarla, hava yollarıyla ilgili düzenlemeler milletvekili arkadaşlarımızın aklına geliyor. Daha önce bakanlar vardı, torba yasa yapılması olağan sayılır hâle gelmişti. Milletvekillerinin torba yasa teklifi getirmesi anormal bir durum. Nasıl oluyor da böyle bir çalışmayı beceriyorlar, bu da ayrıca düşündürücü çünkü Anayasa'ya göre milletvekili kanun teklifini getiriyor. (CHP sıralarından alkışlar) 1'inci partinin milletvekiline bakanlar teknik destek sağlıyor ama 2'nci parti milletvekilleri olarak bize bu destek verilmiyor; onlar da milletvekili, biz de milletvekiliyiz ama bizler bu bağlamda o desteği alamıyoruz.

Değerli arkadaşlar, elektrige yüzde 38 zammın geldiği, akaryakıtta, ulaşıma, gıdaya her gün fiyat artışlarının olduğu yerde geniş kesimlerin içinde bulunduğu durumu iktidar ne yazık ki görmüyor. Keza, ulaştırmayla ilgili bir düzenleme geldiğinde, orada taşeronda kalanların "Torbada biz var mıyız?"

sorularıyla karşılaşılıyor çünkü Devlet Demiryollarında, Karayollarında, PTT’de, Devlet Hava Meydanları işletmelerinde, Ulaştırma Bakanlığının farklı birimlerinde taşeronda kalanlar var. Özellikle Karayolları işçilerinin, karda kışta yoğun çalışanların kadro beklentileri karşılanmadı. Bunun yanı sıra, orada staj ve çırak olarak işe başlatılmış, görev yapmışların işe başladığı gün sigorta kapsamı yaşlılık sigortasını içermiyor. Bunlarla ilgili düzenlemelerin yapılması ihtiyaç durumunda. Keza, esnaf ve çiftçilerin 9000 gün olan prim gün sayısının 7200’e düşürüleceği söylendi, bununla ilgili de bir teklif buraya gelmedi. Sayın Cumhurbaşkanının seçim öncesi verdiği sözü duyan hiçbir 1’inci parti milletvekili arkadaşımız yok mu? Eğer duyularsa o kanun teklifini niye getirmiyorlar?

Bunun yanı sıra, asgari ücretle ilgili düzenlemenin dışında, geçici ve mevsimlik olarak çalışan işçiler, güvencesiz çalışan işçiler, sendikalı olmalarının önü kesilen işçilerin durumları da nedense Meclis gündemine taşınmıyor. Meclis gündeminde olması gereken konular tartışılmıyor ama teknik konularla ilgili yapılan düzenlemeler de bir kere değil, birden çok kere Meclisin önüne getirilip her seferinde “Olmadı, yeniden.” yazboz tahtası gibi kanun içerikleri değişiyor. Onun için kanun yapıcı anlamında bu işi üstlenen milletvekilimiz komisyonda da Mecliste de muhalefetin de getirdiği önerileri dikkate alarak çalışmalar gerçekleştirirse içinde bulunduğumuz süreçte yapılan kanunlar daha sağlıklı olur ama öyle değil. Komisyon da, burada da içerikleriyle ilgili önermeler dahi dikkate alınmıyor. O zaman ne oluyor?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Gürer, lütfen tamamlayın.

ÖMER FETHİ GÜRER (Devamlı) – Milletvekili arkadaşlarımızın çoğu da kanun teklifinin içeriği dışında konuşmalar yapmak durumunda kalıyor. Yani kanunun teklif olarak getirildiği öze dayalı fikrinin değerlendirmeye girmeyeceğini gördüğü için çoğunlukla da bölgesiyle ilgili sorunlar getiriyor. Şimdi burada sivil havacılıkla ilgili düzenlemede havada kalıp dönen uçaklara anlatacak değilim, onu o bölgelerde havaalanı olan milletvekilleri anlatıyor. 1996’dan beri Niğde’de havaalanı temeli atıldı, bir türlü havaalanı yapılmıyor. Ya da köye gidiyorum cep telefonu çekmiyor, internet çekmiyor. E, şimdi bunlarla ilgili yapılması gerekenler yapılsa biz de burada hem destek vereceğiz hem de takdir edeceğiz. Ama olması gerekenin olmadığı yerde, sorunların Meclise taşınması sağlanmadığı için de biz de bu tekliflerin teknik anlamda yetersizliğini görüp “hayır” diyoruz.

Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Gürer, teşekkür ediyorum.

Şimdi önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Türk Sivil Havacılık Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve Kanun Hükmünde Kararnemelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 3’üncü maddesinin çerçeve hükmünde yer alan “eklenmiştir” ibaresinin “ilave edilmiştir” şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Dursun Ataş

Mehmet Akalın

Burhanettin Kocamaz

Kayseri

Edirne

Mersin

Yasin Öztürk

Burak Akburak

Yüksel Selçuk Türkoğlu

Denizli

İstanbul

Bursa

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

BAYINDIRLIK, İMAR, ULAŞTIRMA VE TURİZM KOMİSYONU SÖZCÜSÜ VEHBİ KOÇ (Trabzon) - Katılamıyoruz efendim.

BAŞKAN - Önerenin gerekçesini açıklamak üzere, İstanbul Milletvekili Burak Akburak'a söz veriyorum.

Sayın Akburak, buyurun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BURAK AKBURAK (İstanbul) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Türk Sivil Havacılık Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 3'üncü maddesi üzerine İYİ Parti adına söz almış bulunuyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Bugün 3 Temmuz, Fenerbahçe'ye ve temsil ettiği değerlere kurulmuş hain tuzağın yıl dönümü. Bunun hain bir kumpas olduğu sadece vicdanlarda değil, Türkiye Cumhuriyeti mahkemelerince de onaylanmıştır. Hain kumpasın yıl dönümünde dik duran asil ruhları kutluyorum.

Değerli milletvekilleri, iklim değişikliği dünyamızı tehdit eden en büyük sorunlardan biri ve bu sorunun çözümüne katkıda bulunmak hepimizin ortak sorumluluğudur. Deniz taşımacılığından kaynaklanan emisyonların azaltılması bu bağlamda önemli bir adımdır. Avrupa Birliği Emisyon Ticaret Sistemi'ne uyum sağlama çabalarını desteklediğimizi ifade etmek istiyorum ancak kısa bir süre sonra yürürlüğe girecek olan Avrupa Birliği mevzuatında farklı sektörlerdeki karbon uyumuna, iklim değişikliğine duyarlı bir sanayileşme ve ihracat politikasına maalesef tam hazırlıklı değiliz. Sadece deniz taşımacılığını değil, bütün sektörlerimizi Avrupa standartlarına taşımamız gerekiyor.

Değerli milletvekilleri, Türk deniz ticaret filomuzun emisyonlarını hızlı bir şekilde azaltması gerektiği ifade ediliyor ancak bu dönüşümün mali boyutunu göz ardı edemeyiz. Gerekli finansmanın nasıl sağlanacağı konusu belirsizliğini koruyor. Uluslararası karbon fiyatlandırma sistemlerinden elde edilen gelirin şeffaf ve denetlenilebilir bir şekilde ülkemize aktarılması büyük bir önem taşımaktadır. Bugün Türkiye ekonomisi zor bir dönemden geçmektedir; yüksek enflasyon, artan işsizlik ve giderek derinleşen yoksulluk gibi sorunlarla karşı karşıyayız. Bu ekonomik zorluklar altında toplanacak fonların doğru projelere yönlendirilmesi, halkımızın yararına kullanılması önemlidir. Kaynakların adil bir şekilde dağıtılması ekonomik kalkınmamız için kritik öneme sahiptir. Limanlarımızda alternatif yakıt altyapılarının kurulması ve mevcut gemilerin güçlendirilmesi için ciddi yatırımlar gerekmektedir. Bu yatırımların sadece belli başlı firmaların ya da grupların çıkarlarına hizmet etmemesi için geniş bir katılım ile şeffaf bir planlama gerekmektedir.

Değerli milletvekilleri, teklifte toplanan emisyon bedellerinin Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı bütçesine özel ödenek olarak aktarılacağı belirtiliyor ancak bu ödeneklerin kullanımına ilişkin kararların tamamı Cumhurbaşkanlığı tarafından belirlenecektir. Ülkemizde adalet ve hukukun üstünlüğü konularının gündemde olduğu bir dönemde bu fonların nasıl kullanılacağına dair kararların tek bir merciye bırakılması denetim açısından sıkıntılar doğuracaktır. Sadece bu yasa teklifinde değil, devlet yönetimi başta olmak üzere her alanda planlamaya ve şeffaf bir yönetime ihtiyacımız var.

Değerli milletvekilleri, 31 Mart 2024 tarihi itibarıyla Anadolu Jet'in AJet markasına geçişinden bu yana yaşanan aksaklıklara gün geçmiyor ki bir yenisi eklenmesin. Her uçuşunda iki saatten az olmayan, on saate kadar varan rötarlar ya da rötarların ardından uçuş iptalleri meydana gelmektedir. Yaşanılan bu aksaklıklar vatandaşlarımızın ciddi mağduriyetler yaşamasına neden olmaktadır. Uzun rötarların ardından iptal edilen uçuşlarda yolcuların valizleri zarar görmekte veya kaybolmaktadır. Yurt içi, yurt dışı fark etmeksizin yaşanan bu aksaklıklarla tatil rezervasyonu olan, düğüne giden, iş toplantısına yetişecek olan, hastası olan ya da bir yakınının cenazesine katılacak vatandaşlarımız havalimanlarında büyük sıkıntı çekmektedir. AJet'in filosunun yüzde 25'i olduğu söylenen A320, A321neo uçaklarında üreticiden kaynaklı motor sorunu olduğu, uçakların yerde ve kullanılmadığı söylenmektedir. Bu kabul edilemez duruma bir an önce müdahale edilmesi gerektiği ortadadır.

Öncelikli olarak, Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığını bu sıkıntıların sebebine yönelik araştırma yapmaya ve AJet yönetimini bu sorunlara kalıcı çözümler üreterek vatandaşlarımızın mağduriyetlerini gidermeye davet ediyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti ve CHP sıralarında alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Akburak, teşekkür ediyorum.

Şimdi önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 141 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 3'üncü maddesinde yer alan "aşağıdaki" ibaresinin "aşağıda bulunan" şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Gülcan Kaçmaz Sayyigit

George Aslan

İbrahim Akın

Van

Mardin

İzmir

Gülderen Varli

Mahmut Dindar

Zeynep Oduncu

Van

Van

Batman

Heval Bozdağ

Ağrı

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

BAYINDIRLIK, İMAR, ULAŞTIRMA VE TURİZM KOMİSYONU SÖZCÜSÜ VEHBİ KOÇ (Trabzon) – Katılıyoruz efendim.

Önergenin gerekçesini açıklamak üzere Ağrı Milletvekili Heval Bozdağ'a söz veriyorum.

Sayın Bozdağ, buyurun. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

HEVAL BOZDAĞ (Ağrı) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Biliyorsunuz, bugün enflasyon oranları belli oldu ve TÜİK üzerine düşeni her zamanki gibi hakkıyla yaptı, enflasyonu yüzde 71,6 oranında açıkladı. Maalesef, oranlar yine düşük açıklandı ve mevcut ekonomik daralmanın yükü yurttaşın sırtından inmemek üzere, teknik kılıfını hazırlayıp iktidarın hizmetine sundu. Yıllık TÜFE endeksi ise yüzde 65 olarak açıklandı. Bu yüzde 65'lik endeks kira artışlarındaki yüzde 25 sınırı kalktıktan sonra, kira artışı oranının yeni kriteri olacak. Ev sahibi kiracılar da mağdur. Bundan sonra kiracıyı daha da zor günler bekliyor.

Görüyoruz ki iktidar, bu TÜİK verilerini esas alarak kurduğu sefalet tuzağına bizi bir kez daha düşürecek ve bu oranları esas alarak bırakın refah payını, gerçek enflasyonun bile altında artışlarla maaş zamları yapacak ve enflasyon farklarına yansıtacak. Bakınız, Enflasyon Araştırma Grubunun, ENAG'ın açıklaması hemen öncesinde gelmişti ve ENAG'a göre ise yıllık enflasyon yüzde 113 olarak TÜİK'in bir hayli üzerinde açıklandı. Artık biliyoruz, TÜİK verileri gerçekliği yansıtmadığı gibi toplumsal itibarını da kaybetmiş durumdadır. Bugün halklarımız gerçek yaşam verilerinin iz düşümünde bir sefalet yaşam standardıyla her gün yüz yüze gelmekte ve maalesef enflasyonun altında ezilmeye ve yoksullaşmaya devam etmektedir.

Tüm bu gerçekliğe rağmen iktidar "Asgari ücretliye zam yok." dedi. Hazine ve Maliye Bakanı yaptığı açıklamada bir yandan "Çalışanı enflasyona ezdirmedik, ezdirmeyeceğiz." derken bir yandan da gerçeği yansıtmayan bu TÜİK verileriyle bu hileli oyunu sürdürmeye kararlı. Peki, Sayın Bakana sorulm: Sözüünüzde geçen toplumsal refahın artması ve de büyümenin adil paylaşımı nasıl olacak? Bunun olabilmesi için işçinin, emeklinin, asgari ücretlinin ihtiyacı olan zammı ve gerçek enflasyon farkını yansıtmak gerekmez mi? Bu yapılmaz ise toplumu kandırmış ve bugüne kadar sürdürdüğünüz sömürüye dayalı, talan ve rant üzerine kurulu ekonomi politikanızın ceremesini yurttaşta yıkmış olmuyor musunuz? Sanki bu

iktidar döneminde girmemişiz gibi gri listeden çıkmayı bir başarı olarak lanse etmeniz “popülist” dediğiniz politikaların bir devamı değil mi ve bu politikalarınız bugüne kadar yaşanmış olan açlığın, yoksulluğun ve toplumsal travmaların sebebi değil mi? Ezilenlerin değil bu süreçlerin, kazananların yanında saf tutmuş olduğunuz gerçekliğinin üstünü örtebilir mi? Eminim ki “Olan olmuş, şimdi hep beraber bu badireyi atlatalım.” diyorsunuz. Haklısınız ama suçun tarafı olarak değil, karşısında alternatifini ören toplumsal dayanışmanın yanında olarak ancak böyle bir yaklaşım etik olacak ve anlam bulacaktır.

Sayın vekiller, Bakanın söylediği asgari ücretin tarihin en yüksek değerini yakalamış olduğu sözü bir aldatmaca. DİSK-AR’ın Temmuz ayı Asgari Ücret ve Vergi Raporu açıklandı. Öncelikle asgari ücret açlık ve yoksulluk sınırının altındadır. Açlık sınırı 18.489, yoksulluk sınırı 64 bin liraya dayanmış durumda, asgari ücret 17.002 lira. Bu durum insan onuruna yaraşır değildir ve kabul edilemez. Biliyorsunuz, asgari ücret işçilere normal bir çalışma günü karşılığı ödenen ve işçinin gıda, konut, giyim, sağlık, ulaşım ve kültür gibi zorunlu ihtiyaçlarını günün fiyatları üzerinden asgari düzeyde karşılamaya yetecek ücret demek. Peki, mevcut 17 bin lirayla bunun ne kadarını gerçekleştirebilirsiniz, takdirini size bırakıyoruz.

Aynı zamanda, asgari ücret yasal bakımdan işçilere ödenecek en düşük ücret seviyesidir fakat bugün Türkiye’de hızla ortalama ücret hâline gelmiştir. Merkez Bankası Enflasyon Raporu tüm çalışanların neredeyse yarısının asgari ücret seviyesinde ücretlerle çalıştığını göstermektedir. Hatta deri, giyim, inşaat gibi birçok sektörde ücretler asgari ücretin altında bile kalmaktadır. Kadınların ise çok büyük bir bölümü asgari ücret ve altındaki ücretlerde çalışmaktadırlar. Avrupa İstatistik Ofisi Eurostat’a göre Türkiye Avrupa’nın en düşük asgari ücretli ülkeleri arasında.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Bozdağ, lütfen tamamlayın.

HEVAL BOZDAĞ (Devamla) – 2014’te bizden düşük asgari ücretli 12 ülke varken 2024 yılı başında sadece 5 ülke, Bulgaristan, Sırbistan gibi ülkeler var. 2005’te 31 cumhuriyet altını alan bir yıllık asgari ücret bugün ancak 12 tane alabiliyor. Eğer asgari ücret kişi başı gayrisafi yurt içi hasılaya paralel olarak artmış olsaydı brüt olarak bugün 28.410 lira olması gerekiyordu ama maalesef, brüt 20 bin lira düzeyinde kalmış durumda. DİSK-AR raporunda böyle kalırsa asgari ücretin sene sonunda açlık sınırının 4-5 bin TL altında kalacağını vurgulamış. Bu durumda yurttaş enflasyona ezilmeye devam edecek.

Sayın vekiller, bu ülke yurttışı, özgür, adil, eşitlikçi, emeğin karşılığını aldığı, sermaye sömürsünden kurtulmuş bir demokratik düzeni hak ediyor.

Saygılarımla. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum Sayın Bozdağ.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

3’üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 3’üncü madde kabul edilmiştir.

4’üncü madde üzerinde 4 önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alıp oylarınıza sunacağım.

İlk 2 önerge aynı mahiyette olduğundan birlikte işleme alacağız.

Şimdi, ilk 2 önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 141 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin 4’üncü maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

İsa Mesih Şahin

İstanbul

Cemalettin Kani Torun

Bursa

Necmettin Çalışkan

Hatay

Hasan Ekici

Konya

Mustafa Kaya

İstanbul

Aynı mahiyetteki diğer önerenin imza sahipleri:

Aliye Coşar	Gülcan Kış	Sururi Çorabatır
Mersin	Antalya	Sivas
Ayşe Sibel Yanıkömeroğlu	Tahsin Ocaklı	Aliye Timisi Ersever
İstanbul	Rize	Ankara
Ömer Fethi Gürer	Nurten Yontar	
Niğde	Tekirdağ	

BAŞKAN – Komisyon aynı mahiyetteki önerelere katılıyor mu?

BAYINDIRLIK, İMAR, ULAŞTIRMA VE TURİZM KOMİSYONU SÖZCÜSÜ VEHBİ KOÇ (Trabzon) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ilk söz, Hatay Milletvekili Necmettin Çalışkan’a aittir.

Sayın Çalışkan, buyurun. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

NECMETTİN ÇALIŞKAN (Hatay) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Bir torba yasa görüşüyoruz, kaç oldu söyleniyor ama ben bir kez daha tekrar etmek istiyorum. Yazın ortasında, herkes tatil deyken, apar topar, alelacele bir yasa çıkarıyoruz.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Ama hep çalışalım...

NECMETTİN ÇALIŞKAN (Devamla) – Acaba bu, yazın ortasındaki torba yasanın amacı ne? Atlı mı kovalıyor, yangından mal mı kaçırılıyor? Bir yasa ki cümbüş, torba, gerçek torba, 7 ayrı kurumla ilgili yasa doldurulmuş. Devlet Demiryolları, Devlet Hava Meydanları, Karayolları, Orman Genel Müdürlüğü, PTT, Denizcilik, Liman, ne ararsan var. Apar topar bir yasa. Elbette bu belki bazı noktalarda makul görülebilir, alelacele yasa çıkarılabilir ama bu torba yasa mantığının hiçbir izahı yok.

Değerli milletvekilleri, yasa torba olunca da insan merak ediyor “Ne var acaba burada? diye. Yasada şu var: İstanbul Havaalanı’nın affı var, geriye dönük işgal ettiği yerlerin affedilmesi söz konusu. Tabii, burada önemli husus şu: Ormanla ilgili dilimizde de bir deyim “orman kanunu” diye. Esasen, Orman Kanunu’nun kökten değiştirilmesi gerekir. Köylülerin perişan olduğu kanun Orman Kanunu, işletmelerin ÇED raporunda gelip tıkağı yeri Orman Kanunu. Siz Orman Kanunu’nu kökten çözmüyorsunuz, sadece 1, 2, 3 tane kuruma alelacele lazım oldu, demir yolları, limanlar geçecekmiş; durakmış, otoyol, işletme, tesis, mola yeri kurulacakmış, onu... Ya, kökten çözün, niye parça parça iş yapıyoruz, niye ihtiyacımız kadar yapıyoruz, anlamak mümkün değil.

Tabii, yasa niçin çıkıyor? Yasa kamuda aksaklık olan hususları giderecek. Bu güzel ama bilelim ki burada aslında bugüne kadar kanunsuz olarak, illegal bir şekilde yürütülen işler legal hâle getiriliyor, yasallık kılıfı uyduruluyor, Türkiye Büyük Millet Meclisi de buna alet ediliyor. Niye alet ediliyor? Yasa gelmiş önüne, Meclisin bilgisi yok; birkaç saat önce Komisyona geliyor, apar topar görüşülüyor, geçiliyor. Biz de burada sabaha kadar saatler boyunca konuşuyoruz ki acaba bir önerge verip bir şeyi düzeltebilir miyiz? Eyvallah, sağ olun, bir tane yasa, bir yanlış düzelttiniz.

Değerli milletvekilleri, üç tarafı denizlerle çevrili bir ülkedeyiz, dünyada denizciliğe etkisi en fazla olan bir ülkeyiz; denizcilikle ilgili yasa çıkıyor, zannedersiniz ki ticaret payımız artacak, zannedersiniz ki ihracatta yükseleceğiz, yeni istihdam alanları oluşacak. Bula bula koca bir denizcilikten römorkör hizmetini kim versin? Ve her geçen gün biraz daha fazla özelleştirmeye kamu güvenliği de biraz daha fazla azaltılıyor.

Değerli milletvekilleri, bu yasada üretim yok, ihracat yok, istihdam yok. Milletimiz de bekliyor ki “Bunlar yazın ortasında çalışıyor, acaba bize bir faydası olacak mı?” Heyhat! Aziz milletim, dinleyemiyorsunuz, Meclisin sesini kısıyorlar ama bilirsiniz ki buradan size hiçbir çözüm yok.

Havacılık yasası var, sivil havacılık... Ya, Allah aşkına, yasadan bahsederken, önce şu AnadoluJeti ne hâle getirdiniz, ondan bahsedin. Önce, 1,5 milyon maaş alan adamlardan bahsediliyor, ondan bahsedin. Avrupa’daki gurbetçi vatandaşımız senede bir defa memleketine gelecek, gelemiyor sayenizde, ateş pahasına biletler satılıyor, bir yurt içi biletinin fiyatı 8 bin lira; buna bir çözüm, bunların hiçbirisi yok ama ne yaparsınız? Limanlarla ilgili... İzmir Limanı, neymiş? Varlık Fonu. Ya, bu Varlık Fonu niçin var? Dediniz ki: “Biz özelleştirirken ayağımıza dolanıyor bazı işler; orayla görüş, burayla... Biz, bunu özel şirket mantığıyla hızlıca bir havuza toplayalım, istediğimizi yapalım.” Ne oldu İzmir Limanı? Bekliyor. Bu Varlık Fonu ucubesinden de bu ülkenin acilen kurtulması gerekiyor. Deve mi, kuş mu, ne olduğu belli değil ve maalesef ki bu Varlık Fonu, bu ülke için büyük bir ayak bağı olarak burada duruyor değerli milletvekilleri.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Çalışkan, lütfen tamamlayın.

NECMETTİN ÇALIŞKAN (Devamlı) – Onun için burada kimsenin üzerine alınmasına gerek yok ama bilelim ki değerli milletvekilleri, buradaki görevlerimiz birer sorumluluk, birer emanet. Bizim bu 85 milyon vatan evladına borcumuz var. Sadece, âdeta tiyatro oynar gibi kaldırdı elleri, indirdi elleri... “Biraz sonra oylama yapılacak, doluşun içeri.” diyerek bu ülkenin hiçbir sorunu çözülmez. Burada bir ton yasa maddesi, sayfalar dolusu metin; oradan oraya, ormandan limana, demir yollarından kara yollarına, büfe işletmeciliğinden havaalanında su satmaya kadar; buradan hiçbir yere varılamaz. Onun için diyorum ki: Artık torba yasadan vazgeçelim, şu yasa teklifindeki kurumları da birbirinden ayıralım; denizciliği mi konuşuyoruz, hava meydanlarını mı konuşuyoruz, kara yollarını mı konuşuyoruz, bilelim; düzgünce iş üretelim, yarın tekrar yasayı düzeltmek zorunda kalmayalım diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (Saadet Partisi ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum Sayın Çalışkan.

Aynı mahiyeteki önergeler üzerinde ikinci söz, Tekirdağ Milletvekili Nurten Yontar’a ait.

Sayın Yontar, buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

NURTEN YONTAR (Tekirdağ) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Türk Sivil Havacılık Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 4’üncü maddesi üzerine söz aldım. Yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Bu maddeyle, özelleştirilmesi öngörülen kılavuzluk ve römorkörcülük hizmetlerine ilişkin geçiş süreci düzenlenmektedir. Hizmetlerin aksamaması gerekçesiyle geçiş maddelerini düzenleyen bu maddeyle, yönetmeliğin altı ay içinde çıkarılacağı ve yönetmeliği müteakip bir ay içinde ihalelerin yapılacağı hüküm altına alınmıştır.

Çok sayıda kanunda değişiklik yapılmasını öngören bir torba kanun tekniğiyle yine karşı karşıyayız. Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığına liman, iskele ve kıyı yapılarında sadece gemilere verilen hizmetlere ilişkin gerektiğinde taban ve tavan ücret belirleme ve denetleme yetkisi verilmektedir. İstanbul ve Çanakkale Boğazları hariç, kılavuzluk ve hizmetlerinin özelleştirilebilmeleri için yasal altyapı oluşturulmaktadır. Liman giriş çıkışlarının kontrolünün elektronik sistemle yapılabilmesi ve Türk Sivil Havacılık Kanunu kapsamındaki idari para cezaları yeniden düzenlenmektedir.

Değerli arkadaşlar, söz konusu bu teklifle hizmetleri özelleştirecek adımlar atılmak isteniyor. Aslında bunun yeni bir şey olmadığını hepiniz biliyorsunuz. İktidar yanlısı 5-6 firma, devlet bankalarından

aldıkları kredilerle, ne kadar güzel millî servet fabrikaları özelleştirdiler. Bu yetmedi, bu özelleştirilen fabrikalar, yerler sonra ikinci ellere satıldı, onun üzerinden bu 5-6 firma yüksek kâr marjına erişti. Bu da yetmedi, bu şirketler vergi aflarına tabi edildi, buradan da bu ülke bir kayba uğradı. AKP Hükûmeti millî olan her şeyi özelleştirmeyi çok seviyor ve bu özelleştirmeler ne hikmetse direkt adrese teslim ediliyor. Türkiye Denizcilik İşletmeleri tarafından yapılan kılavuzluk ve römorkörcülük, denizcilik işletmesinin özelleştirilmesiyle birlikte Kıyı Emniyeti Genel Müdürlüğüne devredildi. Daha sonra çıkarılan yönetmeliklerle, Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle, Boğazlar hariç olmak üzere, tamamen usulsüz bir şekilde özel sektör eliyle yapılmaya devam etti. Ulaştırma Bakanlığının yüzde 25-30 arasında pay alarak yaptırdığı bu hizmetlere ilişkin Anayasa Mahkemesi geçen şubat ayında iptal kararı verdi ama maalesef ki Anayasa Mahkemesinin kararına uyulmayarak şimdi önümüze torba kanun çıkararak devam edilmek isteniyor.

15 tanesi kamu, 26 tanesi özelleştirilen, 3 tanesi de yap-işlet-devretle işletilen 40 adet limanımız var. Bakanlık söz konusu bu hizmetlerden sadece geçen yıl 4 milyar 244 milyon tahsil etmiş yani yüzde 25 pay aldığını düşünürsek 13 milyarlık bir paranın kimin cebine girdiği belli değil. İyi ki 1936 yılında imzalanan Montrö Boğazlar Sözleşmesi var ki biz İstanbul ve Çanakkale Boğazlarımızı bununla koruyoruz. Bu vesileyle, ülkemizin kurucusu Büyük Önder'imiz Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ü ve anlaşılmaya imza koyan tüm devlet büyüklerimizi bir defa daha huzurlarınızda saygı ve rahmetle anmak istiyorum.

Değerli arkadaşlar, Tekirdağ'ın adı Avrupa şehri diye geçiyor ama maalesef ki telekomünikasyon altyapımız sıfır. Şehir merkezlerinde evimizin hangi köşesinde telefonla görüşebiliriz yarışması var kişiler arasında çünkü telefonlar çalışmıyor, herhangi birinin sesini duyamıyoruz.

Diğer bir sorun CEYPORT Uluslararası Liman İşletmeciliği, bütün bir sahili kapatmış durumda. Bundan ne Valiliğin ne Büyükşehir Belediyesinin ne ilçe belediyesinin ne Ticaret ve Sanayi Odasının ne de Tekirdağ halkının haberi var. İzin tabii ki Külliye'den, Çevre Şehircilik eliyle yapılmakta, 2018 yılının Aralık ayından itibaren de işletilmekte ve şimdi de liman kapasite artışına gidilmektedir. Kent yerleşim alanının çok yakınında yapılan bu proje aynı zamanda kimyasal depolama amaçlı olması nedeniyle canlı yaşamını da olumsuz etkileyecektir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Yontar, lütfen tamamlayın.

NURTEN YONTAR (Devamla) – Kimyasal madde gazlarının havayla taşınmasıyla kent sağlığı her zaman tehdit altında olacaktır, Trakya bölgesi aynı zamanda birinci derece deprem riskine sahip olduğu için bu olumsuzlukları da oluşturacaktır. Bu projenin gözden geçirilmesi ve kent halkı yararına projeler yapılması tüm Tekirdağlı hemşehrilerimizin beklentisidir.

İlimizin havalimanı var ama kalkan uçak yok. Neden? Yolcu garantili İstanbul Havalimanı İşletmesini zengin etmek ve Genel Müdürüne 1 milyon üstünde maaş verebilmek içindir herhâlde.

2024 yılını Emekliler Yılı ilan etmiştiniz ama 2024'ü açıklıkla sınanan emekliler yılı olarak tarihe geçirdiniz diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Yontar, teşekkür ediyorum.

Şimdi, aynı mahiyetteki önergeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önergeler kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 141 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 4'üncü maddesinde yer alan "aşağıdaki" ibaresinin "aşağıda bulunan" şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Gülcan Kaçmaz Sayyigit

George Aslan

İbrahim Akın

Van

Mardin

İzmir

Mahmut Dindar

Zeynep Oduncu

Gülderen Varlı

Van

Batman

Van

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

BAYINDIRLIK, İMAR, ULAŞTIRMA VE TURİZM KOMİSYONU SÖZCÜSÜ VEHBİ KOÇ (Trabzon) – Katılamıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN - Önerenin gerekçesini açıklamak üzere Van Milletvekili Gülcan Kaçmaz Sayyigit'e söz veriyorum.

Sayın Kaçmaz Sayyigit, buyurun. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

GÜLCAN KAÇMAZ SAYYİĞİT (Van) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; öncelikle, ekranları başında bizleri izleyen halkımızı saygıyla selamlıyorum.

Siyasi iktidara baktığımızda köprü, viyadük ve yollarla övünüldüğünü görüyoruz. Öyle ki 2011 yılında Van depremi olmuş, "Deprem vergileri nerede?" diye sorduğumuzda dönemin Maliye Bakanı -hâlen Maliye Bakanı- Mehmet Şimşek duble yollar için kullanıldığı cevabını vermişti. Bunların nasıl hazine garantili yapıldığı, yollardan alınan astronomik geçiş ücreti, kamu vergisinden muaf tutulan şirketler zaten herkesin malumu. Tabii, bunlara rağmen hava, kara, deniz ulaşımında çizilen tablo pembe olabilir ama işin özü aslında öyle değil. Özellikle bölgeler arası gelişmişlik farkına, politik ayrımcılığa bakıldığında ciddi bir adaletsizliğin ortaya çıktığını hep beraber görüyoruz.

Bugün, Ağrı, Van, Mardin, Diyarbakır'da uçak sefer sayıları yetersizse, bilet fiyatları oldukça yüksek bir şekilde karşımıza çıkıyorsa bu, mevcut iktidarın uyguladığı politikalarla bire bir alakalıdır. Bir taraftan Kürt coğrafyası bilinçli bir şekilde ekonomik olarak geri bırakılıyor, diğer taraftan en pahalı biletleri almak zorunda kalıyoruz. Bakın, Trabzon'un nüfusu 800 bin, buraya yirmi bir yılda yapılan ulaştırma ve erişim tutarı 77 milyar olarak karşımıza çıkıyor; Van'ın nüfusu 1 milyon 200 bin ama yirmi bir yılda aldığı yatırım tutarı 37 milyar lira. Yine, Rize'nin nüfusu 350 bin, yirmi bir yılda ulaştırma ve yatırım tutarı 72 milyar; 1 milyon 800 bin nüfusa sahip Diyarbakır'a yapılan yatırım toplam 32 milyar lira olarak karşımıza çıkıyor. Bütün bunlar coğrafyamızın sömürülmek üzere ekonomik açıdan nasıl geri bırakıldığının delilidir, açık ve net resmidir.

Sayın milletvekilleri, Van'da hava yolu taşımacılığı kronik bir krize dönüşmüş durumda çünkü Van'a yönelik bir ulaştırma ambargosu söz konusu. Özellikle yaz ayları geldiğinde, turizm mevsimi başladığında yakın tarihli uçak bulmak Van için mümkün değil.

Şehrimiz için İran çok önemli; sınır kapılarının açılması ve kapasitelerinin artırılması için çokça çağrıda bulunduk ama bugün bakıyoruz ki İran'a açılan kapıları geçin, ülkenin batı yakasına, Ankara ve İstanbul'a açılan kapılar da maalesef Van'a kapatılmış durumda. Bu sebeple, ticaret ve turizm istenildiği düzeyde değil. Bunun yanında, insanlar taziyelerine gidemiyor, cenazeleri olduğunda bunu nakledemiyor. Veleh ki uçak var, bu sefer de bütçesini zorlayan bilet fiyatlarıyla karşı karşıyayız.

Dolayısıyla sosyoekonomik gelişim endekslerinde kişi başına düşen millî gelirden son sıralarda, işsizlik oranlarında ilk sırada yer alan bir kent ağır bir iktidar zulmü altında. Tabii, AKP iktidarı "Eskiden uçak mı vardı, otobüs neyinize yetmiyor?" diyebilir. Bu tarz sorularıyla meşhur bir iktidar. Ülkenin en

uzak kenti için uçak bir lüks değil temel bir ihtiyaçtır ama gelin görün ki AKP'nin beslediği enflasyon canavarı otobüs bileti dahi almayı zorlaştırdı.

Kısacası Van uçamıyor, Van'a ulaşılmıyor. Hâl böyleyken AKP'li Van milletvekilleri de Ulaştırma Bakanlığıyla fotoğraf paylaşıp "Sorunları aktardık." diyorlar, bunu haber yapıyorlar, manşet yapıyor bazıları. 27'nci Dönemde de bunu çokça yaptılar ama Ferit Melen Havaalanı'nda uçak sayısı artmadı, bilet fiyatı sorunu da maalesef çözülmedi çünkü amaç çözüm değil, amaç dostlar alışverişte görsün.

Partimiz 2 dönemdir konuyu önerge olarak Meclise taşıyor, komisyonlarda bakanlara iletiyor; şu an Van'daki STK ve diğer siyasi partilerin de gündemi bu. Geline aşamada genel kanaatimiz şudur: Devlet Van'ı açık ve net bir şekilde cezalandırıyor.

Değerli milletvekilleri, Van doğasıyla ve deniziyle görülmeye değer bir kent fakat İstanbul'dan Van'a bir tatil planı yapan yurttaş görüyor ki Roma'ya gitmek daha kolay çünkü Ankara ve İstanbul'dan Van'a gitmek Avrupa'ya gitmekten daha maliyetli bir şekilde karşımıza çıkıyor. Bugün tatil ve seyahatte en temel harcama kalemi ulaşım olarak karşımıza çıkmakta. İnsanlar bilet fiyatlarını görür görmez plan yapmaktan imtina eder duruma getirilmiş konumda. Durum bu kadar vahimken devlet yurttaşına yalan söylemeye devam ediyor. Bundan dört yıl önce siparişi verilen uçakların gelmesiyle sefer sayılarının artacağı söylenmişti, tam tersi oldu, durum daha da kötüleşti.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Kaçmaz Sayyigit, lütfen tamamlayın.

GÜLCAN KAÇMAZ SAYYİĞİT (Devamlı) – Aşırı pahalı bilet fiyatları konusunda da Hükûmetin yeri tabii ki her zaman olduğu gibi patronlar oluyor. "Serbest piyasa koşulları." diyerek sorumluluğu üzerinizden atamazsınız. Van bulunduğu konum itibarıyla önemli bir kent. Van'dan İran'a, Irak Kürdistan'ına karşılıklı uçuşlar başlatılmalı. Van demir yoluyla, otoyollarla ülkenin batısına bağlanmalı ama ne mümkün! Yurttaşın İstanbul ve Ankara'ya uçuşu için adım atılmadığından Van'ı ileriye taşıyacak sonraki adımlar da maalesef gelmiyor. Artık yeter, Van'ı cezalandırmaktan vazgeçin!

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Kaçmaz Sayyigit.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

4'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 4'üncü madde kabul edilmiştir.

5'inci madde üzerinde 4 önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alıp oylarınıza sunacağım.

İlk önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 141 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 5'inci maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

İsa Mesih Şahin

İstanbul

Haydar Altıntaş

İzmir

Necmettin Çalışkan

Hatay

Hasan Ekici

Konya

Mustafa Kaya

İstanbul

Cemalettin Kani Torun

Bursa

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

BAYINDIRLIK, İMAR, ULAŞTIRMA VE TURİZM KOMİSYONU SÖZCÜSÜ VEHBİ KOÇ
(Trabzon) – Katılmıyoruz efendim.

BAŞKAN – Önergenin gerekçesini açıklamak üzere İzmir Milletvekili Haydar Altıntaş’a söz veriyorum.

Sayın Altıntaş, buyurun.

HAYDAR ALTINTAŞ (İzmir) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Atatürk’ün Başbakanı, İstiklal Savaşı’nın “Galip Hoca”sı, partimizin kurucusu ve 3’üncü Cumhurbaşkanımız Sayın Celal Bayar’ın kızı 13, 15 ve 16’ncı Dönem Milletvekilimiz Nilüfer Gürsoy Hanımefendi bugün Hakk’ın rahmetine kavuştu ve kendisini defnettik. Kendisine Allah’tan rahmet, geride kalanlarına sabır diliyorum.

Değerli milletvekilleri, ben bugün huzurunuzda bu kanunun dışında başka bir şeye cevap aramaya çalışacağım. Düşündüğüm konu şu: Anayasa’nın 2’nci maddesinde Türkiye Cumhuriyeti devletin nitelikleri sayılırken “Türkiye Cumhuriyeti devleti demokratik, laik, sosyal hukuk devletidir.” diye yazıyor. Hukuk devleti ilkesinden ele alırsak bu Meclisin çıkarmış olduğu bütün yasalar çerçevesinde hem idare edenler hem de idare edilenler Meclisin çıkarmış olduğu yasalara uymak zorundadır.

Şimdi bu çerçeve içerisinde benim soracağım soru şu: Milletimizin gündeminde, son günlerde sıkça, özellikle de on yıldan bu yana devam eden bir süre içerisinde tartışılan bir ekümeniklik meselesi var. Fener Rum Patrikhanesi ekümenik midir, değil midir? Bizim yasalarımıza bakılırsa Patrikhane ekümenik değildir ancak devletimizi idare edenler kanunları her zaman kendi istek ve emellerine göre çığnemeyi kendilerinde hak gördükleri ve orasından burasından çekiştirmeyi maharet saydıkları için bakın, şunları ortaya koymak istiyorum: 2010 yılında Sayın Başbakan Yunanistan ziyaretinde “Patrikhanenin ‘ekümeniklik’ olarak adlandırılması sizi rahatsız eder mi?” sorusuna “Etmez.” diye cevap veriyor. 2019 yılında “Ekümenik Patrikhane, Moskova Patrikhanesinden bağımsız olarak kendini yöneten bir dinî varlık olarak Ukrayna Ortodoks Kilisesi’ni kurdu.” denilmektedir. Türkiye buna göz yummuş hatta destek de olmuştur. 2020 yılında Cumhurbaşkanlığından Patrikhane’ye gönderilen bir davette “Sayın Ekümenik Patrik” ünvanı kullanılmaktadır. 15-16 Haziranda İsviçre’de Ukrayna Barış Zirvesi’nde yayınlanan ortak tebliğe Rum Patriği “Ekümenik Patrik” sıfatıyla imza altmıştı.

Sevdası vatan, derdi millet olan Türk milliyetçileri olarak biz Atatürk’ün “Bütün servetim ve iftiharım Türklükten başka bir şey değildir.” cümlesinden hareket ederek bu devletin kurucuları ve kurumlarıyla kavga ederek varacağımız bir yerin olmadığını milletin huzurunda, Meclisin huzurunda söylemek istiyorum. Eğer bu milletin ve bu devletin kurucuları ve kurumlarıyla kavga etmek isterken “Lozan bir zafer değildir, hezimetdir. Bize zafer diye yutturuldu.” ibaresinin içerisinde patrikhaneyi de görüyorsanız bir kanunla bunu değiştirebilirsiniz; Lozan’la bu patrikhanenin alakası yoktur. Ancak, bunları olur olmaz sebeplerle ve maksatlarla Türk milletinin önüne getirmek, bu devlet ile milletin birbirine olan bağı, sevgisini ve muhabbetini incitir ve devletin ve milletin bölünmez bütünlüğüne halel getirir diye düşünüyorum.

İktidarımızın bu ikircikli tutumu, milletimizin bağımsızlık ve egemenlik konusundaki hassasiyetlerine de gölge düşürmektedir. Bizler ülkemizin çıkarlarını millî değerlerimizin ve her şeyin üzerinde tutmak zorundayız. Anayasa ve yasalarımızın gerektirdiği gibi, “patrikhanelik” “ekümeniklik” sıfatını da asla kabul etmiyoruz, bu konuda hiçbir ödün verilmemesi gerektiğini düşünüyoruz. Bu doğrultuda millî çıkarlarımızı savunmaya devam ederken tarihsel gerçekleri çarpıtmadan şunun da altını çizmek istiyorum: “Lozan’da On İki Adalar verildi.” denildiği tarih ile Uşi Anlaşması’nın arasında on iki yıllık bir fark vardır. Bu farklılıkları da nazariyeye almak suretiyle, devletimizin temel yapısını oluşturan bu millî değerlerin çarpıtılmadan, yıpratılmadan, devletin ve milletin birlik ve bütünlük içerisinde yaşayabilmesi için milletimizin bugün çekmekte olduğu ekonomik sıkıntıları, siyasal ve sosyal sıkıntıları ortadan kaldıracak tedbirleri almak bu tür sözleri söylemekten çok daha önemlidir diye düşünüyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Altıntaş, lütfen tamamlayın.

HAYDAR ALTINTAŞ (Devamla) – Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ediyorum.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/2194) esas numaralı Türk Sivil Havacılık Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin çerçeve 5'inci maddesinde yer alan "Bu denetim, idare tarafından oluşturulan, liman giriş ve çıkış işlemlerinin takip edildiği sistem üzerinden sunulan belgeler üzerinden de yapılabilir." ibaresinin madde metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Aliye Coşar
Antalya
Ayşe Sibel Yanıkömeroğlu
İstanbul

Gülcan Kış
Mersin
Aliye Timisi Ersever
Ankara

Sururi Çorabatır
Antalya
Tahsin Ocaklı
Rize

Ömer Fethi Gürer
Niğde

Orhan Sümer
Adana

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

BAYINDIRLIK, İMAR, ULAŞTIRMA VE TURİZM KOMİSYONU SÖZCÜSÜ VEHBİ KOÇ (Trabzon) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önergenin gerekçesini açıklamak üzere Adana Milletvekili Orhan Sümer'e söz veriyorum.

Sayın Sümer, buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

ORHAN SÜMER (Adana) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, Türk Sivil Havacılık Kanunu'nda değişiklik planlayan teklifin 5'inci maddesi üzerine söz aldım. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, bugün sizlere yılan hikâyesine dönen, tüm Adanalı hemşehrilerimin ve bölge illerde yaşayan vatandaşlarımızın kapatılmaması gerektiğini söylemesine rağmen AKP iktidarının inatla kapatmaya çalıştığı Adana Şakirpaşa Havaalanı'nı anlatmak istiyorum.

1937 yılında hizmete açılan havalimanımız, Adana'nın ve Türkiye'nin en eski hava limanlarından biridir. yıllar boyunca Adana'nın ekonomik, sosyal ve kültürel gelişimine önemli katkılarda bulunmuştur. Burası sadece bir ulaşım noktası değil, aynı zamanda Adana'mızın tarihine ve kimliğine sıkı sıkı bağlı bir semboldür. Adana ve çevresinde milyonlarca insan için hayati öneme sahiptir. Havalimanının konumu şehir merkezine yakınlığıyla bilinir. Bu durum, Adana ve çevre illerinde yaşayan insanlarımız için büyük bir kolaylık sağlamaktadır. Havalimanının kapatılması zaman ve maliyetin artmasına, kültürel faaliyetlerin sürdürülmesinde çeşitli zorluklara, turizm gelirlerimizin düşmesine, havalimanı çevresindeki iş yerlerinin, otellerin, restoranların ve diğer hizmet sektörlerinin olumsuz etkilemesine, ayrıca birçok Adanalı hemşehrimin işsiz kalmasına neden olacaktır. Özellikle, acil durumlarda merkezi bir havalimanının varlığı hayati önem taşımaktadır, maalesef 6 Şubat depremlerinde bu durumu çok acı bir şekilde tecrübe ettik; Antep, Hatay, Maraş, Adıyaman havalimanları kullanılamaz hâle geldi, aylarca yurt içi ve yurt dışından gelen yardımlar, araç gereçler, sevkiyat malzemeleri için Adana'mız kullanıldı. Devletin tüm yetkilileri afet bölgelerine gitmek için Şakirpaşa Havalimanı'nı kullandılar çünkü ayakta kalan tek havalimanı Şakirpaşa oldu. Sırf bu acı tecrübenin bile iktidara ders olması gerekir, maalesef AKP iktidarının Adana'yla ilgili tavrını ne yazık ki hepimiz biliyoruz.

Değerli milletvekilleri, AKP iktidarı, Şakirpaşa Havalimanı'nı kapatmak isterken "Bunu kapatmıyoruz ancak yerine Çukurova Bölgesel Havalimanı yapıyoruz. Hem diğer illere daha yakın olacak hem de daha işlevsel olacak." açıklamasını yaptı maalesef. Bakın, bu bizim için tamamen aldatmaca. Bakalım şöyle: Karadeniz Bölgemizde başından sonuna doğru baktığımızda, Zonguldak'ta, Kastamonu'da, Sinop'ta, Samsun'da, Ordu'da, Trabzon'da ve Rize'de -hem de tüm bu illerimiz birbirlerine sınır komşusu olmasına rağmen- ayrı ayrı hava limanları var. Sinop'ta 229 bin kişi yaşıyor, havalimanından senede sadece 1 milyon civarında insan uçuyor. Ordu ve Giresun'da toplam 1 milyon 200 bin kişi yaşıyor, havalimanını da senede ortalama 850 bin kişi kullanıyor. İllerimiz de zarar etmiyorsa, vatandaşımızın külfeti yoksa havalimanı yapılmasına karşı değiliz ama Şakirpaşa Havalimanı -Adana, Mersin, Osmaniye ve Hatay'ı da katarsak- yaklaşık 6 milyon kişiye hizmet ediyor; ayrıca, geçen sene dış hatlar dâhil tam 5 milyon kişiye hizmet etmiş bir havaalanımız. Açıldığı günden beri hazineyi zarara uğratan Zafer Havalimanı ve diğer havalimanları varken Şakirpaşa Havalimanı'nı kapatmaya çalışmak Adana'ya ve Adanalımıza ihanet etmektir. (CHP sıralarından alkışlar)

Ayrıca, bu durum, AKP iktidarının Adana'nın değerlerini yok etmeye çalışmasının maalesef ilk denemesi değildir. Bakın, birkaç örnek vereceğim. Maalesef, on binlerce insanımızın çalıştığı Tekel Sigara Fabrikası, Et ve Balık Kurumu, Süt Endüstrisi Kurumu, Sümerbank, Aksantaş, Bossa, PAKTAŞ, Çukobirlik, Karayolları binaları ve bunların arazileri tamamen özelleştirme adına satıldı, şu an maalesef bomboş durumda. Ayrıca, Adana'dan TRT ve Karayolları Bölge Müdürlükleri de maalesef bu iktidar tarafından başka illere gönderildi. Tablo çok açık ve net gözükmektedir. AKP iktidarı tam yirmi iki yıldır maalesef Adana'ya şaşı bakıyor, herhâlde böyle giderse bakmaya da devam edecektir.

Çukurova Havalimanı'nın yapılması Şakirpaşa Havalimanı'nın kapatılması için bir gerekçe değildir. Yapımı maalesef 2011 yılından beri süren, çeşitli yolsuzluk iddialarıyla, yanlış projeyle anılan, rüşvet ve işletme hakkı gelirleriyle defalarca gündeme gelen, en verimli tarım arazileri üzerine, kuşların uçuş yolu üzerine kurulan, açılışı senelerdir de ertelenen, her bakan değişikliğinde tarih verilen, en son, bayramdan sonra açılacağı söylenen fakat yine açılmayan Çukurova Bölgesel Havalimanı'nın ne zaman hizmete gireceği de belli değildir. Adana Şakirpaşa Havalimanı'nın kapatılması için tek bir gerekçe vardır, o da maalesef saray iktidarının yandaşların bitmez bir açgözlülüğüdür.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Sümer, lütfen tamamlayın.

ORHAN SÜMER (Devamla) - Teşekkür ederim Başkanım.

Değerli milletvekilleri, iktidarın tüm itirazlara rağmen direktmesinin sebebi de Şakirpaşa Havalimanı yıkıldıktan sonra buradaki önemli arazinin rant paylaşımıdır herhâlde. Bugüne kadar üvey evlat muamelesi yaptığı Adana'nın bir değerinin daha yok olması saray iktidarının asla umurunda değildir. Buradan, iktidar yetkililerine milyonlarca Adanalının sesi olarak bir kez daha sesleniyorum: Havaalanımız kapatılamaz, Şakirpaşa Havaalanı yıkılamaz, Şakirpaşa Havalimanı ranta kurban edilemez diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Sümer.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Türk Sivil Havacılık Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 5'inci maddesinin çerçeve hükmünde yer alan "eklenmiştir" ibaresinin "ilave edilmiştir" şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Dursun Ataş

Mehmet Akalın

Burhanettin Kocamaz

Kayseri

Edirne

Mersin

Turan Yaldir

Yüksel Selçuk Türkoğlu

Yasin Öztürk

Aksaray

Bursa

Denizli

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

BAYINDIRLIK, İMAR, ULAŞTIRMA VE TURİZM KOMİSYONU SÖZCÜSÜ VEHBİ KOÇ (Trabzon) – Katılamıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerenin gerekçesini açıklamak üzere Aksaray Milletvekili Turan Yaldir'a söz veriyorum,

Sayın Yaldir, buyurun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

TURAN YALDIR (Aksaray) – Sayın Başkan, kıymetli milletvekilleri; İYİ Parti Grubum adına söz almış bulunuyorum, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Bugün Fenerbahçe kulübüne FETÖ terör örgütü tarafından yapılan 3 Temmuz hain kumpasının 13'üncü yıl dönümü. FETÖ 2011 yılında ele geçirdiği kurumlar sayesinde Türkiye Cumhuriyeti'nin göz bebeği Fenerbahçe'mizin tüm değerlerine saldırmış, kumpaslar kurmuş, alın teri ve emeklerle elde edilen tüm değerlere göz dikmişti. 2011 yılının 3 Temmuz günü başlayan süreç, büyük Fenerbahçe camiasının yan yana, omuz omuza ortaya koyduğu on yıllık mücadelenin ardından yaşananların bir kumpas olduğu, sadece vicdanlarda değil, Türkiye Cumhuriyeti mahkemelerince de onaylanmıştır. Başından beri dimdik ayakta duran aynı inanç, güç ve enerjiyle sonuna kadar savaştan Fenerbahçe'mizin verdiği onurlu mücadeleyi kutluyorum. Yaşanan bu olaylar Fenerbahçe'mizin büyüklüğünü ve gücünü bir kez daha göstermiştir. 3 Temmuz bizim için sadece bir tarih değil, haksızlığa ve adaletsizliğe başkaldırının sembolüdür. Unutmadık, unutturmayacağız. Dün olduğu gibi bundan sonra da Fenerbahçe ruhu dimdik ayakta olacaktır.

Kıymetli milletvekilleri, Hükümetin baştan sona yanlış dış politikası sonucu Türkiye Cumhuriyeti sınırları kevgire dönmüş, cennet vatanımız âdeta sığınmacı ve kaçak göçmen yuvası hâline gelmiştir. Yaşadığımız bu sorun, bir sınır güvenliği meselesinden öte Türk devletinin bekasını ve aziz Türk milletinin geleceğini ilgilendiren hayati bir mesele hâline gelmiştir. Kadim Türk yurduna reva görülen bu sessiz istila, Türkiye Cumhuriyeti'nin karşı karşıya kaldığı en önemli güvenlik sorunudur. Suriyeli sığınmacılar başta olmak üzere, sayıları milyonları aşan sığınmacı ve kaçak göçmenin ülkemizde uzun zamandır sebep olduğu problemlerin görmezden gelinmesi neticesinde geçtiğimiz günlerde ülkemizin farklı şehirlerinde birtakım toplumsal tepkilere hep birlikte şahit olduk.

Azez ve Afrin'de yaşanan olaylarda da bir dönem Türk hükümeti tarafından desteklenen unsurların artık Türkiye için bir millî güvenlik riski hâline geldiğini hep birlikte gözlemliyoruz. Yıllarca, bölgede yaşayan sivillerin can güvenlikleri için şehit verdik. Elektriğinden suyuna kadar bedava dağıttığımız Afrin'deki nankörlüğü asla unutmamalıyız, bayrağımıza yapılan hadsizlik kabul edilemez. Bu sebeple Türkiye Cumhuriyeti devleti, artık bu konuya sessiz ve kayıtsız kalmamalı, bu sorunu kökünden çözmek için Suriye yönetimiyle görüşmek dâhil ne gerekiyorsa yapılmalıdır. Türkiye Cumhuriyeti'nin egemenliğini ve aziz Türk milletinin geleceğini tehdit etme riski taşıyan bu konu, Gazi Meclisimizin çatısı altında, iktidar ve muhalefet partilerinin birlikte oluşturacakları bir ortak akıl doğrultusunda vakit kaybetmeksizin çözüme kavuşturulmalıdır.

Sayın iktidar milletvekilleri, her fırsatta millet iradesinden dem vuruyorsunuz. Suriyeli sığınmacıların ülkemizdeki geleceklerine dair bir karar vermekte zorlanıyorsanız, bu haddinden fazla uzayan misafirlğe son vermek adına, sığınmacıların vatanlarına dönmesi konusunda, gelin hep birlikte millet iradesine kulak verelim ve bir referandum yapalım, ülkemizin geleceğine milletimiz karar versin.

Kıymetli milletvekilleri, sözlerime son verirken, dün akşam Avrupa Şampiyonası'nda rakibi Avusturya'yı 2-1'lik skorla yenen Türkiye A Millî Futbol Takımı'mızı yürekten kutluyor, çeyrek finaldeki rakibi Hollanda karşısında başarılar diliyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Evet, Sayın Yaldır, lütfen tamamlayın.

TURAN YALDIR (Devamla) – Bitiriyorum Başkanım.

Dün akşam attığı gollerle Türk milletini sevince boğan millî futbolcumuz Merih Demiral'ın gollerini sadece rakip Avusturya'nın kalesine atmadığını yine hep birlikte görmüş olduk. Başta "Türkiyelilik" safsatasını ortaya atanlar olmak üzere, Merih kardeşimizin duruşundan rahatsız olanların karın ağrılarını dün gecedan beri izliyoruz. Merih, gol sonrası yaptığı, Türk milletinin sembolü olan bozkurt işaretiyle gereken mesajı vermiştir. Selam olsun Türklüğüyle gurur duyan ve bizleri gururlandıran Bozkurt Merih kardeşime, selam olsun Bizim Çocuklar'a; ne mutlu Türk'üm diyene!

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Yaldır, teşekkür ediyorum.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 141 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 5'inci maddesinde yer alan "gelmek üzere" ibaresinin "gelecek şekilde" şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Gülcan Kaçmaz Sayyigit

George Aslan

İbrahim Akın

Van

Mardin

İzmir

Gülderen Varlı

Zeynep Oduncu

Mahmut Dindar

Van

Batman

Van

Sabahat Erdoğan Sarıtaş

Siirt

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

BAYINDIRLIK, İMAR, ULAŞTIRMA VE TURİZM KOMİSYONU SÖZCÜSÜ VEHBİ KOÇ (Trabzon) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önergenin gerekçesini açıklamak üzere Siirt Milletvekili Sabahat Erdoğan Sarıtaş'a söz veriyorum.

Sayın Erdoğan Sarıtaş, buyurun. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

SABAHAT ERDOĞAN SARITAŞ (Siirt) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüştüğümüz kanun teklifi toplumun her ferdini birincil dereceden ilgilendiren bir mahiyete sahip. Peki, demir yolundan deniz yoluna, kara yolundan hava yoluna herkes ulaşım konusunda yeterli ya da eşit ölçülerde yararlanabiliyor mu? Bu iktidar yıllar içinde temel sloganını bu konu üzerinden yani ulaşım üzerinden kurguladı ancak geldiğimiz noktada söyledikleri ile yaptıkları arasında dağlar kadar fark var. Bugün, hazır böyle bir konuda söz söyleme imkânı bulmuşken Türkiye'nin ulaşım konusunda en muzdarip kenti Siirt'ten, Siirt'in hava yolu derdinden bahsetmek istiyorum.

Değerli arkadaşlar, evet, aslında ulaşım konusu bizim açısından yani Siirt açısından son derece hassas bir konu, zira Siirt ulaşımına ulaşmıyor. Gece gündüz “Türkiye Yüzyılı” sloganını ağzından düşürmeyen, ülkeye çağ atlattığını söyleyen iktidara Siirt’i hatırlatmak istiyoruz. Siirt, sizin gördüğünüz rüyanın, bahsettiğiniz çağın çok gerisinde. Peki, bütün bunları neden söylüyoruz? Şöyle ki Siirt halkının artık bir kangrene dönüşen hava yolu ulaşımı sorunu var. Evet, Siirt’te 1998’den beri bir havaalanı var ancak bu havaalanından sağlıklı bir ulaşım ağı sağlanmış değil. Uçuş iptalleri, ertelemeler, başka şehirlere inişler, başka şehirlerden kalkışlar; binbir çile, binbir eziyet söz konusu Siirt halkı için. Daha önce bu kürsüden sözlü olarak da ifade etmiştim, yazılı olarak da ilgili bakanlığa sormuştum; sağ olsun, cevap verdiler ancak eksik gedik bir cevap yani derde derman olacak bir cevap da yok, bir çaba da yok. Özellikle Siirt’teki uçuş iptalleri ve erteleme konusunda, halkın zararlarının tazmini konusunda “Yolcular tarafından iletilen öneri, şikâyet ve talepler titizlikle dikkate alınarak gerek Bakanlığımız gerekse hava yolu işletmelerince söz konusu mağduriyetlerin giderilmesi için gereken hassasiyet gösterilmektedir.” cevabının gerçeklikte bir karşılığı yok çünkü yılları alan bir sorundan bahsediyoruz.

Siirt Havalimanı terminal binasının yenilenmesi için 25 Ekim 2023 tarihinde yapılan açık ihale iptal edilmiş, bu yıl yani bu ayın sonunda yeniden ihale edilecek. Peki, ne var ihale içeriğinde? Terminal binası, nizamiye binası, teknik kule, apron bariyer binası, ısı güç binası ve otopark alanlarının yeniden inşası var. Tamam, güzel, bunların yapılması iyi ancak asıl sorun yine teğet geçilmiş yani pist alanı. Siirt Havaalanı meselesi bir rant alanına dönüşmüş durumda. Havaalanının temel sorunu; bulunduğu konum dolayısıyla havaalanının alan sorunu var. Zamanında ve güvenli yolculuğun temel kaynağı burada. “Bu konuda bir değişiklik olacak mı?” onu sormak istiyoruz Bakanlığa.

Bir diğer konu, Bakanlığın “2023’te toplam 586 sefer gerçekleşmiş ve 62.719 yolcuya hizmet verilmiş.” dediği havalimanında yıllık yolcu kapasitesinin 100 binden 250 bine çıkarılması meselesi. Bu şartlarda gerçekliği pek mümkün olmayan bir plan ama yine de kendileri bilir. İşin ucunda rant olunca her türlü planlama bu iktidar için geçerli oluyor. Milyonlarca lira harcanarak yapılacak ihaleler sonucunda Siirtliler yine aynı mağduriyeti yaşamak zorunda değil. Bakın, bu konu sadece yolcu mağduriyetiyle de sınırlı değil, uçuşların iptal olması turizmi ve yatırımı da derinden etkilemektedir. O nedenle, bu soruna artık kalıcı çözüm bulunması gerekiyor. Siirt halkının dediği gibi ben de onlara vekâleten tekrar edeyim: Çalışmayan havaalanı istemiyoruz.

Sonuç olarak, gelin, hep birlikte Siirt’te ne var ne yok bir bakalım. Siirt’te hava var, alan yok; terminal var, gerekli birimler yok; yolcu var, uçuş yok; alınan bilet var, hizmet yok; laf var, icraat yok; Bakanlık var, ulaştırma yok; yandaşa ihale var, halka hizmet yok. Gördüğümüz gibi maalesef Siirt’e yok yok. Herhangi bir konuda Siirt halkının mağduriyeti giderilmemektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Erdoğan Sarıtaş, lütfen tamamlayın.

SABAHAT ERDOĞAN SARITAŞ (Devamla) – Bugün buradan kayyım gasbına karşı, halkın iradesine karşı saygı yürüyüşü yapan arkadaşlarımı, kayyım gasbına karşı dik duruşlarından dolayı yürüyüşlerini selamlıyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Erdoğan Sarıtaş.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

5’inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 5’inci madde kabul edilmiştir.

6’ncı madde üzerinde 3 önerge vardır, aykırılık sırasına göre işleme alıp oylarınıza sunacağım.

İlk önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/2194) esas numaralı Türk Sivil Havacılık Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin çerçeve 6'ncı maddesinin kanun metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Aliye Coşar	Gülcan Kış	Sururi Çorabatır
Antalya	Mersin	Antalya
Ayşe Sibel Yanıkömeroğlu	Tahsin Ocaklı	Ömer Fethi Gürer
İstanbul	Rize	Niğde
Aliye Timisi Ersever	Ali Mahir Başarır	Rıfat Turuntay Nalbantoğlu
Ankara	Mersin	İzmir

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

BAYINDIRLIK, İMAR, ULAŞTIRMA VE TURİZM KOMİSYONU SÖZCÜSÜ VEHBİ KOÇ (Trabzon) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerenin gerekçesini açıklamak üzere İzmir Milletvekili Rıfat Turuntay Nalbantoğlu'na söz veriyorum.

Sayın Nalbantoğlu, buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

RİFAT TURUNTAY NALBANTOĞLU (İzmir) – Türk Sivil Havacılık Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 6'ncı maddesi üzerine söz almış bulunuyorum. Sözlerime başlarken tüm heyetimizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, her ne kadar teknik bir konu olarak görülse de yapmakta olduğumuz düzenlemeler... AKP Hükûmeti yine teknik düzenlemeler çerçevesiyle denetimi azaltacak, denetimi seyreltecek bir sürü hükümler ortaya koymaktadır, 6'ncı madde de bunlardan biridir. Bazı eklemeler yapılması öngörülmüştür, seyir ve telsiz ekipmanlarının denetlenmesinin daha da seyrekleştiği, idarenin kararına bırakıldığı tespit edilmiştir. Bu denetimlerin sıklaştırılması ve net bir şekilde kanuna şerh edilmesi mutlaka gerekmektedir. Madde gerekçesinde belirtilen gemi özelliklerine uygun biçimde yönetmeliğin, ticari gemilerde hangi ölçülere göre denetiminin ve denetimin süresinin çeşitlendirileceği de mutlaka netleştirilmeli, kanuna şerh edilmelidir. Sadece 6'ncı maddede değil diğer maddelerde de yine denetimin seyreltildiği, denetimin azaltıldığı konuda farklı farklı maddeler vardır.

Şimdi, değerli milletvekilleri, ülke olarak çok zor bir dönemden geçiyoruz. Ülkemizde ekonomik, siyasal, kültürel ve demografik koşullar her geçen gün bir arada barış ve huzur içinde yaşamamıza darbe vuruyor. Geçmişte yaşananlardan yeterince ders çıkaramadığımız için yürütülen kutuplaşma politikası toplumsal ve kitlesel bir tehdiye doğru yöneliyor, dönüşüyor. Bunun en son örneği, geçtiğimiz gün karara bağlanan 10 Ekim Gar katliamı davası ve üzerinden otuz bir yıl geçmesine rağmen hâlâ ateşi sönmeyen Sivas katliamıdır. Hem cumhuriyet tarihimizin en büyük katliamı hem de insanlığa karşı büyük bir suç olarak tarihe kara bir leke olarak geçen 10 Ekim katliamıyla ilgili verilen kararlar adalete olan inancımızı bir kez daha sarsmıştır, vicdanlarımızı bir kez daha sızlatmıştır. Öncelikle mahkeme heyeti defalarca değiştirilmiş, delil olarak ortaya konulan bilgi ve belgeler hep göz ardı edilmiş, olayda ihmali bulunan hiçbir kamu görevlisi hakkında dava açılmamış, üstelik insanlığa karşı suç kapsamında da görülmeyle firari katillerin zaman aşımından yararlanmasına Sivas davasında olduğu gibi kapı aralanmıştır. (CHP sıralarından alkışlar) Oysa 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 77'nci maddesi insanlığa karşı suçların ne olduğunu çok net bir şekilde açıklamıştır. Cidden merak ediyorum ve buradan soruyorum: İnsanlık suçu olarak kabul edilmesi için daha ne yapılması gerekiyordu? Tasarlayarak, planlayarak 104 kişinin öldürülmesi, yüzlerce kişinin yaralanması insanlık suçu değildir de nedir? Katliamı yapanlar, koruyup

kollayanlar, adresleri bilindiği hâlde yakalanamayanlar ve yine aynı şekilde insanlık suçu olarak görülmeyeceği için zaman aşımından yararlanmayı bekleyenler bilmelidir ki Sivas'ta, Gezi'de, Gazi'de, Reyhanlı'da, Suruç'ta ve Ankara Garı'nda yaşanan katliamların planlayıcıları, azmettiricileri, göz yumanları, koruyup kollayanları ve katilleri yani gerçek sorumluları ve suçluları açığa çıkartılıp cezalandırılmadığı sürece ne bu davalar biter ne bu yangın söner.

Onun için diyorum ki: Bir arada kardeşçe yaşamamızı hedef alanlara karşı sonuna kadar mücadele edeceğiz. Karanlığa karşı aydınlığı, zulme karşı adaleti, baskı ve zorbalığa karşı özgürlüğü savunmaya devam edeceğiz.

Hepinizi saygı ve sevgiyle selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Nalbantoğlu, teşekkür ediyorum.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Türk Sivil Havacılık Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve Kanun Hükmünde Kararnemelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 6'ncı maddesinin çerçeve hükmünde yer alan “değiştirilmiş” ibaresinin “yeniden düzenlenmiş” şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Mehmet Akalın

Burhanettin Kocamaz

Dursun Ataş

Edirne

Mersin

Kayseri

Yüksel Selçuk Türkoğlu

Yasin Öztürk

Bursa

Denizli

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

BAYINDIRLIK, İMAR, ULAŞTIRMA VE TURİZM KOMİSYONU SÖZCÜSÜ VEHBİ KOÇ (Trabzon) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önergenin gerekçesini açıklamak üzere Kayseri Milletvekili Dursun Ataş'a söz veriyorum.

Sayın Ataş, buyurun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

DURSUN ATAŞ (Kayseri) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşülen Türk Sivil Havacılık Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 6'ncı maddesi üzerine İYİ Parti Grubu adına söz aldım. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Sayın milletvekilleri, görüşülen teklif 30 madde olarak Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonunda görüşülmüş, 1 madde tekliften çıkarılmış, 29 madde olarak Komisyon'da kabul edilmiştir. Teklif 10 farklı kanunda değişiklik öngörmektedir. Bu nedenle teklif 3 farklı komisyona havale edilmiş ancak sadece esas komisyon'da görüşülmüş; Tarım, Orman ve Plan Bütçe Komisyonları görüş dahi bildirmemiştir.

İç Tüzük'e aykırı olmasına rağmen AKP iktidarında artık normalleşen, bu özensiz ve kalitesiz yasa yapma süreci aynı şekilde devam etmekte, hiçbir hatadan ders alınmamaktadır. Zira, daha iki hafta önce Millî Savunma ile ilgili kanun teklifinde de aynı hususu dile getirmiştik. Yine tekrar ediyorum: Bu şekilde hazırlanan kanun teklifleri kısa bir süre sonra başka bir değişikliğe ihtiyaç duymaktadır. Nitekim, Millî Savunma ile ilgili kanun teklifinde 59 maddenin 16 tanesi, daha önce yapılmış kanunun Anayasa Mahkemesince iptal edilmesi sonucu yapılan düzenlemelerden ibaretti. Bu kanun teklifinde de 29 maddenin 4 tanesi, Anayasa Mahkemesinin iptal ettiği kanunların yeniden düzenlenmesini öngörmektedir.

Komisyonların doğru çalışmasının nasıl engellendiğini, kanun yapım sürecinde ne kadar hata yapıldığını, muhalefetin Anayasa'ya aykırılık iddialarının hiç dinlenmediğini açıkça gösteren bu zihniyet değişmeden, milletimizin sıkıntılarını çözecek kanunların çıkarılması da mümkün değildir.

Değerli milletvekilleri, ülkemiz derin bir ekonomik kriz içindeyken, vatandaşımız her geçen gün artan enflasyon, işsizlik ve hayat pahalılığıyla mücadele ederken, temel gıda maddelerinin fiyatları sürekli artarken, dar gelirli aileler günlük ihtiyaçlarını dahi karşılayamazken Meclis gündemi sivil havacılık değil, bu ekonomik krizin çözümü için acil ve etkili ekonomik politikalar geliştirilmesi, bu politikalara ilişkin kanun teklifleri olmalıydı. Yatağa aç giren çocukların olduğu bir ülkede, bizler burada vatandaşlarımızın temel ihtiyaçlarını karşılayacak, onlara umut ve güven verecek çözümler üretmek zorundayız.

Ekonomik kriz etkisini artırarak devam ederken diğer taraftan iktidarın hatalı politikalarından dolayı ülkemizde 10 milyonun üzerinde düzensiz göçmen bulunmaktadır. Üstelik 97 ülkenin nüfusundan daha fazla olan bu sığınmacıların büyük çoğunluğu da ülkemizde kayıt dışı kalmaktadır. Birleşmiş Milletlere göre de Türkiye sığınmacı sayısında dünya da 1'inci sırada bulunmaktadır. Milletimiz yıllardır milyonlarca sığınmacı ve kaçağın hem maddi yükünü omuzlamakta hem de kültürümüzde ve sosyal yaşamımızda bıraktığı olumsuz etkiyle baş etmeye çalışmaktadır. Sığınmacıların yıllardır yarattığı toplumsal sorunlardan sonra bugün milletimizin sabrı kalmamış, ülkemizin dört bir yanında ülkemizi işgal eden göçmenlere karşı eylemler başlamıştır ama bugün gündemimiz ne? Sivil havacılık.

Değerli milletvekilleri, ancak ve ne yazık ki tüm bunlar sanki başka ülkelerde yaşıyor gibi Türkiye Büyük Millet Meclisi gündemine alınan kanun teklifleri bu önemli sorunları görmezden gelmektedir. Vatandaşlarımızın gerçek sıkıntılarını çözmeye yönelik kapsamlı ve kalıcı çözümler yerine daha çok siyasi çıkarlar gözetilerek hazırlanan tekliflerle zaman kaybediyoruz. Bu durum kabul edilemez. Milletimizin geleceği siyasi manevralara, günü kurtarmaya yönelik düzenlemelere, bir siyasi partinin çıkarlarına kurban edilemez. Buradan tüm milletvekillerimize seslenmek istiyorum: Gelin, vatandaşlarımızın gerçek sorunlarını birlikte çözelim. Ekonomik krizden çıkış için yapısal reformlar yapalım. Düzensiz göç, sığınmacı ve kaçakların ülkemizi işgaline dair sorunlara kalıcı çözümler getirelim. Halkımızın refahını artıracak, yaşam standartlarını yükseltecek adımlar atalım. Unutmayalım ki başka Türkiye yok, başka vatan yok. Bu ülke bizim, bu vatan bizim ve onu korumak bizim en büyük görevimizdir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Ataş, lütfen tamamlayın.

DURSUN ATAŞ (Devamla) – Bu tarihi sorumluluğumuzun farkında olarak milletimizin refahı ve devletimizin bekası için kararlı adımlar atmalıyız diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Ataş, teşekkür ediyorum.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 141 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 6'ncı maddesinde yer alan "gelmek üzere" ibaresinin "gelecek şekilde" şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Gülcan Kaçmaz Sayyigit

George Aslan

İbrahim Akın

Van

Mardin

İzmir

Gülderen Varli

Zeynep Oduncu

Mahmut Dindar

Van

Batman

Van

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

BAYINDIRLIK, İMAR, ULAŞTIRMA VE TURİZM KOMİSYONU SÖZCÜSÜ VEHBİ KOÇ (Trabzon) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önergenin gerekçesini açıklamak üzere Van Milletvekili Mahmut Dindar’a söz veriyorum.

Sayın Dindar, buyurun. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

MAHMUT DİNDAR (Van) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Bu hafta, acı katliam ve faili meçhullerle dolu bir hafta maalesef. Bu haftada toplumsal barışın sağlanmadığı bir ülke ve dünya gerçeğinin acı tabloları yaşanmış. Maalesef, çeşitli yıllarda Zilan, Sivas, Başbağlar, Srebrenitsa katliamları dönemin egemen güçlerinin önünde yaşandı. Yaşamını yitiren, öldürülen, katledilen tüm canlara Allah’tan rahmet diliyorum.

Kürt halkının onurlu şehitlerinden Vedat Aydın, 1991 yılında, bu hafta Amed’de JITEM tarafından alçakça katledildi. Onu katleden güçleri lanetliyor, anısı ve mücadelesi önünde saygıyla eğiliyorum.

Yine bu hafta, hayatının baharında Gezi şehidi Ali İsmail Korkmaz vahşice katledildi. Hiçbirinin katili ve korkunç tablonun asıl failleri henüz yargılanmadı. “Acı yaz” dedikleri bu olmalı. Ülke değil zulüm yeri. Ülke, doksan yıl önceden gelen Zilan çılgınlığının, otuz yıl önceden gelen Sivas ateşinin gölgesindedir. Bu adaletsizlik düzeni AKP döneminde derinleşmiştir.

Değerli milletvekilleri, ayrı bir telden çalan bu torba kanunun 6’ncı maddesi üzerine söz aldım. Türkiye’yi enflasyon ve faiz şampiyonu yapan AKP-MHP iktidarı ulaştırma alanında ise rant merkezli bir politika uygulamaktadır. AKP, kamu yararından önce “Bu işte rant var mıdır?” sorusuyla iş yapıyor. Sonuç halkın zararına oluyor. Yıllardır halka “ulaşım mucizesi” diye anlatılan köprülerin, otoyolların, geçitlerin halka çıkarılan faturası her geçen dönem artıyor. Halkımız da ulaşım sektöründe emek veren esnaf da bu faturayı ödemek istemiyor artık. Yol konusunda ülkenin batısı ve doğusu arasında uçurum var; Van-Hakkâri yolunda Güzeldere geçidi yıllardır tamamlanmayı bekliyor, Van-Bahçesaray yolu yılın önemli bir zamanı açık değil, Van Çevre Yolu yıllardır tamamlanmayı bekliyor, Van-Bitlis-Silvan yolu yıllardır tamamlanmayı bekliyor, Van-Şırnak yolu yine aynı durumda. Bölge illerinde iki tür yolsuzluk yaşandı hem kayyumlar eliyle yolsuzluk yapıldı hem de ulaşımdaki yolsuzluk sorunu çözümsüz bırakıldı.

Değerli halkımız, içinden geçtiğimiz temmuz ayı ücretler hariç her şeye zam ayına dönmüş durumda. Bu ülkede asgari ücretli zam alamıyor, emekli ve memur geçinemiyor. Geçen hafta elektriğe yüzde 38 zam yaptınız, bu hafta akaryakıtta fahiş zam geliyor, kira zamları almış başını gidiyor, birçok ilde ekmek ve suya zam geldi. Bir hanede 2 kişi çalışsa dahi açlık ve yoksulluk sorunu devam ediyor. AKP’nin bütçede ve ülke ekonomisinde neden olduğu ekonomik krizin bedeli halka ödetiliyor. Devlet vergi, harç ve diğer kamu alacaklarını toplarken işine geldiği oranı esas alıyor ama emekliye ve memura verirken TÜİK’in enflasyonunu kullanıyor. TÜİK’in halkın nazarında bir itibarı kalmamıştır.

Mademki ulaşım alanında bir kanun teklifi üzerine konuşuyoruz, bir yetkili son beş yılda bilet fiyatlarının kaç bin TL arttığını kamuoyuna izah etsin. Bu hafta, İstanbul’da yaşayan bir Vanlının cenazesi olsa, uçakla Van’a gitmek istese gidemez, gitse dönüş için yer bulamaz. Bilet fiyatları 4 bin-5 bin liradan başlıyor, bulamıyorsunuz da. “Uçakla gitmesin, otobüsle gitsin.” dersiniz o da 1.750-2 bin TL arasında değişiyor. 4 kişilik bir ailenin otobüsle gidiş-dönüş bilet fiyatı asgari ücrete yaklaşıyor, ücretli otobüsle bile memleketine gidip gelemiyor artık. Emeğiyle geçinen tek maaşlı insanlara bu zulmü yapmayın diyoruz, bu yanıştan çok geçmeden geri dönün ve asgari ücretin iyileştirilmesi için çalışmalara başlayın. AKP’liler sizlere diyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Dindar, lütfen tamamlayın.

MAHMUT DİNDAR (Devamla) – Değerli halkımız, herkesin ana gündemi hukuksuzluk, işsizlik, açlık, yoksulluk ve geçim iken AKP ülkeyi OHAL, KHK ve kayyum krizlerine sürüklemeye devam ediyor.

Şu an Van ve Hakkâri’de “Kayyıma geçit yok.” diye yürüyen halkımızın onurlu yürüyüşünü selamlıyorum. Kayyım gasptır, kayyım talandır, kayyım yalandır, asimilasyondur, kırımdır; kayyım zorbalıktır, kayyım bir darbedir. 12 Eylül faşizminin ötesine AKP iktidarı geçmiştir. Bu gaspçı kayyım rejimini ne bizler ne de halkımız asla kabul etmeyecek. Halkın belediyelerini halkın seçtikleri yönetmelidir. Hakkâri Belediye Meclisinin işini yapması için önündeki engeller kaldırılmalı, belediye halka açılmalıdır.

Kayyımlar gidecek, halk gelecek diyor, tüm halkımızı saygıyla selamlıyorum. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum Sayın Dindar.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

6’ncı maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 6’ncı madde kabul edilmiştir.

7’nci madde üzerinde 4 önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

İlk önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 141 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin 7’nci maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

İsa Mesih Şahin

Necmettin Çalışkan

Mustafa Kaya

İstanbul

Hatay

İstanbul

Ali Fazıl Kasap

Hasan Ekici

Cemalettin Kani Torun

Kütahya

Konya

Bursa

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

BAYINDIRLIK, İMAR, ULAŞTIRMA VE TURİZM KOMİSYONU SÖZCÜSÜ VEHBİ KOÇ (Trabzon) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önergenin gerekçesini açıklama üzere Kütahya Milletvekili Ali Fazıl Kasap’a söz veriyorum.

Sayın Kasap, buyurun. (Saadet Partisi ve CHP sıralarından alkışlar)

ALİ FAZIL KASAP (Kütahya) – Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Şimdi, Kütahya’da bir termik santral var; aslında 2 tane termik santral var da ikisi de aynı şirkete ait. Sizin vaktizamanında özelleştirdiğiniz, istihdamı artıracak ve ileri teknolojilerle donatacak diye özelleştirdiğiniz 2 firma, 2 santral... Bugün o santralde bir facia yaşanıyor değerli arkadaşlar. Facia şu: Bu özelleştirdiğiniz firma ilk özelleştirildiğinde 700 işçiyi kapının önüne koydu. Neden? “Sabotaj yapıyorsunuz.” diye ve 700 kişi işsiz kaldı. Arkasından, bu özelleştirdiğiniz firmanın en son yaptığı şey şu: Bugün toplu iş sözleşmesi başarıya ulaşamadı, buradaki çalışan işçi arkadaşlar şu anda 22 bin lira maaş alıyorlar. Kütahya’nın şivesiyle söyleyeyim: Tozun, küngenin içinde çalışıyorlar, 22 bin lira maaş alıyorlar. “Ne kadar?” diyeceksiniz, 850 işçi. Kütahya Termik Santrali’nin, Seyitömer Termik Santrali’nin bir özelliği var; termik santral ile Seyitömer Linyit İşletmesi iç içe yani 100 metre, 200 metre arası var. Nakliye diye bir kavram yok, kârlılığı en yüksek, firma milyarlarca TL para kazanıyor ve işçilerine vermiyor. Bakın, aynı konumda ama 350-450 kilometre civarında kömür taşıyarak işletilen santrallerde, Yeniköy’de, Kemerköy’de ve Yatağan’da verilen ücretler şu şekilde: Aynı sendikaya tabi olan yerlerde şu anda ortalama 45 bin TL maaş alırlarken Kütahya Seyitömer Termik Santralleri’nde çalışan işçiler 22 bin lira maaş alıyor ve ona önerilen fiyat 32 bin lira, diğer 45 bin lirayı şu anda zamla alacak. Bu zulmü kim

yapıyor? Sizin yandaş firmanız yapıyor. Bu zulmü kim yapıyor? Sizin yandaş firmanız, peşkeş çektiğiniz yani bir seneye kadar peşkeş çektiğiniz firmalar yapıyor. Bugün bir zulüm daha yapıldı; dün gece bu saatlerde, 23.00 sularında gelen vardiya, 23.00'te işe başlayan vardiya -ağır ve tehlikeli iş koludur, enerji sektörüdür değerli arkadaşlar- akşam 20.00'ye kadar çalıştırılmak zorunda kaldı çünkü sabah 07.00'de başlayacak olan vardiya çalışmama hakkını kullandı. Bakın, yirmi saat hürriyeti tahdit suçu işlendi -yani özgürlüğü kısıtlama- zoraki çalıştırıldılar ve en sonunda bazı şeylerden dolayı, çekincelerden dolayı -bu firma- şu anda santral faaliyetine son verdi, şu anda Seyitömer Termik Santrali çalışmıyor. Ya, tozun içinde, tehlikenin içinde olan bu insanlara yıllardır zulmediyorsunuz -daha önce de benzer eylemler oldu burada- ve haklı olan işçilere en son firma temsilcilerinin gönderdiği mesaj -ismi vermeyeceğim- "Sendikadan çıkan -bu mesaj gönderiliyor tüm işçilere- çıkan her personele, bu aydan itibaren mevcut maaşlarına ilave 3 bin TL vereceğiz -sendikadan çıktıklarını gösterir belgeyle insan kaynaklarına bildirmeleri gerekiyor- sendika ücretinizi de hesaplırsak aylık 4 bin TL civarı bir avantajınız olacak." Aksi takdirde, bu firmanın... Şu anda santral çalışmıyor, elektrik üretmiyor, üretmiyor çünkü diğer işçiler çalışmama hakkını kullanıyorlar ve bu zulmü ne zaman yaşıyorlar? Enerji Bakanı duysun, bugün telefon açtılar; vali duysun, telefon açtılar dışarıda eylem yapan işçilere, "Çalışacaksınız." dediler ve bu bir tehdittir, bu bir şantajdır. Diyorlar ki: "Bir gün çalışmadığı zaman 42 milyon lira zararımız olacak ve bunu da işçilere rücu edeceğiz." Ya, adalet bu mu? Bir yerde 22 bin liraya çalıştırıyorsunuz tozun içinde, pasın içinde, kirin içinde. Bu Meclis hatırlıyor, termik santrallere baca uygulamasıyla ilgili rötör yaptınız, geri vitese taktınız. Sayın Erdoğan, biliyorsunuz... Ya, arkadaşlar, bu kanun teklifiyle alakası yok, biliyorum ama bu zulmü siz durdurun. Enerji Bakanı duysun, bu zulmü durdurun. Asgari ücrete yapılan zamla beraber 22 bin lira ve tehlikeli iş kolu... Burada sözün bittiği yerdeyiz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Kasap, lütfen tamamlayın.

ALİ FAZİL KASAP (Devamla) – Bitmez Sayın Başkan da yine devam edeyim.

Şimdi, daha kötü şartlarda, daha az kâr payıyla çalışan firmalar var ve 45 bin lira maaş veriyorlar ama sizin yandaş firmanız 22 bin lira maaşı, bu zulmü işçilere layık görüyor.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Kasap.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 141 sıra sayılı Türk Sivil Havacılık Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 7'nci maddesinde "yönetmelikle belirlenen usul ve esaslara göre denetlenabilir" ifadesindeki "denetlenabilir" ifadesinin "denetlenir" şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Aliye Coşar

Mahmut Tanal

Tahsin Ocaklı

Antalya

Şanlıurfa

Rize

Aşkın Genç

Nurten Yontar

Ömer Fethi Gürer

Kayseri

Tekirdağ

Niğde

Ulaş Karasu

Aykut Kaya

Sivas

Antalya

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

BAYINDIRLIK, İMAR, ULAŞTIRMA VE TURİZM KOMİSYONU SÖZCÜSÜ HALİL ELDEMİR (Bilecik) – Katılamıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerenin gerekçesini açıklamak üzere Antalya Milletvekili Aykut Kaya’ya söz veriyorum.

Sayın Kaya, buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

AYKUT KAYA (Antalya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulumuzu ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Geçtiğimiz hafta cennet ilçemiz Alanya’ımızda vatandaşlarımızla ve esnaflarımızla bir araya geldim. Milletin bir vekili olarak bizlerin görevi onların bizlere aktardığı konuları gündeme taşımak ve takipçisi olmaktır.

Öncelikle ulaşım problemlerinden bahsetmek istiyorum. Ulaştırma ve Altyapı Bakanını Antalya’ya davet etmek istiyorum. Sayın Bakan, lütfen bir Antalya’ya gelin, polis eskortu olmadan Antalya-Gazipaşa arasında bir yolculuk yapın; hemşehrilerimizin yollardaki mücadelesini, stresini, kendi gözlemlerinizi görün. Hep aynı örneği veriyorum; Almanya’dan bir turist Antalya’ya üç saatte geliyor, aynı turist havalimanından Alanya’ya 110 kilometrelik yolu üç buçuk saatte gidemiyor. Biz Antalya-Alanya Otoyolu Projesi’nin yapılmasını talep ettik, siz Serik-Konaklı Otoyol Projesi’ni ihale ettiniz. Zaten en çok tıkanan noktalardan biri olan Antalya-Serik arasını ihale kapsamı dışına aldınız. Bir de projeyi neden Konaklı’da bitiriyorsunuz? Konaklı’dan Alanya’ya kadar olan mevcut trafik yoğunluğu da bu şekilde daha da artacak. Asıl yol ihtiyacı bölgeleri kapsam dışı bıraktınız. Bu projenin yapımına da henüz başlamadınız.

Millî ekonomiye çok yüksek katkılar sağlayan bir şehrin milletvekiliyim. Almaya gelince pek sevdiğiniz, vermeye gelince eli sıkı davrandığınız Antalya’mızı bir de tasarruf tedbirleriyle mi mağdur edeceksiniz? Soru önergesi verdim. “Antalya Havalimanı’nı Gazipaşa Havalimanı’na bağlayacak bir raylı sistem projeniz var mı?” diye sorduk. “Hayır.” dediniz. Alternatif turizm yolu yaptınız, onu da eksik bıraktınız. Bu yolun havalimanından Kızılağaç bölgesine kadarki eksikliklerinin de bir an önce tamamlanması gerekiyor. Boğazkent ve Gündoğdu arasında yapılamayan 18 kilometrelik yolun Manavgat Sorgun bölgesine bir köprü yapılarak Kızılağaç’a kadar uzatılması gerekmektedir. Diğer taraftan, Alanya’mız özelinde yıllardır bitirilemeyen mevcut çevre yolunun Tosmur Kavşağı’ndan Demirtaş’a kadarki kısmının acilen açılması gerekmektedir, sık sık ölümlü trafik kazaları meydana gelmektedir. Gazipaşa-Alanya Havalimanı terminal binasının büyütülmesi, modernize edilmesi gerekmektedir; Gazipaşa’mıza, Alanya’mıza ve Antalya’mıza yakışır bir hâle getirilmesi gerekmektedir. Alanya gibi turizm şehirlerinde ikametgâh meseleleri diğer şehirlerden ayrıştırılmalı, Alanya’nın gerçeklerine göre düzenlenmelidir. Daha önce yürürlükte olan genelgelere göre yatırım yapan kişilerin de müktesep hakları korunmalıdır. Emlak sektörü temsilcileriyle yaptığım toplantıda genelgelerin sık sık değişmesinden kaynaklanan mağduriyetler tarafıma iletilmiştir.

Alanya’mızdaki tarım sektörüne gelince, tarımsal sulama konusunda ülkemizde çok ciddi altyapı eksikliği bulunmaktadır. Seçim bölgem olan Antalya’da da sulama altyapısının yetersiz olması nedeniyle çok ciddi verimsizlikler yaşanmakta ve çiftçilerimizin gelirleri düşmektedir. Örneğin, 2015 yılında başlayan Yeniköy Barajı 12.500 dekarlık tarımsal alana fayda sağlayacak olup şu ana kadar yüzde 70’i tamamlanmıştır, kalan kısmının da ivedilikle tamamlanarak 2025 yılı sulama sezonunda üreticilerimize suyun verilmesi bölgedeki tarımsal üretimin sürdürülebilirliği için büyük önem arz etmektedir. Yeniköy Barajı’nın tamamlanmasıyla Yeniköy, Toslak, Emişbeleni, Elikesik, Hacıkerimler Mahallelerimizin su ihtiyacı karşılanacak, Alanya’mızın batı tarafı kurtulacak, yer altı su kaynaklarımız boşa çıkacaktır. Yapımı tamamlanan, ikinci etabında üreticilerimize, çiftçilerimize hizmet veren Dimçayı Barajı’mızın son

etabındaki mahkeme konusu olan hususların bir an önce giderilerek önündeki Demirtaş, Keleşli, Yeşilöz, Uğrak, İmam, Hocalar, Özvadi, Büyükpınar Mahallelerinin su ihtiyacı karşılanmalıdır. Mevcut durumda, çiftçilerimiz suya erişim konusunda mağduriyetler yaşamaktadır.

Alanyalı çiftçilerimizin en çok mağdur olduğu diğer bir husus ise Enerji Piyasası Düzenleme Kurulu tarafından 1 Temmuz 2024 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere tarımsal elektrik aboneliklerine uygulanan yüzde 30 enerji zammı; tarımsal üretimin devamı ve güvenilir gıdanın sofralara taşınması için bu zammın sübvansede edilmesi gerekmektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Kaya, lütfen tamamlayın.

AYKUT KAYA (Devamla) – Alanya bölgesinde örtü altı turfanda sebzeçilik ve katma değeri yüksek olan tropikal ürünler yetiştigiğinden dolayı tarımsal destekleme modeli değiştirilerek çiftçilerimize ürün bazlı destekler verilmelidir. Örtü altı seracılık yapan çiftçilerimizin yatırım ve işletme maliyetleri çok yüksek olduğundan bu üreticilerimize pozitif ayrımcılık yapılması gerektiğini düşünüyoruz.

Genel Kurulumuzu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Kaya.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Türk Sivil Havacılık Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve Kanun Hükmünde Kararnemelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 7'nci maddesinin çerçeve hükmünde yer alan “eklenmiştir” ibaresinin “ilave edilmiştir” şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Dursun Ataş

Mehmet Akalın

Burhanettin Kocamaz

Kayseri

Edirne

Mersin

Yüksel Selçuk Türkoğlu

Yasin Öztürk

Bursa

Denizli

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

BAYINDIRLIK, İMAR, ULAŞTIRMA VE TURİZM KOMİSYONU SÖZCÜSÜ HALİL ELDEMİR (Bilecik) – Katılamıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Peki.

Önerenin gerekçesini açıklamak üzere Edirne Milletvekili Mehmet Akalın'a söz veriyorum.

Sayın Akalın, buyurun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

MEHMET AKALIN (Edirne) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, haziran ayı enflasyon verileriyle birlikte memur ve memur emeklilerinin 2024 yılının ikinci altı ayında alacağı zamlı maaşlar ve SSK ve BAĞ-KUR emeklilerinin aylıklarındaki artış oranları da netleşti. Şimdi, enflasyon verilerine baktığımızda -üç ayrı kurumun yıllık enflasyon verilerine bakıyorum, buna bir tane daha ilave ettik- TÜİK'in 71,60, İTO'nun 82,14, ENAG'ın da enflasyon verisi 113,8. Şimdi, buna bir de Bülent Arınç Bey'in söylemiş olduğu enflasyon verisini ilave ediyorum. Biliyorsunuz “Çarşıya çıktığımda 70 liraya doldurduğum poşeti şimdi 170 liraya dolduramıyorum.” diye söylemişti. Şimdi, bunu, enflasyon miktarını hesapladığımızda aşağı yukarı yüzde 143 oluyor. Şimdi, bu enflasyon verilerine genelde baktığımızda, TÜİK, İTO, ENAG, bu kuruluşlar tarafından açıklanan enflasyon oranları arasındaki farklar çok çok önemli ve dikkat çekicidir. Bu farklılıklar, enflasyonun nasıl ölçüldüğüne ilişkin şeffaflık ve güvenilirlik sorunlarını her zaman olduğu gibi gözler önüne sermektedir. Adalet olgusunu zedeleyen ve yargı kararına rağmen açıklanmayan bu enflasyon sepetine dair endişeler

izahı mümkün olmayan sonuçlar doğurmaya devam etmektedir. TÜİK'in enflasyon sepetinde -soruyorum- ne var? Ben bilemiyorum. Tenis topu mu var, uçan halımı var, Pamuk Prenses ve Yedi Cüceler mi var; ne var bu sepette? Bilemiyorum. Ben merak ediyorum, siz merak ediyor musunuz değerli milletvekilleri? Biliyorum, siz de bilmiyorsunuz. Peki, milletin sepetinde ne var? Siz onu da bilmiyorsunuz ama biz biliyoruz. Günlük hayatın gerçeklerini, marketteki fiyat artışlarını, mutfaktaki giderleri ve faturaları biz iyi biliyoruz. İşte bu gerçek sepet TÜİK'in masal sepetinden çok farklı. Gerçek hayatın zorluklarını, ekonominin gerçek yüzünü yansıtıyor. TÜİK'in oyunlarını görmek yerine gerçek hayatın gerçeklerine de odaklanmak gerekiyor. Sonuç: Milletin sepeti tamtakır maalesef kuru bakır.

İktidarınız temmuz ayını zam yağmuruna tutarken memura, emekliye daha az ücret artışı yapmak için haziran ayında enflasyonu düşük tuttu. Temmuz ayında ihtiyaca yönelik birçok kaleme zam yapılması sonucunda geçim derdiyle kavrulan vatandaşlarımıza verilen ücret artışları maalesef anlamını yitirmektedir. Reel bir artışın söz konusu olmadığına kanıtı niteliğinde olan enflasyon verileri ışığında milletimiz geçimsizlik labirentine mahkûm edilmektedir. Gerçekleşen zamların artan fiyatlarla ve yaşam maliyetleriyle başa çıkma konusunda yetersiz kaldığı gayet açıktır.

Bir diğer önemli husus da faiz politikalarınız ve sonuçlarıdır. “Nas politikaları” diye milletimizin ümûğüne çökenler bugün yüksek politika faizleriyle yine orta ve alt gelirliyi hedefine oturtmuştur. Peki, bu yüksek faizden en çok yararlananlar kimler? “Carry trade”çiler. Kim bunlar? Şöyle ifade edelim: Bir Avrupa ülkesinde yaşayan bir “carry trade”çi yüzde 5 faiz oranıyla 100 bin euro borç aldığı anda bu parayı Türk lirasına çevirip Türkiye’de yüzde 50 faizle değerlendiriyor. Bu para altı ay sonra faiz geliriyle birlikte toplamda 4 milyon 375 liraya yükseliyor. Altı ayın sonunda -döviz kurunun 39 lira olduğunu düşünelim- bu parayı tekrar euroya çeviriyor ve yaklaşık 112.500 euroya tekabül ediyor ve 2.500 euroluk faiz borcunu ödediğinde elinde 10 bin euro kâr kalıyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Akalın, lütfen tamamlayın.

MEHMET AKALIN (Devamla) – Sene sonu tahminî kur oranıyla yaklaşık olarak 390 bin lira kâr elde edecektir. Bu kişinin yani “carry trade”çinin böyle bir parayı dünyanın hiçbir yerinde kazanması mümkün değildir. Bu rakamların yanına ne kadar sıfır koyarsanız o kadar artacağını unutmayın. Yani ülkemize giren sıcak döviz bu sebeple burada, bu sebeple döviz artmıyor ve daha ucuz kalıyor çünkü “carry”nin cazipliğinden daha fazla kazanım sağlayabilecek başka bir enstrüman da yok.

Son olarak, yarın faiz indirimleriyle başladığında KKM sarmalında olduğu gibi altüst olmamak için gereken hassasiyetin gösterilmesini umuyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Akalın, teşekkür ediyorum.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 141 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 7'nci maddesinde yer alan “gelmek üzere” ibaresinin “gelecek şekilde” şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Gülcan Kaçmaz Sayyigıt

George Aslan

İbrahim Akın

Van

Mardin

İzmir

Gülerden Varlı

Mahmut Dindar

Zeynep Oduncu

Van

Van

Batman

Adalet Kaya

Diyarbakır

BAŞKAN – Evet, Komisyon önergeye katılıyor mu?

BAYINDIRLIK, İMAR, ULAŞTIRMA VE TURİZM KOMİSYONU SÖZCÜSÜ HALİL ELDEMİR (Bilecik) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önergenin gerekçesini açıklamak üzere Diyarbakır Milletvekili Adalet Kaya’ya söz veriyorum.

Sayın Kaya, buyurun. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

ADALET KAYA (Diyarbakır) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; selamlıyorum sizleri.

Görüşmekte olduğumuz kanun teklifinin 7’nci maddesi üzerine söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle, hava ve karayolu ulaşımında yaşanan sıkıntılara dikkat çekmek istiyoruz hepimiz çünkü biliyoruz ki devasa sorunlar yaşıyoruz. Özellikle seçim bölgem Diyarbakır başta olmak üzere Van, Ağrı, Mardin, Siirt gibi diğer birçok ilde de uçak sefer sayıları azaltıldı, hatta pek çok destinasyonda uçuşlar tamamen kaldırıldı. Bilet fiyatlarındaki artış TÜİK’in açıkladığı enflasyon oranlarının katbekat üstünde şu anda. Dolayısıyla uçak bileti bulamayan, balsa bile almaya gücü yetmeyen yurttaşlar neredeyse bir gün süren otobüs yolculukları yapmak zorunda kalıyorlar, bu da hem zaman kaybına hem de maddi kayba yol açıyor. Hasta ve yaşlı yurttaşlar nasıl çıkacaklar bu uzun yolculuklara, bunu soruyoruz. Üstelik, yolculuk sebepleri büyük metropollerdeki hastanelere gitmek veya bölgemiz açısından düşünüldüğünde, sürgünle başka memleketlere gönderilen cezaevindeki yakınlarını ziyaret etmek, mahpus yakınlarını ziyaret etmek oluyor çoğu zaman. Bölgedeki uçak seferlerinin artırılması talebimizi yineliyoruz.

Türk Hava Yollarının yan kuruluşu olan AnadoluJet firması “AJet” olarak isim ve yönetim değişikliğine gitti. O gün bugündür hepimiz pek çok sorun yaşıyoruz; uçak rötaları ve iptalleriyle yolcular mağdur ediliyor. Sosyal medyada sadece “AJet” yazıp aratın, binlerce sorunla karşılaşıyorsunuz; havaalanında sefil oluyor yurttaşlar. Kök hücre nakli için gideceği hastaneye yetiştirmeyen, işine geç kalan, sınavını kaçıran ya da bir yıl boyunca parasını ödeyerek planladığı, zaten sayılı gün olan tatiline geç kalan yurttaşların isyanını göreceksiniz. Aynı koltuk birden fazla yolcuya satılıyor, hatta onu da bırakın, uçağın içerisinde bir bardak sudan bile para alınıyor, AJetin yeni uygulamasından bahsediyorum.

Başka bir konu: Tabii, AJette beraber yeni bir Genel Müdür ve tabii, çift maaşlı bir Genel Müdürümüz oldu. “Kerem Sarp bu göreve nasıl geldi ve bu kurumun sistemini nasıl altüst etti?” diye bir bakarsanız... Tabii, öncelikle iyi bir kariyer yapmış kendisi, Pendik İmam Hatip Lisesinden mezun, eniştesi de Nurettin Canikli. AJete Genel Müdür olarak atanmanın yanında Opet Havacılık Yakıtları Anonim Şirketi Yönetim Kurulu üyeliğine de layık görülmüş. Kerem Sarp iktidarın kullandığı dili kullanmaya da oldukça mahir. AJete yönelik tepkilerin çığ gibi büyüdüğü bugünlerde durumu kurtarmak için bir röportaj vermiş ve bu röportajda şunları söylemiş, Anadolu Ajansı’na vermiş röportajı: AJette sürecin başından, kıyafetlerini tasarlayan ve üreten firmalardan rezervasyon sistemlerini kuran şirketlere kadar yerli ve millî sermayeyle çalıştıklarını söylemiş. Tabii, uçuşları iptal olduğu için mağduriyet yaşayan yurttaşlara burada şunu söyleyebiliriz: İçiniz rahat olsun. Yaşadığınız bütün mağduriyetler yerli ve millî olarak düzenleniyor.

Hava yolları böyle. Kara yolları normal mi, hiç sorun yok mu? Var. “Yirmi iki yıldır yol yapmakla övünen, deprem vergilerinin tamamını asfalta ve inşaata gömen iktidar, artan trafik kazalarını nasıl açıklıyor?” diye sormak istiyoruz buradan. 2023 yılında meydana gelen trafik kazası sayısına bakıyoruz, bir önceki yıla göre artış yüzde 6,6. Bu kazaların sonucunda 6.548 kişi yaşamını yitirmiş, 350.855 kişi ise yaralanmış. Bu sonuçlar trafik kazaları sorununa karşı acil ve rasyonel tedbirlerin alınması gerektiğini bize gösteriyor, derhâl bununla ilgili çözüm üretilmek zorunda. Tabii, artık bu kadercilik ve ilahi anlayışın bitmesi gerekiyor. “Rasyonel tedbir almak” derken rasyonel düşünebilen, kendi çıkarı yerine kamu yararını önceleyen, liyakatle göreve getirilen siyasetçiye ve bürokratlara ihtiyacımız olduğu vurgusunu yapmak gerekiyor diyeyim.

Hepinize saygılarımı sunarım. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Kaya, teşekkür ediyorum.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

7'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 7'nci madde kabul edilmiştir.

8'inci madde üzerinde 3 önerge vardır, aykırılık sırasına göre işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

İlk önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 141 sıra sayılı Türk Sivil Havacılık Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 8'inci maddesinde geçen "2 nci ibaresi" yerine "2 nci ifadesi" olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Aliye Coşar	Cavit Arı	Tahsin Ocaklı
Antalya	Antalya	Rize
Hasan Öztürkmen	Nurten Yontar	Ulaş Karasu
Gaziantep	Tekirdağ	Sivas
Ayça Taşkent	Serkan Sarı	
Sakarya	Balıkesir	

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

BAYINDIRLIK, İMAR, ULAŞTIRMA VE TURİZM KOMİSYONU SÖZCÜSÜ HALİL ELDEMİR (Bilecik) - Katılamıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN - Önergenin gerekçesini açıklamak üzere Balıkesir Milletvekili Serkan Sarı'ya söz veriyorum.

Sayın Sarı, buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

SERKAN SARI (Balıkesir) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yüce Meclisimizi saygıyla selamlıyorum.

Sayın milletvekilleri, sizlerle Balıkesir Merkez Havalimanı'nda yaşanan trajikomik bir hikâyeyi paylaşmak üzere söz almış bulunuyorum.

2019 yılında faaliyete geçen havaalanımızla ilgili terminal binası, pist, kule, apron, taksi yolu, iç bağlantı yolu, garaj binası, itfaiye binası, ısı güç merkezi, otopark ve nizamiye binası inşaatları tamamlanmış, kullanıma hazır hâle getirilmişti ve bununla ilgili olarak da bugünkü kurla hazineden 525 milyon lira bir para harcanmış ve uçuşa hazır hâle getirilen havaalanımız ne yazık ki o günden bugüne kullanılamaz durumdadır.

Öncelikle sizlere, AKP'li bakanlara teşekkür ediyorum Balıkesir'e bu yatırımı yaptıkları için ama bir talebimiz de var: Bu havaalanının artık kullanılabilir hâle getirilmesini de sizlerden talep ediyorum. (CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

Yaklaşık 1 milyon yolcu kapasitesi olan, 65 personelin yirmi dört saat boyunca beş buçuk yıldan beri çalıştığı bu havaalanına ne yazık ki o günden bugüne bir tek uçak dahi inmedi. [CHP sıralarından alkışlar(!)] Buradan çağrıda bulunuyorum: Balıkesir Havaalanı'nın bu eksikliğini, uçuş problemini hep birlikte çözebiliriz.

Balıkesir Merkez Havaalanı açıldığı günden itibaren personel giderleri ve işletme giderleriyle ilgili olarak hazineden desteklenmektedir. Son iki yıla baktığımızda, 2022 yılında hiç uçak inmeyen Balıkesir Merkez Havaalanı'na 40 milyon lira para harcanmıştır, 2023 yılında 72 milyon lira para harcanmıştır, görünen o ki hiç uçak inmeyen Balıkesir Merkez Havaalanı'na 2024 yılında 150 milyon lira para

harcanacaktır. Bu acı tabloyu hep birlikte izliyoruz, bu utançı sizler yüzünden Balıkesir’de yaşıyoruz. Uçak geçmez, kervan geçmez bu havaalanına geçtiğimiz yıllarda, ne acıdır ki bir ihale yapıldı, ot biçme ihalesi. Hiç uçak inmediği için havaalanımızda artık ot çıkıyor, ot biçme ihalesi yapıldı; bu da sizin eserinizdir. Çürümeye terk ettiğiniz havaalanımız onarım ve bakım ihaleleriyle tamir edilip ayakta tutulmaya çalışılıyor.

Şimdi, AKP iktidarına, israfın merkezi olan AKP iktidarına sesleniyorum: Her gün genelgeler yayınlıyorsunuz, tasarruf tedbirlerinden bahsediyorsunuz ama bu havaalanına bir uçak indirmeyi ne yazık ki başaramıyorsunuz. Yazıklar olsun size! (CHP sıralarından alkışlar) Hayalet havaalanı hâline getirdiğiniz bu havaalanına beş buçuk yılda kaç tane tarifeli uçak indirdiniz biliyor musunuz? Sıfır uçak indirdiniz. Utanıyor musunuz bilmiyorum; bu, Balıkesir halkına bir utançtır. Ne yazık ki sizlerin bu hâlinizden ben utanıyorum.

Bugün Bakanlığın raporlarına baktığımızda gurur duyduk, hiç uçak inmeyen havaalanımızın 1’inci seviye karbon salımı sertifikası varmış, göğsümüz kabardı. Uçakların güvenli bir şekilde inebilmesi için seyrüsefer yardım cihazı varmış, gurur duyduk. (CHP sıralarından alkışlar) 6.500 metrekaare kapalı alana sahip olan bu havaalanımız ne yazık ki kullanılmaz durumda sizin iş bilmez politikalarınız yüzünden. Bir tek tarifeli uçak inmedi. AKP’nin Genel Başkanı Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan olmak üzere bütün bakanlarımız çıktıklarında “Hava yolunu halkın yolu yaptık.” dediler ama Balıkesir halkına hiç kimse dönüp bakmıyor. Yazıklar olsun size! (CHP sıralarından alkışlar)

Geçtiğimiz günlerde, seçim arifesinde Ulaştırma Bakanımız Abdulkadir Uraloğlu geldi, sevindik. Balıkesir Havaalanı’nın yolcu kapasitesini 1 milyona çıkarmışlar, gurur duyduk. Bir tek uçak indiremedikleri, bir yolcu uçuramadıkları havaalanına yatırım yapmışlar, 1 milyona çıkarmışlar kapasitesini. Helal olsun size, hiç uçak olmayan havaalanına yaptığınız yatırımlar için tebrik ediyorum sizleri(!) Yazıklar olsun yapmış olduğunuz bu yatırım politikanıza!

Sayın Bakan 1 milyonluk kapasitesi olan, beş buçuk yıldan beri çalışmayan, yirmi dört saat açık olan, 65 personelin maaş aldığı, her gün gelip gittiği bu havaalanına bir gün kendisi inşallah iner de hep birlikte, bu kullanılmayan havaalanını takip etmiş oluruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Sarı, lütfen tamamlayalım.

SERKAN SARI (Devamla) – Birçok defa kamuoyuyla paylaştım bu sorunu, Meclise önergeler verdim, Bakana soru önergeleri verdim, basın açıklamaları yaptım amma velakin ne gören var ne duyan. Bakanların biri geliyor biri gidiyor, bakanlar birbirine bakıyor, bu sorunu çözen ne yazık ki hiç kimse yok; Balıkesir halkı da size bakıyor, Balıkesir halkı size bakıp gülüyor, eğleniyor. Gelin, şu havaalanını kullanmayacaksınız bari lunapark yapın da çocuklar eğlensin, çocuklar gülsün. Yazıktır size! (CHP sıralarından alkışlar)

Sizden bir talebimiz var: 52 havaalanı içinde son dan 2’nci sıradaki Balıkesir Havaalanı’nı madem yönetemiyorsunuz, madem plansız bir şekilde yatırım yaptınız, madem bunun kaderini sivil havacılık şirketlerine bıraktınız, gelin, Balıkesir Büyükşehir Belediyesine bu havaalanını teslim edin; en azından Balıkesir halkına kazandıralım, burayı fuar, kongre merkezi yapalım, sizin yürütemediğiniz bu yatırımı en azından Balıkesir ekonomisine, Türkiye ekonomisine kazandıralım. Gelin, bu utançtan biz sizi kurtaralım.

Meclisimizi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) – Sayın Başkan, küçük bir söz istiyorum.

BAŞKAN – Buyurun.

Seninle ilgili bir şey söylemedi ama...

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) – Yok, söyledi.

BAŞKAN – Buyurun.

VI.- AÇIKLAMALAR (Devam)

37.- Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez'in, Balıkesir Milletvekili Serkan Sarı'nın 141 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 8'inci maddesinde verilen önerge hakkında yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) – Çok teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Serkan Sarı Balıkesir’le ilgili çok önemli bilgiler verdi, kendisine teşekkür ediyorum, verdiği mücadeleden dolayı da takdirlerimi sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar) Yalnız küçük bir hata yaptınız konuşurken onu bir açıklayacağım müsaadenizle. Elimde çok taze bilgi var efendim, az önce geldi Ulaştırma Bakanlığından. Bir soru önergesi vermiştim, bir rakamı düzeltmek için söz aldım.

Evet, Balıkesir Havalimanı’na inen uçak sayısı sıfır.

SİBEL SUİÇMEZ (Trabzon) – Temel fıkrası gibi ya.

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) – Aynen öyle, aynen öyle.

Balıkesir Havalimanı’nın yolcu kapasitesi 1 milyon, kapalı alanı 6.500 metrekare, yalnız sizin verdiğiniz rakamda bir hata var, “65 personel.” dediniz, şu anda elimdeki belgeye göre 69 personel maaş alıyor Balıkesir’de. [İYİ Parti ve CHP sıralarından alkışlar(!)] Böyle bir israf, böyle bir uygunsuz yatırım olmaz. Serkan Bey’in söylediklerini teyiden bu konuda talebimizi Ulaştırma Bakanımıza iletmış olalım.

Teşekkür ederiz.

IX.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- Bilecik Milletvekili Halil Eldemir ve Bursa Milletvekili Mustafa Yavuz ile 98 Milletvekilinin Türk Sivil Havacılık Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2194) ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 141) (Devam)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Türk Sivil Havacılık Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 8’inci maddesinin çerçeve hükmünde yer alan “eklenmiştir ibaresinin “ilave edilmiştir” şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Dursun Ataş

Mehmet Akalın

Yasin Öztürk

Kayseri

Edirne

Denizli

Burhanettin Kocamaz

Yüksel Selçuk Türkoğlu

Mersin

Bursa

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

BAYINDIRLIK, İMAR, ULAŞTIRMA VE TURİZM KOMİSYONU SÖZCÜSÜ HALİL ELDEMİR (Bilecik) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önergenin gerekçesini açıklamak üzere Denizli Milletvekili Yasin Öztürk’e söz veriyorum.

Sayın Öztürk, buyurun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 141 sıra sayılı Türk Sivil Havacılık Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 8'inci maddesi üzerine söz almış bulunmaktayım. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Jeopolitik konumumuzun bize sunduğu muazzam avantajları ne yazık ki yeterince verimli kullanamıyoruz. Bu durumun sebeplerini incelediğimizde karşımıza yönetsel hatalar, liyakatsiz yönetimler ve siyasi çıkarların ön plana çıktığını görüyoruz. Bu unsurlar potansiyelimizi verimli kullanmamızın önünde büyük engeller oluşturuyor.

Öncelikle hava limanlarımızdan başlayalım. Türkiye coğrafi konumu itibarıyla Avrupa, Asya ve Afrika kıtalarının kesişim noktasında bulunuyor. Bu durum, Türkiye'yi doğal bir hava ulaşım merkezi hâline getiriyor. Ancak havalimanlarımızın yönetiminde yapılan hatalar ve planlama eksiklikleri nedeniyle bu potansiyeli tam olarak, tam anlamıyla kullanamıyoruz. İstanbul Havalimanı dünyanın en büyük havalimanlarından biri olmasına rağmen hâlâ tam kapasite ve verimli bir şekilde çalışmıyor. Yeni yapılan yatırımların getirdiği mali yükler ve yanlış yönetim politikaları bu büyük projenin beklenen ekonomik getirilerini azaltıyor.

Limanlarımıza gelince, Türkiye'nin üç tarafı denizlerle çevrili olmasına rağmen deniz taşımacılığından yeterince faydalanamadığımızı görüyoruz. Limanlarımızın altyapısı modernize edilmediği gibi, mevcut kapasiteleriyle tam anlamıyla kullanılmıyor. Özellikle Akdeniz ve Karadeniz limanlarımızın bölgesel ticaret merkezi olma potansiyeli var ancak kötü yönetim ve yetersiz planlama bu limanların uluslararası ticaretteki rolünü kısıtlıyor. Dünya ticaretinde önemli bir rol alabilecek konumdayken yönetsel eksiklikler ve siyasi çıkarlar nedeniyle bu fırsatları kaçıırıyoruz.

Kara yolları ve otoyollar konusunda ise durum pek farklı değil. Türkiye'nin kara yolu ağı geniş ve kapsamlı olmasına rağmen bu yolların bakımı ve yönetimi konusunda ciddi eksiklikler mevcut; özellikle büyük şehirlerdeki trafik sorunları, plansız kentleşme ve altyapı yetersizlikleri nedeniyle çözülmesi zor hâle gelmiş durumda. Yapılan yatırımlar genellikle kısa vadeli siyasi çıkarlar doğrultusunda şekilleniyor ve uzun vadeli planlamalar göz ardı ediliyor. Bu da kara yolu taşımacılığının verimliliğini ciddi şekilde düşürüyor. Demir yolu taşımacılığı, sürdürülebilir ve ekonomik bir ulaşım yöntemi olmasına rağmen Türkiye'de hak ettiği değeri bulamıyor. Yüksek hızlı tren projeleriyle önemli adımlar atılmış olsa da bu projelerin kapsamı ve etkinliği istenilen düzeyde değil. Mevcut demir yolu ağının modernizasyonu ve genişletilmesi konusunda eksiklikler bu alandaki potansiyelin tam anlamıyla kullanılmasını engelliyor. Ayrıca, demir yolu taşımacılığının entegrasyonu konusunda da ciddi sıkıntılar var. Limanlar, havaalanları ve kara yollarıyla entegre bir demir yolu sistemi kurmak yerine parçalı ve verimsiz bir yapı karşımıza çıkıyor. Tüm bu sorunların temelinde yatan en temel etken ise yönetsel hatalar ve liyakatsiz yönetimlerin varlığıdır. Ulaşım ve lojistik alanında yapılan yatırımlar ve alınan kararlar genellikle siyasi çıkarlar doğrultusunda şekilleniyor. Bu durum uzun vadeli stratejik planlamaların önüne geçiyor ve kısa vadeli kazançlar uğruna büyük potansiyellerin heba edilmesine yol açıyor. Liyakatsiz yönetimlerin karar alma süreçlerindeki eksiklikler ve yanlış politikalar ülkenin ulaşım altyapısının verimli kullanılmasını engelliyor.

Sonuç olarak, Türkiye'nin jeopolitik konumunun bize sunduğu avantajları yeterince kullanamıyoruz. Havaalanlarımız, limanlarımız, kara yollarımız ve demir yollarımız gibi stratejik altyapılarımız; yönetsel hatalar, liyakatsiz yönetimler ve siyasi çıkarlar nedeniyle tam potansiyeline ulaşmıyor. Bu durum hem ekonomik kalkınmamızı hem de uluslararası ticaretteki rolümüzü olumsuz etkiliyor. Artık uzun vadeli ve stratejik planlamalar yaparak liyakatli yöneticilerle bu potansiyeli gerçekleştirmemiz gerekiyor. Aksi

takdirde elimizdeki bu değerli fırsatları kaçırmaya devam edeceğiz ve gelecekte daha büyük sorunlarla karşı karşıya kalacağız. Özellikle AK PARTİ'si Hükümetinin kişiye özel kanunlar ve düzenlemeler yapmaktan bir an önce vazgeçmesi gerekmektedir. Toplumun genelini gözeten adil ve şeffaf bir yönetim anlayışı benimsenmelidir. Kamu kaynaklarının etkin ve verimli kullanımı, liyakat esasına dayalı atamalar ve adaletin tesisi ülkemizin geleceği için hayati önem taşımaktadır. Hep birlikte daha adil, şeffaf ve güçlü bir Türkiye için çalışmalıyız diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.(İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Öztürk, teşekkür ediyorum.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 141 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 8'inci maddesinde yer alan "gelmek üzere" ibaresinin "gelecek şekilde" şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Gülcan Kaçmaz Sayyığıt

George Aslan

İbrahim Akın

Van

Mardin

İzmir

Gülderen Varlı

Mahmut Dindar

Zeynep Oduncu

Van

Van

Batman

Kezban Konukçu

İstanbul

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

BAYINDIRLIK, İMAR, ULAŞTIRMA VE TURİZM KOMİSYONU SÖZCÜSÜ HALİL ELDEMİR (Bilecik) – Katılamıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önergenin gerekçesini açıklamak üzere İstanbul Milletvekili Kezban Konukçu'ya söz veriyorum.

Sayın Konukçu, buyurun.(DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

KEZBAN KONUKÇU (İstanbul) – Değerli milletvekilleri, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Kanun teklifinin ilgilendirdiği kesimlerden biri de PTT işçileri; kendileri, PTT-SEN'in sendika başkanları bizleri dün ziyaret ettiler, daha önce de ziyaret etmişlerdi, sorunlarını dile getirdiler. Burada daha çok onların sorunlarını dillendirmeyi tercih ettiğimiz için PTT işçilerinin yaşadığı sorunlardan bahsedeceğim. Özellikle ülkemizde taşeron sisteminin gitgide yaygınlaştığını ve derinleştiğini görüyoruz. AKP iktidara geldikten hemen sonra "Taşeron sistemini kaldıracam." dese de tam tersine -her şeyde olduğu gibi nedense her şeyin tersi oluyor- gitgide yaygınlaşan bir durumla karşı karşıyayız. Özellikle kamuda taşeron sisteminin gitgide yaygınlaşmasının çok ağır sonuçlarını en başta emekçiler yaşıyorlar.

Taşeron işçilerin örgütlendiği PTT-SEN ve PTT KARGO-SEN 2021 tarihinde bir rapor hazırladı ve bu raporu bizlere sunmuştu. Burada taşeron sisteminin neden olduğu sorunlar, işçilerin sendika girişimi sonucunda maruz kaldığı baskılara ilişkin çok ciddi durumlar bize rapor edildi, sunuldu. Özellikle PTT işçilerinin, taşeron sistemde çalışan PTT işçilerinin yaşadığı önemli sorunların başında 7201 sayılı Tebligat Kanunu'nda açıkça belirtilen hususlar sağlanmadığı hâlde kurumun çatısı altında yürütülen kayıtsız posta, kargo, pasaport, kimlik, banka kartı, ehliyet gibi tüm iş kalemlerinin hem ayrımı hem dağıtımı taşeron işçilerine yaptırılıyor. Kurumun asıl işinin tamamını yapmalarına rağmen taşeron işçiler aynı çatı altında aynı işi yaptıkları diğer çalışanlara göre çok daha düşük ücretler alıyorlar, asgari ücret alıyorlar; aynı zamanda diğer işçilerin aldığı sosyal haklardan mahrum bir şekilde çalışıyorlar, iş yükleri fazla olarak çalışıyorlar. Örneğin yemekhanelerde diğer işçilerin ödediği ücretlerin 3 katı ücretler vererek yemek yiyebiliyorlar, bu ve benzeri çok fazla sorunları var. Hiçbir sosyal hakları olmadığı için taşıdıkları

yüklerin ağırlıkları çok fazla, bu meslek hastalıklarına yol açıyor ve kayıt altına alınması konusunda ciddi sıkıntılar yaşıyorlar. Özellikle, sendikacı arkadaşlarımızın dile getirdiği, taşeron sistemde çalışan işçilerin örgütlenmesi ve sendikalaşması önünde çok ciddi engeller var. Bunları sendikacıyken bire bir ben de yaşadığım için çok iyi biliyorum. Taşeron sistemde çalışan işçiler sendikaya üye oluyorlar, yetki alınıyor, yetki başvurusu yapılıyor. Patronun yetkiye itiraz hakkı olduğu için yasada, itiraz ediliyor ve üç dört sene sürebiliyor bu davalar. Ancak taşeron sistemde ihaleyi alan şirket bir iki sene sonra giriyor. Bakıyorsunuz, üç dört sene sonra başka bir firma var, yeni baştan sarıyorsunuz, yeni baştan sarıyorsunuz yani tamamen işçinin sendikalaşmasını engelleyen bir sistem var. Aynı zamanda, ezkaza sendikalaşabilen, yetkiyi alabilen sendikaların işçileri, hatta yöneticileri, PTT-SEN yöneticileri, başkanları 25/2 yani bizim daha önce “kod 29” dediğimiz, daha sonra kodları değiştirilen 25/2 maddesiyle işten çıkarılıyorlar, buna da itiraz ediliyor, davalar sürüyor. Burada yapılması gereken, çok somut bir şekilde, kamuda ve bütün sektörlerde olduğu gibi taşeron sisteminin ortadan kaldırılmasını, “eşit işe, eşit ücret” ilkesinin işletilmesini, aynı işi yapan işçilerin aynı ücreti alabilmesini, aynı sosyal haklara sahip olabilmesini ve sendikalaşmanın önündeki tüm engellerin kaldırılmasını biz özellikle buradan işçilerin bir talebi olarak dile getirmek istiyoruz.

Sayın milletvekilleri, sürem az kaldı ama mutlaka şuna da değinmek istiyorum: Bugün, biliyorsunuz, enflasyon rakamları açıklandı. Şimdi, yalandan TÜİK’in açıkladığı rakamlar var tabii; haziran enflasyonu 1,64’müş, yıllık enflasyon 71,6’yımış ama ENAG raporlarına baktığımızda yıllık enflasyonun 2 katı kadar olduğunu görüyoruz ama TÜİK rakamlarına göre emeklilere bir zam oranı çıkıyor karşınıza ve 12.473 lira olması öngörüldüyör diyoruz, emeklilerin ne kadar maaş alacağı şu anda enflasyon rakamları açıklanmış olmasına rağmen belli değil çünkü bir kök maaş meselesiyle karşı karşıyayız. Bu zam, kök maaşa mı uygulanacak, yoksa 10 bin liraya mı uygulanacak; bu daha belirsiz, henüz bu konuda bir belirginlik yok.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Konukçu, lütfen tamamlayın.

KEZBAN KONUKÇU (Devamla) – Tamamlıyorum.

Bildiğimiz kadarıyla, en iyimser tahminle 10 bin lira üzerine yapılacak olan zam oranıyla bile 12.473 lira olacak olan emekli maaşıyla nasıl geçinecek emeklilerimiz? Sürekli bizimle irtibat hâlinde olan sendikalarımız, emeklilerimiz buna bir son verilmesi gerektiğini söylüyorlar. “Temmuzda asgari ücrete zam yapılmayacak.” dendi. Temmuzda asgari ücrete zam yapılması için, bunun mutlaka yapılması için bütün emekçilerin sesi yükseliyor, biz de buradan tekrar yükseltelim. Ne 10 bin lirayla ne 12 bin lirayla ne 17 bin lirayla geçinilemeyeceğini siz de çok iyi biliyorsunuz. Gelin, deneyin bakalım. Nasıl geçineceksiniz? Yani insanlara diyorsunuz ki: “Açlık içinde yaşayın.” “Tasarruf tedbiri” diye bir şeyleri dayatıyorsunuz. Bakıyoruz, hiçbir şekilde patronlara verilen vergi teşviklerinden bir tedbir alınmıyor, tasarruf tedbiri yapılmıyor. Sürekli emekçiden bir tedbir alması isteniyor, tasarruf etmesi isteniyor. Bunun karşısında hep birlikte mücadele etmeye devam. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Konukçu, teşekkür ediyorum.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

8’inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 8’inci madde kabul edilmiştir.

Birleşime bir dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 00.10

BEŞİNCİ OTURUM**Açılma Saati: 00.11****BAŞKAN: Başkan Vekili Bekir BOZDAĞ****KÂTİP ÜYELER: Asu KAYA (Osmaniye), Mahmut Atilla KAYA (İzmir)**

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 98’inci Birleşiminin Beşinci Oturumunu açıyorum.

141 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon yok.

Ertelenmiştir.

Gündemimizde başka bir iş bulunmadığından alınan karar gereğince kanun teklifleri ile komisyonlardan gelen diğer işleri sırasıyla görüşmek için 4 Temmuz 2024 Perşembe günü saat 14.00’te toplanmak üzere birleşimi kapatıyorum.

Kapanma Saati: 00.12

X.- YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI

1.- Şırnak Milletvekili Mehmet Zeki İrmez'in, Suriye'de görev yapan bazı askerlerin insan kaçakçılığı yaptığı iddiasına ilişkin sorusu ve Milli Savunma Bakanı Yaşar Güler'in cevabı (7/12892)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Milli Savunma Bakanı Yaşar Güler** tarafından Anayasa'nın 98'inci, İçtüzüğü'nün 96'ıncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.(24.05.2024)

Mehmet Zeki İrmez

Şırnak Milletvekili

Türkiye'nin Ortadoğu barışına sekte vuran ve çatışmaların yükselmesine hizmet eden Kuzey ve Doğu Suriye'ye yönelik politikalarından dolayı Suriye'de görevli olan bir Tuğgeneral'in makam aracıyla "insan kaçakçılığı" yapıldığı, söz konusu tugay komutanının yalnızca emekliliğe sevk edildiği buna karşın generalin emir astsubayı ve koruma personelinin ise tutuklandığı basına ve kamuoyuna yansımıştır.

Milli Savunma Bakanlığı'nın kamuoyuna yaptığı muğlaklık ve soru işaretleriyle dolu açıklamasında, basit adli bir vaka olarak görülemeyecek bu "kaçakçılık" hadisesinde kimlerin Suriye'den Türkiye'ye kaçırıldığı, kimlerin ortaklık ettiği ve bu faaliyetin ne kadar zamandır sürdüğü ise gizemini korumaktadır.

Bu bağlamda;

- 1) Tuğgeneral'in makam aracıyla Türkiye'ye kimler getirilmiştir?
- 2) Bakanlığın konu hakkında kurum içinde başlattığı bir soruşturma var mıdır ve sonucu nedir?
- 3) Suriye'den Türkiye'ye veya Türkiye içinde Milli Savunma Bakanlığı bünyesinde görev yapan ve makam aracıyla insan veya uyuşturucu madde kaçakçılığı yapan kaç görevli tespit edilmiştir?
- 4) Bunların kaç bakanlık kaç TSK personelidir?

T.C.
MİLLÎ SAVUNMA BAKANLIĞI
Hukuk Hizmetleri Genel Müdürlüğü

Sayı : Z-88839574-610-2024/7084 - 3683962

01 Temmuz 2024

Konu : Yazılı Soru Önergesi

7/12892

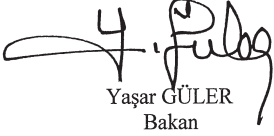
TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 11.06.2024 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1442326 sayılı yazınız.

Şınak Milletvekili Mehmet Zeki İRMEZ tarafından TBMM Başkanlığına verilen ve Millî Savunma Bakanı tarafından cevap verilmesi talep edilen, 7/12892 sayılı yazılı soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

Bakanlığımızdaki tüm iş ve işlemler yürürlükteki mevzuat esaslarına göre yürütülmekte ve mevzuata aykırı her türlü durumda gerekli adli ve idari işlem gecikmeksizin gerçekleştirilmektedir.

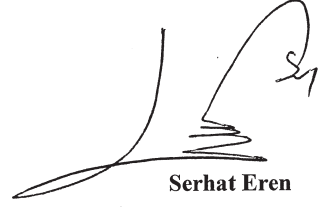
Arz ederim.

Yaşar GÜLER
Bakan

2.- Diyarbakır Milletvekili Serhat Eren'in, Suriye'de görev yapan bazı askerlerin insan kaçakçılığı yaptığı iddiasına ilişkin sorusu ve Milli Savunma Bakanı Yaşar Güler'in cevabı (7/12893)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın **Milli Savunma Bakanı Yaşar Güler** tarafından Anayasa'nın 98'inci İhtizüğün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Serhat Eren

Diyarbakır Milletvekili

Geçtiğimiz günlerde basın mensupları Millî Savunma Bakanlığı'na bağlı olarak Suriye'de görev yapan komutan ve askerlerin makam araçlarıyla insan kaçakçılığı yaptığına dair iddialar ortaya atmışlardı. Yine iddialar arasında her kaçakçılık faaliyetinden binlerce dolar kazanıldığı belirtilmektedir. Millî Savunma Bakanlığı kaynakları, Suriye'de görev yapan bir tugay komutanının insan kaçakçılığı yaptığı iddialarını doğruladı. Millî Savunma Bakanlığı tarafından yapılan açıklamada "Olaya karışan kişiler tutuklanmışlardır. Sözleşmeli personelin sözleşmeleri feshedilmiş, diğer personel yüksek disiplin kuruluna sevk edilmiştir. Birlik komutanı tuğgeneral emekliliğe sevk edilmiştir" ifadesine yer verildi. Açıklamada, "Bu konu operasyonla değil, MSB'nin tespitiyle yapıldı. Savcılık hazırlık soruşturmasını sürdürüyor, süreç gizli. Bu işe karışan sözleşmeli personelin sözleşmesi iptal edildi. Tuğgeneral ise emekliliğe sevk edildi" denildi. Ayrıca MSB'den konuya ilişkin olarak yapılan açıklamada savcılık tarafından hazırlık soruşturmasının sürdüğü ve gizlilik içinde devam ettiği belirtilerek şunlar söylendi: *"Türkiye bir hukuk devleti devleti. Savcılık tarafından hazırlık soruşturması sürdürülüyor. Süreç gizli. Daha önce de böyle soruşturmalar oldu. Bazı gazeteciler savcılıktan aldığı belgelerle konuyu yazdı. Belli ki herkes hukuka saygılı değil. Bu işe karışan sözleşmesi personelin sözleşmesi iptal edildi. Makam aracını kullanan tuğgeneral ise emekliliğe sevk edildi. Tespit edilen olursa yine gereği yapılacak. Bu konunun farkında varılması ise operasyonla değil, TSK'nın tespitiyle oldu."*

Basına yansıyan bilgilere göre, kaçakçılık faaliyetlerine katılan askerlerin evlerine baskın yapıldığı ve haklarında mali inceleme raporu hazırlandığı ifade edilmektedir. Yine iddialara göre Urfa'da görev yapan 20. Zırhlı Tugayı'nın Komutanı Tuğgeneral M.B'nin de soruşturmanın selameti için Hakkâri Yüksekova'da 3. Piyade Tümeni'ne komutan yardımcısı olarak atandığını belirtilmektedir.

Bu bağlamda;

- 1- Basına yansıyan haberlerde, Suriye'de görev yapan komutan ve askerlerin makam araçlarıyla insan kaçakçılığı yaptığına dair iddialar hakkında, Bakanlık tarafından yapılan açıklamalarda belirtilen tutuklamalar ve personel işlemleri hakkında detaylı bilgi verebilir misiniz?

- 2- Suriye savaşının başladığı tarihten bu yana kaç askeri personel insan kaçakçılığı suçuna karışmıştır? Son 10 yılda kaç asker Suriye’de işlediği suçlardan dolayı yargılanmış kaç meslekten ihraç edilmiştir?
- 3- Kaçırılan insanların akıbetlerinin ne olduğu konusunda bir çalışmanız var mıdır? Bu kişilerin ailelerine kavuşturulması için bir girişiminiz olacak mıdır?
- 4- Kaçakçılar bir insan kaçırma ortalama ne kadar kazanmaktadır?
- 5- İddialar doğrultusunda tutuklanan kişilerin hangi birlik veya birimde görev yaptıkları ve görevlerinin niteliği nedir?
- 6- İnsan kaçakçılığı faaliyetlerine katılan sözleşmeli personelin sözleşmelerinin feshedilmesi ve diğer personelin yüksek disiplin kuruluna sevkı gibi idari işlemler hangi prosedürler çerçevesinde gerçekleştirilmiştir? İlgili komutan kovuşturma/yargılama olmadan neden emekliliğe sevk edilmiştir?
- 7- Birlik komutanının emekliliğe sevk edilmesi kararının hangi kriterlere dayandığı ve hangi disiplin ihlallerine dayandığı hakkında bilgi verebilir misiniz?
- 8- Söz konusu insan kaçakçılığı iddialarının ortaya çıkmasıyla ilgili olarak, Millî Savunma Bakanlığı’nın iç kontrol mekanizmaları ve denetim prosedürleri hakkında bilgi verebilir misiniz?
- 9- Urfa’da görev yapan 20. Zırhlı Tugayı’nın Komutanı Tuğgeneral M.B’nin Hakkâri Yüksekova’da 3. Piyade Tümeni’ne komutan yardımcısı olarak atanmasıyla ilgili olarak, bu atamanın gerekçesi ve süreci hakkında detaylı bilgi verebilir misiniz? Tuğgeneral M.B’nin, Hakkâri Yüksekova’daki yeni görevi ne tür sorumlulukları beraberinde getirecek? Bu yeni pozisyon, daha önceki görevinden farklı olarak hangi yetki ve görevleri içerecek?

T.C.
MİLLÎ SAVUNMA BAKANLIĞI
Hukuk Hizmetleri Genel Müdürlüğü

Sayı : Z-88839574-610-2024/7085 - 3683386
Konu : Yazılı Soru Önergesi

01 Temmuz 2024

7/12893

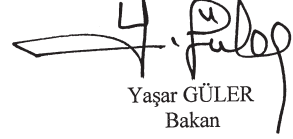
TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 11.06.2024 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1442326 sayılı yazınız.

Diyarbakır Milletvekili Serhat EREN tarafından TBMM Başkanlığına verilen ve Millî Savunma Bakanı tarafından cevap verilmesi talep edilen, 7/12893 sayılı yazılı soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

Bakanlığımızdaki tüm iş ve işlemler yürürlükteki mevzuat esaslarına göre yürütülmekte ve mevzuata aykırı her türlü durumda gerekli adli ve idari işlem gecikmeksizin gerçekleştirilmektedir.

Arz ederim.

Yaşar GÜLER
Bakan

3.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Artvin'in Arhavi ilçesinde yapılan dere ıslahı çalışmalarına ilişkin sorusu ve Tarım ve Orman Bakanı İbrahim Yumaklı'nın cevabı (7/12906)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıda belirtilen sorularımın Tarım ve Orman Bakanı Sayın İbrahim YUMAKLI tarafından yazılı olarak cevaplandırılması hususunu; Anayasanın 98. ve İçtüzüğü'nün 96. maddeleri gereğince saygılarımla arz ederim. 27.05.2024

Av. Uğur BAYRAKTUTAN
Artvin Milletvekili

Artvin'in Arhavi ilçesinde daha önce meydana gelen sel felaketi nedeniyle yapılan dere ıslahı çalışmaları bölge halkının tepkisine neden olmuş, çalışmalar sırasında bilimsel verilerden uzak şekilde çevreye zarar verildiği, derelerin daraltılarak ek araziler meydana getirildiği iddiaları gündem olmuştur.

Arhavi Ortacalar karayolu üzerinde Arhavi Belediye il sınırı ile Kavak Köyü sınırının kesişme noktasında, Lome deresi ve Kavak Deresi'nin birleşiminde bulunan Eskur şantiyesine yaklaşık 100 metre uzaklıkta DSİ tarafından dere ıslahı çalışması yapılmaktadır.

DSİ tarafından 2021 yılında yaşanan sel felaketi sonrası yapımına başlanan dere ıslahı projesi kapsamında yürütülen çalışmalarda bilimsel verilerden uzak şekilde, bölge halkının canı tehlikeye atılarak alan genişletilmesi yapıldığı ifade edilmektedir. Şantiye bölgesinde proje dışına çıkılarak yer kazanmak düşüncesiyle yaklaşık 12-13 metre dere yatağı daraltılmıştır.

Ayrıca bu istikamete gidilirken, yaklaşık 200-300 metre aşağıya inildiğinde mevcut Arhavi Belediye Başkanının sahibi olduğu beton santrali (Atakar) bulunmaktadır. İlgili santrale yer kazandırmak amacıyla aynı şekilde dere yatağı daraltılmış olup çalışmalar devam etmektedir.

Aynı zamanda DSİ'nin müteahhittliğini yapan Eskur şirketinin dere yatağını daraltması ve devlet imkanlarıyla tahkimat duvarını resmen derenin ortasına yapmış olması bir sel felaketinde taşkın suyunun daraltılmış bu yatak içerisinde zapt edilmesinin mümkün olmayacağı bir ortam hazırlamıştır. Yürütülen bu çalışmalar neticesinde geçmiş yıllarda sel felaketleri nedeniyle büyük kayıplar vermiş Arhavi ilçesi Boğaziçi mahallesi ile Yemişlik mahallesi bir kez daha ciddi tehlikeye atılmaktadır.

Bu Bağlamda;

- 1- DSİ bünyesinde, devlet eliyle şahıslara çıkar sağlanması, mevcut Arhavi Belediye Başkanına ve müteahhitlere arazi sağlanması kaydıyla Arhavi Halkının canının hiçe sayılması Bakanlığınızın bilgisi dahilinde midir?
- 2- İlgili bölgede dere ıslahı çalışmaları hangi aşamada? Hangi tekniklerle çalışmalar yürütülmektedir? Bilimsel açıdan bölgeye uygun olmayan ve doğal yaşamı tehlikeye atan teknikler kullanıldığı iddiaları doğru mudur?

- 3- Arhavi Halkının ifadeleriyle, görüntü ve fotoğraflarla sabit şekilde yapılan bu eylemlere göz mü yumulmaktadır? Şahıslara arazi kazandırılması noktasında DSI çalışanlarına bir talimat mı verilmiştir?
- 4- İlgili dere islahı çalışmalarında proje dışına çıkılmasının gerekçeleri nelerdir?
- 5- Arhavi Halkının canını tehlikeye atan yetkililer hakkında gerekli soruşturmalar ne zaman başlatılacaktır? Tüm bu hususların aydınlatılması ve gerekli işlemlerin başlatılması adına bir takvim açıklar mısınız?

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

7/12906

Sayı : E-54045643-610-14788719

Konu : Soru Önergesi (7/12906)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 11.06.2024 tarihli ve 43452547-120.07.04-1442326 sayılı yazımız.

İlgi yazı ekinde alınan, Artvin Milletvekili Sayın Av. Uğur BAYRAKTUTAN'a ait 7/12906 esas nolu yazılı soru önergesine ilişkin Bakanlığımızın cevabi görüşü ekte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

İbrahim YUMAKLI
Bakan

Ek: Cevabi Görüş (7/12906)

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

**ARTVİN MİLLETVEKİLİ SAYIN AV. UĞUR BAYRAKTUTAN'A AİT 7/12906 ESAS
NUMARALI YAZILI SORU ÖNERGESİNE DAİR CEVAPLAR**

Kabisre Deresi'nde meydana gelebilecek taşkınların etkilerini azaltmak için gerekli hidrolik ve statik hesaplamalar doğrultusunda uygun güzergâh belirlenmiştir. Hidrolik kesit, 1000 yıllık taşkın tekerrür debisini karşılayacak şekilde dizayn edilmiştir. 40-50 m aralığında olan eski dere yatağı yeni proje ile arazi ve kadastronun elverdiği ölçüde asgari 60 m'ye genişletilmiştir.

Gerekli bakım ve yatak temizliği çalışmalarının yapılabilmesi amacıyla dere kenarlarında iş makinesi iniş yerlerinin bırakılması planlanmıştır.

